

VAASAN KAUPUNGIN TILINPÄÄTÖS 2019

KAUPUNGINVALTUUSTO 8.6.2020

V A A S A .

SISÄLLYSLUETTELO

I TOIMINTAKERTOMUS

1. VAASAN KAUPUNGIN HALLINTO	1
1.1 Kaupunginjohtajan katsaus	1
1.2 Kaupunginhallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	2
1.3 Kaupungin henkilöstö	3
2. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA	5
2.1 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	5
2.2 Olennaiset muutokset Vaasan toiminnassa ja taloudessa	7
2.3 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	12
2.4 Muut ei-taloudelliset asiat	14
2.5 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	15
2.6 Selvitys talouden tasapainoituksen toteutumisesta tilikaudella	16
2.7 Yhteenveto v.2019 säästöjen toteutumisesta	17
3. SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMINEN	29
3.1 Kaupunginhallituksen selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä sekä arvio merkittävimmistä riskeistä	29
4. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS	41
4.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen	41
5. TOIMINNAN RAHOITUS	45
5.1 Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	45
6. TASE JA SEN TUNNUSLUVUT	47
6.1 Taseen rakenne	50
7. KOKONAISTULOT JA –MENOT	51
8. KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS	52
9. KUNTAKONSERNIN TILINPÄÄTÖS	67
9.1 Konsernin tuloslaskelma ja sen tunnusluvut	67
9.2 Konsernin rahoituslaskelma	68
9.3 Konsernitase ja taseen tunnusluvut	69
9.4 Kaupungin taseen ja konsernitaseen suurimmat poikkeamat verrattuna edelliseen tilikauteen	70
10. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY	71

II TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

1. TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN	72
1.1 Valtuustoon nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet	72
1.2 Liikelaitoksille asetettujen tavoitteiden toteutuminen	72

2. TALOUDEN TOTEUTUMINEN	82
2.1 Käyttötalouden toteutuminen	82
Hallintokuntien toimintakertomukset	85
2.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen (kaupunki ilman liikelaitoksia)	183
2.3 Investointien toteutuminen (kaupunki ilman liikelaitoksia)	185
2.4 Rahoitusosan toteutuminen	186
2.5 Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumistaulukot	187
2.5.1 Käyttötalousosa	187
2.5.2 Investointiosa	189
2.6 Nettoyksiköiden taloudellinen toteuma 2019	192
2.7 Taseyksikön taloudellinen toteuma 2019	198
2.8 Yhteenveto määrärahojen ylityksistä	200
 III TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	
Tuloslaskelma	202
Rahoituslaskelma	203
Tase	204
Konsernituloslaskelma	206
Konsernin rahoituslaskelma	207
Konsernitase	208
Tuloslaskelma - yhdistely	210
Rahoituslaskelma - yhdistely	211
Tase-yhdistely	212
 IV LIITETIEDOT	
Tilinpäätöksen laatimista ja esittelytapaa koskevat liitetiedot	215
Tuloslaskelman liitetiedot	216
Taseen liitetiedot	219
Vakuuksia ja vastuusitoumuksia sekä taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot	224
Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkioita koskevat liitetiedot	231
Konsernitilinpäätöksen liitetiedot	232
Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista	239

1. TOIMINTAKERTOMUS

1.VAASAN KAUPUNGIN HALLINTO

1.1. Kaupunginjohtajan katsaus

Vuoden 2019 alussa valmisteltiin kuntaliitossopimusta Mustasaaren kunnan kanssa. Neuvottelut päättyivät huhtikuun alussa, kun Mustasaaren kunnanvaltuusto päätti kuntaliitosesityksen hylkäämisestä. Vaasan sairaanhoitopiiri on yhdessä jäsenkuntiensä kanssa valmistellut vapaaehtoista hyvinvointialuetta, jossa sosiaalihuolto, perusterveydenhuolto ja erikoissairaanhoito integroitaisiin yhteen organisaatioon. Hyvinvointialueen valmistelua tehtiin aluksi maakunta- ja sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen rinnalla, mutta uudistuksen kaaduttua keväällä 2019 on vapaaehtoisen kuntayhtymän valmistelutyö jatkunut yhteistyössä sairaanhoitopiirin jäsenkuntien kanssa.

Vaasan seutu investoi

Vuosi 2019 oli Vaasan alueella merkittävien investointien vuosi. Merenkurkun uusi autolautta alkoi rakentua Rauman telakalla ja Wärtsilä käynnisti Vaasan Vaskiluodossa uuden Smart Technology Hub –tutkimus-, tuotekehitys- ja tuotantokeskuksen rakentamisen ja kaupunki ryhtyi toteuttamaan näiden vaatimia infrastruktuuri-investointeja. Alueen yritykset lähtivät investoimaan hyvin laajalla rintamalla. Myös kaupungin tulee tällaisessa tilanteessa olla mukana mahdollistamassa kasvua ja rakentamassa infrastruktuuria.

Vuonna 2019 kaupunki toteutti omia investointeja yhteensä 57 miljoonan euron edestä. Vaskiluodon lisäksi investointeja toteutettiin Alskatintielle, Kalarannalle, vesi- ja viemärihuollolle, jäähallille, hallintotalolle sekä kouluille.

Strategia tukee epävarmoinakin aikoina

Säästötoimenpiteiden ja yhteistoimintamenettelyjen leimaama vuosi oli raskas, mutta tilikauden tulos on lopulta 7,1 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Kaupungin keskeisenä tavoitteenamme on pitkään ollut saada talous tasapainoon. Vuosi 2019 oli säästöjen suhteen vaativa ja myös veronkorotus toteutettiin. Positiivinen tulos on suuren työn tulos. Kertyneet alijäämät ovat luoneet paineita ja koska ne tulee kattaa vuoden 2020 tilinpäätökseen mennessä, ennakoitua parempi viime vuoden tulos auttaa meitä tänä vuonna.

Kaupungin päätavoitteet viime vuonna päivitetystä strategiassa ovat Suomen onnellisimmat asukkaat, väestönkasvu, työpaikkojen määrä, talouden tasapaino ja hiilineutraali Vaasa 2020-luvulla. Tavoitteista halutaan pitää kiinni, vaikka maailmantilanne luokin epävarmuutta. Vielä maaliskuun alussa näkymät olivat sellaisia, että alijäämän kattaminen aiheuttaisi edelleen säästötoimenpiteitä, mutta olisi hallinnassa ja talouden nähtiin olevan jo terveemmällä pohjalla. Epävarmuutta on nyt kuitenkin koko maailman taloudessa koronaviruksen takia. Lisäksi emme tiedä vielä, miten työehtosopimusneuvottelut tai hallitusohjelmassa olevat hoitajamitoitukset ja varhaiskasvatusasiat vaikuttavat. Tärkeintä kuitenkin on, että pidämme toisistamme huolta ja luotamme tulevaisuuteen.

Kaupunginjohtaja Tomas Häyry

1.2 Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Kaupungin organisaatio 2019

Kaupunginvaltuusto ja kaupunginhallitus

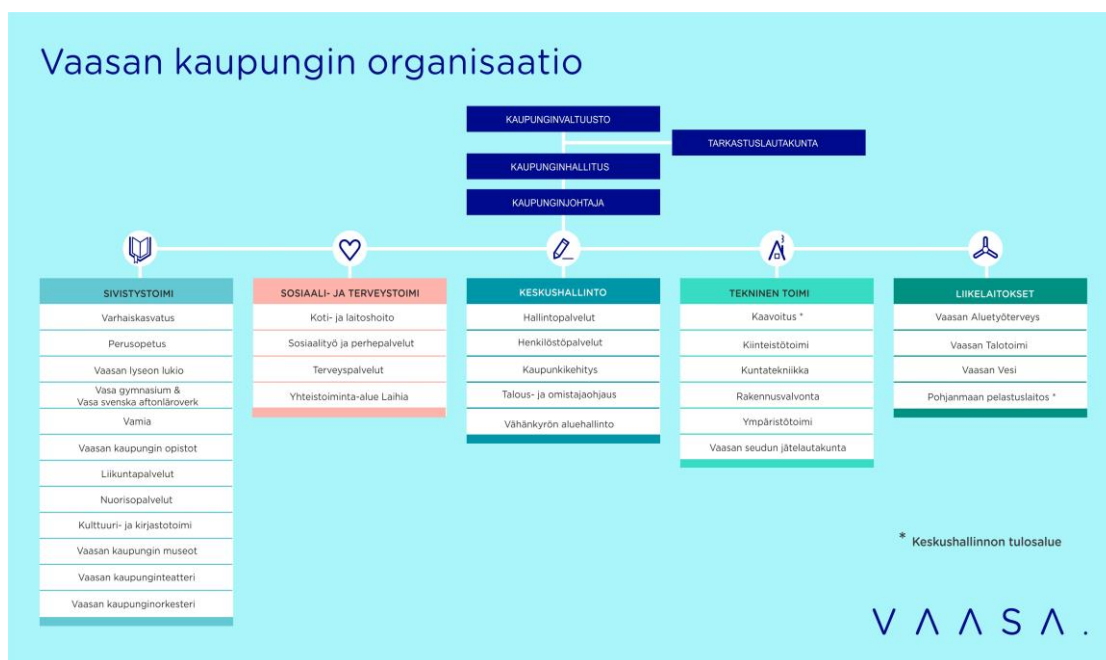
Kaupunginvaltuuston tai kaupunginhallituksen poliittisissa voimasuhteissa ei tapahtunut muutoksia tilikauden aikana.

Kaupunginvaltuuston poliittiset voimasuhteet	31.12.2019
Suomen ruotsalainen kansanpuolue	18
Suomen Sosialidemokraattinen Puolue	13
Kansallinen Kokoomus	10
Perussuomalaiset	6
Vasemmistoliitto	4
Vaasan vihreä valtuustoryhmä	4
Suomen Keskusta	2
Suomen Kristillisdemokraatit	2
Valtuutettuja yhteensä	59

Kaupunginhallituksen poliittiset voimasuhteet	31.12.2019
Suomen ruotsalainen kansanpuolue	4
Suomen Sosialidemokraattinen Puolue	2
Kansallinen Kokoomus	2
Perussuomalaiset	1
Vasemmistoliitto	1
Vaasan vihreä valtuustoryhmä	1
Jäseniä yhteensä	11

Hallinnollinen organisaatio

Kaupungin hallinnollisessa organisaatiossa ei tapahtunut muutoksia vuoden 2019 aikana.

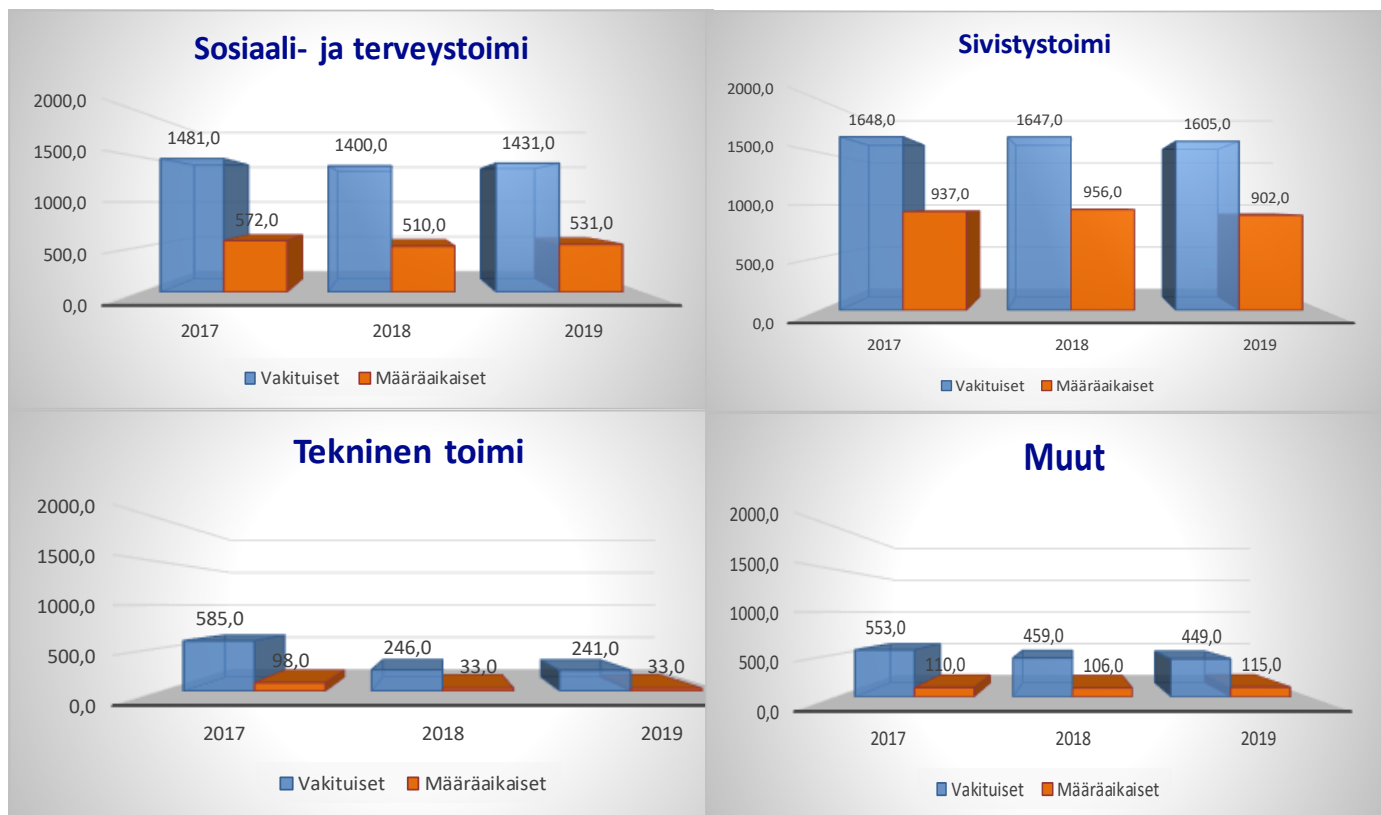
1.3 Kaupungin henkilöstö

Kaupungin voimassa olevien palvelussuhteiden lukumäärä oli vuoden 2019 viimeisenä päivänä 5 315 (5 362 vuonna 2018), näistä 3 923 (3 963) vakituksia ja 1 394 (1 401) määräaikaista. Vakituisten määrässä ovat mukana kaikki vakituksessa palvelussuhteessa olevat henkilöt, vaikka ao. henkilöt olisivat virkavapaalla / työlomalla. Määräaikaisiin kuuluvat kaikki määräajaksi tehtyt palvelussuhteet, mukaan lukien kaikki tuntiopettajat. Lukuihin sisältyvät myös työllisyysvaroin palkatut henkilöt, näiden määrä vuoden lopussa oli 89 (78). Lukuihin eivät sisälly Pohjanmaan pelastuslaitoksen sivutoimiset ns. puolivakinaiset palomiehet, joita oli 533 (544).

Palvelussuhteiden määrä 31.12.2019 ei suoraan kuvaa henkilöstöresurssia, joka koko vuoden on keskimääräisesti ollut käytettävissä palvelujen tuottamiseen. Lukuihin sisältyvät sekä vuoden lopussa eri lomilla ja virkavapailla olleet henkilöt, että näitä tehtäviä hoitaneet sijaiset. Henkilötyövuosien määrä ilman opettajia oli 4 236 (4 454). Luku sisältää työllistetyt. Henkilöstömäärät tehtävittäin 2018-2019 esitetään tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Palvelussuhteiden kokonaismäärä 31.12.2019 oli 47 pienempi kuin vuoden 2018 lopussa. Vakinaisten määrä on laskenut 40:lla ja määräaikaisten laskenut 7:lla. Henkilöstön vähennykseen vaikuttavat mm. Vamian käymät yt-neuvottelut henkilötyövuosien ja kustannusten vähennykseksi sekä varhaiskasvatuksen puolella palvelusetelipäiväkotien käyttöönotto vv. 2018-2019 ja kahden ryhmäperhepäiväkodin lakkauttaminen vuonna 2019.

Henkilöstön määrä hallinnonaloittain

Henkilöstön määrä on kuvattu oheisissa taulukoissa hallinnonaloittain. Sosiaali- ja terveystoimi koostuu sosiaali- ja terveystalouden alaisista tulosalueista sekä Vaasan Alue- ja terveyskeskusten henkilöstöstä. Sivistystoimeen kuuluvat opetus-, kirjasto-, kulttuuri-, vapaa-aika-, museo-, orkesteri- ja teatteritoimi. Tekniseen toimeen kuuluu kuntatekniikka, kiinteistötoimi, rakennusvalvonta, Vaasan Talotoimi, Vaasan Vesi, Vaasan seudun jätehuolto, yhteispalvelut ja ympäristötoimi. Ryhmään muut kuuluvat keskushallinto, tarkastustoimi ja Pohjanmaan pelastuslaitos.

Henkilöstökulujen kokonaissumma vuonna 2019 oli 224,8 miljoonaa euroa, mistä käyttötalouden osan palkat 224,3 milj. euroa ja investointien osan palkat 0,5 milj. euroa.

Vakituisesta henkilöstöstä naisia oli 78,2 % (77,4 % v. 2017) ja miehiä 21,8 % (22,6 %). Määräaikaisesta henkilöstöstä naisia oli 77,2 % (74,1 %) ja miehiä 22,8 % (25,9 %). Koko henkilöstön keski-ikä vuonna 2019 oli 45,0 vuotta (44,9 v. 2018). Vakituisten henkilöstön keski-ikä oli 47,3 vuotta (47,3 vuotta) ja määräaikaisen henkilöstön keski-ikä 39,8 vuotta (39,4 vuotta). Erillisenä laaditaan henkilöstöraportti, jossa kuvataan mm. henkilöstövoimavarojen määrää, laatua ja saavutettuja tuloksia.

Henkilöstöasioiden hoitaminen

Henkilöstöpalvelut tukevat Vaasan kaupungin organisaation hyvinvoinnin, turvallisuuden ja niihin liittyvän toimintakulttuurin edistämistä.

Henkilöstöpalveluissa hoidetaan keskitetysti seuraavia asioita:

- Työhyvinvoinnin ja työsuojelun kehittäminen, toimintaa suuntaavien ohjelmien laatiminen (henkilöstöohjelma, työhyvinvoinnin ja työsuojelun toimintaohjelma), ohjeistukset, koulutus ja neuvonta
- Työyhteisöjen kehittämisen työkalupakki; työhyvinvointikysely, työpaikkaselvitykset, riskienarviointi, varhainen ja tehostettu tuki
- Poikkeamatilanteiden työkalupakki: mm. läheltä piti-tilanteet, työtapaturmat, työympäristö- ja työyhteisöongelmat, päihdeohjelma (toimintaohjeet, prosessi ja asiantuntijatukena, koulutus), asiantuntijalausuntojen laatiminen viranomaisille
- Työterveyshuoltopalveluiden tarjoaminen ja toimintasuunnitelman laatiminen
- Työsuojelulainsäädännön seuraaminen ja siitä tiedottaminen.

2. OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA

2.1 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Valtiovarainministeriön tuoreimmat luvut eivät tarjoa tällä kertaa suuria yllätyksiä. Talouden kasvu hidastuu ja asettuu yhden prosentin tuntumaan. Maailmankaupan kasvu vuonna 2019 on ollut hyvin heikkoa kauppakonfliktien takia, suhdannesyistä sekä autoteollisuuden rakennemuutosten takia.

Vuonna 2019 Suomen bruttokansantuotteen kasvuarvio on 1,6 %. Tuontihinnat nousevat lähivuosina maltillisesti ja vuonna 2019 tuontihintojen nousu oli vain 0,8 %. Vaihtosuhte heikkeni vuonna 2019, sillä tavaroiden vientihintojen nousu oli heikkoa. Tavaroiden vientihintojen kehitys seuraa pitkälle tuontihintoja, joka johtuu öljyn ja muiden raaka-aineiden hintojen muutoksista.

Vuonna 2019 loppupuolella inflaatio hidastui alle prosenttiin. Hidastumisen taustalla on mm. tuore-elintarvikkeiden, kulutustavaroiden sekä polttoaineiden hintojen alempi taso verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan. Myös euroalueella inflaatio jäi 0,7 prosenttiin, joten kuluttajahintaindeksin hidastuminen on kansainvälinen ilmiö. Ennuste koko vuoden 2019 inflaatioksi on 1,1 %. Yksityisen kulutuksen kasvu jatkuu vakaana, sillä kotitalouksien käytettävissä olevien tulojen kasvua tukee ansiotason nousu sekä hyvä työllisyyskehitys.

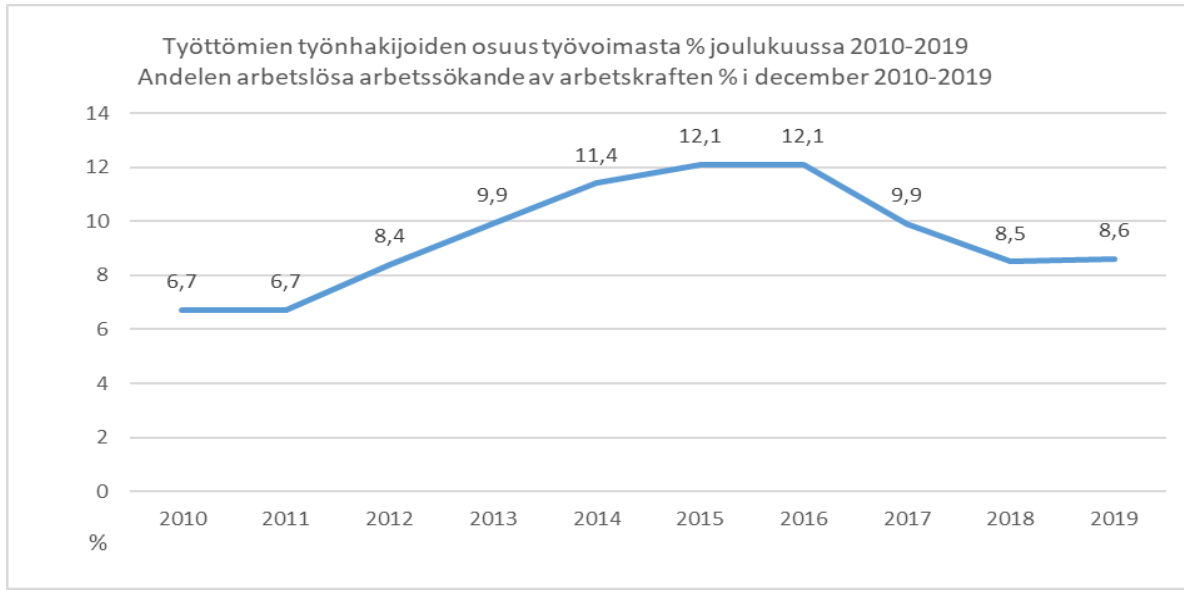
Työllisyys kääntyi jälleen kasvuun vuoden 2019 syksyllä alkuvuoden heikomman työllisyyskehityksen jälkeen. Työllisten määrän arvioidaan kasvavan prosentin koko vuoden työllisyysasteen noustessa keskimäärin 72,6 prosenttiin, työkäisen väestön edelleen vähentyessä. Työttömyys ei vähentynyt vuonna 2019 juuri lainkaan ja sen arvellaan jäävän 6,7 prosenttiin. Palvelut kiihdyttivät talouskasvua, myynti on kasvussa ja sen odotetaan yleisesti jatkavan kasvuaan. Kasvun esteitä palvelutoimialoilla on kysynnän puute sekä ammattitaitoisen työvoiman saanti. Yleisimmin pulaa on sosiaalityöntekijöistä, siivoojista ja lääkäreistä. Parhaat kasvuedellytykset ovat informaatio- ja viestintäpalveluissa sekä rahoitus- ja vakuutusallalla. Vuonna 2019 palveluiden arvonlisäys kasvaa runsaat 1 ½ prosenttia verrattuna edelliseen vuoteen.

Vuosikymmenen loppupuolella Suomen taloudessa vallinnut hyvä suhdanne on parantanut julkisen talouden tilaa. Alijäämä on pienentynyt kolmen vuoden ajan ja julkinen velka suhteessa BKT:hen on laskenut 60 prosentin tuntumaan.

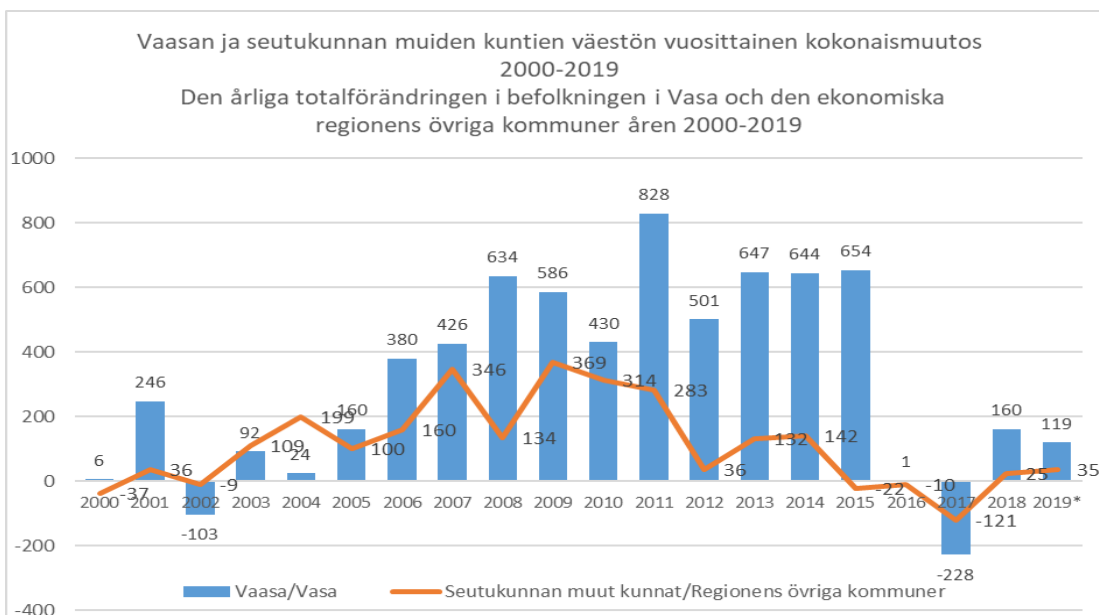
Kunnallishallinnon rahoitusasema heikkeni ennätykselliset 1,6 mrd. vuonna 2018 ja alijäämä syvenee edelleen vuonna 2019. Henkilöstökulut muodostavat kunta-alan suurimman kuluerän ja siten palkkaratkaisuilla on suuri merkitys kuntatalouden kehitykselle. Työmarkkinoiden kireys näkyy jo kunta-alalla, sillä työnantajilla on pulaa etenkin sosiaali- ja terveysalan asiantuntijoista. Samaan aikaan kuntatalouden vaikea taloustilanne on lisännyt työvoiman vähentämistarkoituksessa käytyjen yt-neuvotteluiden määrää. (Lähde: VM Taloudellinen katsaus Talvi 2019)

Tilastokeskuksen kuntien neljännesvuositalaston perusteella kuntatalouden menojen kasvu on ollut odotettua nopeampaa ja kuntatalous heikkenee vuonna 2019. Verotulojen kertymistä hidastaa ja myöhentää useat tekijät, joiden ennustaminen ja ennakkointi on ollut hankalaa. Vuoden 2019 veroennustetta alensivat suhdannenäkymien heikentymisen lisäksi verotuksen järjestelmämuutokset. Veroennustetta on heikennetty kevään kuntatalousohjelmaan verrattuna lähes 900 milj. eurolla. Kuntatalouden sopeutustarve on suuri ja kuntien tuleekin jatkaa tuottavuutta lisääviä toimia ja rakenteellisia uudistuksia. (Lähde: VM, Kuntatalousohjelma 2020-2023, syksy 2019)

Vaasan työttömyysaste oli joulukuun 2019 lopussa 8,6 %. Työttömien osuus nousi 0,1 prosenttiyksikköä vuoden 2018 vastaavaan ajankohtaan nähden. Työttömiä työnhakijoita oli joulukuussa 2 812, mikä on 24 henkilöä enemmän kuin vuosi sitten. Alle 25-vuotiaita työttömiä oli joulukuussa 408 ja pitkäaikaistyöttömiä 724. Pitkäaikaistyöttömien määrä laski 17,9 % edellisvuoden vastaavaan aikaan. Kahdenkymmenen suurimman kaupungin vertailussa Vaasan työttömyysaste oli joulukuussa kolmanneksi matalin. Korkein työttömyysaste oli Kotkassa (14,5 %) ja Joensuussa (14,2 %). Matalin puolestaan Espoossa (7,7 %) ja Seinäjoella (8,5 %).

Vaasan väkiluku vuoden 2019 lopussa oli Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan 67 671 asukasta. Väkiluku kasvoi 119 henkilöllä edellisvuodesta. Kuntien välinen nettomuuttotappio oli 156 henkilöä. Nettomaahanmuutto oli 271 henkilöä. Vuonna 2019 syntyneitä oli 598, kun vastaavasti vuoden aikana kuoli 569 henkilöä. Luonnollista väestönkasvua kertyi näin ollen 29 henkilön verran. Vaasan seudun väkiluku kasvoi 35 henkilöllä edellisvuoteen verrattuna.

2.2 Olennaiset muutokset Vaasan toiminnassa ja taloudessa

Sosiaali- ja terveystoimi

Hallituksen kaatuminen maaliskuussa lopetti edellisen hallituksen maakunta- ja soteuudistuksen valmistelun. Sairaanhoidopiirin kuntien alueella jatkettiin tämän jälkeen vapaaehtoisen sote –integraation valmistelua siten, että suunniteltu hyvinvointikuntayhtymä yhdistäisi sosiaalihuollon, perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon palvelut integroiduksi kokonaisuudeksi yhteen organisaatioon. Vuoden lopulla (9.12) valtuusto päätti seuraavasti:

Vaasan kaupunki hyväksyi Pohjanmaan hyvinvointialueen kuntayhtymän 1.1.2021 voimaan astuvan perussopimuksen liitteen mukaisena.

Vaasan kaupunki päätti siirtää sosiaali- ja perusterveydenhuollon järjestämis- ja tuottamisvastuun Kuntalain § 8 mukaisesti Pohjanmaan hyvinvointialueen kuntayhtymälle ja osallistuu hyvinvointialueen valmisteluun ja toimeenpanoon. Toiminnan käynnistymisvuodesta päätetään yhdessä valmistelun edetessä erikseen.

Vaasan kaupunki varaa mahdollisuuden tarkastella uudelleen päätöstä huhtikuun 2020 loppuun mennessä. Tuolloin voidaan arvioida täyttääkö sovittujen valmisteluryhmien selvitykset ne vaatimukset mitä Vaasan kaupunki on tälle jatkovalmistelulle edellyttänyt.

Tavoitteiden toteuman osalta hyte-työryhmä perustettiin ja hyvinvointikertomuksen -ja suunnitelma työ aloitettiin. Koko toimialalla toteutettiin ulkoinen laadunarviointi (SHQS) josta myönnettiin sertifiointi vuoden lopussa.

Kustannuksia pyrittiin hallitsemaan erilaisten säätöohjelmien kautta. Tilanne säilyi haastavana koko vuoden myös erikoissairaanhoidon kustannusten nopean kasvun takia.

Liittyttiin laajemmin Kanta-arkistojärjestelmään ja valmisteltiin päätöstä uuden asiakas- ja potilastietojärjestelmän hankkimiseksi.

Sivistystoimen toimiala

Sivistystoimen tuottamat palvelut - kasvatus, opetus, koulutus, kulttuuri ja liikunta; ovat lähellä ihmisten arkea ja tärkeä osa perheiden käyttämää lähipalvelua. Palveluita etenkin kulttuuri- ja vapaa-aikapuolella tarjoaa vahvojen instituutioiden lisäksi laaja kolmannen sektorin joukko. Sivistystoimen strategiassa Vaasa nähdään Pohjolan energisimpänä koulutus- ja kulttuurikaupunkina ja toimialan tavoitteena ovat hyvinvoivat kuntalaiset sekä laadukas, kattava ja kustannustehokas palveluverkko.

Muutoksia sivistystoimen palveluverkossa ja palveluissa

Päiväkotihoidon kysyntä on kasvanut muihin palvelumuotoihin (perhepäivähoito, avoin päiväkotitoiminta, kerhotoiminta) verrattuna. Muuttuneeseen kysyntään on Vaasassa vastattu lisäämällä yksityisen varhaiskasvatuksen palveluita palvelusetelipäiväkotien muodossa. Palvelusetelipäiväkoti ”Pikku Poni” valmistui ja aloitti toimintansa Pukinjärven alueella vuoden 2019 alusta. Palveluntuottaja ja rakentaja kyseiselle päiväkodille valittiin uudella prosessilla nk. avoimen kutsumenettelyn kautta.

Kaupunginhallitus teki vuonna 2018 päätöksen ruotsinkielisen 210-paikkaisen päiväkodin rakennuttamisesta Gerbyn alueelle. Rakentaminen käynnistyi syksyllä 2019 ja uusi päiväkotitoiminta otetaan käyttöön 1.8.2020. Yksikön varhaiskasvatuspalvelu on kunnallista, kiinteistö vuokrataan rakennuttajalta.

Varhaiskasvatuksen päivitetty palveluverkkoselvitys hyväksyttiin syksyllä 2019. Tarveselvitystyöryhmät on perustettu Teeriniemen, Sundomin ja Merikaarron alueille. Myös Länsiniityn alueella on tarvetta varhaiskasvatuspaikoille. Vuoden 2019 aikana tiivistettiin varhaiskasvatuksen palveluverkkoa ja luovuttiin kahdesta ryhmäperhepäiväkodista sekä neljästä vararyhmäperhepäiväkodista. Myös avointa päivähoidtoa tiivistettiin, kahdesta yksiköstä luovuttiin ja toiminta keskittyi olemassa oleviin yksiköihin.

Varhaiskasvatuksen osalta tapahtui muitakin suurempia muutoksia vuoden aikana. Vuonna 2019 tehtiin päätös luopua kotihoidontuen kuntalisästä 1.8.2020 alkaen. Hoitoaikojen ilmoittamisessa siirryttiin digiaikaan ja otettiin käyttöön sähköinen ilmoittaminen. Tietojen ajantasainen kerääminen mahdollistaa toiminnan paremman suunnittelun ja sen, että henkilökuntaa on ryhmissä oikea määrä oikeaan aikaan. Sovelluksen avulla huoltajat voivat mm. seurata hoitotuntien ajantasaista kertymistä kuukauden aikana.

Investointien osalta myös Variskan yhtenäiskoulun rakennushankkeen suunnittelu eteni yhteistyössä käyttäjien kanssa. Vanhan Vaasan koulun oppilaat opiskelevat väistötiloissa Palosaaren koululla vuoden 2022 loppuun, jolloin Variskan yhtenäiskoulun laajennusosa valmistuu.

Keskustan koulukampus on yksi Vaasan kaupunkistrategian keskeisistä toimenpiteistä. Tavoitteena on muodostaa myös keskustan alueelle yhtenäiskoulu. Vuoden 2019 aikana on jatkettu mahdollisen yhtenäiskoulun tilatarpeiden ja sijaintivaihtoehtojen kartoittamista. Englanninkielistä opetusta laajennettiin syyslukukaudesta 2019 siten, että oppilaille tarjotaan sekä kaksikielistä (suomi-englanti) että englanninkielistä opetusta.

Ruotsinkielisessä perusopetuksessa oppilasmäärät ovat kasvaneet Gerbyn ja Sundomin alakouluissa. Kummassakin koulussa akuutti tilatarve ratkaistiin tilaelementtien avulla, syyslukukauden 2019 alusta lähtien Gerbyssä ja syysloman jälkeen Sundomissa. Gerbyn alueella tilaongelman ratkaisee uuden päiväkodin valmistuminen, jolloin päiväkodin nykyiset tilat siirtyvät koulun käyttöön syyslukukaudesta 2020 alkaen. Sundomin alueella selvitetään vielä vaihtoehtoja tilatarpeen ratkaisemiseksi pitkällä aikavälillä.

Vamiassa käytiin vuoden 2019 aikana yhteistoimintaneuvottelut, kun pienenevä valtionrahoitus aiheutti tarpeen henkilöstön vähentämiselle. Toiminta rahoitetaan ammatilliseen koulutukseen saatavalla valtionosuudella, jonka perusrahoitusosuus perustuu opiskelijavuosien määrään. Samalla Vamiassa jatkettiin organisaatiomallin kehittämistä. Toinen suuri muutos ammatillisessa koulutuksessa nähtiin, kun opettajat siirtyivät vuoden 2019 alusta vuosityöaikaan.

Vaasan lukioilla oli kirjoilla ennätysmäärä opiskelijoita syyslukukaudella 2019. Vaasan Lyseon Lukion päivälukion oppilasmäärä oli 863 (edellisenä vuonna 806), Vasa gymnasiumin 191 (168) ja Vasa aftonläroverketin 108 (80). Lukioissa tehdään myös töitä opetuksen kehittämisen kanssa, kun uusi opetussuunnitelma otetaan käyttöön elokuulla 2021 ja valmistelutyö aloitettiin lukuvuonna 2019-2020.

Vaasa opiston ja Arbiksen yhteistyötä pyritään tiivistämään entisestään ja työryhmä perustettiin selvittämään edellytyksiä mahdolliselle yhdistymiselle. Selvitys valmistuu kevään 2020 aikana. Opistojen toiminta laajeni syksyllä, kun Arbis aloitti ruotsinkielisen aikuisten perusopetusopetuksen.

Uuden hallitusohjelman vaikutukset toimialaan

Hallitusohjelmassa tehtiin vuonna 2019 merkittäviä päätöksiä liittyen sivistystoimen toimialaan. Varhaiskasvatustalake päätettiin muuttaa siten, että 1.8.2020 kaikilla lapsilla on yhtäläinen oikeus varhaiskasvatukseen. Täten 2016 käyttöön otettu kuntien mahdollisuus rajata varhaiskasvatusoikeutta 20 tuntiin viikossa, poistuu. Lisäksi yli kolmivuotiaiden lasten ryhmäkokoja pienennetään, kun hoitajamitoitus palautetaan 1.8.2020 lukien kahdeksasta lapsesta seitsemään lapseen per aikuinen. Päätökset tarkoittavat, että varhaiskasvatuspaikkoja tarvitaan enemmän.

Hallitusohjelmassa päätettiin myös toisen asteen koulutuksen maksuttomuudesta sekä oppivelvollisuuden nostamisesta 18 vuoteen. Päätös tarkoittaa kunnille sitä myöten myös laajaa ohjaus- ja valvontavastuuta oppivelvollisuuden noudattamiseen liittyen. Hallitusohjelman tarkoitus on korvata nousseet kustannukset täysimääräisesti kunnille valtionosuuksien kautta.

Opetuksen kehittämisen kärkinä energia ja kielet

Opetuksen kehittämistyötä tehdään yli oppiaste- ja tulosaluerajojen seuraavissa pääteemoissa: opetus suunnitelmien kehittäminen, tieto- ja viestintätekniikan opetuskäyttö (eForum), energiakoulutusstrategia, kielenopetus, maahanmuuttajien opetus, taiteen perusopetus, urheiluakatemia.

Kulttuurin ja liikunnan tapahtumarikas vuosi

Vuonna 2019 Vaasaan kulttuurin ja liikunnan parissa tapahtui paljon. Naisten jalkapallomaajoukkue Helmarit pelasi Elisa Stadionilla EM-karsintaottelun Albaniaa vastaan ja joukkue palaa stadionille huhtikuussa 2020, kun vastaan asettuu Portugali. U19-tyttöjen EM-karsintaturnaus järjestettiin lokakuussa Elisa Stadionilla. Vaasassa järjestettiin myös suur tapahtumia kuten Wasa Festival, FestiVilla sekä tutut Vaasan kuorofestivaalit, Taiteiden yö, Wasa Footballcup ja LittFest.

Öjbergetin mäelle avattiin elokuun lopulla suuren suosion saavuttaneet, kaikille avoimet kuntoportaat, josta askelmia löytyy kokonaiset 271. Loppuvuodesta otettiin käyttöön Vaasan kaupungin sivuilla sijaitseva sovellus, johon päivitetään asukkaiden saataville ajantasaiset tiedot latujen, jäiden ja rinteiden kunnosta.

Vuoden 2019 aikana valittiin alueelliset vastuumuseot, joiden joukossa on myös Vaasan kaupungin museot. Tämä on tärkeä tunnustus ja laajentaa museon toimintakenttää.

Kirjastossa tapahtui paljon uutta. Kaupunginkirjaston tarjoamat palvelut laajenivat siten, että Vaasan Sport lahjoitti kirjastolainaukseen kausikortteja, joilla pääsee ilmaiseksi kotiotteluihin. Keväällä 2020 tulee lisää lainattavia kausikortteja kun ainakin Vaasan kaupunginorkesteri, Vaasan Kaupunginteatteri, Vaasan Mailattaret sekä Wasa Royals lahjoittavat kausikorttejaan lainattavaksi.

Marraskuussa lanseerattiin Kaikukortti-kokeilu, jonka tavoitteena on parantaa haastavassa rahatilanteessa olevien mahdollisuutta osallistua kulttuuri- ja liikuntapalveluihin. Kaikukortilla voi hankkia maksuttomia pääsylippuja ja kurssipaikkoja. Kulttuuripuolella otettiin käyttöön kolmivuotiset kulttuuriavustukset, mikä mahdollistaa paremmin yhdistysten systemaattisen pidempiaikaisemman kehittämistyön.

Vaasan kaupunginteatterin näyttämöllä jatkettiin tammikuussa Vaasan oopperaperinnettä ja ohjelmistossa nähtiin Carmen-ooppera. Syksyllä ensi-iltansa sai musikaali Sugar – piukat paikat ja lapset pääsivät tutustumaan teatteriin Herra Hakkaraisen seurassa.

Kulttuuri- ja liikuntaohjelman 2020-2025 laatiminen jatkui ja ohjelma on valmis keväällä 2020. Visiona on olla länsirannikon vahva ja näkyvä taide-, kulttuuri-, urheilu- ja liikuntakaupunki. Ohjelman laadinnan puitteissa

järjestettiin osallistavia tapahtumia kuten kulttuurifoorumi, liikuntafoorumi, workshoppeja ja webropol – 15 kysely. Tilaisuuksista saatu informaatio ja ideat antoivat hyvät evästyksiset kulttuuri- ja liikuntaohjelman teko. Työn alla on myös kulttuuriopetus suunnitelman kehittäminen yhteistyössä varhaiskasvatuksen kanssa.

Uusi nuorisovaltuusto aloitti toimintansa vuoden 2019 alusta. Nuorisovaltuustoon tehtäviin sisältyi ensimmäistä kertaa mahdollisuus jakaa nuorille aktivointirahaa omaehtoisen harrastamisen edistämiseksi.

Toimialalla rekrytoitiin vuoden 2019 aikana kokonaiset kuusi uutta tulosaluejohtajaa.

Tekninen toimiala

Kaupunkiympäristön kehittäminen

Vuoden 2019 aikana teknisen toimen ketteryys punnittiin onnistuneesti Wärtsilän Vaskiluotohankkeen kautta. Isojen työpaikkakeskittymien kehityshankkeiden ja toimintaedellytysten turvaaminen toteutui mm. Vaskiluodon hankkeiden sekä ABB:n katukaavan myötä. Kaupunkiosakeskusten vahvistaminen jatkui, Vanhan Vaasan keskuksen ja Liisalehdon asemakaavat etenivät. Työn alla olivat Sundomin ja Ristinummen asemakaavahankkeet. Ravilaakson Hyvinvointikorttelista pidettiin toimijakilpailu. Viheralueverkoston ja kaupunkiluonnon toimivuuden turvaamista ja kehittämistä edesautettiin yleissuunnitelmien kautta, mm. Öjbergetin virkistyskäytön kehittämissuunnitelmalla sekä Jerpyymäen ja Koskisuon virkistysalue suunnitelmilla. Suurempaan alueelliseen kokonaisuuteen varauduttiin niin pitkälle kuin mahdollista, mutta kuntaliitos ei toteutunut.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi maaliskuussa Vaasan kaupungin asuntopoliittisen ohjelman 2019–2022. Vuoden lopulla kaupunginvaltuusto hyväksyi Vaasan kaupungin maapoliittisen ohjelman. Maapolitiikalla tarkoitetaan kaupungin maanhankintaan ja -luovutukseen, kaupungin maaomaisuuden hallinnointiin, yksityisen maan kaavoittamiseen sekä asemakaavojen toteuttamisen edistämiseen liittyviä tavoitteita ja toimenpiteitä. Tehdyssä päivityksessä on erityisesti otettu huomioon täydennysrakentamiseen kannustavia sekä muita kaupungin energia- ja ilmasto-ohjelman mukaisia toimenpiteitä. Vuoden 2019 loppuun mennessä Vaasan kaupungin alueesta oli asemakaavoitettu 5 164 hehtaaria. Lisäystä edelliseen vuoteen on 296 ha. Suurimmat alueet olivat Risön liike- ja yritysalue, Liisanlehto ja Smart Technology Hub Vaskiluodossa.

Uusia maa-alueita hankittiin 27,3 ha. Kaupunki omisti vuoden lopussa maa-alueita 6 382 ha ja vesialueita 2 141 ha. Kaupungin maa-alueisiin kohdistuvia vuokrasopimuksia oli vuoden lopussa 3 842 kpl. Kaupungin luovutettavissa olevien asuntotonttien lukumäärä on laskenut, mutta on edelleen noin 100 tonttia, jotka sijaitsevat pääosin Länsiniityn, Björsinkallion ja Vähänkyrön alueilla. Uusia tontteja luovutettiin vuonna 2019 n. 60 kpl (49 asunto- ja 10 yritystonttia), pääosin vuokraamalla. Ennestään vuokrattuja tontteja myytiin n. 50 kpl. Erillisiä kaavoitukseen liittyviä yhteistyösopimuksia laadittiin 19 kpl.

Rakennusvalvonnan lupa- ja valvontatehtäviä jatkettiin suunnitelmien mukaisesti. Rakentamisen lupamäärissä (700 kpl) oli pientä laskua edelliseen vuoteen nähden (2018: 724 kpl). Sen sijaan kerrosalaneliöissä oli reilu nousu johtuen kahdesta suuresta hankkeesta, keskussairaala ja Wärtsilän tehdashanke: 172 705 m² (2018: 59 781 m²). Rakennusvalvontapalveluiden tarpeeseen vaikuttaa mm. valitseva taloustilanne. Laadunohjausta uusille omakotirakentajille jatkettiin ja suurimpien rakennusvalvontojen yhtenäisiä käytäntöjä juurrutettiin edelleen käyttöön.

Ympäristövalvonnan alaisia laitoksia oli 94 kpl ja ympäristöterveydensuojeluun liittyviä valvontakohteita elintarvike-, terveydensuojelu-, ja tupakkavalvonnassa yhteensä noin 1 620 kohteessa. Eläinlääkintähuollon

potilasmäärä oli ennallaan, n. 3 900 kpl. Jatkuvatoimisen ilmanlaadun seurannan mittausten ajallinen kattavuus parani ollen 95 % (2018: 92 %).

Vaasan seudun jätelautakunnan toiminnassa panostettiin kiinteistöjen liittämiseen järjestettyyn jätekuljetukseen, joko oman tai yhteisen jäteastian kautta. Toinen painopiste oli jätehuollon valvonnassa.

Merkittävimmät investoinnit vuonna 2019

Merkittävinä kohteina jatkettiin loppuvuodesta 2018 aloitettuja Kauppapuistikon kiertoliittymän katujärjestelyt sekä Maantie 724 Onkilahden kohdalla, mikä valmistuu vuonna 2020. Tieosuuden Yhdystie – Alskatintie parantaminen tehdään yhteishankkeena valtion kanssa. Keskeisinä tavoitteina mm. liikenneturvallisuuden ja liikenteen sujuvuuden parantaminen.

Vaskiluodossa perusparannettiin Reininkadun ratapiha ja Pohjoispiirin allas ruopattiin alkavalle roro-liikenteelle sopivaksi. Vuoden aikana valmisteltiin myös sataman suurinvestointien suunnitelmia. Purolan vanhan alueen katuinfra saneeraaminen jatkui Sepänkylätien pohjoispuolella ja myös Kuninkaantie saneerattiin Huutoniemellä. Liikenneturvallisuushankkeista tärkein oli Kirkkopuistikon pyöräkaistojen toteuttaminen sekä Kalastajankadun ja Vöyrinkadun risteyksen liikennevalojen rakentaminen.

Katuvalaistuksen saneeraus energiaa säästäviin ledvaloihin jatkui. Paikallisliikenteessä jatkui kokeiluna Runsor Express helpottamassa työmatkaliikennettä kaupunginosien välillä. Kaikkiaan joukkoliikenteessä matkustajamäärät kasvoivat 5 % edellisestä vuodesta ollen 1 291 000.

Vesihuollon investointiohjelman pääpaino oli verkosto-, pumppaamo- ja laitossaneerauksissa sekä Kurikan syväpohjavesitutkimushankkeessa. Pättin ympäristölupaan liittyvä lähtevän jäteveden hygienisointiyksikkö otetaan käyttöön 5/20. Vaasan Veden toiminnanohjausjärjestelmän hankintaprojekti eteni, tavoitteena on ottaa uusi järjestelmä käyttöön toukokuussa 2020. Sen myötä mm. asiakkaat saavat on line -palvelun ja tuotannossa työnohjaus tehostuu.

Hallintotalon peruskorjaus on käynnistynyt suunnitelmien mukaisesti ja on edennyt aikataulussa. Peruskorjaus valmistuu marras- joulukuussa 2020. Gerby nya daghem -hanke toteutetaan vuokrapäiväkotina ja se valmistuu heinäkuussa 2020. Korjausvelan hallinta ja suunnitelmat kaupungin palvelutuotannosta vapautuvien tilojen jatkolle ovat tärkeitä näkökulmat omaisuuden hallinnassa.

Muutaman vuoden ajan toiminut Talotoimen ja Kiinteistötoimen yhteinen Kiinteistökehitysryhmä työskentelee omaisuuden kehittämisen ja myynnin edistämiseksi. Kiinteistökehitysryhmän toimesta vuoden 2019 aikana myytiin Klemettilän entinen sikala ja Kråklundinkatu 28 asuinrakennus sekä purettiin mm. Fenno-hotelli, Raviradan talli, Huvilat 23 sekä Vanhan Vaasan aseman liiteri.

Hallinnon ja tuotannon järjestelyt

Vuonna 2019 kehitettiin ja vakiinnutettiin uusia toimintamalleja; edellisenä vuonna oli toimialalla mm. yhtiötetty tulosalueita sekä toimintayksiköitä. Kuntatekniikassa uudelleenorganisoitaessa valmisteltiin Keskuskorjaamon, Kalustonhallinnan ja Alueiden ylläpidon yhdistämistä vuoden 2020 alussa. Myös toimialan johtoryhmätyöskentelyä kehitettiin. Uusi teknisen toimen johtoryhmä aloitti 1.1.2020, kahden aikaisemman johtoryhmän lopettaessa toimintansa vuoden 2019 lopussa. Samalla tarkistettiin myös kehittämisryhmien toimintaa.

Teknisessä toimessa on ollut vuosien 2018 -2019 aikana meneillään Teknisten työehtosopimuksen (TS) mukainen palkka-arviointijärjestelmän kehitystyö. Työtä on tehty osana TS kehittämisryhmän toimintaa. Toimialalla on nyt käytössä tietojärjestelmä, jonka avulla määritellään tehtäväkohtaiset palkat perustuen sähköiseen tehtäväkuvaukseen ja tehtävän vaativuuden arviointiin. Kehitystyö jatkuu vuoden 2020 aikana sähköisen arviointilomakkeen rakentamisella henkilökohtaisen suoriutumisen arviointia varten.

Digitalisaatio eteni myös tulosalueilla. Rakennusvalvonta vahvistaa edelleen sähköisen asioinnin käyttöä. Sen käyttöastetta on vuoden 2019 aikana nostettu yli 50%:iin. Sähköisen arkistoinnin käyttöönottoa on valmisteltu, Rakennusvalvonta toimii siinä kaupungin pilottina. Arkistoinnin aloittamisen myötä paperikuvat jäävät pois, mikä vaatii tietokoneilta kapasiteettia myös työmaaoloissa kuvien avaamiseen ja käsittelyyn.

Tekninen toimiala sopeutti toimintansa investointeineen taloudellisesti haastavaan toimintavuoteen. Toimialan talous pysyi kokonaisuutena hallinnassa hyvin, vaikka erityisesti alueiden ylläpidossa oli tiukkaa mm. alkuvuoden myrskyissä. Voimakkaiden sääilmiöiden vaikutus näkyi kuntalaisilta saaduissa palautteissa ja se luo paineita myös hulevesien hallinnalle.

Tekninen toimi keskittyy perustehtäväänsä: kaupunkiympäristön luomiseen ja vaalimiseen. Työkaluina siinä on n. 250 hengen asiantuntijaorganisaatio, huolellisesti mietitty strategia sekä perustellut investoinnit.

2.3 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Kaupunkikonsernin riskienhallintapolitiikka kuvaa riskienhallinnan periaatteet; vastuu ja käytännön toteuttamisen. Riskienhallinnan tavoitteena on tukea kaupunkikonsernia sen perustehtävän toteuttamisessa, asetettujen tavoitteiden saavuttamisessa sekä kuntalaisten, henkilöstön ja omaisuuden turvaamisessa erilaisilta riskeiltä. Riskienhallinta sisältää järjestelmällisiä menettelyjä, joiden avulla tunnistetaan ja arvioidaan kaupunkikonsernin toimintaan liittyviä riskejä sekä määritellään toimintatavat riskien hallitsemiseksi, valvomiseksi ja säännönmukaiseksi raportoimiseksi. Riskienhallinnalla varmistetaan, että kaupunkikonsernin toiminta jatkuu keskeytyksittä ja häiriöttä laadukkaasti ja kustannustehokkaasti. Riskienhallinta on keskeinen osa kaupunkikonsernin vastuullista toimintaa.

Riskienhallintaprosessi käynnistyy talousarviotyön yhteydessä. Riskejä hallitaan sekä osana toimintaa, että erityisin toimenpitein. Riskitilannetta päivitetään seurantaprosessin yhteydessä. Tilinpäätöksessä raportoidaan riskeistä ja riskienhallinnasta.

Vahinkoriskit ja toiminnan keskeytymisriskit

Vahinkoriskeihin ja toiminnan keskeytymisriskeihin on varauduttu vakuuttamalla ja rahastoimalla. Vakuuttamalla varaudutaan mm. kiinteistöjen palovahinkoihin, liikennevahinkoihin ja vastuuvahinkoihin. Vahinkorahaston avulla on varauduttu seuraavien omalla vastuulla olevien vahinkojen rahoittamiseen:

- Kiinteää ja irtainta omaisuutta kohdanneet vahingot
- Toiminnan keskeytysvahingot
- Vastuuvahingot, joista kaupunki on voimassa olevan oikeuden mukaan korvausvastuussa
- Takaussitoumuksen perusteella mahdollisesti syntyvä korvausvastuu

Vahinkorahaston määrä 31.12.2019 on 6,9 miljoonaa euroa. Valtuusto on 12.3.2007 vahvistanut rahaston varojen vähimmäismäärää, rahaston kartuttamista ja varojen käyttöä koskevat säännöt.

Kaupungin vakuutukset olivat toimintavuoden aikana lakisääteisten vakuutusten ja vapaaehtoisten vakuutusten osalta LähiTapiola vakuutusyhtiössä. Vuoden 2011 tammikuusta lukien kaupungilla on myös kuntalaisten eduksi vapaaehtoinen tapaturmavakuutus kaupungin järjestämässä toiminnassa, ns. kuntalaisvakuutus.

Taloudelliset riskit

Taloudellisia riskejä, joita ovat korkoriski, valuuttariskin, likviditeettiriski ja luottoriski hallitaan kaupunginhallituksen päätösten ja Vaasan kaupungin talous ja strategia linjausten mukaisesti. Hallintaa tehdään hajauttamalla lainat ja sijoitukset toteuttamishetken markkinatilanteen mukaan ja jo olemassa oleva laina- ja sijoitussalkku huomioon ottaen. Lisäksi otetaan kantaa korkoperustaan, valuuttaan ja erääntymisajankohtaan sekä muuttamalla lainasalkun korkojakaumaa johdannaissopimusten avulla.

Rahoitusriskeistä on viime vuodet kiinnitetty erityistä huomiota korkoriskiin. Kaupungin lainasalkku on osin sidottu vaihtuviin korkoihin, mikä on pitkällä aikavälillä havaittu edullisimmaksi, varsinkin matalien korkojen aikana. Tällöin korkomenojen ennakointi on kuitenkin vaikeampaa ja korkoriski suurempi. Toimenpiteitä on tehty suojatun osuuden lisäämiseksi tekemällä koronvaihtosopimuksia. Koronvaihtosopimusten avulla toteutetaan suojauksia suhdannesyklejä huomioivalla tavalla. Vuosina 2013-2016 on tehty suojaussopimuksia, jotka astuvat voimaan tulevaisuudessa vuosina 2020-2027. Vuoden 2019 lopussa lainasalkusta suojattu osuus oli noin 50 %. Vaikka korkotaso pysyy matalana, korkoriski on lainakannan voimakkaan kasvun myötä edelleen yhä merkittävämpi riski kaupungille. Korkoriskin hallinta vaatii yhä enemmän suunnitelmallisuutta ja resurssia. Vuonna 2014 tehtiin lainasalkkuanalyysi, joka selvästi osoitti, että kaupungin lainakannan suojausastetta on nostettava. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt varainhankinnan periaatteet 20.2.2017.

Ympäristöriskit

Ympäristötekijöitä, joilla on mahdollisesti vaikutusta toimintaan ja/tai talouteen, on Suvilahden kaatopaikan sulkemisesta aiheutuvat toimenpiteet. Vuonna 2014 päivitettyä Suvilahden kaatopaikan sulkemislupaa tarkistettiin vuonna 2019 aikataulun osalta. Suvilahden kaatopaikan varauslaskelma on päivitetty vuoden 2020 alussa ja sisältää 2,3 miljoona euroa, jonka tulisi riittää maisemointitöiden loppuun saattamiseen ja jälkitarkkailun suorittamiseen.

Suvilahden kaatopaikan sulkemiseen liittyy olennaisesti myös Suvilahden teollisuusalueen pilaantuneiden maa-alueiden kunnostus. Teollisuusalueella ja sen lähistöllä sijainneesta aikaisemmasta kaatopaikkatoiminnasta aiheutuneen maaperän pilaantuneisuuden laajuuden selvittämiseksi tehtiin laaja ympäristötekniinen selvitys vuonna 2014 ja koekunnostus vuonna 2015. Ympäristöteknisestä selvityksestä ja koekunnostuksesta saatujen tulosten perusteella alueella toteutettiin pohjaveden ja huokoskaasun tarkkailujakso vuosien 2015-2018 aikana. Tarkkailujakson aikana saatujen tulosten perusteella katsottiin aiheelliseksi tutkia alueen maaperän huokoskaasun vaikutus rakennusten sisäilmaan. Sisäilmamittaukset suoritettiin vuonna 2018. Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen 12.11.2019 antaman lausunnon mukaan alueen käyttö nykyisen kaltaisessa teollisuuskäytössä on mahdollista Vaasan kaupungin tilaamissa selvityksissä esitettyjä riskienhallintakeinoja noudattaen. Kohdealueen asemakaava päivitetään esitetyt riskienhallintakeinot huomioiden.

Vaasan kaupunki sai Aluehallintovirastolta Vaasan Vesi –liikelaitoksen Pättin jätevedenpuhdistamon ympäristölupapäätöksen 10.7.2017. Ympäristölupa koskee Vaasan kaupungin sekä Mustasaaren ja Maalahden kuntien osien eli yhteensä noin 69 500 asukkaan jätevesien käsittelyä sekä käsitellyn jäteveden johtamista mereen Varisselän Isolahteen Palosaaren edustalle.

Pitoisuus- ja käsittelytehorajat pysyvät muuten ennallaan, mutta typenpoistovaatimus lieveni haetun mukaisesti siten, että sen teho lasketaan vuosikeskiarvona ja vain siltä ajalta, jona tulevan jäteveden lämpötila on vähintään 12 °C.

Puhdistamon melurajat lähimmissä häiriintyvissä ovat uuden luvan mukaan klo 7–22 taso 55 dB (LAeq), klo 22–7 taso 50 dB (LAeq), jotka alittuvat nykytoiminnassa.

Lupahakemuksessa ja sen täydennyksissä toimitetuista hajuselvityksistä huolimatta luvassa vaaditaan hajukartoitus ja hajupäästöjen leviämismallinnus sekä kartoituksen perusteella laadittu suunnitelma hajuhaittojen vähentämisestä vuoden 2018 loppuun mennessä. Nämä selvitykset tehty. Hajukartoituksen ja -mallinnuksen tulosten sekä suunnitelman perusteella lupaviranomainen voi täydentää lupamääräyksiä, mikä voi aiheuttaa lisäkustannuksia. Hajujen hallinta liittyy myös lähialueiden kaavoituksen etenemiseen.

Mereen johdettavalle puhdistetulle jätevedelle asetettiin hygienisointivaatimus maaliskuusta marraskuulle. Hygienisointiyksikkö valmistuu kevään 2020 aikana.

Luvanhaltija on määrätty maksamaan kertakaikkiset korvaukset rantakiinteistöjen virkistyskäyttövahingoista yhteensä 41:lle rantakiinteistöjen omistajalle sekä kalastuksen vaikeutumisesta aiheutuneista vahingoista neljälle ammattikalastajalle. Lisäksi Gerbyn osakaskunnalle on määrätty maksettavaksi kertakaikkinen korvaus kalastuksen tuoton alenemisesta. Luvanhaltijalle on määrätty myös 14 300 euron vuotuinen kalatalousmaksu. Lupa ei ole lainvoimainen koska, siitä on valitettu purkupaikan ja rantakiinteistöjen korvausten osalta Vaasan hallinto-oikeuteen. Vaasan Vesi on antanut HaO:lle vastineen valitukseen. AVI:ltä saadun ohjauksen pohjalta korvaukset ammattikalastajille on maksettu alkuvuodesta 2018.

2.4. Muut ei-taloudelliset asiat

Korruptiolla tarkoitetaan vallan ja vaikutusvallan väärinkäytöstä. Laajan määritelmän mukaan korruptio voi olla lainvastaista, moitittavaa ja epäeettistä toimintaa ja sillä on erilaisia ilmenemismuotoja. Vaasan kaupunginvaltuusto on 7.5.2012 hyväksynyt Vaasan kaupungin riskienhallintapolitiikan –periaatteet, joilla turvataan toiminnan lainmukaisuutta ja hyvän hallintotavan mukaisuutta. Vaasan kaupunginvaltuusto on 12.6.2017 hyväksynyt Vaasan kaupungin konserniohjeen, missä on määritelty eri toimijoiden tehtävät ja vastuut toiminnan lainmukaisuuden, läpinäkyvyyden ja harmaan talouden torjunnasta annettujen sääntöjen ja ohjeiden noudattamiseksi.

Lahjonnalla tarkoitetaan lahjuksen tai muun perusteettoman edun saamista tai edes sen mahdollisuuden pyytämistä, tarjoamista, antamista, vaatimista tai hyväksymistä joko suoraan tai välillisesti siten, että se vaikuttaa joko kohdehenkilön tehtävien asianmukaiseen suorittamiseen tai siihen, miltä hänen toimintansa ulkopuolisista vaikuttaa. Edun taloudellisesta arvosta yksinään ei voi päätellä, onko kyse lahjonnasta tai luottamusta vaarantavasta edusta. Myöskään rikoslaissa lahjan tai edun luonnetta tai arvoa ei ole määritelty.

Kuntalain mukaisen uuden sidonnaisuusrekisterin käyttöönotto tukee osaltaan korruptio-vastaista toimintaa. Kunnallishallinnon sidonnaisuusilmoituksen tekemisvelvoite koskee toisaalta ainoastaan johtavia viranhaltijoita ja esittelijöitä sekä luottamushenkilöistä kaupunginhallituksen jäseniä, valtuuston puheenjohtajaa ja varapuheenjohtajia, lautakunnan puheenjohtajia ja varapuheenjohtajia.

Yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa ja ihmisoikeuksia edistetään kaupungin tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelmalla, joka perustuu tasa-arvolakiin, yhdenvertaisuuslakiin sekä eurooppalaiseen peruskirjaan naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta paikallishallinnossa.

2.5. Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Vaasan kaupungin keskeisenä tavoitteena on jo usean vuoden ajan ollut talouden tasapaino ja kertyneiden alijäämien kattaminen kuntalain säädösten mukaisesti. Tilinpäätös 2017 osoitti hyvää suuntaa tämän työn seurauksena, mutta vuosi 2018 verotulon notkahduksineen katkaisi hyvän kehityksen. Talouden tasapainottamiseksi kuntaveroa korotettiin puolella prosenttiyksiköllä vuodelle 2019. Alkuvuodesta 2019 käynnistettiin toimia talouden saamiseksi takaisin raiteilleen, ja näiden toimenpiteiden ansiosta talous onkin tasapainottumassa. Talouden tasapainottamisesta on maksettu kova hinta: kaupungin tulosalueet ovat säästäneet ja tehostaneet toimintojaan vuonna 2019 niin paljon, että nyt lähestytään jo kipurajaa tämän suhteen.

Vuosi 2020 on Vaasan kaupungin osalta kriittinen, sillä aikaisempien vuosien kertyneet alijäämät on katettava vuoden 2020 tilinpäätöksessä. Vielä maaliskuun alussa 2020 näkymät olivat sellaisia, että alijäämän kattaminen aiheuttaisi edelleen säästötoimenpiteitä, mutta olisi hallinnassa ja talouden nähtiin kuntatalouden haasteista huolimatta yleisesti oleman jo terveemmällä pohjalla.

Epävarmuustekijöitä oli kuitenkin edelleen ilmassa uusien kunnille asetettujen velvoitteiden rahoituksen osalta (mm. yleisen oppivelvollisuuden nostaminen, subjektiivisen varhaiskasvatusoikeuden rajaamisen purkaminen, varhaiskasvatuksen ryhmäkokojen pienentäminen ja sosiaali- ja terveystoimen hoitajamitoitukset ja näistä mahdollisesti aiheutuvat lisäkustannukset).

Verotulokertymän ennustaminen on edelleen haastavaa ja meneillään olevat työehtosopimukset voivat kasvattaa henkilöstömenoja. Kevääseen 2020 ajoittuu myös vapaaehtoisen hyvinvointikuntayhtymän valmistelu yhteistyössä Vaasan sairaanhoitopiirin jäsenkuntien kanssa, tavoitteena integroida sosiaalihuollon, perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon palvelut yhdeksi organisaatioksi. Hyvinvointikuntayhtymä tulee toteutuessaan merkittävästi muuttamaan kaupunkiorganisaation rakennetta ja taloutta.

Maaliskuussa 2020 globaali koronapandemia iski myös Suomeen ja maahan asetettiin poikkeusolot. Taloudellisesti tarkasteltuna välittömät koronaviruspotilaiden hoitoon liittyvät kustannukset kohdistuvat sosiaali- ja terveystoimeen, erityisesti erikoissairaanhoidon. Sairaushoito, varallaolo, poikkeusjärjestelyt ja esimerkiksi puhtaanapidon lisääntynyt tarve lisäävät kustannuksia myös muilla toimialoilla, kuten sivistystoimessa, pelastustoimessa ja tukipalveluissa. Toisaalta joissakin kunnan palveluissa kustannukset voivat pienentyä tai ajoittua myöhemmäksi. Näin voi tapahtua esimerkiksi silloin kun toimintoja suljetaan kokonaan, kiireetöntä hoitoa lykätään tai henkilöstöä lomautetaan. Tuloja vähentävät maksutuottojen menetykset, jotka syntyvät liikunta- ja kulttuurilaitosten sulkemisten takia mutta myös päätökset esim. varhaiskasvatuksen maksuhojennuksista vähentävät asiakasmaksutuloja.

Koronaviruksen vaikutukset näkyvät viiveellä kunnallisveron ja yhteisöveron heikompana tuottona. Osa tästä heikennyksestä tulee työllisyyden, ja sitä kautta palkkasumman, oletettua hitaamman kehityksen ja yritysten oletettua heikomman kannattavuuden myötä. Ensi vaiheessa vaikutusten oletetaan näkyvän matkailu- ja ravintola-alalla liikkumista koskevien rajoitteiden lisääntyessä sekä tehdasteollisuudessa tuotantoseisokkien ja kansainvälisten tuotantoketjujen katkoksen myötä. Yritysten yt-neuvottelut ja uhka lomautuksista vaikuttavat sekä verotuloihin että esimerkiksi perustoimeentulotuen menoihin, joista kunnat rahoittavat puolet.

Koronaviruksen merkittävimmät taloudelliset vaikutukset muotoutuvat sen perusteella, kuinka pitkään epidemiaan liittyvät rajoitustoimet ja epävarmuus kehityksen kulusta jatkuvat. Vaikutukset ovat sitä vakavampia ja pitkäkestoisempia, mitä enemmän ne vaikuttavat kuluttajien luottamukseen ja kysyntäkäyttäytymiseen. On myös mahdollista, että koronakriisi laukaisee uuden konkurssiaallon ja rahoitusmarkkinakriisin, sillä yritysten kannattavuus erityisesti heikosti kasvaneissa ja velkaantuneissa Euroopan maissa on heikko.

Talousarvion investointiosan merkittävin tavoite on talouden tasapaino ja poistonalaiset nettoinvestoinnit suunnitelmakaudella on pyritty alentamaan suunnitelmapoistojen tasolle eli alle 40 milj. euroon. Talouden tasapainon saavuttamiseksi investointikohteita on jatkuvasti uudelleenarvioitava, karsittava ja lykättävä jopa pitkälle tulevaisuuteen. Vuosia jatkunut säästäminen investointimenoissa on kuitenkin aiheuttanut kasvavaa investointipainetta tuleville vuosille. Velkaantumiskehitystä on hillitty käyttötalouden tasapainottamistoimenpiteillä ja investointien tarkastelun kautta. Lisäksi omaisuuden myynnin kautta on rahoitustilannetta pystytty parantamaan. Tilinpäätöksen perusteella voidaan todeta velkaantumiskehityksen taittuneen ja sen arvioidaan pysyvän noin 240-250 milj. euron tasolla taloussuunnitelmakauden loppuun saakka. Korkojen mahdollisen nousun varalta kaupungin rahoitusriskin hallinnan merkitys kasvaa; koronatilanne tekee rahoitustilanteen entistä epävakammaksi.

Koronavirusepidemian ja sen vastaisilla toimilla on vaikutusta myös kuntien rahoitukseen ja sen saatavuuteen. Rahoitusmarkkinoiden liikkeet ja hintojen vaihtelut ovat olleet viime viikkoina voimakkaita, ja tilanne elää edelleen. Kuntia kehoitetaan suunnittelemaan maksuvalmiuttaan aikaisempaa pidemmällä aikajänteellä, toisaalta Kuntarahoitus Oyj on kehottanut asiakaskuntaansa pysymään rauhallisena ja todennut, että se järjestää asiakkailleen rahoitusta myös poikkeusoloissa.

Uusimpien arvioiden mukaan Suomen talous tulee vajoamaan taantumaan. Suomen Pankin arvion mukaan Suomen bruttokansantuote supistuu kuluvana vuonna 1,5–4 prosenttia koronaviruspandemian sekä heikentyneen suhdanteen vuoksi. Koronaviruksen merkittävimmät taloudelliset vaikutukset liittyvät siihen, kuinka pitkään epävarmuus kehityksen kulusta jatkuu ja kuinka laajoja ja pitkiä rajoituksia koti- ja ulkomailla asetetaan. Suomen Pankin arvion mukaan heikomman skenaarion kaltainen kehitys näyttää yhä todennäköisemmältä.

Vuotta 2020 Vaasan kaupungin taloudessa luonnehtii toisaalta talouden tasapainottuminen ja alijäämän kattamisen hallinta, mutta toisaalta koronan mukanaan tuoma globaali, erittäin suuri epävarmuus niin talouteen, ihmisten terveydentilaan ja hyvinvointiin kuin yleisemminkin poikkeusoloihin nähden.

2.6. Selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella

Jos kunnan taseessa on alijäämää, on Kuntalain 115 § 2. mom. mukaan kaupunginhallituksella velvollisuus toimintakertomuksessa esittää selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Selvityksenä todetaan seuraavaa:

Vuoden 2019 tilinpäätöksessä kertyneet alijäämät ovat 25,8 milj. euroa. Kuntalain 110 § mukaisesti kaikki kertyneet alijäämät on katettava vuoden 2020 tilinpäätöksessä. Alijäämää saa kuitenkin olla tiettyjen oman pääoman rahastojen verran.

Alkuperäisen talousarvion (kaupunki + liikelaitokset) 2019 mukaan tilikauden tulokseksi arvioitiin 12,7 milj. euroa. Tilinpäätös vuodelta 2019 osoittaa tilikauden tuloksen olevan 7,1 milj. euroa. Tulostavoite alitti arvioitun 5,6 milj. euroa.

Suurimmat yksittäiset selittävät tekijät tähän olivat verotulokertymän jääminen arvioidusta 11 milj. euroa ja erikoissairaanhoidon menojen ylittäminen 10 milj. eurolla alkuperäisen talousarvion. Verotulojen ennustaminen vuonna 2019 oli erittäin haasteellista sekä valtiolle että kunnille tulorekisterin käyttöönoton ongelmien vuoksi.

Poikkeamia myös positiiviseen suuntaan syntyi: toimintatuotot ylittivät alkuperäisen talousarvion yli 5 milj. eurolla ja valtionosuudet olivat 4,2 milj. euroa suuremmat kuin alkuperäisessä talousarviossa.

Alkuperäiseen talousarvioon sisältyi omaisuuden myynnistä saatavia myyntivoittoja noin 10 milj. euroa tavanomaista vuotta enemmän (Wasa Station).

Tilikauden aikana raportoitiin tilinpäätösennusteissa kaupunginhallitukselle ja –valtuustolle tilikauden tuloksen jäävän merkittävästi budjetoidusta, minkä johdosta kaupunginhallitus ryhtyi rajuihin toimenpiteisiin talouden tasapainottamiseksi:

- Kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 18.2.2019 palauttaa käyttösuunnitelmat lautakuntiin, jotta käyttösuunnitelmat saataisiin vastaamaan annettua talousarviota. Säästövaade yli 12 milj. euroa tarkoitti toimintamenojen leikkaamista noin 2,5 prosentilla.
- Kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 17.4.2019 yt-menettelyn käynnistämisestä, säästövaade 15 milj. euroa vuoden 2020 loppuun mennessä ja 10 milj. euroa vuoden 2021 loppuun mennessä
- Kaupunginhallitus päätti 23.9.2019 koko kaupunkia koskevan hankintakiellon käynnistämisestä loppuvuoden 2019 ajaksi. Syyskuussa 2019 asetetun hankintakiellon vaikutuksesta syntyi lähes 3 miljoonaa euroa säästöä tiliryhmässä ”Aineet, tarvikkeet ja tavarat”. Hankintakiello koski myös investointeja, mikä johti siihen, että myös suunnitelman mukaiset poistot jäivät arvioitua pienemmiksi.

2.7. Yhteenveto vuoden 2019 säästöjen toteutumisesta

Yhteenveto vuoden 2019 säästöjen toteutumisesta	Ilmoitetut toimenpiteet säästöiksi	Tavoiteltu € sopeutus- vaade + lisäsäästö	Tilanne 31.12.2019 Toteutuneet säästöt Menot/Tulot (eurot)	Tulosalueen selvitys miten säästöihin on päästy/ miksi eivät ole toteutuneet.
Toimiala/Toimielin				
100-1 Vaalit				
Toimintamenot yhteensä	Palvelujen ostoista vähennetty sopeutusvaade.	11 000	11 000	Säästöt toteutuneet suunnitellun mukaisesti. Maakuntavaaleja ei järjestetty v.2019.
110-1 Tarkastustoimi				
Toimintatulot yhteensä				
Toimintamenot yhteensä				
KESKUSHALLINTO				
120-1 Kaupunginvaltuusto				Säästöt toteutuneet suunnitellun mukaisesti.
Toimintamenot yhteensä	Palvelujen ostojen luottamushenkilökoulutuksesta vähennetty sopeutusvaade 11 400 €. Yksi kaupunginvaltuuston kokous peruttiin, säästö 60.900 €.	11 400	11 400	Säästö luottamushenkilöiden koulutuksista.
		19 000	19 000	Yksi kv-kokous peruttiin.
130-1 Kaupunginhallitus				Säästötavoitteet eivät toteutuneet
Toimintamenot yhteensä	Palvelujen ostoista (kv-toiminta, kh:n varsinainen toiminta) ja muista toimintakuluista (edustus – ja suhdetoiminta) vähennetty sopeutusvaade 39 800 €. Säästöt kerättiin tulosalueen muista toiminnoista.	39 800	14 800	Kv-toiminnan ja kh:n toiminnan palv. ostot päästiin säästötavoitteeseen 14 800 €. Edustus- ja suhdetoiminnassa ei päästy asetettuun 25 000 euron säästöihin.
131-1 Hallintopalvelut				Säästöt toteutuneet osittain.
Toimintatulot yhteensä	Graafiset palvelut kasvattaa myyntituloja 8.500 €.	8 500		Myyntitulojen kasvu ei toteutunut.
Toimintamenot yhteensä	Loppuosa sopeutusvaateesta toteutetaan vähentämällä henkilöstökuluja 227 100 € ja palvelujen ostoja 45 140 €.	272 200	271 800	Henkilöstökulujen vähennys toteutui.
133-1 Henkilöstöpalvelut				Säästöt toteutuneet suunnitellun mukaisesti.
Toimintamenot yhteensä	Palvelujen ostoista vähennetty 31.800 € (henkilöstökoulutus ja muut palvelut) ja henkilöstökuluista 59.500 €. Lisäksi työterveyshuollon palvelujen ostoista vähennetty 61.800 €.	153 100	153 100	Säästöihin päästiin hankintakiellon sekä tiukennetun rekrytoinnin vuoksi.

134-1 Talous- ja omistajaohjaus						Säästötavoitteet eivät toteutuneet
Toimintamenot yhteensä	Henkilöstökuluista vähennetty 45.000 €, palvelujen ostoista 45.000 € sekä muista toimintakuluista 25 000 €.	115 000	25 000			Muut toimintakulut toteutuneet mutta henkilöstökulut ja palvelujen ostot eivät toteutuneet.
135-1 Kaupunkikehitys						Säästöt toteutuneet suunnittelun mukaisesti.
Toimintamenot yhteensä	Henkilöstökuluista vähennetty 18 000 € (vammais- ja esteettömyysasiamiehen vakanssin täytön lykkääminen) ja palvelujen ostoista 8 900 € (hallinnolliset tukipalvelut).	26 900	26 900			Henkilöstökuluissa päästiin reilusti asetettuun 18 000 € säästötavoitteeseen vammais- ja esteettömyysasiamiehen vakanssin täytön lykkääntymisen vuoksi. Hallinnollisten tukipalvelujen ostoissa ei päästy säästötavoitteeseen, mutta palvelujen ostot alittuivat 8 600 €.
136-1 Kaavoitus						Säästöt toteutuneet suunnittelun mukaisesti.
Toimintamenot yhteensä	Henkilöstökuluista vähennetty säästövaateen osuus.	52 000	52 000			Usea työntekijä teki kevennettyä työaikaa.
140-1 Avustukset						
Toimintatulot yhteensä						
Toimintamenot yhteensä						
Toimintakate						
141-1 Jäsenmaksut						19
Toimintatulot yhteensä						
Toimintamenot yhteensä						
Toimintakate						
142-1 Osuudet						
Toimintatulot yhteensä						
Toimintamenot yhteensä						
Toimintakate						
143-1 Varusmäärärahat						Säästöt toteutuneet suunnittelun mukaisesti.
Toimintamenot yhteensä	Vähennetty palvelujen ostoista oopperalle varattu varusmäärärahan osuus. Menojen ylitys 707 876 €.	50 000	50 000			Kiinteistötoimi ei käyttänyt täysimääräisesti varusmäärärahaa (laji 360 000 €.)
144-1 Keskitetysti hallinnoitavat kustannukset						Säästöt toteutuneet suunnittelun mukaisesti.
Toimintamenot yhteensä	Pelastuslaitoksen kuntaosuudesta vähennetty Vaasan osuus.	225 400	224 983			Pelastustoimen kuntaosuudet on vähennetty 500 000 €:lla, josta Vaasan osuus 224 983 €.
	Menojen ylitys 154.280 €					

145-1 Työllistäminen							
Toimintatulot yhteensä							
Toimintamenot yhteensä							
Toimintakate							
146-1 Osuudet eril.kp:n liikelaitoks							
Toimintatulot yhteensä							
Toimintamenot yhteensä							
Toimintakate							
148-1 Taseyksikkö Elisa Stadion							
Toimintatulot yhteensä							
Toimintamenot yhteensä							
Toimintakate							
160-1 Yhtiömuotoisesti tuotettavat tukipalvelut							20
Toimintatulot yhteensä	Tuet ja avustukset arvioidaan pienentyvän 67.600€. Tulot alittui 3,4 milj. €.	-67 600					Säästöt toteutuneet suunnitellun mukaisesti.
Toimintamenot yhteensä	Palvelujen ostoista vähennetty 277 300 € ja aineet, tarvikkeet ja tavarat 136 400 €. Lisäksi vuokria on vähennetty 30 200 €.	443 900 600	443 900 600				Säästöt toteutuivat mm. Gerbyn koulun ja pääterveysaseman muutos palvelukeittiöksi.
VÄHÄNKYRÖN ALUELAUTAKUNTA							
150-1 Lautakunnan hallinto ja yhteiset							
Toimintamenot yhteensä	Palvelujen ostoista vähennetty 6.400 € ja henkilöstökuluista 3 800 €.	10 200	10 200			10 200	Säästöt toteutuneet suunnitellun mukaisesti. Palkattomien vapaiden käyttö, palvelujen ja muiden kulujen supistaminen.
151-1 Yhteispalvelupiste vähäkyrö							
Toimintatulot yhteensä							
Toimintamenot yhteensä							
Toimintakate							

152-1 Kyrönmaan työpaja arpeeti									Säästöt toteutuneet osittain.
Toimintatulot yhteensä				Tuloja kasvatetaan 9.000 €. Tulot alittuivat 20 671 €.	9 000				Postin tulot eivät toteutuneet
Toimintamenot yhteensä				Henkilöstökuluista 1.000 €	1 000	1 000			aiempien vuosien tavoin.
									Muut palkkamenot, jotka sisältävät mm.
									velvoitetyöllistettyjen palkkamenot, jäivät
									alle budjetoidusta.
PERUSTURVAN TOIMIALA									
200-1 Sosiaali- ja terveystoimen yhteiset									Säästötavoitteet eivät toteutuneet
Toimintamenot yhteensä				Palveluiden ostoista karsitaan 38 000 €, henkilöstökuluista 38.000 € ja loput aineista, tarvikkeista ja tavaroista.	94 000 32 600	72 203 17 622			Vuosilomajaisiin kohdistuvat säästöt eivät toteutuneet arvioidun mukaisesti ja projekti-työntekijät lisäsivät kuluja mutta samoin tuloja. Koulutusten osalta pystyttiin vain säästämään 15 000 euroa.
210-1 Sosiaalityö ja perhepalvelut									Säästötavoitteet eivät toteutuneet
Toimintatulot yhteensä				Tuloja kasvatetaan.	50 000	74000			Toteutui 24 000 € arvioitua isompana.
Toimintamenot yhteensä				Menoissa mm. palvelujen ostoja karsitaan ja muutetaan omaksi toiminnaksi. Lisäksi henkilöstökuluja karsitaan ja palvelujen myöntämiskriteerien tiukennus lainmukaisiksi.	840 000 133 800	86 000 393 000			Avustuksissa säästöä 20 000 €/kk Rekrytoinnit viivästyivät. Kustaan Rekrytoinnin muutos ei edennyt. Palvelujen tarve isompi kuin määräraha.
				Menot ylittyi 645 701 € ja tulot alittuu 51 952 €.					
220-1 Koti- ja laitoshoido									Säästöt toteutuneet osittain.
Toimintatulot yhteensä				Tuloja kasvatetaan.	24 000	980			Maksutuottojen lisäys ei toteutunut.
Toimintamenot yhteensä				Menoja vähennetään mm. omaishoidon tuen määrärahan pienentämisellä, ostopalvelu (muisti) omaan tuotantoon, kotihoidon palvelusetelin rajoittaminen, Anja lääkeaineliden (annosjakelu) kilpailutus.	307 000 110 500	454 420			Palkkamenoina rekrytointiongelmia. Anja-kilpailutus toi säästöjä sekä koulutusmäärärahoissa säästöä.
230-1 Terveyspalvelut									Säästötavoitteet eivät toteutuneet
Toimintatulot yhteensä				Maksutuottoja kasvatetaan.	543 100	403 743			Maksutuotot: Käyntimaksu sairaanhoitajalla otettiin käyttöön 1.9.2019. Suurin tulollis hammasuollost. Myyntituotot toteutuvat melko sattumanvaraisesti. Suurin lisätulo oli "Muut täyden korvaukset valtiolta".

Toimintamenot yhteensä	Menoja karsitaan henkilöstökuluista (lääkäreiden lomarahaa, sijaiset, avoimet toimet jne.). Menot ylittyi 639 041 €	20 000	217 600	Virkapalkkoissa säästöä: Lääkäreiden lomarahaa vaihto ja lääkärripula synä. Toimipalkat ja sijaiset ylittivät. Erilliskorvaukset ylittivät. Palveluiden ostoissa säästöt toteutuivat.
	Tulot alittuu 63 371 €.	268 400		
		73 400		
239-1 Erikoissairaanhoito				Säästötavoitteet eivät toteutuneet
Toimintamenot yhteensä	Menoja karsitaan mm. Vks osasto 8 ja 10 käyttöasteen muuttaminen, potilaat erikoissairaanhoitosta peruspalveluihin siirtoviivellaskutus vähenee (kotiuttamistiimi). Menot ylittyi 2,6 milj.€, tulot ylittyi 275 261 €.	600 000 3 300 000	600 000 2 314 255	Kotikuntamaksut ylittivät. VKS- osastojen hoitopaivähinta muutetaan 1.1.2020 - 365 €/547 €. Siirtoviivellaskutus on vähentänyt 601 655 € (vrt.2018). Mielenrerveys- ja päihdekuntoutu- jien ostopalvelut erikoissairaanhoitosta on vähentänyt 1 782 600 €.
240-1 Yhteistoiminta-alue / Laihia				
Toimintatulot yhteensä				
Toimintamenot yhteensä				
Toimintakate				
				22
SIVISTYSTOIMEN TOIMIALA				
302-1 Varhaiskasvatus				Säästöt toteutuneet.
Toimintamenot yhteensä	Menoja karsittu henkilöstökuluista 350 600 €, palvelujen ostoista 37 500 €, aineista ja tarvikkeista 17 700 € sekä vuokrakuluista 37 100 € (avoimen päiväkotitoiminnan supistaminen, lyhytaikaiset perhepäivähoidon varahoidon siirto päiväkotiteihin, lyhytaikaiset sij. + hallinto).	299 100 143 800	214 780	Lyhytaikaisten sijaisuuksien tehostaminen, avustaja- resurssit, ryhmäperhepäivähoitajien määrän vähennys (2 hoitajaa), Itk:n kokousten määrän vähennys. Avoimen päiväkotitoiminnan supistaminen. Perhepäivähoidon varahoidon siirto päiväkotiteihin. Muut toimintakulut (avoim päiväkotitoiminta)
305-1 Esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvaukset				
Toimintatulot yhteensä				
Toimintamenot yhteensä				
Toimintakate				

306-1 Suomenkielinen perusopetus						Säästöt toteutuneet.
Toimintamenot yhteensä	Menoja karsittu henkilöstökuluista 203 500 €, palvelujen ostoista 83 100 € sekä vuokratuista 24 500 € (lakisääteisen tuntijaon ylittävien tuntien poistaminen, ryhmien yhdistäminen ja lakkauttaminen, tilojen käytön optimointi, toiminnan tehostaminen sekä kertaluonteiset toimenpiteet.	213 900 97 200	203 500	Henkilöstökulut (tuntiresurssin lasku, tuntikehyyksen väh., virkajärjestelyt, kertaluonteiset toimenpiteet sekä Itk:n ja jaoston yhden kokouksen vähentäminen. Tilankäytön tehostaminen. Toiminnan tehostaminen ja karsiminen.		
	<i>Toimintatulot ylittivät 323 516 € ja toimintamenot ylittivät 217 844 €.</i>					
	<i>(Toimintamenoissa henkilöstökustannukset ylittivät muista kuin säästösyistä)</i>					
307-1 Ruotsinkielinen perusopetus				Säästöt toteutuneet.		
Toimintamenot yhteensä	Menoja karsittu henkilöstökuluista 63 300 €, palvelujen ostoista 13 800 € (lakisääteisen tuntijaon ylittävien tuntien poistaminen, muu tuntiresurssi sekä toiminnan tehostaminen ja vähentäminen), aineista ja tarvikkeista 22 000 € (hankintojen supistaminen).	95 300 3 800	28 100 43 900 27 100	Henkilöstökulut (tuntiresurssin lasku, Itk:n ja jaoston yhden kokouksen vähentäminen). Toiminnan tehostaminen ja karsiminen. Hankintojen vähentäminen.		
	<i>Toimintatulot ylittivät 131 837 € ja toimintamenot ylittivät 180 121 €.</i>					
	<i>(Toimintamenoissa henkilöstökustannukset ylittivät muista kuin säästösyistä)</i>					
312-1 Vaasan lyseon lukio						
Toimintatulot yhteensä						
Toimintamenot yhteensä						
Toimintakate						
Valtionosuus						
313-1 Vasa gymnasium & Vasa svenska aftonläroverk						
Toimintatulot yhteensä						
Toimintamenot yhteensä						
Toimintakate						
Valtionosuus						
315-1 Vamia				Säästöt toteutuneet.		

Toimintamenot yhteensä	Menoja karsittu henkilöstökuluista 68 800 €, palvelujen ostoista 122 600 € sekä aineista ja tarvikkeista 69 000 €.	260 400	140 985 52 140 67 275	Eläköitymiset, irtisanottujen tilalle ei ole palkattu uusia, henkilösivukulut mukana säästöissä. Hallinnolliset tukipalvelut ja IT-palvelut (palv.ostot). Muu materiaalisäästö.
443-1 Vaasan kaupungin opistot				Säästöt toteutuneet osittain
Toimintatulot yhteensä	Tulojen lisäys kurssi- ja lukukausimaksuihin 21 900 € sekä vuokratuottoihin 1500 €.	23 400	21 900	Kurssi- ja lukukausimaksut toteutuneet suunnitellusti. Tulojen lisäys vuokratuottoihin ei tot. 1 500 euron osalta.
Toimintamenot yhteensä	Menoja karsittu henkilöstökuluista 123 300 € sekä toiminnan tehostamisesta ja supistamisesta 66 100 €	126 100 63 300	113 560 38 810 16 030 20 000 1 000	Seuraavista toiminnoista säästetty: Henkilöstökulut Palvelujen ostot Aineet ja tarvikkeet Vuokrat Muut kulut
	<i>Tulosalueen toimintatuotot toteutuivat alle tavoitteen, toimintakulut toteutuivat 451 863 € alle muutetun ta:n.</i>			
355-1 Nuorisopalvelut				Säästöt toteutuneet.
Toimintamenot yhteensä	Henkilöstökuluja karsittu 25 100 € (vakanssien täytön viivästyttäminen), tapahtuma- ja leiritoiminnan vähentäminen 14 000 €, materiaali- ja palveluhankintojen vähentäminen 8 000 €.	47 000 100	22 100 15 000 10 000	Luovuttu 50 % nuoriso-ohjaajan toimesta ja vain välttämättömät sijaisuudet täytetty. Kokouksen peruminen lokakuulla. Tapahtuma- ja leiritoiminnan vähentäminen (korv. pop-up nuorisotyöllä ja hankerahalla). Hankintakielto (materiaali- ja palv.hankint.väh.).
	<i>Henkilöstökulut toteutuneet kuitenkin 60 900 €, palvelujen ostot 1 000 € ja materiaalihankinnat 2 000 € yli säästötavoitteen</i>			
351-1 Liikuntapalvelut				Säästöt toteutuneet suunnitellun mukaisesti.
Toimintamenot yhteensä	Henkilöstökuluja karsittu 14 900 € (toimien täytön viivästyttäminen), palveluverkkomuutoksia ja tilankäytön tehostamista 31 800 €, toiminta-avustuksien vähennyksiä 20 000 €, palvelujen ja hankintojen 30 800 € sekä aineiden ja tarvikkeiden hankintojen vähentämistä 5 500 €.	103 000	14 900 31 800 20 000 36 300	Toimien täytön viivästyttäminen. Palveluverkkomuutokset ja tilankäytön tehostaminen. Toiminta-avustuksien vähennykset. Palvelujen ja hankintojen sekä aineiden ja tarvikkeiden vähennykset.
363-1 Vaasan kaupungin museot				Säästöt toteutuneet suunnitellun mukaisesti.
Toimintamenot yhteensä	Vähennetty henkilöstökuluja 38 000 €, palvelujen ostoja 72 000 € sekä aineita ja tarvikkeita 21 000 €.	93 000 38 000	38 000 72 000 21 000	Henkilöstökulut Palvelujen ostot Muut palvelut
	<i>Henkilöstökulut toteutuneet 15 500 € (vakit.kk-palkat/asiantuntijapalkkiot), palvelujen ostot 113 860 €</i>			

		<i>(asiantuntijapalvelut, tukipalvelut, muut palvelut) yli säästötavoitteen.</i>					
373-1 Kulttuuri- ja kirjastopalvelut							Säästöt toteutuneet suunnitellun mukaisesti.
Toimintamenot yhteensä		Vähennetty henkilöstökuluja 74 000 € (osa-aikaisuuksien ja vapaiden toimien täyttämättä jättäminen), tapahtumatoinnan kevennys ja karsiminen 25 200 €, kirjastoaineistojen hankintojen vähentäminen 33 500 € sekä palvelujen ja hankintojen karsiminen 2 300 €.	135 000	74 000 25 200 35 800			Osa-aikaisten ja vapaiden toimien täyttämättä jättäminen. Tapahtumatoinnan kevennys ja karsiminen. Kirjastoaineistojen hankintojen ja palveluiden sekä muiden hankintojen vähentäminen. Säästöt toteutettu pääosin kertaluonteisilla toimenpiteillä.
380-1 Vaasan kaupunginorkesteri							
Toimintatulot yhteensä		Tulojen lisäys maksutuottoihin (tilausesiintymiset).	15 000	15 000			Säästötavoitteet toteutuivat vain tulojen osalta
							Orkesterin päivitetyn säästöohjelman sekä lipun hintojen korotusten takia varsinaisen konserttitoiminnan lipputulojen lisäys jäi toteutumatta.
							Sis.my-tuotot (ooppera/teatteri) sekä tuet ja avustukset
							toteutuivat kuitenkin yli budjetoidun ja kattavat näinollen asetetun säästötavoitteen.
Toimintamenot yhteensä		Menoja karsittu henkilöstökuluista 23 000 € sekä palvelujen ostoista 6 500 € (kertaluonteiset toimenpiteet).	15 000 14 500				Intendentin viransijaisen palkkakustannus jo joulukuusta 2019.
		<i>Tulot toteutuvat 12 851 € yli budjetoidun ja toimintamenot 116 119 € yli budjetoidun.</i>					Henkilöstökuluista siirretty 22 800 € hall.tukipalveluiden ostoihin. Menoissa ei budj.huomioitu yleiskorotusta (v.2018) ja henk.sivukulut ylittivät budjetoidun.
381-1 Vaasan kaupunginteatteri							Säästötavoitteet eivät toteutuneet!
Toimintamenot yhteensä		Säästöt 42 000 € kohdennettu henkilöstökuluihin, produktion siirtoon (kevät 2020) sekä taiteellisen suunnittelutyön uudelleen järjestelyyn.	42 000				Ennakoimattomat henkilöstökulut (taiteellisen henkilöstön paikkaukset, sair.lomien sij., lisähenkilökunta, eläkekulujen nousu ohjeistusta suuremmaksi).
		<i>Tulot toteutuivat 248 213 € alle ja menot 391 842 € yli budjetoidun.</i>					Lipputulot eivät toteutuneet budjetoidun mukaisesti. Edellisen vuoden jaksotukset.
TEKNINEN TOIMIALA							
500-1 Rakennusvalvonta							Säästöt toteutuneet suunnitellun mukaisesti.
Toimintatulot yhteensä		Tulotavoitetta realistista korottaa, koska suuria hankkeita on lähtenyt käyntiin. Tulot ylittyneet.	51 000	51 000			Tuloja saatiin yli 160.000 € enemmän kuin tavoiteltu sopeutumisvaade oli.

501-1 Ympäristön suojele									Säästöt toteutuneet suunnitellun mukaisesti.
Toimintamenot yhteensä	Lomarahan vaihtovapaiden käyttö. Menot ylittyneet 20 016 €		2 000		2 000			2 000	Lomarahoja vaihdettu vapaiksi.
503-1 Terveysvalvonnan yhteistoiminta-alue									Säästöt toteutuneet suunnitellun mukaisesti.
Toimintamenot yhteensä	Lomarahan vaihtovapaiden käyttö.		3 000		3 000			3 000	Lomarahoja vaihdettu vapaiksi.
504-1 Eläinlääkintähuollon yhteistoiminta-alue									
Toimintatulot yhteensä									
Toimintamenot yhteensä									
Toimintakate									
510-1 Yhteispalvelut									Säästöt toteutuneet suunnitellun mukaisesti.
Toimintamenot yhteensä	Palvelujen ostojen vähentäminen.		9 000		9 000			9 000	
Toimintakate									
511-1 Kiinteistötoimi									Säästöt toteutuneet suunnitellun mukaisesti.
Toimintatulot yhteensä	Kiinteän omaisuuden myyntitulojen lisäys. Tulot ylittivät 13,6 milj. euroa.		67 000		67 000			67 000	Tulot toteutuivat lähes 200 %. N. 10 milj.€ tuloista johtui Wasa Station kaupasta.
Toimintamenot yhteensä	Rakennusten purun ja ylläpidon määrärahan vähentäminen.								Menot alittuivat johtuen mm. rekrytointien viivästyttämisestä ja hankintakiellosta.
512-1 Kuntatekniikka									Säästötavoitteet eivät toteutuneet
Toimintatulot yhteensä	Pysäköintitulot, metsänmyynti ja vuokratulot liikennealueilla. Tulot ylittyi 169 517 €.		178 000		178 000			178 000	Taksakorotukset, tulolisäykset.
Toimintamenot yhteensä	Liikuntapaikat, ulkovalaistus ja viheralueyksikkö. Menot ylittyi 712 146 €.		105 000		105 000			75 000	Ulkovalaisuksen energiakulusta ja liikunta- paikkojen kuluvähennykset toteutuivat. Viheralueyksikön säästö 30 000 €.
580-1 Vaasan seudun jätelautakunta									
Toimintatulot yhteensä									Ei toteutunut myrskylvahinkojen
Toimintamenot yhteensä									aiheuttamien kulujen vuoksi

LIIKELAITOKSET									
650 Pohjanmaan Pelastuslaitoksen johtokunta									
Toimintatulot yhteensä	Tulot ylittyy 828 108 €	-500 100	-500 000	Säästöt toteutuneet suunnittelun mukaisesti. Pelastustoimen kuntaosuudet on vähennetty 500 000 €:lla, joista Vaasan osuus 224,983 €.					
Toimintamenot yhteensä	Kuntalaskutuksen vähentäminen. (Vaasan osuus 224 983 € huomioitu pelastuslaitoksen kuntaosuudessa). Menot ylittyy 1,0 €.			Vähennys on katettu toiminnan ja investointien osalta kumuloitua rahoitusylijäämää vähentämällä. Kumuloitu rahoitusylijäämä on vähentynyt yhteensä: -614,675,30 €.					
670 Vaasan aluetyöterveys-huollon johtokunta									
Toimintatulot yhteensä	Tulot alittuu 842 884 €. Myyntituottojen vähentäminen. (Vaasan osuus huomioitu henkilöstöpalveluiden työterveyshuollon palvelujen ostoissa).	-210 000		Säästöt toteutuneet suunnittelun mukaisesti. Tulot alittuivat koska mm. lääkäri- ja psykologiresurssit olivat vajaat.					
Toimintamenot yhteensä	Menoja karsitaan mm. henkilöstökuluista ja palvelujen ostoista.	201 700 8 300	201 700 8 300	Säästövaade toteutui. Henkilöstökulut alittuivat selvästi.					
Teknisten liikelaitosten johtokunta									27
660 Vaasan Vesi - liikelaitoksen johtokunta									
Toimintamenot yhteensä	Vähennetään muut palvelut/ Muut materiaalit.	238 100	238 100	Säästöt toteutuneet suunnittelun mukaisesti. Urakoitsija-, asiantuntija- ja konsultti-palveluissa säästöjä. Tehty omana työnä.					
680 Vaasan Talotoimi liikelaitoksen johtokunta									
Toimintamenot yhteensä	Kohdistetaan henkilöstökuluihin, palvelujen ostoihin ja arvonalentumisiin kirjattiin keskeneräisiä pk-hankkeita 23.000 €:n edestä.	172 000	102 000	Säästöt toteutuneet suunnittelun mukaisesti. Rekrytoinnit ei alkuperäisen budjetin mukaiset, varhemaksu ei toteudu enää. Säästö kohdistui suunnittelupalveluihin.					
		9 932 100	8 210 506	1 721 594					

3. SISÄISEN VALVONNAN JÄRJESTÄMINEN

3.1. Kaupunginhallituksen selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä arvio merkittävimmistä riskeistä

1. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen

Valtuusto päättää sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista Vaasan kaupungissa ja kaupunkikonsernissa. Kaupunginhallitus vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä Hallintosäännön mukaan seuraavasti:

- 1) hyväksyy sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevat ohjeet ja menettelytavat
- 2) valvoo, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta toimeenpannaan ohjeistuksen mukaisesti ja tuloksellisesti sekä
- 3) antaa toimintakertomuksessa tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä sekä selvityksen konsernivalvonnasta ja merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Sisäinen valvonta on osa kaupungin johtamisjärjestelmää sekä kaupunginjohdon ja hallinnon työväline, jonka avulla arvioidaan asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja riskejä. Tavoite on, että sisäinen valvonta on riittävää ja kohdennettu oikeassa suhteessa toiminnan sisältämiin riskeihin. Hallintosäännön mukaan sisäinen valvonta ja riskienhallinta on selkeästi vastuutettu eri toimijoiden kesken:

- 1) Toimielimet vastaavat tehtäväalueellaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta ja tuloksellisuudesta sekä raportoivat kaupunginhallitukselle sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.
- 2) Kaupunginjohtaja, toimialajohtajat ja tulosaluejohtajat vastaavat sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanosta ja tuloksellisuudesta toimialallaan ja tulosalueellaan, ohjeistavat alaisiaan toimintayksiköitä sekä raportoivat kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.
- 3) Palvelualueen päälliköt, palveluyksiköiden esimiehet ja toimintayksiköiden vastuuhenkilöt vastaavat yksikön riskien tunnistamisesta, arvioinnista, riskienhallinnan toimenpiteiden toteutuksesta ja toimivuudesta sekä raportoivat kaupunginhallituksen antamien ohjeiden mukaisesti.
- 4) Konsernijohto vastaa konserniyhteisöjen ohjauksesta sekä yhteisöjen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen ja tuloksellisuuden valvonnasta.
- 5) Sisäinen tarkastus arvioi objektiivisesti ja riippumattomasti sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja konsernivalvonnan järjestämistä ja tuloksellisuutta, raportoi arvioinnin tuloksista sekä esittää toimenpideehdotuksia järjestelmän kehittämiseksi. Sisäinen tarkastus raportoi kaupunginhallitukselle ja kaupunginjohtajalle.

Kaupunginhallituksen konsernijaosto aloitti 1.6.2017. Konserniohjeella pyritään kaupunkikonsernin tytäryhteisöjen ohjauksen yhtenäistämiseen, toiminnan läpinäkyvyyden lisäämiseen, kaupungin tytäryhteisöistä saaman tiedon laadun parantamiseen ja molemminpuolisen tiedonkulun tehostamiseen. Konserniohjeen tarkoituksena on tukea kaupunkikonsernin johtamisen edellytyksiä ja omistajaohjausta siten, että konsernia voidaan johtaa ja ohjata yhtenäisin periaattein

Kaupunginhallituksen ja johtoryhmän tukena on vuodesta 2016 toiminut Kokonaisvaltaisen Riskienhallinnan KORI-työryhmä. Siinä arvioidaan ja kehitetään tilivelvollisten toimielinten ja esimiesten suorittamaa riskienhallintaa, jonka perusteella säännönmukainen raportointi kaupunginhallitukselle voidaan toteuttaa. Keskeisenä tehtävänä on myös kouluttaminen ja yhtenäisten toimintamallien luominen sekä toimialojen tuki. Kaupunginhallituksen alainen palvelualue Talous ja strategia ohjaa ja arvio sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä konsernivalvonnan tilaa, talous- ja strategiajohtaja toimii KORI-työryhmän puheenjohtajana. Ryhmän kokoonpano on päivitetty 7.1.2020 huomioiden keskushallinnon organisaatiouudistus.

Kaupungin ja kaupunkikonsernin riskienhallinnan vastuut on määritelty kaupungin riskienhallintapolitiikassa (kv 7.5.2012 § 60), Vaasan kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteissa (kv 16.12.2013 § 153), sisäisen valvonnan ohjeessa (kh 29.9.2003 § 432), konserniohjeessa (kv 23.4.2018 § 22) ja hallintosäännössä (kv 9.10.2017 § 105).

2. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta 2019

Kaupungissa tunnistettiin tarve asianmukaiselle työkalulle strategian seurantaan sekä riskienhallintaan ja sisäiseen valvontaan. KORI-työryhmä kartoitti mahdollisuuksia sisällyttää näitä toimintoja kaupungilla jo oleviin ohjelmistoihin. Tammikuussa 2019 päätettiin laajentaa käytössä olevaa taloussuunnitteluohjelmaa riskienhallinnan ja strategiaseurannan osiolla. Se otettiin käyttöön jo talousarvion laadinnassa 2020.

Talousarvio vuodelle 2020 laadittiin tulosalueilla elokuussa voimassa olevan strategian pohjalta. Riskienhallinnassa strategiaan liittyvät riskit sidottiin ensimmäistä kertaa neljään strategian teemaan: Hyvinvointi, vetovoima, vahva talous ja henkilöstö, osaaminen ja johtaminen. Viidentenä vaihtoehtona on, ettei riski liity strategiaan. Myös talousarvion valtuustoon nähden sitovat tavoitteet sidottiin vastaavalla tavalla neljään strategiseen teemaan, joten strategia yhdistettiin selkeästi toiminnan tavoitteisiin tulosaluetasolla. Strategian päivitys hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 2.12.2019. Strategiset teemat pysyivät ennallaan, joten tavoitteiden ja riskien liittäminen strategiaan teemoihin osoittautui hyväksi ratkaisuksi. Jatkossa arvioidaan mahdollisuuksia sitoa riskit ja tavoitteet vielä konkreettisemmin strategiaan tavoitteisiin.

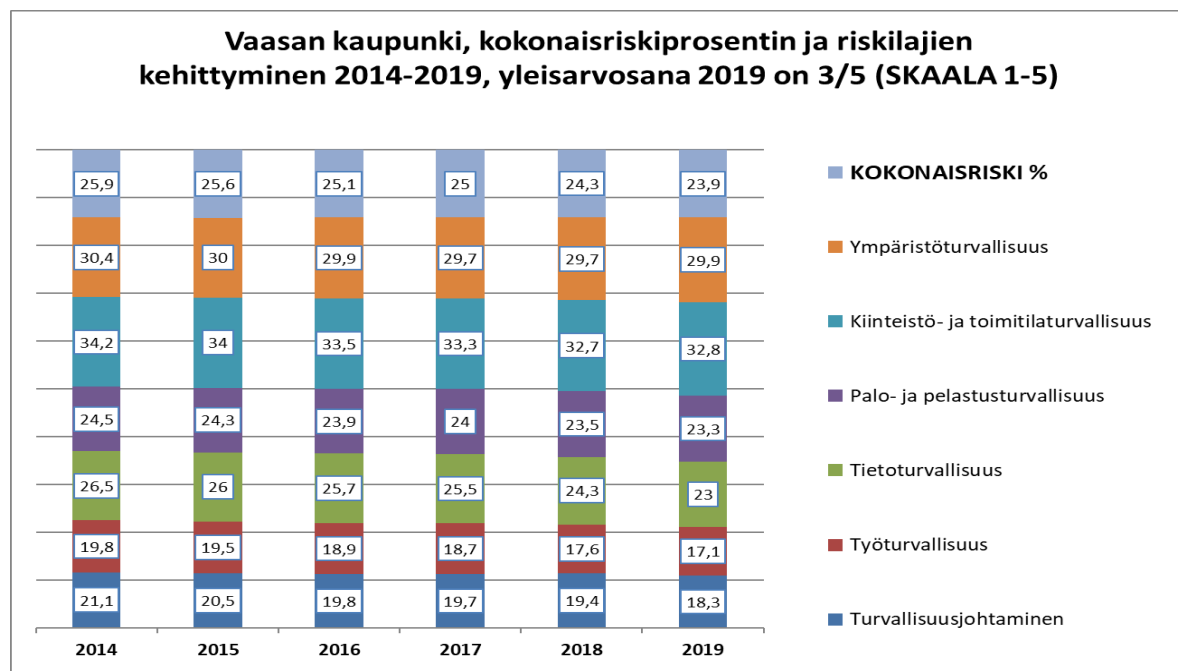
Sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa arvioidaan tilinpäätöksessä tilivelvollisille tehdyn kyselyn perusteella. Vuoden 2019 tilinpäätöksessä kysely toteutettiin ensimmäisen kerran tietojärjestelmällä. Kyselyn sisältöön ei tehty oleellisia muutoksia. Kyselyn laadinnassa on huomioitu mm. Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohje.

Tilinpäätöskyselyssä kaikki vastanneet 37 tulosaluetta ilmoittivat tehneensä riskienkartoituksen ja riskienhallintasuunnitelman. Vastausten mukaan suunnitelmat on pääsääntöisesti (92%) käsitelty asianomaisessa toimielimessä. Riskienhallintasuunnitelman seuranta parantui edellisestä vuodesta. Kielteisiä vastauksia tuli viisi, kaksi vastaajaa ei tiennyt, kun vuodesta 2018 saatiin 12 ei-vastausta. Myös sisäisen valvonnan suunnitelman osalta on tapahtunut kehitystä. Toimenpiteisiin riskienhallintasuunnitelmat olivat johtaneet miltei kaikilla tulosalueilla (95 %) ja sisäisen valvonnan suunnitelmatkin 70 % tulosalueista tilinpäätöskyselyn perusteella. Vastauksissa näkyy positiivisesti riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan sitominen kaupungin talousprosessiin sekä annettu koulutus. Kuitenkin varsinkin sisäisen valvonnan osalta on osalla vielä haparointia käsitteiden hallinnassa – on epäselvää, mitä kysymyksellä on tarkoitettu. Vastaajista hieman yli puolet ilmoittaakin tarvitsevänsä lisää koulutusta.

Vuonna 2019 KORI-työryhmä ei laajasta kehitystyöstä ja siihen liittyvistä koulutuksista johtuen tehnyt auditointeja tulosalueille. Järjestelmän käyttöönottokoulutusten lisäksi riskienhallinnasta järjestettiin sisäistä koulutusta ja tietoisuuksia neljä kertaa laajoille kohderyhmille.

Riskipiste - arviointijärjestelmä on ollut käytössä pitkään. Sillä käsitellään mm. työn vaarojen arviointia, yksiköiden fyysistä toimitilaturvallisuutta ja tietoturvallisuutta. Seuraavasta kaaviosta ilmenee analyysien kokonaisriskiprosentti kaikkien turvallisuuden osa-alueiden osalta vuosina 2014-2019. Kaikkien riskilajien keskiarvo saa arvosanan 3 tyydyttävä skaalalla 1-5 (riski% <30%). Viime vuosina trendi osoittaa kokonaisriskin (25,9% > 23,9%) pienentyneen.

Tilinpäätöskyselyn perusteella vajaat puolet tulosalueista (43 %) oli tehnyt työn vaarojen arvioinnin Riskipisteohjelmalla, loput eivät olleet tehneet tai eivät tiedäneet onko tehty. Työn vaarojen arvioinnin kuitenkin katsotaan olevan ajantasalla 73 % tulosalueista, menetelmä on siis ollut jokin toinen. Työ vaarojen arviointiin on käynnissä uuden tietojärjestelmän hankinta.

3. Keskeiset tunnistetut riskit ja riskien realisoituminen

Strategiset riskit liittyvät kaupungin pitkän aikavälin tavoitteisiin, menestystekijöihin ja niihin kohdistuviin epävarmuustekijöihin. Operatiiviset riskit koskevat palvelutuotantoa, prosesseja, tietojärjestelmiä ja henkilöstöä. Yleisesti luokitellaan lisäksi vahinkoriskit ja taloudelliset riskit. Riskien monimuotoisuus ilmenee alla olevasta kaupungin riskikartasta. Se pohjautuu toimiala-, toimielin- ja tulosaluetasolla talousarviovalmistelussa syksyllä 2019 tehtyihin riskienkartoituksiin sekä KORI-työryhmässä ja kaupungin johtoryhmässä tehtyyn arviointiin.

Suurin osa riskeistä on jatkuvia – niiden suuruus saattaa vaihdella. Kaupunkitasoisessa riskikartassa riskien ilmaisu terävöitettiin, erityisesti kaupungin johtoryhmä painotti tätä. Uutena riskinä nähdään epäonnistuminen niukkenevien resurssien kohdentamisessa, mikä on huomionarvoinen tiukkana talousvuonna 2020.

Realisoituneet keskeiset riskit 2019

Sivistystoimi

Kaupungin taloudellinen tilanne, sekä kesken vuoden toimeenpantavat säästötoimenpiteet, kuten esim. hankintakielto, on vaikeuttanut tavoitteiden toteuttamista sekä riskienhallintaa.

Rahoituksen epävarmuus on realisoitunut toisen asteen koulutuksessa. Ammatillisen koulutuksen vetovoimaisuuden sekä opiskelijamäärien lasku on johtanut siihen, että tavoitteena olleet opiskelijavuodet jäivät saavuttamatta ja siten rahoituksen määrän vähenemiseen. Vamialla toteutettiin vuoden 2019 aikana YT-neuvottelut.

Varsinkin varhaiskasvatuksessa on nähty riskinä pätevän henkilöstön saaminen, ja riski on toteutunut. Varsinkin pätevän henkilöstön saaminen erimittaisiin sijaisuuksiin, on ollut haastavaa ja vaikuttaa henkilöstön hyvinvointiin. Kilpailu pätevistä henkilöstöstä on kova.

Valtakunnallisen koulutuspolitiikan muutokset on tunnistettu riskinä useammalla tulosalueella, ja vuonna 2019 tehdyt päätökset ja linjaukset on aiheuttanut sekä toiminnallista että rahoituksellista epävarmuutta useammalla tulosalueella. Tulosalueilla on ryhdytty päätösten edellyttämiin toimenpiteisiin.

Kaupunginteatterilla on realisoitunut riskejä liittyen lipputuloihin ja saavutetun katsojapohjan ylläpitämiseen. Uimahallissa tapahtui putkivuoto, jonka seuraukset olivat sattuman ansiosta tällä kertaa pienet.

Sosiaali- ja terveystoimi

Maakuntauudistus. 8.3.2019 varmistui, että sote-uudistus kaatuu ja samalla hallitus ilmoitti eroavansa. Sote uudistuksen valmisteluun oli kunnissa kohdistettu suuri määrä resursseja. Sote-uudistuksen kaatumisen jälkeen resurssit kohdistettiin hyvinvointikuntayhtymän valmisteluun.

Rekrytointihaasteet. Koti- ja laitoshoidon ja terveystalouksien osalta on ollut resurssipulaa, ja riittävästi ammattitaitoisia henkilökuntaa on ollut vaikeata rekrytoida. Resurssipula näkyy myös taloudessa mahdollisina säästöinä, mutta jatkuva henkilökuntavaje vaikuttaa henkilön-kunnan jaksamiseen.

Sisäilmaongelmat. Hietalahden terveysasema, diabeteshoito ja aikuissosiaalityön tulostyöryhmien osalta sisäilmaongelmat aiheuttivat henkilökunnalle niin laajasti oireita, että toiminta piti siirtää kokonaan toisiin tiloihin.

Menojen hallinta. Sosiaali- ja terveystalouksille raportoitui vuonna 2019 kuukausittain taloudellisesta toteutumisesta. Syksyllä talouden ennustamisesta ja raportoinnista oli havaittavissa määrärahojen ylitys vuodelle 2019. Sosiaali- ja terveystaloutta teki 9,6 milj. € lisämäärärahaesityksen lokakuussa. Esityksen yhteydessä tehtiin myös selonteko kaupunginhallituksen edellyttämien säästötoimenpiteiden toteutumisesta. Toimialan suurin ylitys (5,4 milj.€) johtui asiakaspalvelujen ostoista erikoissairaanhoidon tulosalueella.

Tekninen toimi

Kuntatekniikassa alkuvuoden 2019 Aapeli – myrsky aiheutti työtä ja määrärahan ylitystä, poikkeavat luonnonilmiöt ovat tiedossa oleva riski tulosalueella. Hallinnollisessa toiminnassa tuli ensimmäistä kertaa toteutettuun hulevesimaksun laskutukseen liittyvät muistutukset. Niihin annetuista viranhaltijapäätöksistä pieni osa johti edelleen oikaisuvaatimukseen ja käsittelyyn teknisessä lautakunnassa.

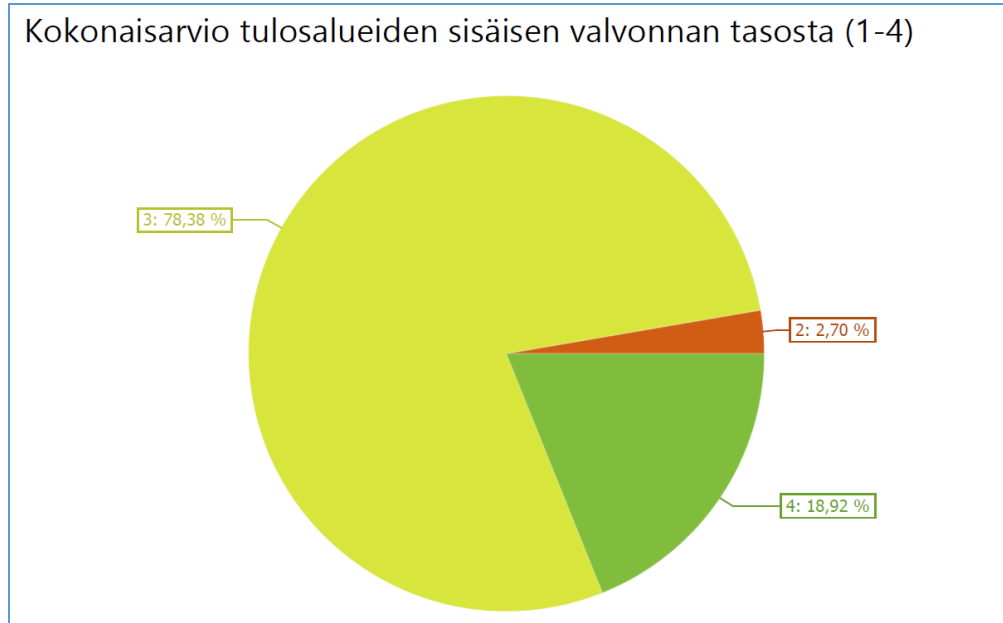
Tilikaudella riskienhallintaan liittyvä keskustelu on käsitellyt myrskyjen ja korjausvelan lisäksi työn vaarojen arviointia ja sopimustenhallintaa. Sopimuksellisuuden lisääntyminen ja asiantuntijoiden vaihtuvuus luovat painetta toimivalle sopimuksenhallinnalle.

Keskushallinto

Sopimusriski realisoitui CGI:n irtisanoessa Rondon ylläpitosopimuksen marraskuussa 2019. Irtisanomisaika on kuusi kuukautta. Henkilömuutoksiin ja sijaistamiseen liittyviä riskejä on realisoitunut ja osassa rekrytoinneissa on ollut alhaiset hakijamäärät. Tietoliikenteessä on ollut pari häiriötilannetta, jotka estivät joidenkin järjestelmien käyttämisen.

4. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan 2019 arviointia

Tulosalueiden tilinpäätöskyselyn itsearviointin perusteella sisäinen valvonta ja riskienhallinta toteutuivat viime vuonna pääosin suunnitellusti ja kokonaisuudessaan hyvin. Alla olevassa kuviossa on vastausten jakauma asteikolla 1-4 (1=välttävä, 2=tyydyttävä, 3=hyvä, 4=erittäin hyvä).

Tilivelvollisten kokonaisarvio sisäisen valvonnan tasosta ja valvontatoimenpiteistä tulosalueilla oli pääsääntöisesti hyvä = 3. Tilinpäätöskyselyssä vain Sosiaalityö ja perhepalvelut –tulosalue piti tasoa tyydyttävänä = 2. Seitsemän tulosaluetta arvioi sisäisen valvonnan tason erittäin hyväksi (Kaavoitus, Liikuntapalvelut, Rakennusvalvonta, Tarkastustoimi, Työllistäminen, Vaasan lyseon lukio ja Vaasan seudun jäteautakunta). Edelliseen vuoteen verrattuna vastaukset olivat samalla tasolla, mukana kuitenkin pientä vaihtelua yksittäisten tulosalueiden osalta.

Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen

Merkittäviä puutteita lakien ja säädösten noudattamisessa ei ole havaittu. Kaupunki on kouluttanut esimiehiä ja henkilöstöä sääntöjen ja päätösten noudattamisesta ja mm. perehdytyksestä. Hallinnosta ja asioiden valmistelusta järjestettiin vuoden aikana erilliset koulutukset. Uusista hankintaohjeista tiedotettiin toimialoja suoraan mm. johtoryhmien kautta.

Kunnallisvalituksista, syytteeeseen asettamisesta ja keskeisistä oikeusseuraamuksista raportointi

Kaupunkia koskevista keskeneräisistä riita- ja insolvenssiasioista mainittakoon merkittävimpinä mm.

CGI Suomi Oy on 12.11.2019 päivätyllä ilmoituksella irtisanonut ylläpitosopimuksen koskien Rondo-ohjelmistokokonaisuutta. Se koostuu mm. digitaalisesta arkistosta ja ostolaskujen käsittelyohjelmistosta sekä

sen ylläpitopalveluista. Riskinä on omat ja vastapuolen oikeudenkäyntikulut ja tietojensaanti arkiston vanhasta materiaalista.

Vastuulääkäripalvelut, sosiaali- ja terveystalouden hankintapäätös 21.1.2020 § 1, nykyinen palveluntuottaja Pihlajalinna valitti markkinaoikeuteen. Kilpailutuksen voitti Terveystalo.

Kuntalaisten tekemä kunnallisvalitus siilojen asemakaavan muutoksen hyväksymistä koskevasta kaupunginvaltuuston päätöksestä 13.11.2017 § 120. Vaasan hallinto-oikeus on päätöksellään 21.12.2018 hylännyt valituksen tutkituilta osin. Korkein hallinto-oikeus on vuosikirjaratkaisullaan 19.3.2020 t 1282 asiassa dnro 335/1/19 hylännyt kuntalaisten tekemän jatkovalituksen. Asemakaavamuutos voidaan kuuluttaa voimaan.

Logset Oy:n tekemä kunnallisvalitus Vanhan sataman asemakaavan ja tonttijaon hyväksymistä koskevasta kaupunginvaltuuston päätöksestä 18.12.2017 § 136. Vaasan hallinto-oikeus on päätöksellään 5.2.2020 hylännyt valituksen. Päätös on lainvoimainen.

Kuntalaisten tekemä kunnallisvalitus Merkkikallion osayleiskaavan hyväksymistä koskevasta kaupunginvaltuuston päätöksestä 20.2.2017 § 14, Vaasan hallinto-oikeus on päätöksellään 26.6.2019 hylännyt valituksen. Korkeimman hallinto-oikeuden 29.8.2019 ilmoittaman mukaan korkeimpaan hallinto-oikeuteen on saapunut valituslupahakemus ja jatkovalitus asiassa.

Vaasan rakennusperintöyhdistys ry:n tekemä kunnallisvalitus asemakaavan muutoksesta, Palosaaren salmen alue, Rahkola – Varisselänpuisto, kaupunginvaltuuston päätöksestä 23.4.2018 § 30. Vaasan hallinto-oikeus on päätöksellään 4.10.2019 kumonnut kaupunginvaltuuston päätöksen. Kaupunki on toimittanut valituslupahakemuksen ja jatkovalituksen korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Korkeimpaan hallinto-oikeuteen on 19.2.2020 toimitettu vastaselitys Vaasan rakennusperintöyhdistys ry:n asiassa antaman selityksen johdosta.

Kuntalaisten tekemät kunnallisvalitukset (2 kpl) Vähänkyrön kirkonseudun osayleiskaavan hyväksymistä koskevasta kaupunginvaltuuston päätöksestä 3.9.2018 § 54, vaatimuksina kaava-päätöksen kumoaminen tiettyjen rakennusten rakennussuojelun osalta.

Kiinteistönomistajien tekemä hallintovalitus LSSAVI:n päätöksestä 10.7.2017 Pättin puhdistamon ympäristöluvasta, Vaasan hallinto-oikeus, vaatimukset koskevat purkuputken sijaintia ja maksettavia korvauksia. Vaasan hallinto-oikeuden ilmoittaman mukaan ratkaisu asiassa annetaan arvion mukaan maaliskuun 2020 loppuun mennessä.

Kaupungilla on saatavia konkurssiin asetetussa RG Line Oy Ab:ssa. Pesähoitajan ilmoituksen mukaan pesä voidaan lopettaa.

Päätyneistä riita- ja insolvenssiasioista voidaan todeta merkittävimpinä mm.:

Asfalttikartelli: Vaasan kaupunki ja (Lemminkäinen Oyj) YIT Oyj ovat tehneet sovinnon oikeudenkäynnin ja kustannusten välttämiseksi.

Jupiter Säätiön sr asetettiin konkurssiin 14.11.2016. Konkurssipesän loppukokous pidettiin 15.11.2019. Konkurssipesä päätettiin lopettaa.

Waasa Kiinteistöt Oy: Vaasan hallinto-oikeus on päätöksellään 15.5.2019 hylännyt valituksen koskien kaupunginvaltuuston päätöstä 1.2.2016 takauksen myöntämisestä teknologiakeskustalohankkeelle.

Variskan kentän tekonurmimatto, kaupungin jatkovalitus korkeimpaan hallinto-oikeuteen, KHO ei päätöksellä 24.10.2019 myöntänyt valituslupaa, joten markkinaoikeuden päätös jäi voimaan.

Maalahden Limppu Oy:n ja Kiinteistö Oy Charkenin kunnallisvalitus 22.1.2019 Risön liike- ja yritysalueen asemakaavasta ja asemakaavan muutoksesta. Valitus on peruutettu ja valituksen käsittely Vaasan hallinto-oikeudessa rauennut.

As Oy Vaasan Aurinkorinne Bost Ab:n tekemä kunnallisvalitus asemakaavasta, Kivikiilan asemakaava, asemakaavan muutos ja tonttijako, kaupunginvaltuuston päätöksestä 14.5.2018. Vaasan hallinto-oikeus on päätöksellään 20.12.2019 osin jättänyt tutkimatta ja muilta osin hylännyt valituksen. Vaasan hallinto-oikeuden päätös on tullut lainvoimaiseksi.

Tapio Lae Oy vs. kaupunki, riita-asia. Asia on 26.9.2019 ratkaistu sovintosopimuksella.

Kuntalaisen tekemä kunnallisvalitus teknisen lautakunnan päätöksestä 31.8.2016 julkisoikeudellisen hulevesimaksun käyttöönnotosta. Korkein hallinto-oikeus on päätöksellään 17.6.2019 hylännyt jatkovalituksen.

Pohjanmaan kärjäoikeudessa lopetettu pääkäsittely 15.3.2018 rikosasiassa, jossa vastaajina on yksi kaupungin palveluksessa oleva viranhaltija ja kaksi toimenhaltijaa sekä yksi entinen viranhaltija. Haastehakemus koski rikosnimikkeitä lahjuksen ottaminen, lahjusrikkomus, virkavelvollisuuden rikkominen ja tuottamuksellinen virkavelvollisuuden rikkominen. Asia koski ns. tuhkatyöryhmän matkoihin kohdistuvaa lahjusepäilyä. Kärjäoikeus antoi asiassa tuomion 18.4.2018. Kärjäoikeus hylkäsi kaikki syytteet. Vaasan hovioikeuden ratkaisulla 2.9.2019 on muutettu kärjäoikeuden tuomiota seuraavasti: kuntatekniikan johtaja on tuomittu tuottamuksellisesta virkavelvollisuuden rikkomisesta ja lahjusrikkomuksesta yhteiseen rangaistukseen 35 päiväsakkoa. - Kaupungilla ei ollut asiassa vaatimuksia.

Tavoitteiden toteutuminen ja seuranta, tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus

Talousarvion 2019 täytäntöönpano-ohjeiden mukainen seuranta:

Tulosalueiden tulee antaa lautakunnille selvitys sitovien taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta sekä tilinpäätösennuste. Tarvittaessa on esitettävä toimenpiteet määrärahan ylityspaineiden kattamiseksi.

Aikataulu vuonna 2019:

- käyttösuunnitelmien tarkistus tammikuussa
- huhti- ja elokuun lopun tilanteista talous-, toiminta- ja henkilöstöraportti sisältäen tilinpäätösennusteen
- keskitetysti raportoidaan kaupunginhallitukselle talouden toteutumatilanteesta kuukausittain

Talous- ja omistajaohjaus raportoi kaupunginhallitusta ja valtuustoa kokonaistalouden toteutumasta vastaavina ajankohtina. Valtuustoon nähden sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen raportoidaan 31.8. toteutumatilanteesta ja tilinpäätöksessä.

Kaupunginvaltuusto määrittä kesäkuussa 2015 kaupungin talouden tasapainottamisohjelman vuosille 2016 – 2019. Pääosa kaupungin toiminnasta toteutui annetun talousarvion puitteissa. Kaupungin tilikauden tulos 2019 on positiivinen (6,5 milj. €) verrattuna muutettuun talousarvioon. Tulos jäi kuitenkin alkuperäisestä

tavoitteesta (12,7 milj. €, kv 12.11.2018 § 72) johtuen verotulojen toteutumisesta merkittävästi alle arvioidun sekä sosiaali- ja terveystoimen (erityisesti erikoissairaanhoidon) menojen ylityksestä.

Talousarviossa 2019 ei ole erikseen varsinaisesti luetteloituna tasapainotustoimenpiteitä vaan ne ovat sisällytettyinä tulosalueiden talousarvioihin. Vuoden aikana toteutettiin säästötoimenpiteitä, joista on päätökset (kv 6.5.2019 § 32, kh 26.8.2019 § 220). Lisäksi päätettiin hankintakiellosta kh 23.9.2019 § 244. Kaupunki reagoi voimakkaasti talouden haastavassa tilanteessa. Tilinpäätöskyselyssä 89 % tilivelvollisista vastasi, että tulosalueella resurssien kohdentaminen tukee tavoitteiden saavuttamista. Kolme vastasi kieltävästi, lisäperusteluissa todettiin, olevan resurssivajetta tai tilannetta parannetaan uudelleenorganisoidumalla. Yksi vastaaja ei tiennyt nykyistä tilannetta (organisaatiomuutoksen takia).

Tuloksellisuuden arvioinnin vaikuttavuudesta ja luotettavuudesta saadaan vuosittain arvio tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen kautta. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä antaa myös kaupungin tilintarkastaja lausuntonsa tilintarkastuskertomuksessaan.

Omaisuuksien hankinnan, luovutuksen ja hoidon valvonta sekä varojen käytön hallinta

Tilikauden aikana ei ole todettu hankinnoissa, omaisuuden luovutuksessa tai käyttöarvossa merkittäviä menetyksiä, arvonalennuksia tai jouduttu korvausvastuuseen tai muuhun oikeudelliseen vastuuseen.

Irtaimien omaisuuden hallinnointiin ei ole käytössä yhtenäistä irtaimistorekisteriä. Irtaimiston inventointitilanteesta ei ole selkeää kuvaa. Tällöin on riskinä irtaimiston katoaminen tai muu käyttö, mikä ei ole tarkoituksenmukainen. Poistetun irtaimiston jatkokäsittelyyn liittyvät toimintatavat ja ohjeet tulisi päivittää.

Hankintojen seurannassa ei ole noussut esiin väärinkäytöksiä eikä varojen käytön hallinnasta ole löytynyt puutteita eikä vilpillistä toimintaa koskien kaupungin omaisuutta. Kaupungin uusien hankintaohjeiden tultua voimaan 1.1.2019, ovat hankintojen seurannan painopistealueita vuoden 2019 aikana olleet yhtenäiset toimintatavat kilpailutus- ja päätösmenettelyissä, kilpailuolosuhteiden hyödyntäminen (ml. yrittäjäyhteistyö) sekä hankintatoiminnan organisoinnin vakiinnuttaminen yhdessä TeeSe Botnia Oy:n Hankintapalveluiden kanssa.

Ostopalveluiden ja poikkihallinnollisten prosessien valvonnan osalta todetaan, että VSHP:n laskuttamien siirtoviivepäivien määrä oli viime vuonna 2 498 hpv (2018: 2 830), laskua edellisestä vuodesta 11,7 %. Hinta oli 550 € / hpv, joten laskutus yhteensä 1 373 900 €.

Kaupungin rahoitusriskit liittyvät lainasalkkuun, joka koostuu sisäisen pankin lyhytaikaisista lainoista konsernin tytäryhteisöiltä ja lyhytaikaisista kuntatodistuksista sekä pitkäaikaisista velkakirjalainoista. Näin laskettu lainasalkku oli 31.12.2019 yhteensä 275,2 milj. €. Vuoden 2019 lopussa kaupungin pitkäaikaisten lainojen määrä oli 198,8 M€ ja lyhytaikaisten lainojen määrä 76,5 M€. Kaupunki on aktiivisesti hyödyntänyt alhaista korkotasoa kasvattamalla lyhytaikaisten lainojensa määrää. Lainojen kokonaismäärä on kasvanut jonkin verran edellisestä vuodesta. Lainamäärän hallinta on edelleen olennaista riskiä kaupungille. Lainamäärän ja korkoriskin hallitsemiseksi kaupunginhallitus on laatinut lainasalkkuanalyysin ulkopuolisen asiantuntijan johdolla ja analyysin nojalla on solmittu koronvaihtosopimuksia korkoriskin hallitsemiseksi. Vuosina 2020 ja 2024 kaupungille syntyy olennainen korkorahoitusriski, kun erääntyviä bullet-lainoja on vuositasolla 50-60 M€.

Sopimustoiminta

Kaupunginhallituksen tiedossa on yksi tapaus, jossa sopimuksesta aiheutuu merkittäviä negatiivisia seurauksia toiminnalle. CGI Suomi Oy on irtisanonut Rondo-ohjelmistokokonaisuuden ylläpitosopimuksen. Kaupunginhallitus päätti käynnistää 17.2.2020 § 45 uuden osto- ja myyntilasku- sekä arkistointijärjestelmän hankintaprosessin.

Oikeudellisia riskejä hallitaan ennaltaehkäisevästi varmistamalla päätösten ja oikeustoimien asianmukainen valmistelu, hyödyntämällä sopimusten laadinnassa mm. konsernin hankintaosaamista ja lakimiesyksikköä. Sähköinen asiakirjahallinnon järjestelmä Kaarle on osaltaan tehostanut asiakirjahallintoa ja päätöksentekoa sekä myös kokonaisvaltaista sopimushallintaa, varsinaisena sopimuksenhallintajärjestelmänä sitä ei kuitenkaan voi pitää. Vaasan kaupungin hallintosäännön 68 § mukaan kaupunginhallitus vastaa sopimusten hallinnan ja sopimusvalvonnan järjestämisestä sekä antaa tarkemmat ohjeet sopimuksenhallinnasta. Sopimuksiin perustuva johtaminen ja siihen liittyvä riskienhallinta ovat tärkeitä sisäisen valvonnan osa-alueita. Kaupunginhallitus hyväksyi 2.12.2019 § 341 Vaasan kaupungin sopimusohjeen. Sopimusohjeesta ei ole vielä tiedotettu yleiskirjeellä.

Tieto ja tiedonvälitys

Kuntalain säännökset kunnan ja kuntakonsernin sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta edellyttävät, että päätöksentekijöillä on käytössä hyvät tiedot kunnan taloudellisesta tilanteesta ja riskeistä. Kaupunginhallitus johtaa viestintää kaupunkikonsernin viestintästrategian pohjalta. Kaupunki tarjoaa oikeaa ja ajantasaista tietoa kuntalaisille, henkilöstölle ja sidosryhmille valmisteilla olevista asioista, vaikuttamismahdollisuuksista ja päätöksistä. Raportointi mahdollistaa tilivelvollisten toimielinten ja johdon reagoinnin. Mahdollisten maine- ja imageriskien osalta viestinnän tavoitteena on ylläpitää ja kehittää edelleen positiivista mielikuvaa Vaasasta. Avoin ja nöyrä viestintä kielteisistäkin asioista pienentää mahdollisen pysyvän mainekolhun syntymistä.

Riskienhallinnassa ja sisäisessä valvonnassa raportointia parannettiin vuonna 2019 lisäämällä elokuun lopun tilanteen väliraportointi kattamaan myös riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan suunnitelmat. Kaupungin johtoryhmä käsitteli toimialajohtajien raportit (lukuun ottamatta keskushallintoa) toimialojen riskienhallinnan tilanteesta 7.10.2019 ja kaupunginhallitukselle (28.10.2019 § 278).

Riskienhallinnassa siirryttiin rullaavaan riskienhallintaan vuoden 2019 aikana tietojärjestelmän käyttöönoton myötä. Rullaavalla riskienhallinnalla tarkoitetaan, että käsitellään ajantasaista riskienhallinnan tilannetta, ei palata esimerkiksi tilinpäätöksessä talousarvion laadintatilanteen riskienhallintaan. Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston tilinpäätösohjeessa (2019) viitataan riskienhallinnan arviointiin mm. raportoinnin ajantasaisuuden perusteella. Molemmilla toimenpiteillä (väliraportointi ja ajantasaisten riskien käsittely) reagoitiin myös sisäisen tarkastuksen raporttiin vuodelta 2018, jossa kiinnitettiin huomiota siihen, ettei toimintavuoden ajalta löytynyt tietoa riskienhallintasuunnitelmien seurannasta toimielimissä, kuten riskienhallintapolitiikka edellyttää.

Kaupungin intranetiä käytetään mm. henkilöstölle tiedottamiseen kaupungin uusista / päivitetystä toimintaohjeista ja tarjolla olevista koulutuksista. Kukin yksikkö vastaa omien ohjeistustensa ajantasaisuudesta.

Valmiussuunnittelu eteni vuonna 2019. Kaupunginhallitus hyväksyi Vaasan kaupungin valmiussuunnitelman yleisen osan (kh 25.3.2019 § 83). Valmiussuunnittelusta järjestettiin kaksi tilaisuutta suunnitteluun liittyville tulosalueille. Syksyllä päivitettiin toimialojen valmiussuunnitelmat ja organisoiduttiin toimialoilla. Työ etenee

talven ja kevään aikana tulosaluilla mm. toimintakorttien laatimisella. Kaupungin kriisiviestintäohjeet päivitettiin vuonna 2019. Maailmanlaajuisen koronaviruksen myötä ajantasaiset valmiussuunnitelmat ovat tärkeitä.

Tietotekniikan toimivuuden korkean tason varmistaminen on merkittävä tavoite 24/7 palvelutoiminnassa. Tietotekniikan toiminnan sujuvuus oli hyvällä tasolla ja vuoden aikana oli vain muutama merkittävämpi häiriötila, joiden kesto oli muutamia tunteja.

Kaupunginhallituksen yleisjaosto hyväksyi 7.3.2019 § 26 kaupungin DigiVision kehitystyön pohjaksi tuleville vuosille. Digitalisaatiossa keskeisenä tavoitteena on laadukkaita, turvalliset ja saavutettavat digipalvelut. Tiedolla johtaminen tapahtuu laadukkaan turvallisen ja saavutettavan tiedon ja tiedonkulun avulla.

Vaasan kaupungin Hyvän johtajan ja työntekijän arvolupaukset hyväksyttiin kaupungin johtoryhmän kokouksessa 11.2.2019. Arvolupauksissa painottuu tavoitteellisuus ja seuranta sekä henkilöstön osallistaminen. Johtajan/esimiehen tulee pitää henkilöstö ajan tasalla toimintaympäristössä tapahtuvista muutoksista, mutta myös työntekijöiden vastuuta korostetaan tiedonhankintaan liittyen.

Sisäisen tarkastuksen järjestäminen

Kaupunginjohtajan alaisuudessa toimii sisäinen tarkastus, jonka tehtävä on hallinto- ja talousprosessien tarkastaminen sekä osallistuminen riskienhallinnan, sisäisen valvonnan ja hallinnon kehittämiseen mm. koulutuksen kautta. Sisäinen tarkastus tukee kaupungin tavoitteiden toteutumista tarkastamalla ja arvioimalla organisaatioiden ja sisäisen valvonnan toimivuutta sekä toiminnan ja päätöksenteon säädöstenmukaisuutta. Suoritettujen tarkastusten perusteella todetaan, että sisäinen valvonta toimii vähintään tyydyttävästi. Sisäinen tarkastus avustaa kaupungin ulkoista tilintarkastajaa sopimuksen mukaisesti.

5. Kokonaisarvio riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan nykytilasta sekä kehittämistoimenpiteet

Kaupunginhallituksen kokonaisarvion mukaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusjärjestelmä on kunnossa. Vuonna 2019 toteutettiin merkittävää riskienhallinnan kehittämistyötä. Riskienhallinta sidottiin selkeästi mukaan kaupungin talousarvioprosessiin ja -tietojärjestelmään. Siten tehostetaan toimintaa ja raportointia. Toiseksi kaupunkiorganisaation kattava väli raportointi toteutettiin elokuun lopun seurannassa aina kaupunginhallitusta myöten. Kolmanneksi siirryttiin rullaavaan riskienhallintaan, käsittelemään ajantasaista tietoa riskienhallinnasta ja sisäisestä valvonnasta. Jatkossa on tärkeää vakiinnuttaa nämä toimintatavat.

Kehittämistyötä tarvitaan edelleen riskienhallinnan sulauttamisessa osaksi konsernitason strategiaohjausta, toiminnan tavoitteiden ja riskien yhdistämistä selkeämmin strategisiin tavoitteisiin ja jossain vaiheessa myös tavoitteisiin kytkettyjen mittarien asettamisessa. Näin riskienhallinta siirtyy edelleen lähemmäksi tavoitteita ja toimintaa myös kaupunkitasoisena eikä olisi luonteeltaan jälkiarviointia.

Suurimmat uhat liittyvät kaupunkikonsernin kykyyn vastata kasvavaan palvelukysyntään muuttuvassa toimintaympäristössä niukkenevilla resursseilla. Vaasassa väestökehitystrendi on kuitenkin maltillisempi kuin muualla. Kaupungin käyttötalouden määrätietoiset tervehdyttämistoimet ovat tuottaneet tulosta. Verotulojen lasku ja tulorekisteriongelmia kuitenkin aiheuttavat toiminnan sopeuttamista rahoituspuolelta.

mukaiseksi. Kaupungin organisaatiomuutokset, ulkoistamis- ja yhtiöittämisjärjestelyt ovat vähentäneet tulosyksiköiden määrää ja toisaalta lisänneet sopimuksellisuutta. Sopimustenhallinnan pettäminen on riski, mihin vastattiin uusituilla sopimusohjeilla ja sopimustenhallintaa kehittämällä. Mahdollinen hyvinvointikuntayhtymä muuttaa edelleen organisaation tuotanto- ja palvelurakenteita radikaalisti.

Oleellista riskienhallinnassa on sen saaminen osaksi toimintakulttuuria. Tilinpäätöskyselyn perusteella todettiin, että sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistuksen ja käsitteiden osalta tarvitaan koulutusta. Myös hyväksi todettuja auditointeja jatketaan. Toimielinkäsittelyssä käytettäville asiakirjapohjille on ilmennyt kysyntää, siten saadaan prosessia yhdenmukaistettua, varmistetaan asianmukainen käsittely ja tehostetaan valmistelu- ja käännöstyötä.

Kokonaisvaltaisen riskienhallinnan tavoitteena on ollut synkronoida valvonta ja riskienhallinta kiinteäksi osaksi strategista ohjausta ja operatiivista toimintaa. Lisäksi on haluttu varmistaa tehokas toiminnanohjaus: muodostetaan yhtenäinen raportoitavissa oleva ketju strategisista tavoitteista tulosalueiden tavoitteisiin ja niiden toteutumista uhkaavien riskien hallintaan. Tässä edettiin tavoitteita kohti vuoden 2019 kehittämistoimenpiteillä ja tietojärjestelmän käyttöönotolla. Seuraavana vaiheena on tilinpäätösraportoinnin toteuttaminen samalla tietojärjestelmällä, jossa jo on tavoitteet ja riskit. Tällöin yhteys talousarvion ja tilinpäätöksen – tavoitteiden ja toiminnan - välillä vahvistuu.

4. TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS

4.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tuloslaskelman tehtävänä on osoittaa, miten tilikauden tuotot riittävät palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden kulujen kattamiseen. Liikelaitoksen tuloslaskelmassa esitetään kaupungin ulkopuolelta sekä kaupungin muilta yksiköiltä saadut tuotot ja niille maksetut kulut.

Tuloslaskelma

	1.1. - 31.12.2019	1.1. - 31.12.2018
	1000 euroa	1 000 euroa
Toimintatuotot	129 857	120 914
Valmistus omaan käyttöön	591	2 023
Toimintakulut	-502 912	-490 327
Toimintakate	-372 463	-367 390
Verotulot	283 156	269 946
Valtionosuudet	111 300	104 845
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	745	755
Muut rahoitustuotot	15 285	15 932
Korkokulut	-2 623	-2 608
Muut rahoituskulut	-54	-162
Vuosikate	35 347	21 318
Poistot ja arvonalentumiset	-28 828	-31 203
Tilikauden tulos	6 519	-9 886
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	598	639
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	0	0
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys(+)	17	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	7 134	-9 246
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toimintatuotot / Toimintakulut, %	25,9	24,8
Vuosikate / Poistot, %	122,6	68,3
Vuosikate, euroa/asukas	522	316
Asukasmäärä	67 671	67 552

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

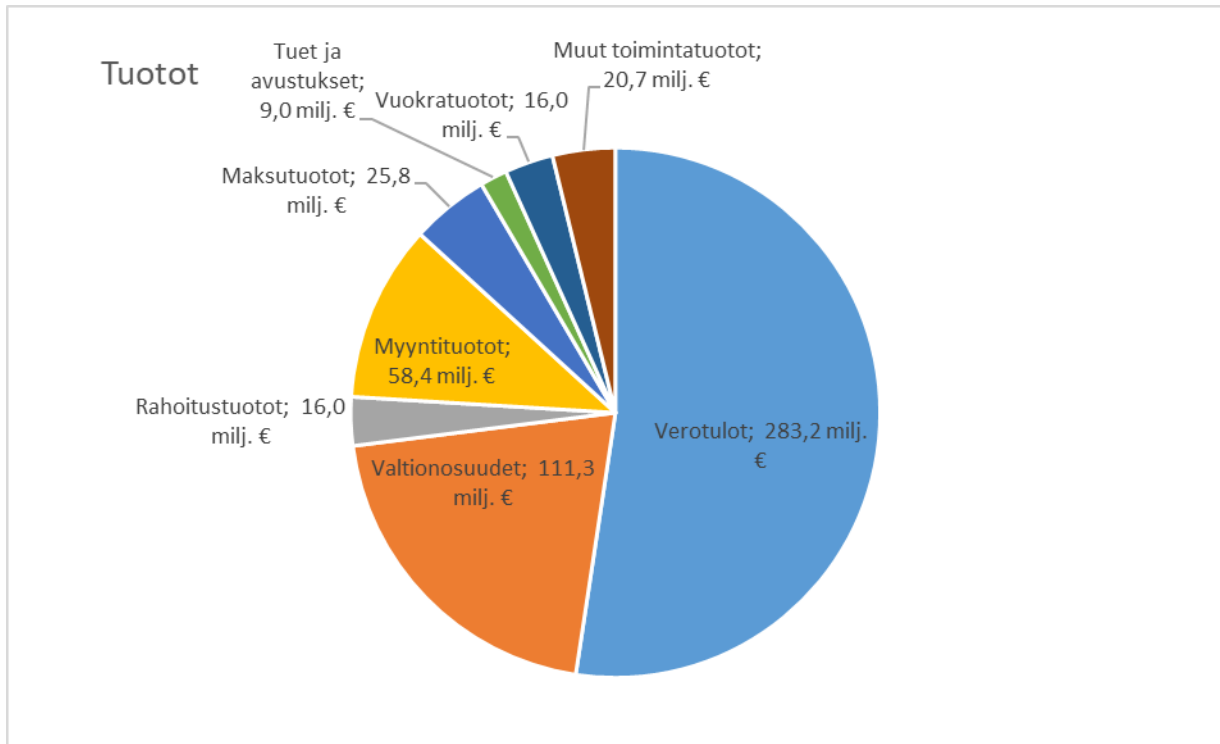
= 100 * Toimintatuotot / (Toimintakulut - Valmistus omaan käyttöön)

Vuosikate prosenttia poistoista

= 100 * Vuosikate / Poistot ja arvonalentumiset

Tuotot

Kaupungin tuottojen kokonaismäärä oli yhteensä 540,3 milj. euroa. Edelliseen vuoteen verrattuna kasvua oli 27,9 milj. euroa. Toimintatuottoja kertyi 129,9 milj. euroa, mikä on 8,9 milj. euroa edellisvuotista enemmän. Toimintatuotoilla katettiin noin 26 prosenttia toimintakuluista.

Myyntituotot (58,4 milj. euroa) toteutuivat 2,1 milj. euroa edellisvuotta suurempina. Pohjanmaan Pelastuslaitoksen myyntituotot olivat yhteensä 14,9 milj. euroa ja vähentyivät hieman edellisestä vuodesta. Vaasan Vesi –liikelaitoksen myyntituotot olivat 15,2 milj. euroa ja kasvoivat 0,8 milj. euroa edellisestä vuodesta.

Maksutuottojen (25,8 milj. euroa) toteuma oli edellisvuoden tasolla. Koti- ja laitoshoidon tulosalueen maksutuotot 5,7 milj. euroa kasvoivat hieman edellisestä vuodesta. Varhaiskasvatuksessa hoitopäivämaksut laskivat 3,6 % edellisestä vuodesta ollen 5,9 milj. euroa vuonna 2019.

Tukia ja avustuksia (9,0 milj. euroa). Suurimmat tuen saajat olivat Vamia 0,9 milj. euroa ja Suomenkielinen perusopetus 0,9 milj. euroa. Ne saivat valtionavustuksia erilaisiin projekteihin ja hankkeisiin. Tuet ja avustukset vähenivät hieman verrattuna vuoteen 2018.

Vuokratuotot (16,0 milj. euroa) kasvoivat edellisvuoteen nähden 1,3 milj. eurolla. Suurinta kasvu oli maa- ja vesialueiden vuokratuotoissa.

Muut toimintatuotot (20,7 milj. euroa) toteutuivat 5,4 milj. euroa edellisvuotta suurempina. Suurinta kasvu oli kiinteistötoimen tonttipalveluissa 16,7 milj. euroa.

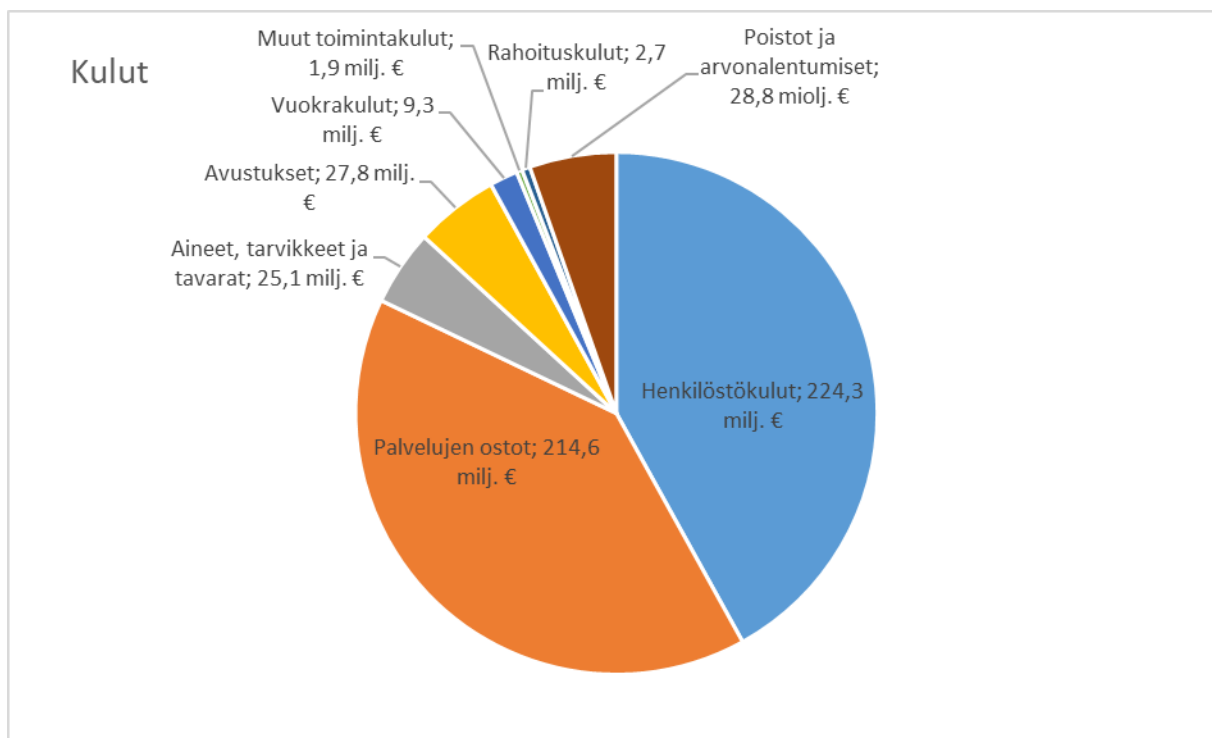
Verorahoitus toteutui 283,2 milj. euronä, mikä tarkoitti 13,2 miljoonan eli 4,9 % kasvua edelliseen tilikauteen nähden. Kunnallisverotuloja kertyi 235,9 milj. euroa, kiinteistöveroja 21,5 milj. euroa ja yhteisöverotuloja 25,8 milj. euroa. Kunnallisverotulot nousivat 0,5 prosenttiyksikön veronkorotuksen ansiosta. Valtionosuuksien määrä kasvoi 6,5 milj. euroa (6,2 %) ollen yhteensä 111,3 milj. euroa vuonna 2019. Valtionosuusrahoituksen määrän lisäykseen vaikuttivat kertaluonteisen valtionosuuskompensaation lisäksi mm. vuodelle 2019 tehtävä kuntien ja valtion

välinen kustannustenjaon tarkistus ja valtionosuuden kautta kunnille maksettavat veromenetysten kompensatiot.

Rahoitustuotot toteutuivat 16,0 milj. euroa, mikä oli 0,6 milj. euroa vuoden 2018 toteumaa vähemmän. Korkotuottoja kertyi 0,7 milj. euroa ja muita rahoitustuottoja 15,3 milj. euroa. Suurimman osinkotulon kaupunki sai Vaasan Sähkö Oy:ltä 14,0 milj. euroa.

Kulut

Kaupungin kulujen kokonaismäärä oli yhteensä 534,5 milj. euroa. Kasvu edellisvuoteen verrattuna oli 10,1 milj. euroa (1,8 %). Omana työnä tai kaupungin johdolla valmistettuihin investointihyödykkeisiin liittyvät kulut sisältyvät tuloslaskelman toimintakuluihin ja niiden vaikutus tulokseen (0,6 milj. euroa) on eliminoitu valmistus omaan käyttöön –rivillä.

Toimintakulut toteutuivat 502,9 milj. euroa. Henkilöstökulut ja palvelujen ostot muodostivat 87 prosenttia toimintakulujen kokonaissummasta.

Henkilöstökulut toteutuivat 224,3 milj. euroa, mikä on noin 45 prosenttia toimintakuluista. Vuoteen 2018 nähden henkilöstökulut vähenivät 4,4 milj. euroa (2 %).

Palvelujen ostot toteutuivat 214,6 milj. euroa mikä oli 16,5 milj. euroa (7,7 %) edellisvuotta enemmän. Asiakaspalvelujen ostot kasvoivat tilikauteen 2018 nähden palvelutarpeen lisääntymisen vuoksi. Merkittävin erä oli erikoissairaanhoidon palvelujen ostot kuntayhtymiltä 105,9 milj. euroa.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat –tiliryhmän kulut (25,1 milj. euroa) laskivat 1,6 milj. euroa vuoteen 2018 nähden.

Avustuskulut (27,8 milj. euroa) kasvoivat edellisen vuoden tasosta 2,2 milj. euroa. Avustuskuluista 4,4 milj. euroa muodostui työmarkkinatuen kuntaosuudesta ja 4,1 milj. euroa avustuksista yhteisöille. Kotihoidon palvelusetelit 3,5 milj. euroa, Lasten kotihoidon tuen osuus 3,1 milj. euroa ja vammaisille

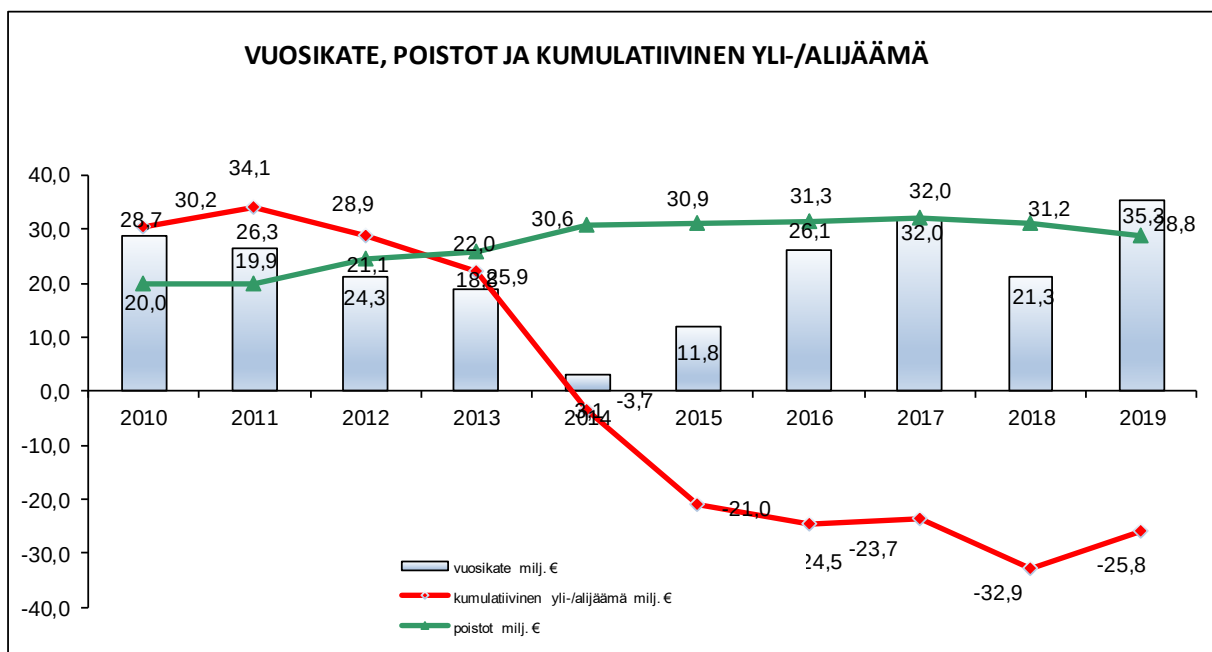
annettujen avustusten osuus 1,8 milj. euroa. Täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen osuus avustuskuluista oli 0,7 milj. euroa. Merkittävin kasvu edelliseen vuoteen nähden oli muissa palvelusetelimennoissa mitä selittää palvelusetelipäivähoidon käyttöönotto.

Vuokrakulut toteutuivat 0,8 milj. euroa edellisvuotta suurempina. Vuokrakuluista 7,7 milj. euroa oli rakennusten ja huoneistojen vuokria ja loput 1,5 milj. euroa koneiden ja laitteiden leasing-vuokria.

Muut toimintakulut toteutuivat 1,9 milj. euroa.

Rahoituskulut vähentyivät hieman edelliseen vuoteen nähden. Korkokulujen toteuma oli 2,6 milj. euroa.

Poistot ja arvonalentumiset toteutuivat 2,4 milj. euroa edellisvuotta pienempinä. Arvonalentumisia kirjattiin vain 90 000 euroa, kun vastaavasti vuonna 2018 niitä oli 1,2 milj. euroa.

Talouden tasapainon vähimmäisvaatimus, jonka mukaan vuosikatteen tulee olla poistojen suuruinen, toteutui. Poistot olivat 28,8 miljoonaa euroa ja vuosikate kattoi poistoista 122,6 %.

Talouden pitkän aikavälin rahoitustasapaino edellyttää, että suunnitelmapoistot ja poistonalaisten investointien omahankintameno ovat samaa tasoa.

Tilikauden tulos oli 6,5 miljoonaa euroa. Poistoeron tuloutuksen ja rahastonsiirtojen jälkeen tilikauden ylijäämäksi muodostui 7,1 miljoonaa euroa.

5. TOIMINNAN RAHOITUS

5.1 Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

Rahoituslaskelmaan kootaan kaupungin kaikki rahanlähteet ja rahankäyttö tilikauden aikana. Rahoituslaskelma kuvaa tilikauden liiketapahtumien vaikutusta kaupungin rahavaroihin

	1.1. - 31.12.2019	1.1. - 31.12.2018
	1000 euroa	1 000 euroa
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	35 347	21 318
Tulorahoituksen korjauserät	-17 578	-11 185
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-73 449	-45 247
Rahoitusosuudet investointeihin	979	471
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	24 931	18 314
Toiminnan ja investointien rahavirta	-29 770	-16 329
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-18	-8
Antolainasaamisten vähennykset	645	1 395
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	24 500	19 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-16 607	-20 452
Lyhytaikaisten lainojen muutos	15 253	-5 000
Muut maksuvalmiuden muutokset	177	15 844
Rahoituksen rahavirta	23 951	10 779
Rahavarojen muutos	-5 820	-5 551
Rahavarat 31.12	1 687	7 507
Rahavarat 1.1	7 507	13 057
	-5 820	-5 551

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €	-130 178	-131 392
Investointien tulorahoitus, %	48,8	47,6
Laskennallinen lainanhoitokate	2	1
Kassan riittävyys, pv	1	5
Asukasmäärä	67 671	67 552

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä, €

Toiminnan ja investointien rahavirta -välitulos kuvaa investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Kertymään lasketaan mukaan tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden rahavirrat.

Investointien tulorahoitus, %

= $100 \cdot \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

Lainanhoitokate

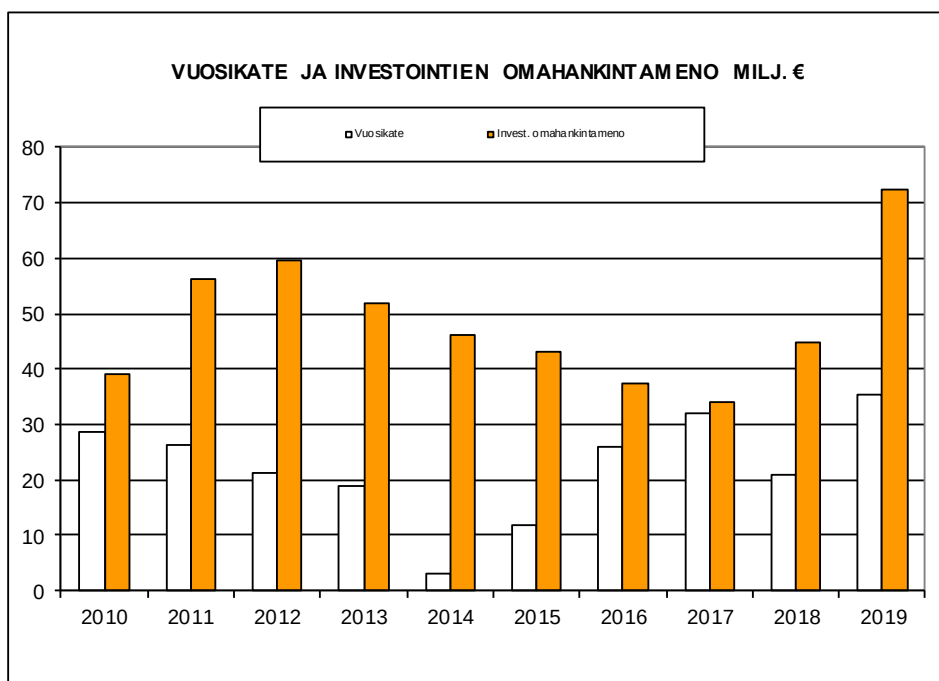
= $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Kassan riittävyys (pv)

= $365 \text{ pv} \cdot \text{Rahavarat 31.12} / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Tilikauden toiminnan ja investointien rahavirta oli 29,8 milj. euroa negatiivinen. Tulorahoituksella katettiin 48,8 % investointimenoista. Tilikaudella vähennettiin korollisen vieraan pääoman määrää 7,9 miljoonaa euroa ja rahavarat vähentyivät 5,8 milj. euroa.

Vuosi 2019 päättyi korkomarkkinoilla matalalle korkotasolle: Vuoden 2019 ensimmäinen noteeraus 1 kk euriborille oli -0,362 % ja vuosi päättyi tasolle -0,438 %. Pitkäaikaisia lainoja nostettiin vuoden aikana 24,5 miljoonaa euroa ja lyhennettiin 20,5 miljoonaa euroa. Lainakanta tilivuoden lopussa oli 275,2 miljoonaa euroa.

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä, € tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoonna on positiivinen. Vaasan tunnusluku oli -130,2 miljoonaa euroa.

Investointien tulorahoitus % kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Vaasan tunnusluku 31.12.2019 oli 48,8 %.

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1-2 ja heikko kun arvo jää alle yhden. Vaasan lainanhoitokate on tyydyttävä 2,0 (1,0 v. 2018).

Kassan riittävyys (pv) kuvaa kunnan maksuvalmiutta. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Vaasan kaupungin kassan riittävyys vuoden 2019 lopussa oli 1 pv.

6. TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

TASE TARKASTELU

	31.12.2019	31.12.2018
Tase	1 000 euroa	1 000 euroa
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Muut pitkävaikutteiset menot	19 753	10 718
Ennakkom. ja kesk.er. hankinnat	8 000	2 000
	27 753	12 718
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	56 578	49 998
Maa- ja vesial. arvonorotukset	130 555	125 521
Rakennukset	187 863	188 223
Kiinteät rakenteet ja laitteet	92 891	92 750
Koneet ja kalusto	14 900	15 610
Ennakkomaksut ja keskener.hank.	6 837	5 930
	489 624	478 032
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	112 179	94 170
Osakkeiden ja os. arvonorotukset	614	614
Muut lainasaamiset	14 692	15 323
Muut saamiset	2 118	2 192
	129 603	112 299
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	26 658	24 957
Muut toimeksiantojen varat	333	303
	26 991	25 260
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	490	474
Keskeneräiset tuotteet	596	867
Valmiit tuotteet	7	8
	1 093	1 347
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	5 048	0
Muut saamiset	45	0
Siirtosaamiset	1 722	2 592
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	12 552	11 936
Lainasaamiset	1 520	2 900
Muut saamiset	9 356	10 591
Siirtosaamiset	3 376	7 126
	33 619	35 144
Rahat ja pankkisaamiset	1 687	7 507
VASTAAVAA YHTEENSÄ	710 370	672 308

VASTATTAVAA

	31.12.2019	31.12.2018
	1 000 euroa	1 000 euroa
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	191 910	191 910
Arvonkorotusrahoasto	134 089	126 135
Muut omat rahastot	8 630	8 647
Edellisten tilikausien alijäämä	-32 933	-23 686
Tilikauden yli- / alijäämä	7 134	-9 246
	308 831	293 760
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero	3 284	3 882
	3 284	4 521
PAKOLLISET VARAUKSET		
Eläkevaraukset	206	262
Muut pakolliset varaukset	2 685	2 824
	2 892	3 086
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMA		
Valtion toimeksiannot	177	20
Lahjoitusrahastojen pääomat	26 668	25 445
Muut toimeksiantojen pääomat	700	689
	27 545	26 155
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	40 000	80 000
Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	158 531	147 760
Lainat julkisyhteisöiltä	250	500
Saadut ennakot	12 612	7 875
Liittymismaksut ja muut velat	3 416	3 732
	214 809	239 867
Lyhytaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	40 000	0
Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	33 725	21 349
Lainat julkisyhteisöiltä	250	250
Lainat muilta luotonantajilta	2 470	2 210
Saadut ennakot	10 438	9 304
Ostovelat	24 715	26 920
Muut velat	8 571	9 459
Siirtovelat	32 840	36 067
	153 009	105 559
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	710 370	672 308

TASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %	45,4	45
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	65,8	66
Kertynyt alijäämä, 1000 euroa	-25 798	-32 933
Kertynyt alijäämä, euroa/asukas	-381	-488
Lainakanta 31.12., 1 000 euroa	275 226	252 069
Lainakanta, euroa/asukas	4067	3 731
Lainasaamiset, 1000 euroa	14692	15 323
Lainat ja vuokravastuut 31.12. 1 000 €	284 863	252 069
Asukasmäärä	67 671	67 552

Omavaraisuusaste mittaa vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäimellä. Hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 %:n omavaraisuutta. Vaasan omavaraisuusaste 31.12.2019 oli 45,4 %.

Suhteellinen velkaantuneisuus kertoo, kuinka paljon käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi tunnusluku on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella. Vaasan kaupungin suhteellinen velkaantuneisuus laski hieman vuodesta 2018 ollen 65,8 %.

Lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Vaasan lainakanta nousi 23,2 miljoonalla eurolla. Lainaa/asukas oli vuoden lopulla 4 067 euroa.

6.1 Taseen rakenne

Taseen vastaavista vaihto- ja rahoitusomaisuus laski 7,6 milj. euroa ja aineettomat ja aineelliset hyödykkeet kasvoivat 26,6 milj. euroa avaavaan taseeseen nähden. Vastattavissa vieras pääoma kasvoi 22,4 milj. € ja oma pääoma kasvoi 15,0 milj. eurolla.

TASEEN RAKENNE 2019			
Vaihto- ja rahoitusomaisuus			
5 %	36,4 milj. €		
	Toimeksiantojen varat 27,0 milj. €		
4 %		52 %	Vieras pääoma 367,8 milj. €
18 %	Sijoitukset 129,6 milj. €		
		4 %	
			Toimeksiantojen pääomat 27,5 milj. €
		1 %	
			Pakolliset varaukset 2,9 milj. €
73 %	Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet 517,4 milj. €		Vapaaehtoiset varaukset 3,3 milj. €
		43 %	Oma pääoma 308,8 milj. €
VASTAAVAA		VASTATTAVAA	

Vastaavissa suurin erä on aineelliset hyödykkeet 489,6 miljoonaa euroa. Sijoitukset sisältäen osakkeet, antolainat ja muut sijoitukset muodostavat toiseksi merkittävimmän erän, 129,6 miljoonaa euroa. Toimeksiantojen varat ovat noin 27,0 miljoonaa euroa. Vaihtuvat vastaavat eli vaihto-omaisuus, lyhytaikaiset saamiset sekä rahat ja pankkisaamiset ovat 36,4 miljoonaa euroa.

Vastattavaa -puolella oman pääoman (308,8 milj. €) lisäys johtuu tarkasteltavan tilikauden ylijäämästä. Oman pääoman muut omat rahastot koostuvat vahinkorahastosta ja oppisopimustoimen rahastosta, joiden yhteenlaskettu arvo on 8,6 miljoonaa euroa.

Vapaaehtoisia varauksia on poistoero 3,3 miljoonaa euroa. 2,9 miljoonan euron pakolliset varaukset muodostuvat seuraavista eristä:

- Eläkevastuuvaraus 0,3 milj. euroa
- Suvilahden kaatopaikan maisemointivaraus 1,6 milj. euroa
- Alueiden puhdistamisvelvollisuudet 1,0 milj. euroa.

Takausvastuut olivat yhteensä 105,3 miljoonaa euroa. Suurimmat takausvastuiden pääomat ovat Pikipruukilla, Vaasan Yrittäjänkatu 17 ja Palosaaren Kampuksella. Omavelkaisia takauksia on 102,3 miljoonaa euroa, joista tytäryhtiöille annettuja 85,8 miljoonaa euroa ja muille kuin tytäryhtiöille annetut takauksia 16,5 miljoonaa euroa. Täytetakuksia on 2,9 milj. €. Vaasan kaupungin osuus Kuntien takauskeskuksen takausvastuusta oli 406,7 miljoonaa euroa vuonna 2019, kun vastaava luku vuonna 2018 oli 384,7 miljoonaa euroa.

7. KOKONAISTULOT JA –MENOT

Kokonaistulojen ja -menojen laskelma laaditaan tulos- ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain kaupungin ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat. Laskelmassa on esitetty varsinaisen toiminnan ja investointien tulot ja menot sekä rahoitustoiminnan rahan lähteet ja käytöt.

	2019	
	milj. euroa	%
TULOT		
Varsinainen toiminta		
Toimintatuotot	129,8	22,0
Verotulot	283,1	48,1
Valtionosuudet	111,3	18,9
Korkotuotot	0,7	0,1
Muut rahoitustuotot	15,3	2,6
Satunnaiset tuotot		
Tulorahoituksen korjauserät		
- pysyvien vastaavien		
hyödykkeiden luovutusvoitot	-17,5	-3,0
Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointimenoihin	1	0,2
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden		
luovutustulot	24,9	4,2
Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennykset	0,6	0,1
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	24,5	4,2
lyhytaikaisten lainojen lisäys	15,3	2,6
Kokonaistulot yhteensä	589,0	100,0
MENOT		
Varsinainen toiminta		
Toimintakulut	502,9	84,5
-Valmistus omaan käyttöön	-0,6	-0,1
Korkokulut	2,6	0,4
Muut rahoituskulut	0,1	0,0
Tulorahoituksen korjauserät		
+/- Pakollisten varausten muutos	0,2	0,0
Investoinnit		
Investointimenot	73,4	12,3
Rahoitustoiminta		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	16,6	2,8
Kokonaismenot yhteensä	595,2	100,0

8. KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS

Konsernin toiminnan ohjaus

Konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus, kaupunginhallituksen konsernijaosto, kaupunginjohtaja, toimialajohtajat, konsernihallinnon johtaja, omistajaohjauksen johtaja ja talous- ja strategiajohtaja. Konsernijohto vastaa omistajapolitiikan toteuttamisesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä. Valtuusto määrittelee omistajapolitiikan sekä hyväksyy merkittävimpien konserniyhteisöjen toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet talousarviossa. Tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan osana kaupungin tilinpäätöstä ja vuodesta 2018 alkaen osana kaupungin raportointijärjestelmää.

Kaupunginhallituksen konsernijaosto hoitaa hallintosäännön mukaisesti konserni- ja yhteisöohjaukseen liittyvät tehtävät sikäli, kun ne eivät kuulu kaupunginjohtajalle konsernijohtoon kuuluvalla viranhaltijalla. Konsernijaosto myös valmistelee hallintosäännön mukaisesti kaupunginhallitukselle kuuluvat konserni- ja yhteisöohjausta koskevat päätösaasiat.

Yhteisöille asetetut tavoitteet, niiden toteutuminen ja arviointi

Vuosittain asetetaan tavoitteet konserniyhteisöille kaupungin talousarviossa.

Kiinteistö Oy Pikipruukki Fastighets Ab

Yhtiön tarkoitus on yleishyödyllisen asuntotuotannon harjoittaminen Vaasan kaupungissa. Yhtiön tehtäviin kuuluu siten kiinteistöjen omistaminen ja hallinta sekä asuntojen vuokraus. Yhtiö on myynyt tilikauden aikana seuraavat vuokralat: Ahventie 6 ja 8, Luotsikatu 12, Vöyrinkatu 5 ja 26 sekä Vanhan Vaasankatu 16 talojen alhaisen vuokrausasteen perusteella. Pikipruukin tavoitteena oleva taloudellinen kannattavuus on tilikauden aikana ollut vain tyydyttävä. Asuntojen lukumäärään perustuva käyttöaste oli 92,3 % (2018: 92,1 %) ja asuntojen euromääräinen käyttöaste 86,7 % (2018: 87,6 %). Tilikauden aikana asuntojen kysyntä painottui edelleen pieniin, hyvän sijainnin omaaviin asuntoihin. Vaasan kaupungin keskustaan on muutaman viime vuoden aikana valmistunut runsaasti uusia pientasuntoja, joista suuri osa on tarjolla vuokra-asunnoiksi sijoittajien toimesta. Tämä on väistämättä vaikuttanut yhtiön omistamien asuntojen kysyntään. Pikipruukki myy yksittäisiä rajoituksista vapaita vuokra-asuntokäytössä olevia alhaisen käyttöasteen omaavia kiinteistöjään asuntokannan käyttöasteen nostamiseksi. Työ asuntojen varustetason nostamisessa on ollut tilikauden aikana merkittävää. Yhtiö jatkaa nykyisen asunto- ja kiinteistökannan tason parantamista vastaamaan vallitsevaa kysyntää.

Oy Vaasan Asumisoikeus – Vasa Bostadsrätt Ab

Yhtiön toimialana on omistaa tai vuokraoikeuden nojalla hallita kiinteistöjä ja omistaa niille rakennettavia rakennuksia sekä luovuttaa niissä sijaitsevien huoneistojen hallintaoikeuksia vastiketta vastaan asumisoikeussopimuksen tai vuokrasopimuksen nojalla. Yhtiön tavoitteena ollut taloudellisen kannattavuuden ylläpitäminen on tilikauden aikana heikentynyt. Tilikauden käyttöaste oli 79,48 % (2018: 81,83 %). Yhtiö on saanut maksuvalmiuslimiitin Vaasan kaupungilta yhtiön heikosta taloustilanteesta johtuen. Maksuvalmiuslimiitin määrä vastaa lunastettujen asuntojen omarahoitusosuutta. Taloustilanne edellyttää merkittäviä talouden tasapainottamis- ja muita kehittämistoimenpiteitä. Nykytilanteessa yhtiöllä ei juuri ole voimavaroja asumisen laadulliseen kehittämiseen.

Yhtiön hallitus on laatinut talouden tervehdyttämishojelman, joka tähtää asuntokannan sopeuttamiseen Vaasan asuntomarkkinoihin nähden. Tervehdyttämishojelmassa mainittujen tervehdyttämistoimien mukaisesti yhtiö on jättänyt Valtiokonttorille hakemukset avustustoimista,

joista saataneen päätös maaliskuun 2020 aikana. Lisäksi Asumisen rahoittamis- ja kehittämiskeskus on tehnyt yhtiön tervehdyttämishjelmaan liittyen ehdolliset päätökset yhtiön hakemuksille asumisoikeustalojen Karitie 11:sta ja Ympyrätie 1-3:n osalta asumisoikeuslain mukaisten rajoitusten vapauttamisesta. Rajoituksista vapauttamisen ehtona on, että jokainen asunto on muussa kuin asumisoikeuskäytössä.

Vähänkyrön Vuokratalot Kiinteistö Oy

Yhtiön tarkoitus on tarjota laadukasta ja kohtuuhintaista vuokra-asumista Vähänkyrön alueella.

Yhtiön viime vuoden käyttöaste oli 92,9 % (2018: 91,0 %). Budjetoitu käyttöaste ylittyi siten kahdella prosentilla. Yhtiön maksuvalmius on säilynyt hyvänä. Huoneistojen peruskorjauksia sisältäen yhden laajan vesivahinkokorjauksen tehtiin 7 kpl sekä pintaremontteja 15 kpl. Suovanluhdantie 4 alapohjan kuntokartoitus toteutettiin ja laadittiin sen pohjalta toimenpideohjelma kunnostustoimista. Kuusikon ryhmäperhepäivähoidon leikkialue kunnostettiin. Taseeseen aktivoituja investointeja oli yhteensä 112 787 €. Yhtiön uusi toimitusjohtaja Markku Salonen on aloittanut työssään 1.2.2019. Kilpailutilanne alueen vuokra-asunto markkinoilla jatkuu kohtuullisen kovana, mutta yhtiön toiminta on vakaalla pohjalla ja perusasiat ovat kunnossa.

Vaasan seudun Matkailu Oy

Vaasan seudun matkailu Oy, eli Visit Vaasa on Vaasan ja Närpiön kaupunkien sekä Mustasaaren, Laihian, Isonkyrön, Maalahden, Korsnäsin ja Vöyrin kuntien omistama yhtiö. Visit Vaasan toiminnan ydin on sen omistajakaupunkien ja -kuntien tunnettuuden sekä houkuttelevuuden lisääminen, koko seudun matkailupalvelujen- ja tuotteiden kehittäminen, markkinointi ja myynti sekä matkailuneuvonta. Lisäksi Visit Vaasan tehtävänä on lisätä alueella pidettävien kokousten ja kongressien määrää, ja siten myös edistää alueen kokous- ja kongressitilojen myyntiä sekä markkinointia niin paikallisesti kuin valtakunnallisesti. Tehtävään kuuluu lisäksi Vaasan ydinkeskustan kehittäminen myynnissä ja tapahtumissa sekä yhdessä Vaasan kaupungin kanssa toteuttaa markkinointia ja yhteistyössä järjestäjien kanssa tapahtumia saadakseen enemmän elämyksiä, yleisöä ja tapahtumia alueelle. Visit Vaasa on toiminut osakeyhtiönä viisi vuotta.

Visit Vaasa markkinoi Vaasan seutua kotimaassa ja ulkomailla matkailu-, kokous-, tapahtuma-, shoppailu- sekä risteilykohteena tavoitteenaan lisätä seudun matkailutuloa, ja Visit Vaasa toimii myös liiketaloudellisten periaatteiden mukaisesti tehokkaasti ja taloudellisesti. Yhtiön liikevaihto vuonna 2019 oli 1 026 113,05 (2018: 1 017 307,22 €). Tilikauden tulos oli -5 757,96 € (2018: 8 051,51 €).

Palosaaren Yrityskeskus Oy

Yhtiön tarkoitus on vanhojen suojeltujen kiinteistöjen kehittäminen uusien käyttösovellusten avulla ja vuokraus uusiin tarkoituksiin. Merkittävin tapahtuma vuoden aikana on ollut Kalastajankatu 14 kiinteistön saneeraus. Kiinteistö on saneerattu Steinerkoulu varten. Yhtiön rahoitusasemassa ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Kiinteistöjen toiminnallinen keskimääräinen käyttöaste vuonna 2019 oli 85 % (2018: 80 %). Käyttöastetta ei pyritä parantamaan vuokratasoa alentamalla. Yhtiö on vakiinnuttanut asemansa ja tulevaisuus näyttää stabiililta.

Ab Stormossen Oy

Yhtiö huolehtii omistajakuntiensa lakisääteisestä jätehuollosta: jätteiden hyötykäytöstä, käsittelystä ja loppusijoituksesta sekä vaarallisten jätteiden vastaanotosta. Jätekeskus sijaitsee Koivulahdessa,

Mustasaaren kunnassa. Jätekeskuksella käsitellään biojätettä myös muiden jäteyhtiöiden alueilta. Jätekeskuksen välittömässä yhteydessä toimii Stormossenin liikennekaasun tankkausasema. Stormossen ylläpitää yhteensä 13 miehitettyä hyötykäyttöasemaa ja n. 70 ekopistettä. Stormossenin toimintaperiaatteena on ylläpitää kustannustehokasta ja korkean palvelutason jätehuoltoa, joka huomioi kestävä kehityksen.

Vuoden aikana Westenergy Oy päätti laajentaa omistuspohjaansa suunnatulla osakeannilla. Osakeanti suunnattiin vanhoille omistajille ja Loimi-Hämeen Jätehuolto Oy: lle. Stormossenin hallitus totesi, että Stormossen ei tarvitse suurempaa osaa Westenergyn polttokapasiteetista. Stormossenin omistusosuus Westenergystä laski siten 32,95 %:sta 24,86 %:iin. Biojätteen toimitukset Ekorosk Oy:ltä aloitettiin uudestaan vuoden 2019 aikana. Stormosseniin käsiteltäväksi tuotu biojätteen määrä on täten lisääntynyt huomattavasti, mikä johti myös siihen, että tuotetun biokaasun määrä ylitti ensimmäisen kerran 3 000 000 m³ / vuosi.

Yhdyskuntajätteen hyötykäyttöaste oli tilikaudella 99,3 % (2018: 98,7 %), eli yhtä korkealla tasolla kuin edellisenä vuonna. Stormossen vastaanotti tilikauden aikana 153 300 tonnia jätettä (2018: 147 000 tonnia). Yrityksen liikevaihto oli tilikaudella 14,4 milj. € (2018: 14,0 milj. €). Liikevoitto oli 1,3 milj. € (2018: 1,3 milj. €). Uusiokäytön ja kierrätyksen lisäämisen vaatimus on haaste koko alalle EU:ssa. Kehityssuuntana on, että jätteiden syntypaikkalajittelu jätelajien perusteella tulee lisääntymään. Stormossen hyödyntää tällä hetkellä EU:n laskentakaaavan mukaan n. 40 % yhdyskuntajätteestä.

Kunnallisten jäteyhtiöiden toimintaa on rajoitettu uudessa jätelaissa. Markkinatoimintaa varten on siten perustettu uusi 100 % omistettu tytäryhtiö: Stormossen Restor Oy Ab. Stormossen avasi marraskuussa kierrätyskeskuksen Minimossenin Vaasan Isolahteen. Kauppakeskuksessa on kierrätysasema, kahvila ja yrittäjiä, jotka myyvät kierrätystuotteita, joita kierrätysasemien asiakkaamme ovat jättäneet myyntiin. Osa Minimossenin tuloista menee hyväntekeväisyysjärjestöille, kuten Suomen Punaiselle Ristille ja Hope r.f.:lle. Tilikauden aikana aloitettiin Stormossenin toisen kaasutankkausaseman rakentaminen. Tankkausasemaa rakennetaan ABC Kiitokaaren tontille Vaasassa. Aseman odotetaan valmistuvan vuoden 2020 alkupuolella. Stormossenin toimitusjohtaja Leif Åkers ilmoitti jäävänsä eläkkeelle vuonna 2020 ja uudeksi toimitusjohtajaksi on valittu Aimo Latvala.

Oy Ekolämpö Ab

Yhtiön toimiala on uuteen ja kehittyvään teknologiaan perustuvien lämpöjohtoverkkojen ja niitä palvelevien rakennusten ja laitteiden rakentaminen ja ylläpito, sekä lämpöenergian hankinta ja myynti. Vaasan kaupunki omistaa yhtiön kokonaisuudessaan. Hallitus on aikaisempina vuosina todennut, että nykyisellä asiakaspohjalla ja toimintamallilla ei ole mahdollista saavuttaa tyydyttävää tulostasoa. Rahoitustilanne on kuitenkin kohtuullinen. Yhtiö pystyy suoriutumaan velvoitteistaan lyhyellä aikavälillä, vaikka liikevaihto on poistoihin suhteutettuna liian alhainen.

Toiminnalliset tavoitteet koskien yhtiön alasajoja tai toiminnan siirtämistä kolmannelle osapuolelle eivät ole edistyneet tilikauden aikana. Prosessia jatketaan, joko sillä tavalla, että käyttäjät ostavat liittymät kaupungilta tai että ulkopuolinen operaattori ottaa toiminnan vastuulleen. Arvio on, että viiden vuoden sisällä Vaasan kaupunki ei omista yhtiötä.

Koy Palosaaren Kampus

Vaasan kaupunki omistaa Kiinteistöyhtiön Palosaaren Kampus yhdessä Söfukin kanssa (kaupunki 90 %). Yhtiön strategiset tavoitteet ovat tarjota Vaasassa toimiville ammattikorkeakouluille korkeatasoiset opetustilat kilpailukykyisillä vuokrilla.

Tulevaisuuden näkemys on, että Vamk- ja Alere –rakennusten osalta korjaustarvetta ei ole tulevina vuosina. Peruskorjaukset on rahoitettu lainoilla, yhteensä noin 37 miljoonaa euroa. Vuokralaiset maksavat pääomavuokraa, jolla hoidetaan lainojen korot ja lyhennykset.

Koy Palosaaren Laboratoriot

Vaasan kaupunki omistaa Kiinteistöyhtiön Palosaaren Laboratoriot yhdessä Söfukin kanssa (kaupunki 56 %). Yhtiön rakennukset on viimeksi peruskorjattu vuonna 1996. Näin ollen peruskorjaukset ovat ajankohtaisia arviolta noin viiden vuoden sisällä.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 18.3.2019 § 26 kiinteistökaupan ja kiinteistöosakeyhtiön perustamisen. Kaupan seurauksena kaupungin omistus yhtiössä kasvoi 56 %:iin. Koy Palosaaren Laboratoriot on kiinteistökaupan jälkeen kaupungin tytäryhtiö.

Koy Vaasan Teatteriparkki

Vaasan kaupunki omistaa Kiinteistöyhtiön Vaasan Teatteriparkin kokonaisuudessaan. Yhtiön rakennus on kaksikerroksinen pysäköintilaitos, käsittäen 348 autohallipaikkaa. Laitos on kokonaisuudessaan vuokrattu Kuntatekniikalle, joka edelleen vuokraa paikkoja sekä lyhytaikaisesti, että kuukausipaikkoja loppukäyttäjille ja yrityksille. Viime tilikausi on toteutunut suunnitelmien mukaisesti ja toiminnallisesti ei ole poikkeavaa.

Vaasan Sähkö -konserni

Vuosi käynnistyi Aapeli-myrskylä, joka katkaisi sähköt pahimmillaan 14 000 taloudelta Vaasan Sähköverkon alueella. Myrsky aiheutti konsernille lisäkustannuksia noin 2,3 miljoonan euron edestä heikentäen paitsi toimitusvarmuutta, myös tulosta.

Konsernin strategiatyö saatiin valmiiksi. Sen myötä kirkastui myös uusi visio, toiminnan painopistealueet sekä konsernin uudet arvot. Asiakaskokemus valikoitui strategian toteuttamisen ensimmäiseksi kärjeksi.

Sähkökaupassa käynnistettiin kulutusjoustopilotti osana alan yhteistyötä. Vuoden pilottijakson aikana tutkitaan sähkönkäyttäjien mahdollisuuksia vaikuttaa muun muassa kulutuspiikkien tasaamiseen älykotijärjestelmän avulla. Kaukolämmössä taas käynnistettiin kulutusjoustopilotti Vaasan kaupungin kanssa.

Vuoden alusta entisen Vähänkyrön kunnan kaukolämpöverkko liitettiin osaksi Vaasan Sähkön kaukolämpöliiketoimintaa. Erillisen verkoston mukana Vaasan Sähkö sai 26 uutta kaukolämpö-asiakasta sekä noin 0,4 miljoonan euron liikevaihdon.

Huhtikuun 4. päivänä 2019 allekirjoitettiin Vaasan Sähkön, EPV Energian ja Vaskiluodon Voiman kesken sopimus Vaskiluodon Voima Oy:n liiketoiminnan uudelleenjärjestelyä tukevista toimenpiteistä. Sopimuksella sovittiin mm. Vaskiluodon kivihiiuvoimalan toiminnan päättyessä vuoden 2022 lopussa Vaasan Sähkön oikeudesta lunastaa ja ottaa jatkossa käyttöönsä Vaskiluotoon rakennettava lämpövarasto, siellä sijaitseva kaasutin sekä siihen liittyvät metsähakkeen käsittely-laitteistot.

Alkusyksystä tiedotettiin Vaskiluodossa kesällä 2020 käyttöön otettavasta lämpöenergiavarastosta. Energiavarasto mahdollistaa uusiutuvien energianlähteiden joustavamman käytön, kaukolämmön kulutushuippujen tasaamisen, huippu- ja varatehona käytettävän öljyn sekä kivihiilen vähentämisen kaukolämmön tuotannossa.

Marraskuussa otettiin käyttöön Westenergyn jätteenpolttolaitoksen savukaasupesuri, joka parantaa lämmön talteenottoa ja tuotantokapasiteettia lisäämättä jätteenpolton määrää. Uuteen tuotantokapasiteettiin liittyen kaukolämpöverkoston siirtokykyä parannettiin vuoden aikana noin 2 miljoonan euron investoinneilla, josta näkyvin oli Välitien varteen sijoittuva uusi siirtolinja. Westenergyn kierrätyskelvottoman yhdyskuntajäte-energian osuus kasvaa uuden kapasiteetin myötä arviolta 42 prosentin osuudesta noin 50 prosenttiin koko kaukolämmön tuotannosta Vaasassa.

Markkinoinnissa jatkettiin Vaasan Sähkö -brändin määrätietoista tunnettuuden kasvattamista.

Vuoden aikana jatkettiin investointeja uusiutuvaan energiaan, kun Vaasan Sähkö päätti sijoittaa 18,6 miljoonaa euroa Teuvan Paskoonharjulle rakennettavaan tuulipuistoon. Päätös tukee tavoitetta lisätä uusiutuvan energian osuutta tuotantoportfoliossa.

Konsernin liikevaihto ja liike-tulos olivat vahvoja, liikevaihto nousi 7 % ollen 153,9 miljoonaa euroa (2018 142,9 miljoonaa) ja liikevoitto nousi 130 % ollen 36,9 miljoonaa euroa (2018: 16,1 miljoonaa). Vaasan Sähkö maksoi tilikaudella osinkoa Vaasan kaupungille 13 991 286 euroa. Osingonmaksu oli tavoitteiden mukainen.

Oy EduVamia Ab

Oy EduVamia Ab:n tehtävänä on kehittää ihmisten ja organisaatioiden osaamista, edistää työllisyyttä ja maahanmuuttajien kotoutumista koulutuksen avulla. Koulutustoiminnan painopisteitä ovat maahanmuuttajien kotoutumiskoulutukset, eri alojen räätälöity työvoimakoulutus sekä työelämän pätevänti- ja lupakorttikoulutukset.

Raportointikauden merkittävimmät tapahtumat olivat maahanmuuttajien alkukartoituksen tarjouskilpailun voittaminen sekä opiskelijavolyymien lasku, joka johtui kotoutumiskoulutukseen hakeutuvien määrän laskusta. Yhtiön koulutuksissa opiskeli kaikkiaan 1545 henkilöä.

Raportointikauden aikana 86,1% EduVamian liikevaihdosta tuli Pohjanmaan ELY-keskuksen kanssa solmituista hankintasopimuksista. Alueen maahanmuuttajien määrällä ja työllisyystilanteella on siten suuri vaikutus yhtiön toimintaan ja liikevaihtoon. Mahdollinen liikevaihdon lasku on haasteellista korvata yrityskoulutusten määrää kasvattamalla, koska alueella toimii useita kilpailevia koulutuspalvelujen tuottajia. Todennäköisesti syksyllä 2020 toteutuva kotoutumiskoulutuksen tarjouskilpailu tulee myös olemaan haastava ja sen tulos vaikuttaa yhtiön toimintaan ja yhtiön palveluksessa olevaan henkilöstöön.

EduVamia on kuitenkin ollut voitollinen joka vuosi yhtiön perustamisen jälkeen ja edellisten tilikausien yhteenlaskettu voitto on yli miljoona euroa.

Vaasanseudun Kehitys Oy

Vaasanseudun Kehitys Oy – Vasaregionens Utveckling Ab VASEK on seitsemän kunnan omistama seudullinen kehitysyhtiö, jonka keskeisimmät tehtävät ovat yritysten perusneuvontapalveluiden tuottaminen ja elinkeinoelämän toimintaedellytysten kehittäminen, elinkeinoelämään ja yrittäjiin liittyvien kehittämishankkeiden toteuttaminen sekä Vaasan seudun markkinointi, seutuviestinnän koordinointi ja edunvalvonta yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Yhtiön osana toimii myös Vaasanseudun Uusyrityskeskus Startia, joka on yhtiön apunimi.

Yhtiön tilikautta määrittä edelleen vuoden 2016 merkittävien tappioiden kattaminen yhtiön sisäisin toimenpitein. Käytännössä jatkettiin edelleen kattavan säästöohjelman toteutusta, samalla kun ulkoisen rahoituksen määrää pyrittiin maksimoimaan kehityshankkeiden ja muiden

kumppanuustoimenpiteiden kautta eri sidosryhmien ja elinkeinoelämän kanssa. Toimenpiteiden tuloksena saavutettiin erinomainen vuositulos ja kahden viimeisen tilikauden puitteissa yhtiön tase on vahvistettu ennalleen. Taloudellisesti vaativista lähtökohdista huolimatta yhtiö saavutti toiminnallisesti erinomaiset tulokset yrityspalveluiden, aluekehityksen ja seutumarkkinoinnin puitteissa.

Yhtiön strategia päivitettiin vuoden 2019 aikana laajan eri sidosryhmiä kattaneen prosessin tuloksena. VASEKin missio tiivistettiin seuraaviin kolmeen kohtaan: 1. VASEK tarjoaa asiantuntevat elinkeinopalvelut yritysten koko elinkaaren ajaksi. 2. VASEK edistää alueen kasvua, yritysten toimintaympäristön kehittämistä ja toimijoiden yhteistyötä. 3. VASEK viestii seudusta ja sen mahdollisuuksista erottuvasti etenkin osaavan työvoiman varmistamiseksi. Strategian päivityksessä päätettiin resurssien kohdentamisesta tiettyihin tarkennettuihin painopisteisiin kolmen päätehtäväalueen puitteissa ja samalla rajattiin pois joitakin vähemmän merkityksellisiä asioita.

Vaasanseudun Kehitys Oy:n liikevaihto oli 1 794 769,39 € (2018: 1 946 601,54 €) liiketoiminnan muiden tuottojen ollessa 539 166,41 € (2018: 568 329,02 €). Tilikauden liikevoitto oli ennen rahoituskuluja 206 736,47 € (2018: 205 765,34 €). Vuoden 2018 lopullinen tulos oli rahoituskulujen ja –tuottojen sekä verojen jälkeen 164 599,32 € (2018: 160 749,14 €). Yhtiön tilikausi on ollut toiminnallisesti tuloksellinen ja laajavaikutteinen. Luottamus yhtiöön ja asiakastyytyväisyys oli annettujen asiakaspalautteiden perusteella erittäin korkealla tasolla.

Oy Vaasan Ammattikorkeakoulu – Vasa Yrkeshögskola Ab

VAMK kouluttaa kansainvälisiä asiantuntijoita elinkeinoelämän palvelukseen. VAMK on monialainen ja kansainvälinen korkeakoulu, joka tarjoaa koulutusta suomen ja englannin kielellä sekä tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoimintaa integroituna opetukseen tekniikassa, liiketaloudessa sekä sosiaali- ja terveysalalla.

Vuosi 2019 oli Oy Vaasan ammattikorkeakoulun (VAMKin) kymmenes toimintavuosi osakeyhtiömuotoisena. Osakeyhtiön osakkaat ovat vuoden 2019 lopussa Vaasan kaupunki, Vaasan yliopisto ja Pohjanmaan kauppakamari.

Vuonna 2019 toiminnassa jatkui yhtiön talouden vakauttaminen ja erityisesti se näkyi oman pääoman vahvistamisena. oman pääoman kasvattaminen tuli aiheelliseksi koska se oli laskenut edellisten tilivuosien tappioiden vuoksi.

Vaasan kaupungin kanssa käynnistettiin keskustelut osakepääoman kasvattamisesta syksyllä 2018 ja talousarviokäsittelyn yhteydessä kaupunki päätti 1 500 000 euron pääomasijoituksesta. Tammikuussa 2018 käynnistyneellä varainhankinnalla keräämänsä pääomaa vastaan ammattikorkeakoulu sai vuonna 2019 valtiolta vastinrahaa 594 192,71 €.

Valtiolta saadun perusrahoituksen määrä laski edelleen. Vuonna 2019 valtiolta saatu perusrahoitus oli 14 120 000 € (ilman alv-kompensaatiota), missä oli vähennystä edelliseen vuoteen 743 000 €.

Talouden suurin kuluerä on henkilöstökustannukset, joten suurin säästötarve on kohdistunut niihin kuten edellisenäkin vuonna. VAMK:issa käynnistettiin yhteistoimintamenettely toiminnallisista ja taloudellisista syistä tammikuussa 2019. Yhteistoimintamenettelyn tuloksena hallinto- ja tukipalveluhenkilöstö lomautettiin vuonna 2019 neljäksi viikoksi. Opetushenkilöstön lomautuksen kesto oli keskimäärin kaksi viikkoa. Henkilöstökustannuksia laskettiin myös sillä, että sijaisten palkkaamiseen kiinnitettiin erityistä huomiota eikä palveluksesta poistuneiden henkilöiden tilalle

otettu uusia henkilöitä. Haasteita oli erityisesti opettajien lomauttamisessa, koska opettajat ovat kokonaistyöajassa ja lyhyelläkin lomautuksella on vaikutuksia koko vuoden opetukseen.

Vuoden irtisanomisajalla ollut yhteistyösopimus Tritonian kanssa irtisanottiin joulukuussa 2017 kustannusneuvottelujen vauhdittamiseksi. Tämän jälkeen myös kaksi muuta korkeakoulua on irtisanonut yhteistyösopimuksen. neuvotteluja Tritonia-yhteistyön jatkamisesta käytiin koko vuosi 2019. Vuoden 2019 lopussa allekirjoitettiin sopimus, jossa sovittiin, että irtisanomisista huolimatta vuonna 2012 solmitun yhteistyösopimuksen voimassaoloa jatketaan määräaikaista 31.12.2020 saakka, kuitenkin ilman Svenska Handelshögskolan. Tarkoituksena on solmia uusista yhteistyömuodosta sopimus 30.6.2020 mennessä.

Vuoden 2010 elokuusta lähtien rehtori, toimitusjohtajana toiminut Tauno Kekäle irtisanoutui joulukuussa, jolloin samalla valittiin määräaikainen rehtori. Tekniikan yksikön johtaja Jorma Tuominen toimii rehtorina ja toimitusjohtajana oman tehtävänsä ohessa, kunnes uusi on valittu.

Tilikauden tulos oli voitollinen 74 172,93 € (2018: -451 827,76 €).

Koy Sekahaku

Yhtiön toimiala on asuinhuoneistojen vuokraus. Vaasan kaupunki omistaa 53 % yhtiöstä ja VOAS 47 %. Yhtiö perustettiin yhdessä VOAS:n kanssa, jotta VOAS saisi edullisemmilla ehdoilla valtion rahoitusta rakennuskohteilleen.

Yhtiön rakennukset sijaitsevat Erämiehenkadulla, Ajurinkadulla, Klemetinkadulla, Konepajankadulla ja Olympiakadulla. Huoneistojen käyttöaste oli 96 % (2018: 97 %). Yhtiön liikevaihto vuonna 2019 oli 1,2 miljoonaa euroa (2018: 1,2 milj. euroa).

Yhtiöllä on ollut yksi suurempi investointi tilikauden aikana; Konepajankatu 11 kattoremontti, jonka kustannus oli 93 000 €.

Kaupunginhallituksen konsernijaosto päätti 28.5.2019 § 66 yhtiön jakautumisesta hyväksymällä yhtiön jakautumissuunnitelman. Yhtiön jakautumisen jälkeen osakkeenomistajat vaihtavat kaupassa osakkeitaan keskenään. Osakkeiden kauppahinnat määräytyvät ns. luovutuskorvauslaskelmien mukaan koska Koy Sekahaku on yleishyödyllinen yhtiö. Yhtiö jakautuu vuoden 2020 aikana, jolloin Vaasan kaupungille ja VOAS:lle muodostetaan kokonaan omistetut tytäryhtiöt.

BotniaLab Oy

Kaupunki on vuoden 2018 aikana liiketoimintakaupalla luopunut yhtiön toiminnasta. Ostaja oli KVVY Tutkimus Oy Tampereelta. Yhtiö on tehnyt lopputilityksen vuoden 2019 aikana ja yhtiökokous on hyväksynyt lopputilityksen 29.1.2020.

Koy Klemetinkaari

Neuvottelut yhtiön myymisestä ovat olleet tuloksettomat tilikauden aikana.

NLC Vaasa Oy

Yhtiön toiminnan kohteena on kiinteistöjen, rakennusten ja rakenteiden omistaminen ja hallinnoiminen Vaasan kaupungin ja Mustasaaren kunnan välisellä rajalla sijaitsevalla logistiikka

alueella. Yhtiö voi myös toimia Vaasan ja Mustasaaren logistiikka-alueen infrastruktuuri- ja kehittämisyrityksenä. Yhtiön toiminnan painopiste kohdistui ns. akkutehdashankkeeseen. Yhtiön omistamalla ja/tai hallinnoimalla alueella toimi vuoden lopussa kaksi yritystä.

TeeSe Botnia Oy

TeeSe Botnia Oy Ab on teknisiä tukipalveluita tuottava palveluyritys. Yhtiön toimialoja ovat ruokapalvelut, puhtauspalvelut sekä kiinteistö- ja logistiikkapalvelut, joka sisältää hankinta-, kuljetus- ja varastopalvelut. Yhtiö kuuluu Vaasan kaupungin konserniin, ja se tuottaa in house -asemassa palveluita pääomistajilleen Vaasan kaupungille sekä Vaasan sairaanhoitopiirin kuntayhtymälle. Hankintapalveluita tarjotaan pääomistajien lisäksi muille, myös välillisille, omistajayhteisöille.

Tilikauden aikana panostettiin vahvasti yhtiön kehittämiseen, toiminnan uudelleenorganisointiin ja toimintatapojen yhtenäistämiseen. Liikevaihto oli vuonna 2019 34,6 miljoonaa euroa, kun se vuonna 2018 oli 21,1 miljoonaa euroa. Tilikausi 2019 oli yhtiön ensimmäinen kokonainen kalenterivuosi. Ensimmäinen tilikausi oli poikkeuksellisesti pidennetty 17.10.2017-31.12.2018, varsinainen palvelutoiminta aloitettiin kuitenkin vasta 1.5.2018. Tilikausien väliset luvut eivät täten ole suoraan vertailukelpoisia.

Tilikauden tulos oli 4 056,45 euroa. Ensimmäisen tilikauden tulos oli 63 805,38 euroa. Tilikauden 2018 positiivisesta tuloksesta huolimatta toiminta oli toiminnallisesti tappiollista, ja tilikaudelle 2019 määriteltiin toimenpideohjelma toiminnan tehostamiseksi. Kuluneella tilikaudella keskityttiin tehostamis- ja toimenpide-ohjelman läpivientiin koko organisaatiossa. Helmikuun 2019 alusta yhtiön pienimmät yksiköt Kiinteistöpalvelut ja Logistiikkapalvelut yhdistettiin hallinnollisesti Kiinteistö- ja Logistiikkapalveluiksi. Suorien hallinnollisten säästöjen lisäksi myös tilojen ja kaluston käyttöä saatiin näiltä osin tehostettua. Kaiken kaikkiaan tilojen, kaluston ja muiden resurssien käyttöä on pyritty yhdistämään ja tehostamaan koko TeeSen toiminnassa.

TeeSen toiminta ja tuotantorakenne on hyvin hajanainen, koska palvelua tuotetaan monissa kaupungin ja sairaanhoitopiirin yksiköissä, jotka sijaitsevat eri kaupunginosissa. Palveluita, joissa toimintoja ja tuotantoa voidaan koota suuremmiksi yksiköiksi, on tilikauden aikana pyritty yhdistämään. Ruoantuotannon keskittäminen on jatkunut; valmistuksesta luovutaan yksiköissä, joissa kysyntä on pienentynyt tai kannattava toiminta vaatisi huomattavia investointeja. Toukokuussa Vaasan Kaupunginsairaalan valmistuskeittiö muutettiin palvelukeittiöksi. Ruoka Kaupunginsairaallalle tuotetaan nyt suuremmissa ja tehokkaammissa keittiöissä. Ruokahuollon osalta tuotantorakenteen tehostamisen kapasiteetti alkaa olla käytetty ja tulevaisuuteen varaudutaan selvittämällä entistä isompien tuotantoyksiköiden tuomaa lisäarvoa sekä uudenlaisten tuotantotekniikoiden käyttöä.

Sijais- ja alihankintahallinnan tuomiin haasteisiin on pyritty vastaamaan keväällä 2019 aloitetulla TeeSen sisäisellä henkilöstöpoolitoiminnalla. Tehostumista toiminnassa ja säästöjä sijaiskuluissa odotetaan tulevaisuudessa saavutettavan erityisesti puhdistuspalveluissa ja ruokapalveluissa. Poolitoiminta saatiin loppuvuodesta jo hyvin vauhtiin, mutta TeeSen toiminnan ollessa hyvin henkilöstövaltaista, poolin toiminnassa ja yhdistämisessä koko TeeSen henkilöstötoimintoihin ja rekrytointiprosesseihin riittää jatkossakin työtä ja kehitysmahdollisuuksia mm. työnantajamielikuvan vahvistamisessa.

Tilikauden aikana tehdyn asiakastyytyväisyyskyselyn perusteella palveluiden taso ja laatu on pääosin hyvä ja monilta osin parantunut aikaisempaan nähden. Hankintapalveluiden osalta asiakastyytyväisyys oli erinomaista. Kiinteistöpalveluiden avoimien kommenttien palautteessa palveluiden todettiin toimivan paremmin kuin koskaan aiemmin. Hyviä arvosanoja saatiin myös palvelualttiudessa ja reagoitavuudessa, nämä ovat arvoja, jotka myös yhtiön strategiatyössä nostettiin

esiin. Kyselyiden pohjalta palveluita ja toimintaa parannetaan ja tehostetaan edelleen yhteistyössä asiakkaiden kanssa.

Vaasa Parks Oy Ab -konserni

Päättynyt tilikausi on sekä emoyhtiö Vaasa Parks Oy Ab:n että konsernin ensimmäinen. Konserniin sisältyy emoyhtiön lisäksi tytäryhtiö KOy Vaasan Yrittäjäkatu 17 Fab. Vaasa Parks Oy Ab syntyi Oy Vaasa Parks Ab:n kokonaisjakautumisen seurauksena. Oy Vaasa Parks Ab jakautui Vaasan Parks Oy Ab:hen ja VP Facilities Oy Ab:hen. Kaupunginhallitus hyväksyi 19.11.2018 § 304 osakekaupan, joka vastasi 33,33 % omistusta Vaasan Parks Oy Ab:ssa. Yhtiöstä tuli kaupan myötä kaupungin tytäryhtiö 1.1.2019 lähtien omistuksen noustua 66,7 %: iin.

Vaasa Parks Oy Ab:n tytäryhtiö KOy Vaasan Yrittäjäkatu 17 Fab omistaa Futura I-IV – tekonologiakeskustalat. Kaupunginvaltuusto hyväksyi Futura III lainatakauksen päätöksessään 11.2.2019 § 4. Konsernin liikevaihto oli 2 632 384,49 € ja tilikauden tulos verojen jälkeen oli 184 441,83 €.

Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Vaasa Parks Oy Ab

Kaupunginhallitus hyväksyi 19.11.2018 (§ 304) osakekaupan, joka vastasi 33,33 % omistusta yhtiössä. Yhtiöstä tuli kaupan myötä kaupungin tytäryhtiö 1.1.2019 lähtien omistuksen noustua 66,7 %: iin. 11.2.2019 (§ 4) kaupunginvaltuusto hyväksyi Futura III lainatakauksen.

Kvarken Link Oy

Kaupunginvaltuusto päätti 26.11.2018 (§ 76) myöntää 35 miljoonan euron omavelkaisen takauksen Kvarken Link Oy:lle. 18.11.2019 (§ 77) kaupunginvaltuusto päätti, että Vaasan kaupungin omistuosuus NLC Ferry Oy Ab:ssa luovutetaan Vaasan kaupungin puoleksi omistamalle Kvarken Link Oy:lle ja, että kauppahinta jää pitkäaikaiseksi velaksi. Valtuusto päätti lisäksi, että Vaasan kaupungin omistuosuus Kvarken Link AB:ssa (jonka liiketunnus on 559035-4873) luovutetaan Kvarken Link Oy:lle, josta sen myötä tulee laivakonsernin ”konserniemo”.

Vaasan Merikampus Oy

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 18.3.2019 (§ 26) kiinteistöyhtiön perustamisen ja osakekaupan, jonka seurauksena Kiinteistö Oy Palosaaren Laboratoriot muuttuu kaupungin tytäryhtiöksi 56 %:in omistuosuudella.

Koy Sekahaku

Kaupunginhallituksen konsernijaosto päätti 28.5.2019 (§ 66) yhtiön jakautumisesta hyväksymällä yhtiön jakautumissuunnitelman. Yhtiön jakautumisen jälkeen osakkeenomistajat vaihtavat kaupassa osakkeitaan keskenään. Osakkeiden kauppahinnat määräytyvät ns. luovutuskorvauslaskelmien mukaan koska Koy Sekahaku on yleishyödyllinen yhtiö. Yhtiö jakautuu vuoden 2020 aikana, jolloin Vaasan kaupungille ja VOAS:lle muodostetaan kokonaan omistetut tytäryhtiöt.

Ab Stormossen Oy

Kaupunginhallituksen konsernijaosto päätti 24.9.2019 (§ 86), että Stormossen tulee toteuttaa jätelain muutoksesta johtuen yhtiön uudelleenorganisointi yhtiöittämisen kautta. Stormossen on perustanut kokonaan omistetun tytäryhtiön Stormossen Restor Oy Ab, joka on rekisteröity 25.11.2019.

As Oy Kråklundinkatu

Kaupunginhallitus hyväksyi 21.10.2019 (§ 262) ostotarjouksen Asunto Oy Kråklundinkadusta. Koko osakekanta myytiin marraskuussa.

Vaasan Asumisoikeus Oy

Kaupunginhallitus päätti 4.11.2019 (§301) myöntää 1 521 613 euron maksuvalmiuslimiitin yhtiölle. Kaupunginhallitus hyväksyi myös yhtiön tervehdyttämishojelman.

Kiinteistö Oy Vaasan Asemakortteli

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 18.11.2019 (§ 78) Kiinteistö Oy Vaasan Asemakortteli Fastighets Ab:n perustamisen.

Vaasan Sähkö -konserni

Vuoden alusta entisen Vähänkyrön kunnan kaukolämpöverkko liitettiin osaksi Vaasan Sähkön kaukolämpöliiketoimintaa

Alkusyksystä tiedotettiin Vaskiluodossa kesällä 2020 käyttöön otettavasta lämpöenergiavarastosta. Energiavarasto mahdollistaa uusiutuvien energianlähteiden joustavamman käytön, kaukolämmön kulutushuippujen tasaamisen, huippu- ja varatehona käytettävän öljyn sekä kivihiilen vähentämisen kaukolämmön tuotannossa.

Vuoden aikana jatkettiin investointeja uusiutuvaan energiaan, kun Vaasan Sähkö päätti sijoittaa 18,6 miljoonaa euroa Teuvan Paskoonharjulle rakennettavaan tuulipuistoon.

Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kiinteistö Oy Pikipruukki Fastighets Ab

Yhtiön hallitus on päättänyt myydä seuraavat vuokralatot joko alhaisen käyttöasteen tai korkeiden korjauskustannusten perusteella: Lehtikuusentie 2, Mannerheimintie 44 ja Vöyrinkatu 11, näiden talojen myynti aloitetaan alkuvuonna 2020. Konsernijaosto on hyväksynyt kohteiden myynnit 24.9.2019 (§85). Ara on myös hyväksynyt kaikki yhtiön jättämät aravarajoitusten vapauttamishakemukset.

Kaupunginhallitus on 9.3.2020 päättänyt asettaa toimikunnan tarkastelemaan yhtiön toimintaa ja taloutta.

TT Botnia Oy Ab

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 10.6.2019 (§ 40) osakeannin järjestämisen Työterveys Botnian osakaskunnan laajentamiseksi. Työterveys Botnialle siirtyy kevään 2020 aikana Vaasan Alue työterveyden (liikelaitos) toiminta. TT Botniasta tulee kaupungin osakkuusyhtiö n. 30 %:in omistusosuudella.

Vaasan Sähkö -konserni

Huhtikuun 4. päivänä 2019 allekirjoitettiin Vaasan Sähkön, EPV Energian ja Vaskiluodon Voiman kesken sopimus Vaskiluodon Voima Oy:n liiketoiminnan uudelleenjärjestelyä tukevista toimenpiteistä. Sopimuksella sovittiin mm. menettelyistä Vaskiluodon kivihillivoimalan toiminnan päättyessä.

Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Toimivallan ja vastuun jako konserniohjauksessa

Keskushallinnon toimintasäännön mukaan talous- ja omistajaohjauksen tehtävänä on

- 1) toimia keskitettynä talouden ja konserniohjauksen suunnittelu-, ohjaus- ja toimeenpanoelimenä ja
- 2) vastata konserniohjauksesta ja kaupungin (sisältäen liikelaitokset ja erikseen sovitut konserniyhteisöt) taloushallinnon kehittämisestä sekä vastata talouspalveluiden ja hankintapalveluiden tuottamisesta.

Kaupunginvaltuusto on 7.10.2019 (§59) hyväksynyt keskushallinnon organisaatiomuutoksen ja soveltuvien osin muuttanut hallintosäännön määräyksiä. Keskushallinnon toimintasäännön konserniohjausta koskevat tehtävät kuuluvat 1.1.2020 lähtien omistajaohjauksen palvelualueelle.

Vaasan kaupungin konserniohje hyväksyttiin valtuustossa 12.6.2017. Konserniohje käsitellään tytäryhteisöjen yhtiökokouksessa ja hallituksessa tai mikäli yhteisömuoto on muu kuin osakeyhtiö niin vastaavassa elimessä. Yhteisö sitoutuu konserniohjeen noudattamiseen ja ottaa sen huomioon päätöksenteossaan ja toiminnassaan. Kaupungin osakkuusyhtiöissä ja muissa yhtiöissä kaupungin edustajan tulee pyrkiä siihen, että ohjetta noudatetaan soveltuvien osin.

Joulukuussa 2019 kaupunginvaltuusto hyväksyi päivitetyn strategian. Kaupungin strategia jalkautetaan konserniyhtiöihin ja on huomioitu tavoiteasetannassa vuoden 2020 talousarviossa. Mm. energia- ja ilmasto-ohjelman tavoitteet on soveltuvien osin huomioitu tytäryhtiöiden kanssa käydyissä neuvotteluissa.

Yhteisöjen edustajien ohjeistaminen

Kaupunginhallituksen konsernijaosto määrää kaupungin edustajan yhteisöiden ja säätiöiden yhtiö- ja vuosikokouksiin sekä antaa toimiohjeet edustajille. Edustajan valintaa ja konsernijaoston evästys edustajalle on uudistettu 2019. Konsernijaosto on käsitellyt 108 yhtiö- ja kokousasiaa. Konsernijaosto voi siirtää toimivaltaansa kaupunginjohtajalle.

Tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointi ja raportointi

Tytäryhteisöille asetettujen tulostavoitteiden tilinpäätösraportoinnin lisäksi erät konserniyhteisöt (tytäryhteisöt, kuntayhtymät ja osakkuusyhteisöt) antoivat konsernijaostolle selostuksen yhtiöiden toiminnasta ja taloudesta. Konsernijaosto järjestää tapauskohtaisesti kokouksensa tytäryhtiöiden toimitiloissa. Konsernijaostolle on lisäksi pidetty ajankohtaiskatsauksia olennaisista tapahtumista ja muutostoimenpiteistä konsernissa. Tämän lisäksi kaupunginjohtajalle, toimialajohtajille ja talousjohtajalle on raportoitu vapaamuotoisesti yhtiöiden toiminnasta ja taloudesta sekä olennaisista tapahtumista.

Vuodesta 2018 alkaen konsernijaostolle, kaupunginhallitukselle ja valtuustolle on raportoitu säännöllisesti tytäryhteisöjen toiminnasta ja taloudesta. Konsernipalvelut talous- ja

omistajaohjauksen tulosalueella (jatkossa omistajaohjauksen palvelualue) vastaa raportteihin liittyvien seurantatietojen keräämisestä, analysoinnista ja mahdollisten jatkotoimenpiteiden organisoinnista. Mikäli yhteisön talous ja toiminta eivät vastaa oletettua kehitystä, on yhteisön pyydettyä toimittava lisäselvityksiä.

Keskitettyjen konsernitoimintojen käyttö

Konsernitilinpäätöksen laadinta toteutetaan Mico Botnia Oy:n toimesta. Lisäksi Mico Botnian talous- ja henkilöstöhallinnon palveluita käyttävät Vaasan Sairaanhoidopiirin kuntayhtymä, Vaasanseudun Areenat kuntayhtymä, BotniaLab Oy, Vaasan seudun matkailu Oy, NLC Vaasa Oy, EduVamia Oy, TeeSe Botnia Oy, Vähänkyrön Vuokratalot Kiinteistö Oy sekä Vaasan ammattikorkeakoulu Oy. TT Botnia Oy:n palveluiden käyttöönottoa valmistellaan.

Konsernipalvelut valmistelee lainojen takauspäätökset ja eräitä rahoituspäätöksiä sekä avustaa tytäryhteisöjä varainhankinnassa ja sijoitustoiminnassa.

Tukipalveluiden keskittämistä kaupunkikonsernissa jatketaan. Toimintojen keskittämällä varmistetaan kokonaistaloudellisuus, yhteiset toimintatavat ja raportoinnin sujuvuus kaupungille.

Hankinnoissa yhteisöjen tulee selvittää mahdollisuus liittyä kaupungin kilpailuttamiin sopimuksiin.

Riskienhallintajärjestelmien toimivuus tytäryhteisöissä ja kuntayhtymissä

Konserniyhteisöjen tulee noudattaa kulloinkin voimassa olevaa kaupungin riskienhallintapolitiikkaa sekä sisäisen valvonnan yleisohjetta. Riskien hallinta ja valvonta toteutuvat myös yhteisöjen ja kuntayhtymien hallinnossa toimivien kaupungin edustajien kautta.

Valtuusto on päättänyt kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Näiden mukaan tytäryhteisöjen hallitukset vastaavat yhdessä toimitusjohtajan kanssa riskienhallinnan järjestämisestä. Tytäryhteisöjen tulee kartoittaa toimintansa riskit säännöllisesti sekä raportoida merkittävistä riskeistään. Tytäryhteisöiltä on pyydetty tilinpäätöksen laadintaprosessin yhteydessä kuvaus yhteisön oman toiminnan tavoitteiden kannalta merkittävimmistä riskeistä kuluvana vuonna, sekä kuvaus riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä.

Kuntalaki velvoittaa kuntayhtymiä toimimaan riskienhallintansa osalta vastaavalla tavalla.

Keskeiset tytäryhteisöt ja kuntayhtymät ovat selostaneet omaa riskienhallintaansa tarkemmin omissa toimintakertomuksissaan tai erillisissä seurantaraporteissa.

VAASAN KAUPUNGIN KONSERNIYHTEISÖT

Tytäryhteisöt, kuntayhtymät ja osakkuusyritykset

Nimi	Kotipaikka	Kunnan omistus- osuus	Konsernin omistus- osuus
Tytäryhteisöt			
Kiinteistö Oy Klemetinkaari	Vaasa	61,90 %	61,90 %
Kiinteistö Oy Vaasan Myllynranta	Vaasa	100,00 %	100,00 %

Kiinteistö Oy Cargo Apron	Vaasa	80,80 %	80,80 %
Palosaaren Yrityskeskus Oy	Vaasa	100,00 %	100,00 %
Vaasa Parks Oy (konserni)	Vaasa	66,67 %	74,19 %
Kiinteistö Oy Pikipruukki (konserni)	Vaasa	100,00 %	100,00 %
Kiinteistö Oy Sekahaku	Vaasa	53,00 %	53,00 %
Asunto Oy Teerinimenkatu 8	Vaasa	100,00 %	100,00 %
Vähänkyrön Vuokratalot Oy	Vaasa	100,00 %	100,00 %
Vaasan Asumisoikeus Oy	Vaasa	100,00 %	100,00 %
Kiinteistö Oy Mäntyhovi	Vaasa	70,00 %	70,00 %
Vaasan Ekolämpö Oy	Vaasa	100,00 %	100,00 %
Vaasan Sähkö (konserni)	Vaasa	99,94 %	99,94 %
Vaasanseudun Kehitys Oy	Vaasa	58,10 %	58,10 %
Vaasan Ammattikorkeakoulu Oy	Vaasa	84,00 %	84,00 %
Kiinteistö Oy Palosaaren Kampus	Vaasa	89,98 %	92,17 %
NLC Vaasa Oy	Vaasa	60,00 %	60,00 %
Oy Vaasan Pysäköinti	Vaasa	100,00 %	100,00 %
Stormossen Oy	Mustasaari	54,35 %	54,35 %
Kiinteistö Oy Vaasan Teatteriparkki	Vaasa	100,00 %	100,00 %
Vaasan seudun Matkailu Oy	Vaasa	54,08 %	54,08 %
BotniaLab Oy	Vaasa	100,00 %	100,00 %
TeeSe Botnia Oy	Vaasa	65,74 %	80,26 %
Oy EduVamia	Vaasa	100,00 %	100,00 %
Kiinteistö Oy Palosaaren laboratoriot	Vaasa	56,00 %	65,60 %
Kiinteistö Oy Vaasan Asemakortteli	Vaasa	100,00 %	100,00 %
TT Botnia Oy	Vaasa	83,52 %	83,52 %

Kuntayhtymät

Eskoon Sosiaalipalvelujen kuntayhtymä	Seinäjoki	15,58 %	15,58 %
Vaasanseudun Areenat Kuntayhtymä	Mustasaari	70,77 %	70,77 %
Kårkulla samkommun	Parainen	5,92 %	5,92 %
Pohjanmaan liitto kuntayhtymä	Vaasa	40,85 %	40,85 %
Vaasan Sairaanhoidopiirin kuntayhtymä	Vaasa	54,07 %	54,07 %
Svenska Österbottens Förbund för Utbildning och Kultur	Vaasa	21,81 %	21,81 %

Osakkuusyhteisöt

Kvarken Link Oy (konserni)	Vaasa	50,00 %	50,00 %
Pohjanmaan Expo Oy	Vaasa	30,20 %	30,20 %
Kiint. Oy Ajurinkatu 14	Vaasa	38,00 %	38,00 %
Oy Merinova Ab	Vaasa	22,47 %	39,64 %
VP Facilities Oy (konserni)	Vaasa	33,30 %	40,78 %

Kiint. Oy Vaasan Ylioppilastalo	Vaasa		50,00 %
Kyrönmaan jätevesi Oy	Vaasa	50,00 %	50,00 %
Tutkimuskeskus Conradi Oy	Vaasa	50,00 %	50,00 %
Mico Botnia Oy Ab	Vaasa	32,30 %	42,92 %
Vaasan Merikampus Oy	Vaasa	33,33 %	33,33 %
Yhdistelemättömät osakkuusyhteisöt			
Kvarkenhamnar Ab	Uumaja	50,00 %	50,00 %
Alakonsernit			
Kiinteistö Oy Pikipruukki	Vaasa	100,00 %	100,00 %
joka omistaa:			
As. Oy Pitkälahdenkatu 31-35	Vaasa	100,00 %	
As. Oy Vaasan Asemakatu 43	Vaasa	100,00 %	
Vaasan Sähkö Oy	Vaasa	99,94 %	99,94 %
joka omistaa:			
Oy RAVERA Ab	Vaasa	100 %	
Vaasan Sähköverkko Oy	Vaasa	100 %	
EPV Energia Oy	Vaasa	40,58 %	
Smedsby Värmeservice Ab	Mustasaari	20,00 %	
Vaasa Parks Oy Ab	Vaasa	66,67 %	74,19 %
joka omistaa:			
Koy Vaasan Yrittäjänkatu 17	Vaasa	100,00 %	
Kvarken Link Oy		50,00 %	50,00 %
joka omistaa:			
NLC Ferry Ab Oy	Vaasa	100,00 %	
Kvarken Link AB	Uumaja	100,00 %	
VP Facilities Oy	Vaasa	33,30 %	40,78 %
joka omistaa:			
Kiinteistö Oy Producta II Vaasa	Vaasa	100,00 %	
KOy EnergyLab Vaasa	Vaasa	100,00 %	

9. KUNTAKONSERNIN TILINPÄÄTÖS

9.1 Konsernin tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2019	2018
TULOSLASKELMA		
Toimintatuotot	410 019	379 326
Toimintakulut	-735 046	-719 740
Osuus osakkuusyhtiön tuloksesta	6 918	-1 017
Toimintakate	-318 109	-341 431
Verotulot	279 673	267 520
Valtionosuudet	128 939	123 884
Rahoitustuotot ja -kulut		0
Korkotuotot	1 214	511
Muut rahoitustuotot	6 674	3 604
Korkokulut	-6 187	-6 753
Muut rahoituskulut	-403	-363
Vuosikate	91 801	46 971
Poistot ja arvonalentumiset		0
Suunnitelman mukaiset poistot	-54 731	-55 852
Omistuksen eliminointierot	-26	-26
Arvonalentumiset	-3 206	-1 166
Tilikauden tulos	33 839	-10 073
Tilinpäätössiirot	39	27
Tilikauden verot	-6 507	-3 485
Laskennalliset verot	-392	-500
Vähemmistöosuudet	-512	-517
Tilikauden ylij. (-alijäämä)	26 466	-14 548

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	55,8	52,7
Vuosikate/Poistot, %	158,5	82,4
Vuosikate, euroa/asukas	1 356,58	694,87
Kunnan asukasmäärä	67 671	67 596

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

$$= 100 * \text{Toimintatuotot} / \text{Toimintakulut}$$

Vuosikate prosenttia poistoista

$$= 100 * \text{Vuosikate} / (\text{Suunnitelman mukaiset poistot} + \text{Arvonalentumiset})$$

Vuosikate euroa / asukas

$$= \text{Vuosikate} / \text{asukas}$$

9.2 Konsernin rahoituslaskelma

	2019		2018	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	91 801		46 971	
Tilikauden verot	-6 507		-3 485	
Tulorahoituksen korjauserät	3 395		2 103	
Pakollisten varausten lisäys / vähennys	1 128		-2 230	
Myyntivoitot	-18 456		-6 468	
Myyntitappiot	81	71 443	12	36 902
	0		0	
Investointien rahavirta	0		0	
Investointimenot	-138 184		-73 046	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	3 648		1 607	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulo	25 728	-108 807	15 530	-55 909
Toiminnan ja investointien rahavirta		-37 364		-19 007
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten vähennys	1 785	1 785	232	232
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	44 845		69 580	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-48 784		-62 856	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	47 249	43 310	1 420	8 143
Oman pääoman muutos		-15 738		611
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Maksetut osingot	0		-10	
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-515		606	
Vaihto-omaisuuden muutos	1 127		-1 191	
Saamisten muutos	-9 238		-12 566	
Korottomien velkojen muutos	13 724	5 098	26 114	12 954
Rahoituksen rahavirta		34 455		21 940
Rahavarojen muutos		-2 909		2 933
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	34 313		37 222	
Rahavarat 1.1.	37 222	-2 909	34 289	2 933

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000€	-100 209	-123 299
Investointien tulorahoitus, %	68,2	65,7
Lainanhoitokate	1,19	0,69
Kassan riittävyys, pv	13	16

Investointien tulorahoitus, %

= 100 * Vuosikate / Investointien omahankintameno

Lainanhoitokate

= (Vuosikate+Korkokulut)/(Korkokulut+Lainanlyhennykset)

Kassan riittävyys (pv)

= 365 pv x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

9.3 Konsernitase ja taseen tunnusluvut

VASTAAVAA	2019 1 000 €	2018 1 000 €	VASTATTAVAA	2019 1 000 €	2018 1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA		
Aineettomat hyödykkeet			Peruspääoma	191 910	191 910
Aineettomat oikeudet	1 640	1 357	Arvonkorotusrahasasto	138 166	129 240
Muut pitkävaikutteiset menot	20 761	11 741	Muut omat rahastot	24 103	12 662
Ennakkomaksut ja keskeneräiset han	5 290	712	Edellisten tilikausien yli- al	133 910	/ 143 585
	27 691	13 809	Tilikauden yli- / alijäämä	26 497	-14 548
				514 554	462 850
Aineelliset hyödykkeet			VÄHEMMISTÖOSUUDET	10 081	5 534
Maa- ja vesialueet	74 023	65 272			
Maa- ja vesialueiden arvonorotukset	132 222	127 187	PAKOLLISET VARAUKSET		
Rakennukset	502 528	475 923	Eläkevaraukset	206	262
Rakennusten arvonorotukset	1 435	1 435	Muut pakolliset varaukset	7 626	6 442
Kiinteät rakenteet ja laitteet	219 746	214 090		7 832	6 704
Koneet ja kalusto	24 594	27 394			
Muut aineelliset hyödykkeet	6 649	5 871	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	28 202	27 554
Ennakkomaksut ja keskeneräiset han	28 616	21 317			
	989 813	938 489			
Sijoitukset			VIERAS PÄÄOMA		
Osakkuusyhteisöosuudet	154 240	130 306	Pitkäaikainen korollinen vieras pä	479 744	509 905
Tytäryhtiöosakkeet ja osuudet			Pitkäaikainen koroton vieras pääo	106 217	90 273
Muut osakkeet ja osuudet	56 347	54 550	Lyhytaikainen korollinen vieras pä	128 093	54 622
Osakkeiden ja osuuksien arvonorotu	3	3	Lyhytaikainen koroton vieras pääo	135 922	140 149
Muut lainasaamiset	910	2 721		850 014	794 949
Muut saamiset					
	224 455	187 580	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 410 684	1 297 591
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	27 343	26 180			
VAIHTUVAT VASTAAVAT			TASEEN TUNNUSLUVUT		
Vaihto-omaisuus	4 852	5 980	Omavaraisuusaste, %	37,8	36,7
			Suhteellinen velkaantuneisuus, %	101,05	100,47
Saamiset			Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	159 201	129 037
Pitkäaikaiset saamiset	19 072	9 982	Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	2 353	1 909
Lyhytaikaiset saamiset	78 498	78 350	Konsernin lainat, €/asukas	8 982	8 351
	97 570	88 332	Konsernin lainakanta 31.12., 1000 €	607 837	564 527
Rahoitusarvopaperit	4 647	1 658	Konsernin lainasaamiset 31.12., 100	910	2 721
			Konsernin lainat ja vuokravastuut 31	625 035	570 324
Rahat ja pankkisaamiset	34 313	35 564	Konsernin lainat ja vuokravastuut/as	9 236	8 437
			Kunnan asukasmäärä	67 671	67 596
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 410 684	1 297 591			

Omavaraisuusaste, %

= 100 * (Oma pääoma + Vähemmistöosuudet) / (Koko pääoma - Saadut ennakot)

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= 100 * (Vieras pääoma - Saadut ennakot) / Käyttötulot

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), € / asukas

= [Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)] / Asukasmäärä

Konsernin lainat euroa / asukas

= [Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat + Laskennalliset verovelat)] / Asukasmäärä

Konsernin lainakanta 31.12

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat + Laskennalliset verovelat)

Konsernin lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt jvk -lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokra-vastuut

9.4 Kaupungin taseen ja konsernitaseen suurimmat poikkeamat verrattuna edelliseen tilikauteen

Aineelliset hyödykkeet, ero 51,3 milj. euroa, josta Vaasan Sähkön osuus on 9,3 milj. euroa, Vaasan sairaanhoitopiirin 13,5 milj. euroa, Vaasan kaupungin 11,6 milj. euroa ja Vaasa Parks Oy:n 17,9 milj. euroa (yhtiö ensimmäisen kerran mukana konsernitilinpäätöksessä).

Sijoitukset, ero 36,9 milj. euroa, josta Vaasan Sähkön osuus on 35,9 milj. euroa ja Vaasan kaupungin 17,3 milj. euroa.

Rahat ja pankkisaamiset, ero – 1,2 milj. euroa, josta suurimpina erinä Vaasan sairaanhoitopiirin osuus – 0,7 milj. euroa, Vaasan Sähkö Oy -0,5 milj. euroa ja Vaasan kaupunki – 5,8 milj. euroa.

Lyhytaikaiset saamiset, ero 2,1 milj. euroa, josta suurimmat erät Vaasan Sähkö Oy 2,8 milj. euroa, Vaasan sairaanhoitopiiri 3,6 milj. euroa ja Vaasan kaupungin – 1,6 milj. euroa.

Vieraan pääoman erä lyhytaikainen korollinen vieras pääoma, ero 73,5 milj. euroa, josta kaupungin osuus on 52,6 milj. euroa ja Vaasan sairaanhoitopiiri 19,6 milj. euroa. Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma, ero – 30,2 milj. euroa, josta kaupungin osuus -29,5 milj. euroa, Vaasan sairaanhoitopiiri - 3,4 milj. euroa ja Vaasan Sähkö Oy -5,4 milj. euroa.

10. TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY

Tilikauden tulokseksi muodostui 6.519.120,81 euroa.

Kaupunginhallitus esittää tilikauden tuloksen käsittelystä seuraavaa:

- Tuloutetaan aikaisempina tilivuosina tehtyjä poistoerovaroja 598.199,38 euroa
- Tuloutetaan oppisopimustoimen rahastosta 16 922,50 euroa kattamaan sääntöjen mukaisen toiminnan kuluja

Vaasan kaupungin tilikauden ylijäämäksi muodostuu tämän jälkeen 7.134.242,69 euroa, joka siirretään taseen oman pääoman tilikauden yli- / alijäämä –tilille.

II TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

Talousarvion toteutuminen – kohdassa selvitetään valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen.

1. TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

1.1 Valtuustoon nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet

Talousarviossa on asetettu Vaasan kaupungin visiosta ja strategiasta sekä kriittisistä menestyskijöistä johdetut valtuustoon nähden sitovat tavoitteet kaudelle 2017–2019, mittarit ja keskeiset toimenpiteet 2019. Valtuustoon nähden sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutumatilanne 31.12.2019 on esitetty sivuilla 73-81.

1.2 Liikelaitoksille asetettujen tavoitteiden toteutuminen

Liikelaitosten valtuustoon nähden sitovat tavoitteet ja niiden toteutuminen liikelaitoksittain:

Vaasan Vesi	Alkuperäinen talousarvio €	Muutettu talousarvio €	Tilinpäätös €
Korvaus peruspääomasta	1 400 000	1 400 000	1 400 000
Liikelyläämä ilman poistoja	6 757 000	6 757 000	6 892 868
Investoinnit netto	6 150 000	6 150 000	5 282 896

Vaasan Alue- ja ympäristöterveys	Alkuperäinen talousarvio €	Muutettu talousarvio €	Tilinpäätös €
Korvaus peruspääomasta	23 000	23 000	23 000
Liikelyläämä ilman poistoja	440 700	440 700	243 574
Investoinnit netto	0	0	0

Vaasan Talotoimi	Alkuperäinen talousarvio €	Muutettu talousarvio €	Tilinpäätös €
Korvaus peruspääomasta	19 644 500	19 644 500	19 644 500
Liikelyläämä ilman poistoja	26 964 200	27 136 200	27 782 098
Investoinnit netto	13 665 000	14 531 000	9 843 953

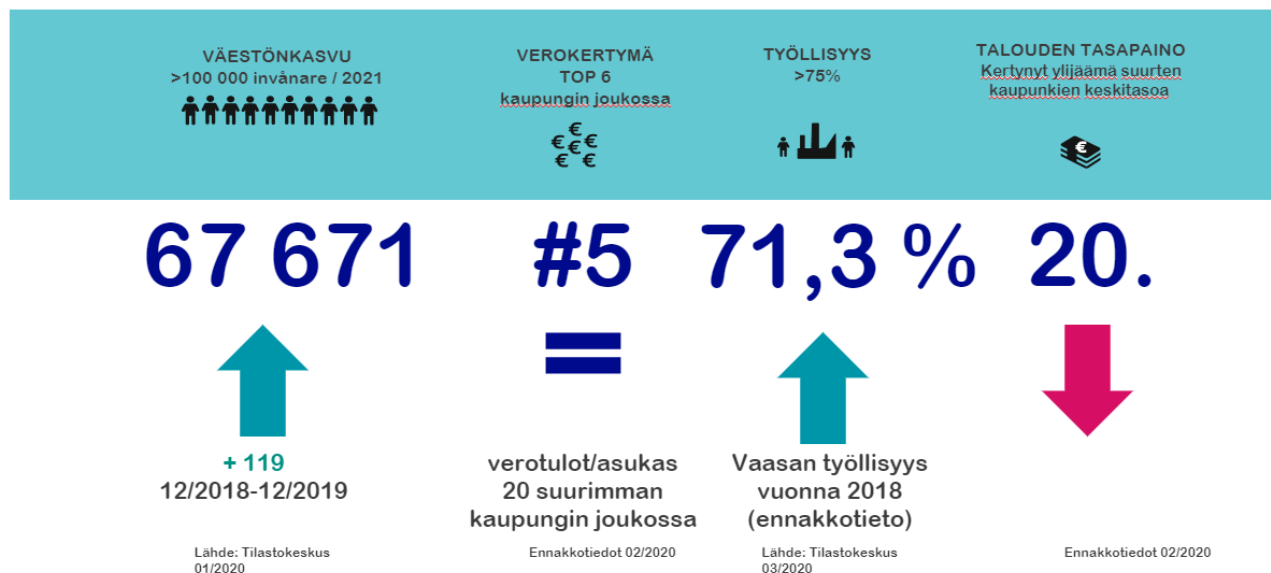
Pohjanmaan pelastuslaitos	Alkuperäinen talousarvio €	Muutettu talousarvio €	Tilinpäätös €
Pelastustoimi			
Kuntaosuudet	11 095 400	10 595 400	10 595 400
Korvaus peruspääomasta	0	0	0
Liikelyläämä ilman poistoja	630 000	630 000	46 952,29
Investoinnit netto	-630 000	-630 000	-538 984,06
Ensihoitopalvelut			
Korvaus peruspääomasta	0	0	0
Liikelyläämä ilman poistoja	0	0	6,01
Investoinnit netto	0	0	0

Liikelaitosten tilinpäätökset, jotka sisältävät myös talousarvion toteutumisvertailut, on esitetty liitteessä Tilinpäätökset liikelaitokset.

TAVOITTEIDEN TOTEUTTAMINEN

Valtuuston nähdn sitovat toiminnalliset tavoitteet

Talousarvioissa on asetettu Vaasan kaupungin strategiasta valtuuston nähdn sitovat tavoitteet sekä vuodelle 2019 mittarit ja keskeiset toimenpiteet. Valtuuston nähdn sitovien toiminnallisten tavoitteiden toteutumatilanne 31.12.2019 on esitetty sivulla: 72.

Hyvinvointi

Tavoitteet	Mittarit	Toteuma
Väestön hyvinvointi	Terveyden edistämisen aktiivisuus (TEA) Turvallisuuden tunne	- TEA Viisarin tulokset ovat Vaasan osalta pääasiallisesti hyvät. Kaikkien sektoreiden arvo Vaasan osalta on 71, Suomen keskiarvo 69 (100 on paras.). Ainoastaan perusterveydenhuollossa Vaasa jää koko maan keskiarvon alapuolelle, Vaasa 62, (koko maa 67) https://teaviisari.fi/teaviisari/fi/tulokset?r=KUNTA905 - Turvallisuuden tunne koostuu useammasta tekijästä. Turvallisuuden tunnetta arvioitaessa on huomioitava laajemmin näitä tekijöitä. Fyysisen elin- ja asointiympäristön turvallisuuden/turvattomuuden lisäksi turvallisuuden tunteeseen vaikuttaa joukko sosiaalisia tekijöitä, kuten syrjäytyminen.
Edustuksellisen ja suoran demokratian vahvistaminen	Kunnan päätöksiin haettujen muutosten määrä	- Kaupungin tekemiin päätöksiin on tullut 75 oikaisuvaatimusta vuonna 2019. Oikaisuvaatimusten määrän on laskenut 18 kpl vuodesta 2018 (v.2018: 93), ja vuodesta 2015 yhteensä 78 (2015: 153). Hallinto-oikeudesta tulleiden lausuntopyyntöjen määrä v 2019: 8 kpl. - TEA Viisarin tulokset koskien osallisuutta, on Vaasan osalta 79, Suomen keskiarvo 80.
Hiilineutraali Vaasa 2035	Hiilidioksidipäästöt	- Kaupunginjohtajasopimuksen (ks. SEAP-asiakirja) mukainen kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen 20 % vuoteen 2020 mennessä vuoden 1990 tasosta saavutettiin - Vuonna 2018 kokonaispäästöt olivat 254 kt CO2-ekv ilman teollisuutta ja asukasta kohden 3,8 t CO2-ekv, kun ne kaikissa CO2-raportissa mukana olevissa kunnissa vaihtelivat välillä 3,0–15,5 t CO2-ekv/asukas. Kuntien keskimääräinen asukaskohtainen päästö vuonna 2018 oli 6,8 t CO2-ekv. Ennakkotiedon (viimeisin saatavana oleva tieto) mukaan kokonaispäästöt vuonna 2019 olivat 249 CO2-ekv ja asukasta kohden 3,7 CO2-ekv

Vetovoimaisuus

Tavoitteet	Mittarit	Toteuma
Kilpailukyyn kehittäminen	Yhteisöverokertymä Verokertymä verrattuna muihin kaupunkeihin Yritysdynamiikka (yrityskannan muutos).	- Vaasan yhteisöverokertymä/as. 381€ - Vaasan yhteisöverokertymä/asukas on Suomen 5. paras - Vaasan yrityskanta on kasvanut vuodesta 2013 alkaen (v. 2013: 3179 yritystä) ja se oli vuoden 2019 toisella vuosineljänneksellä 3 760 yritystä. (4. neljännestedot julkistetaan 23.4.2020.)
Väestönkasvu > 100 000 asukasta / 2021	Väestönkasvu vrt. edellinen vuosi Poismuuttoliike	- Vaasan kaupungin väkiluku oli 31.12.2019 67 671, eli väkiluku kasvoi 119 asukkaalla 2018-2019 välisenä aikana. Tilastokeskuksen ennakkoväkilukutietojen mukaan. - Vaasan nettomuuttoliike oli +138 henkilöä vuonna 2018. Nettomuuttoliike oli keskimäärin +287 henkilöä vuodessa vuosina 2010-2017. - Vaasan nettomuuttoliike on 2010-luvulla pysynyt positiivisena kaupunkiin suuntautuvan voimakkaan maahanmuuton ansiosta. - Tilastokeskuksen mukaan, kuntien välisiä lähtömuuttoja Vaasasta v. 2018 oli 4034.
Työllisyysaste >75%	Työllisten (18-64-v) määrä / väestö	Tilastokeskuksen tietojen mukaan Vaasan 18-64 -v. työllisten osuus saman ikäisestä väestöstä, oli Vaasassa v 2018, 71,3% (vuonna 2017: 70,2%).
Kilpailukykyinen yhdyskuntarakenne	Tontti- ja kaavavarannon määrä Läpimenoaika	- AK: 105 200 k-m2 = 117 % tavoitteesta - AR: 19.600 k-m2 = 87 % tavoitteesta - AO: 212 tonttia= 100 % tavoitteesta - Maankäytön toteuttamishojelman mukainen kolmen vuoden tavoitteet täyttävä määrä löytyy kerrostalo- ja omakotitalopuolelta. - Viimeisimmän kymmenen vahvistuneen asemakaavan kesto on kasvanut 777 päivästä (vuonna 2018) 822 päivään (vuonna 2019), mikä johtuu <u>Risön</u> asemakaavasta. Kaavoitusprosessin kehittämisen pilotoinnissa on ollut mukana akkukaava ja <u>Hub:in</u> kaava, joista on kerätty "miten kannattaa ja miten ei" oppia tuleviin prosesseihin. Näiden kaavojen kesto oli keskimäärin 330 päivää. - Rakennuslupien tarkastelujakso on vuosittain 30.4-31.5. Vuoden 2019 tarkastelujakson aikana rakennuslupien läpimenoaika oli 21 vuorokautta.
Kokeilut	Kokeilujen syntyminen Palvelumuotoilun kehittäminen	- Vaasan kaupunkikehitys käynnistänyt kokeiluja osana innovaatiotoimintaansa ja strategista kehittämistä. - Vuoden 2019 aikana kaupunkikehitys on ollut mukana käynnistämässä yhteensä 40 kokeilua. (Vuosien 2017-2018 aikana yhteensä 30 kpl). Kokeiluja on synnytetty muun muassa yliopisto-opiskelijoiden, lukiolaisten ja nuorisovaltuuston ideoiden pohjalta. - Kaupunkikehitys on lisännyt yhteiskehittämiseen ja kokeiluihin liittyvää osaamista sekä oman yksikkönsä sisällä että laajemmin kaupunkiorganisaatiossa.

Vahva talous

Tavoitteet	Mittarit	Toteuma
Talouden tasapaino	Kertynyt ylijäämä vrt. suuret kaupungit Henkilötyövuodet	- Ylijäämätavoitteesta jäädään jälkeen. Vaasan sijoitus on viimeinen 20 suurimman kaupungin joukossa. Vuoden 2018 tilinpäätöstietojen mukaan alijäämäisiä kaupunkeja olivat vain Vaasa (-488) ja Kotka (-117). - Kaupungin henkilötyövuodet vähenivät vuonna 2019 verrattuna vuoteen 2018 yhteensä 211,2 henkilötyövuotta, varhaiskasvatuksessa vähennettiin ryhmäavustajia ja -perhepäivähoitajia, sosiaali- ja terveystoimessa on jätetty täyttämättä tehtäviä, teknisessä toimessa on jätetty täyttämättä tehtäviä ja vakanssi lakkautettu sekä yhdistetty toimintoja ja tehtäväkuvia, keskushallinnossa on jätetty vakansseja täyttämättä.
Järkevä ja tehokas omaisuuden hallinta	Tilamäärän kehitys	Ulkoa vuokrattujen tilojen määrä pienentynyt 4300 m3, oma tilakanta pienentynyt 4000 m2.

Henkilöstö, hyvinvointi ja työn tuottavuus

Tavoitteet	Mittarit	Toteuma
Henkilöstön hyvinvointi ja työn tuottavuus	Sairauspoissaolojen määrä	Vakituisen henkilöstönsairauspoissaolot olivat vuonna 2019 16,8 kalenteripäivää henkilöä kohden, joka on 1,5 päivää enemmän kuin edellisellä vuonna, sairauspoissaoloprosentti oli 4,6. Määräaikaisten osalta sairauspoissaolopäiviä oli 10,7 pv/hlö, eli 0,3 päivää pienempi kuin edellisellä vuonna, sairauspoissaoloprosentti oli 2,9. Koko henkilöstöstä noin 1 100 henkilöllä ei ollut terveysperusteisia poissaoloja lainkaan. Vakituksella henkilöstöllä oli sairauspoissaoloja 61500 päivää, joka on 2000 päivää vähemmän kuin edellisellä vuonna.
	Työtyytyväisyyskyselyn tulokset	Työhyvinvointikysely toteutettiin edellisen kerran alkuvuonna 2018, kysely toteutetaan seuraavan kerran alkuvuonna 2020.

Alla on listattu kaupunkistrategian 35 sanallisesti ilmaistuja toimenpidettä talousarviovuoden 2019 osalta jaoteltuna strategisten teemojen alle: Hyvinvointi, Vetovoimaisuus, Vahva talous, Henkilöstön, osaamisen ja johtaminen.

HYVINVOINTI

1. Keskustan koulukampus (Knookala, Järvelä)

Keskustan koulukampus –hankkeessa on selvitetty 20 eri vaihtoehtoa pedagogisesta, toiminnallisesta, taloudellisesta ja tilojen soveltuvuuden näkökulmasta. Kahta vaihtoehtoa tutkitaan tarkemmin. Selvitysvaihe valmistuu kevään 2020 aikana.

2. Uusien vaasalaisten tehokkaampi integroiminen Vaasaan (Iitola, Knookala, Mäki-Krekola)

Maahanmuuttajien koulutuspolku –suunnitelma ja Kotouttamissuunnitelma valmistuivat 2019. Selvityksissä on kiinnitetty huomiota uusien vaasalaisten tehokkaampaan integroimiseen. Ylioppilaskuntien edustajien kanssa on pidetty säännöllisiä tapaamisia aiheen tiimoilta.

Uusien vaasalaisten tervetulopaketteja jaettu 3390 kpl

3. Palvelujen sähköistäminen (Iitola, Knookala, Järvelä, Kentala)

Sähköistä asiointia laajennettu uusilla lomakkeilla/palveluilla. Rakennusvalvonnassa sähköisen lupajärjestelmän käyttöönotto on edennyt hyvin. Kaavoituksen hankesivuja on kehitetty niin, että tarvittava tieto löytyy suoraan netistä, kaupungin rakennuskanta saatettu digitaaliseen muotoon toimialoittain jaoteltuun karttapohjaan sisältäen keskeiset tunnusluvut, sähköistä ajanvarausta on edelleen kehitetty neuvolatoiminnassa, koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa. Astma- ja diabetes-hoitajille on avattu sähköisesti varattavat puhelinajat ja myös potilaille mahdollisuus web-viestintään. Web-viestintä on avattu myös äitiysneuvolan asiakkaille. Terveysasemilla on valmisteltu tiimi-mallin käyttöönottoa, joka mahdollistaa sähköisen ajanvarauksen terveysasemien hoitajien vastaanotolle; tämä otetaan käyttöön kevään 2020 aikana. Avattiin palvelu latu-, jää- ja rinnetilanteesta sähköisessä muodossa. Lasten päivittäisen hoitoajan sähköinen ilmoittaminen käynnistettiin.

4. Yhdistysverkoston osallistaminen ja palvelujen näkyvyyden edistäminen (Kentala, Knookala)

Hyvinvointikertomuksen valmisteluun perustettiin oma HYTE-työryhmä. Hyvinvointikertomusta on laadittu syksystä 2019 lähtien ja tavoitteena on, että kertomus valmistuu keväällä 2020. Valmisteltiin lisäksi lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointisuunnitelma. Toimialalla tehtiin ulkoinen laatuauditointi ja toimialalle myönnettiin laaduntunnustus

Kulttuuri- ja liikuntastrategia työstettiin 2019 aikana ja se valmistuu kevään 2020 aikana. Perusajatuksena on osallisuuden lisääminen. Yhdistysfoorumeita järjestetään liikunnan ja kulttuuriyhdistysten kanssa säännöllisesti yhteistyön lisäämiseksi. Kaupungin uudet nettisivut avattiin.

5. H-talo, HYTE-yksikön perustaminen (Kentala)

H-talon suunnittelu ja rakentaminen etenevät suunnitelman mukaisesti. Hankesuunnittelu aloitettiin 2017 ja vuonna 2019 hanke on edennyt rakentamiseen. Henkilöstölle sekä työryhmille järjestettiin useampia infotilaisuuksia ja työpajoja, joihin kutsuttiin mukaan kuntalaisia (asiakasraateja/potilasyhdistyksiä). Hyvinvointikuntayhtymän valmistelu on aloitettu ja tavoitteena on uusi organisaatio vuonna 2021/2022

6. Vaikutusten arvioinnin järjestelmällinen käyttö päätöksenteossa

Valmistelijoille on pidetty koulutustilaisuuksia, jossa asiakokonaisuuden perusteet ja käytännön toiminta on kerrattu, arviointipohjat, -pohjat ja muu aineisto ovat osa Kaarle ja Kirjaamo konsultoi valmistelijoita aina tarvittaessa, toimialoja on muistutettu vaikutusten arvioinnin tärkeydestä ja arviointien määrä ja laatu ovat lisääntyneet vuoden aikana

7. Kaksikielisyyden tukeminen ja kehittäminen sekä kielistrategian luominen pikimmiten (Iitola, Knookala, Mäki-Krekola)

Sivistystoimen Kielistrategia valmistui 2018. Se on käsitelty Kasvatus- ja opetuslautakunnassa ja Koulutuslautakunnassa 2019. Kielten oppimisen eri keinoja on otettu käyttöön mm Tandem – koulutus ja Kieliystävät. Englanninkielisen/kansainvälisen opintopolun ensimmäinen lukuvuosi aloitettiin. Koko kaupungin kielistrategia siirtyi seuraavalle vuodelle.

8. Osallistumisohjelman tukeminen ja kehittäminen –kuntalaiskyselyjen käyttäminen (Iitola, Forsén, Aho)

Sosiaali- ja terveystoimessa kokemusasiantuntijat ovat osallistuneet laatutyöskentelyyn ja sen kehittämiseen. Maahanmuuttajataustaisista on koulutettu kokemusasiantuntijoita

9. Palautepalvelun parempi hyödyntäminen (Iitola, Knookala, Järvelä, Kentala)

Palautteisiin vastataan tulosaluekohtaisesti. Vuonna 2019 käsiteltiin ensimmäistä kertaa johtoryhmässä kaikkien toimialojen yhteenveto ja analyysi palautteista sekä niiden perusteella tehdystä toiminnan kehittämisestä tai suunnitelmista kehittämisen suhteen. Samalla käytiin läpi tarpeellisia kehittämiskohteita palautejärjestelmään.

Palauteanalyysiä käytetty palvelutason suunnittelussa mm. joukkoliikenteen osalta. Talotoimen sähköisen palautekanavan tehostus ja siitä tiedottaminen käyttäjille, palvelun käyttöaste noussut 57% vuoteen 2018 verrattuna, tällä kehityksellä on iso vaikutus päivittäisen korjaustoiminnan ohjaamiseen.

10. Energia- ja ilmasto-ohjelman toteuttaminen (Järvelä, Slotte-Kock, Knookala, Alasalmi)

Hulevesiohjelma valmistunut, viherkerroin testauksessa, metsäsuunnitelman päivitys alkanut, pyöräily- ja joukkoliikennepuolen kehittämishankkeet edenneet, kaupunginjohtajasopimuksen mukainen päästötavoite: 20%:n CO₂-päästöjen vähennys vuoteen 2020 mennessä on saavutettu, erilaisia toimenpiteitä on toteutettu n. 45 kappaletta ja ne on raportoitu, Vaasan Vesi ollut mukana Motivan energiatehokkuussopimuksessa, kulutusjoustopäätösten toimintamallin pilotointi yhdessä Vaasan Sähkö Oy:n kanssa.

Sivistystoimessa toteutetaan Energiakoulutuspolkua suunnitelman mukaan. Se on osa Energia- ja ilmasto-ohjelmaa. Valtakunnallisessa YLE:n järjestämässä I love muovi –kampanjassa Vaasa voitti muut kisakaupungit ja samalla edisti asukkaiden muovin kierrätystä.

VETOVOIMAISUUS

11. Kuntaliitosten toteuttaminen –hallitusti, napakasti ja kaksikielisyyden huomioiden (Häyry, Iitola) Kuntaliitos Mustasaaren kanssa ei toteutunut.

12. Tapahtumien alustana toimiminen, kehittäminen ja suunnittelu, "Vaasa Events" (Knookala, Forsén)

Vaasa Events suunnittelutyö aloitettiin syksyllä 2019. Kaupungin ja Visit Vaasan yhteinen tapahtumatyöryhmä kokoontui säännöllisesti. Kaupungin, matkailun, seutuviestinnän ja maailmanperintökohteen yhteinen uusi verkkosivu ja tapahtumakalenteri julkaistiin syksyllä. Samalla päivitettiin tapahtumajärjestäjien opas. Suurimpien tapahtumien kanssa tehtiin markkinointiyhteistyötä. Valtakunnallisten vesihuoltopäivien 2020 valmistelua Visit Vaasan ohjauksessa.

13. Vaasan myynti ja yhteydet maailmalle, Verotulojen kasvattaminen uusyrityshankinnan kautta; Aasian yhteyksien vahvistaminen (Häyry, Järvelä)

Akkutehdasalueen myynti- ja markkinointi sekä siihen liittyvät selvitykset ovat edenneet, vaikka varsinaisia yritysten sijoittumisia ei ole varmistunut.

14. Vaasan yliopistokampuksen toiminnan vahvistaminen (Järvelä, Knookala, Slotte-Kock)

Perustettiin uusi kiinteistöosakeyhtiö Merikampus oy Vaasan yliopiston kanssa, joka mahdollistaa yliopistokampuksen kehittämisen. Talotoimen toimintaa kehitetty Merikampuksen hallituksessa yhteistyössä Vaasan yliopiston kanssa, tehty päätös keväällä 2020 pidettävästä yhteisestä kehityspäivästä. Myönnettiin yliopistojen kehittämISRaha 200 000 € yhteistyön kehittämiseen mm kielikeskuksen ja innovaatiotoiminnan kehittämiseen. Yliopistoyhteistyötä on vahvistettu ottamalla opiskelijat mukaan kaupungin kokeilutoimintaan. Osaamisen vahvistamiseen (professuurit) on tuettu noin 0,5 M€:lla.

15. Investoinnit elinympäristöön ja infraan niin uusiin hankkeisiin kuin olemassaolevan kunnossapitoon (Järvelä)

Vaasan Veden osalta verkostojen vuotoprosentit ovat laskeneet hyvin kohdennettujen saneerausten ansiosta, pääosin häiriötöntä 24/7-palvelua ennakoimattomia palveluhäiriöitä vähemmän kuin ennalta ilmoitettuja, talousveden laatuvaatimukset saavutettu 100%, Talotoimen osalta pysäköinnin ja liikennöinnin kehittämistä ongelmakohteissa erityisesti koulujen ja päiväkotien piha-alueilla, peruskorjausohjelmassa toteutettu n. 80 käyttäjien elinympäristöä parantavaa investointihanketta, investointiohjelmassa suunnittelu- tai toteutusvaiheessa 5 projektia (keskuskoulu, Kyrölän nuorisotalo, Hallintotalo, Variskan laajennus ja Keskustan koulukampus), elinympäristöä siistitty ja turvallisuutta parannettu purkamalla 5 kohdetta (Fenno, Vähänkyläntie 14, Raviradan tallirakennus, Huvilat 34 ja Vanhan aseman liiteri)

16. Investoinnit ennaltaehkäisevään työhön (Kentala)

SHQS-laaturyö on jatkunut suunnitelman mukaisesti koulutuksilla ja itsearviointeilla sekä auditointeilla. Sotelle myönnettiin laatusertifikaatti 13.12.2019 kaksi vuotta eteenpäin. Terveyden edistämisyksikössä on toteutettu Vähä-Hyvä hanketta.

Terveyden edistämisyksikkö on vuoden aikana järjestänyt useita väestölle suunnattuja tapahtumia eri puolilla kaupunkia yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa esim. äijäkatsastus, painopiste- avoin ryhmä painonhallintaan, tupakkaryhmä.

Opiskeluhuollon strategian mukaisesti terveydenedistämisyksikköyksikkö on koordinoanut ja toteuttanut yläkouluille ja ammatillisiin oppilaitoksiin terveyttä edistäviä teemapäiviä kolmesta eri aiheesta (tupakka, seksuaaliterveys ja vesi janojuomaksi). Pakka-toimintamalli on käytössä Vaasan kaupungin ehkäisevässä päihdetyössä.

Koko perheen hyvinvointiin tähtäävän terveysneuvonnan menetelmäksi myös kouluterveydenhuollossa on valittu Suomen Sydänliiton Neuvokas perhe – menetelmä ravitsemukseen ja liikuntaan liittyen. Keväällä toteutettiin yläkouluilla Vesiviikko-tema yhteistyössä Vaasan Veden ja hammashuollon kanssa.

Move-mittaaukset tehdään liikuntatunneilla 5. ja 8. luokkalaisille. Mittaustulokset käydään läpi oppilaan ja vanhempien kanssa laajassa terveystarkastuksessa.

Lapsiperheitä tukevaa VARTU – toimintaa on jatkettu uudella kumppanuussopimuksella Mannerheimin Lastensuojeluliitto MLL:n kanssa, kumppanuussopimus on voimassa vuoden 2020 loppuun. Yksi omista terveydenhoitajista on tehnyt kaksi päivää viikossa puhelintyötä VARTU-toimintana, jolloin on voitu tarjota jonkin verran myös kotikäyntejä; näin on taattu myös ruotsinkielisille sama palvelu. Vahvuutta vanhemmuuteen ryhmätoimintaa toteutetaan säännöllisesti osana äitiys- ja lastenneuvolatoimintaa.

Yhteistyössä Ensi- ja turvakodin kanssa osallistutaan ”Yhdessä mutta erikseen” – hankkeeseen. Hankkeen tavoitteena on rakentaa yhtenäinen palveluketju eroperheiden auttamiseksi.

Kiikku-vauvaperhetyötä aloitettiin uudelleen äitiys- ja lastenneuvolan yhteistyönä: yksi lastenneuvolan terveydenhoitaja on vapautettu omasta toimestaan Kiikku-vauvaperhetyöntekijäksi määräaikaaisesti. Perhekeskustoiminnan kehittämisessä ovat lastenneuvolan toimijat olleet mukana mm osallistumalla Perhekeskus-johtoryhmään ja Kokeilujalostamo-toimintaan.

Ensisynnyttäjälle tarjotaan kaksi kertaa pienryhmissä perhevalmennus, jonka toteuttavat äitiys- ja lastenneuvoloiden terveydenhoitajat. Luentomuotoisena perheasiain-neuvottelukeskukseen pitämänä ”kahdesta kolmeksi” Vaasan settlementin kautta ”Löytöretki äitiyteen” alustus. Isille on oma käynti ”Isäneuvolassa”. Lisäksi kaikille synnyttäjille tarjotaan messutyyppinen perhevalmennus neljä kertaa vuodessa. Vieraskieliset synnyttäjät valmennetaan omassa äitiysneuvolassa. Maksuton ehkäisy alle 25- vuotiaille myönnettiin vuonna 2019.

Terveysasemien astma- ja diabeteshoitajat ovat osallistuneet uusien ryhmätoimintamallien suunnitteluun ja toteutukseen yhteistyössä Terveiden-edistämisyksikön kanssa: Painopistetoiminta painonhallintaan ja Haluatko lopettaa tupakoinnin –ryhmät. Diabetes ensitietoryhmiä on toteutettu säännöllisesti.

Suun terveyden edistämistyötä on tehty yksilötason lisäksi yhteisötasolla erilaisilla kampanjoilla. Hammashuolto on osallistunut Voi hyvin vaasalainen – tapahtumiin, Äijäkatsastukseen ja järjestänyt koululaisille tietoisukupäiviä suun terveyden merkityksestä. Vuonna 2019 jatkettiin Vesi janojuomaksi – kampanjaa yhteistyössä Terveiden edistämisen yksikön ja Vaasan Veden kanssa. Lisäksi hammashuolto on tehnyt poikkihallinnollista yhteistyötä päiväkotien, koulujen, terveydenhoitajien, vuodeosastojen, kehitysvammaisten ja palvelukotien kanssa. Vuonna 2019 jatkettiin ksylitolipastillien jakamista kaikille päivähoidossa oleville vaasalaisille 3 – 6 -vuotiaille lapsille suun terveyttä tukevien elintapojen omaksumiseksi.

17. Innovaatiotoiminnan aktivointi (Slotte-Kock)

Vuoden 2019 aikana Kaupunkikehitys käynnisti kaupunkistrategialähtöisiä kokeiluja ja kehitti kokeilujen kautta syntyvän innovaatioprosessin. Luotiin oma toimintamalli, johon kytkettiin Tulevaisuuden Vaasa- ajatushautomon lisäksi kokeilujalostamot kehittämään uusia ideoita palvelu- ja prosessi-innovaatioiksi. Toimintamallista tehty n. 40 kokeilua ja osallistettu 166 henkilöä. Kokeiluja on syntynyt Vaasan yliopiston opiskelijoiden, lukiolaisten, nuorisovaltuuston ideoiden pohjalta esimerkiksi kiertotalouteen ja tekoälyyn liittyvä EkoVaasaApp. Otettiin käyttöön kokeilujen käynnistysraha, jota myönnettiin 5 kokeilulle, esimerkiksi Vaasa FutureTech Academyille, Nuorisovaltuustolle ja osallisuus- ja yhteistyö-kokeilulle Vähäänkyröön (yhteensä 15.100€ v 2019 aikana). Vaasa ollut aktiivinen edelläkävijä ja kaupunkikehitys on toiminut Kuntaliiton kokeilujalostamon ohjaus-ryhmässä, pitänyt valtakunnallisia puheenvuoroja ja kirjoittanut artikkeleita aiheesta. Lisäksi Wärtsilän, Wasa Innovation Centerin ja korkeakouluopiskelijoiden sekä lukiolaisten kanssa on innovoitu uusia palvelumalleja ja toimintamuotoja kaupungille, Wärtsilä Finland Oy:n Smart Technology Hubiin ja Innovation Centeriin.

18. Osajien työllistymisen tukeminen ja juurruttaminen alueelle (Slotte-Kock, Sydänoja, Kruhse-Poutanen)

Panostettiin osaajien houkuttelemiseen takaisin Vaasaan. Luotiin uusi konsepti, Karriärsitz-rekrytointitapahtuma, jonka kautta houkuteltiin pohjalaisia opiskelijoita takaisin kotiseudulle töihin. Työantajaedustajina osallistui sekä yrityksiä että julkisia tahoja. Tapahtuma järjestettiin kaksi kertaa Uumajassa ja kerran Helsingissä. Toimintatapa luotiin yhdessä Vasekin ja opiskelijajärjestöjen kanssa ja saavutti suuren suosion opiskelijoiden keskuudessa. Uudelle, vuonna 2020 alkavalle isolle integraatioprojektille ”Kokka kohti Suomea” haettiin ESR rahoitusta.

19. Lento-, raide- ja laivaliikenteen vahvistaminen (Järvelä, Finne)

Vaasa mukana Suomi-rata hankeyhtiön perustamisneuvotteluissa, Vaasaan johtavan meriväylän syventämisen valmistelu, YVA-tarveharkinta vireille

20. Innovatiivisten julkisten hankintojen kehittäminen (Liukkonen)

Hankintatoiminnan osalta toimintatavat ja organisoituminen on saatu vakiinnutettua uuteen tilanteeseen (kaupunki / TeeSe Botnian Hankintapalvelut). Kestävän kehityksen huomioimista hankinnoissa ja kilpailutuksissa on viety eteenpäin kaupungin uusien hankintaohjeiden mukaisesti. Tässä yhteydessä on kestävän kehityksen muiden näkökulmien lisäksi nostettu esille myös innovaationäkökulma. Innovatiiviset julkiset hankinnat voidaan ymmärtää varsin monin eri tavoin, eikä yksiselitteinen jako perinteisiin ja innovatiivisiin hankintoihin ole edes mahdollista. Keskeinen asiaa käsittelevissä määrittelyissä toistuva teema on se, että innovatiivisessa hankintatoiminnassa markkinoilla oleville erilaisille, ja myös täysin uusille vaihtoehdoille annetaan mahdollisimman laajasti tilaa ja mahdollisuuksia. Keskeisessä roolissa tässä tarkastelussa on sujuva, säännöllinen ja aito vuorovaikutus hankintayksiköiden ja yritysten välillä. Kaupungin hankintatoimintaa ja kilpailutuksia koskien on viime vuosina pyritty käymään aktiivista keskustelua ja vuoropuhelua etenkin paikallisten yritysten kanssa. Myös pienhankinnat kilpailutetaan nyt pääsääntöisesti avoimesti, millä toivotaan etenkin pitkällä aikavälillä olevan vaikutusta myös uusien ratkaisujen löytymiseen. Yksittäisiä esimerkkejä kilpailutuksista, joissa on pyritty perinteisistä malleista poikkeaviin menettelyihin, löytyy viime vuosilta sekä yhteis- että erillishankinnoista. Kyseinen strateginen toimenpide on lopulta poistettu päivitetyistä (2020-2021) kaupunkistrategiasta. Tämän taustalla haaste yhdistää ko. toimenpide sen taustalla olleeseen alkuperäiseen tavoitteeseen (kilpailukykyinen yhdyskuntarakenne) ja sille asetettuihin mittareihin (tontti- ja kaavavarannon määrä, rakennuslupien läpimenoaika, asemakaavojen läpimenoaika).

21. Julkisen liikenteen ja pyöräilyverkoston kehittäminen (Järvelä)

Joukkoliikenteen palvelutason määrittämistä koskeva selvitystyö valmistui, joukkoliikenteen linjastosuunnittelu aloitettiin, Kirkkopuistikon pyörätiejärjestely, Kestävän liikkumisen ohjelma valmistui

22. Kurikan pohjavesihankkeen toteuttaminen (Järvelä)

Selvitystyö eli pohjavesitutkimukset jatkuivat, veden tarpeesta varmistunut noin 5+%, selvitystyö ja lupavaihe jatkuvat vielä useita vuosia ennen toteutusta (investointivaihe 2025 alkaen)

23. Kävelykeskustan laajentaminen rantaan ja yliopistokampukselle (Järvelä)

Jatkosuunnittelu ei edennyt merkittävästi, kävelykeskustan suunnittelussa on silti erilaisin vuorovaikutuskeinoin osallistettu eri kohderyhmiä ja suunnittelua on viety eteenpäin, kampussillan ideakilpailu toteutui

24. Ydinkeskustan ja torin kehittäminen ja elävöittäminen (Järvelä, Knookala)

Keskustan täydennysrakennushankkeita on priorisoitu. Yhteistyö Visit Vaasan kanssa tapahtumatoiminnan kehittämiseksi torilla on jatkuvaa. Uusina tapahtumina mm opiskelijoiden torisitsit ja korkeakouluopiskelijoiden yhteinen lukuvuoden avaus –tapahtuma/konsertti järjestettiin torilla sekä muut opiskelijatapahtumat.

25. Tehokas kaavoitus ja toimiva infra (Järvelä)

Kaavoitusprosessin kehittämisen pilotoinnissa on ollut mukana akkukaava ja Hub:n kaava, joista on kerätty oppia tuleviin prosesseihin, lisäksi kerralla oikein tapaa on testattu pienemmissä hankkeissa ja opit hyödynnetään tulevaisuudessa, sekä sisäiseen että ulkoiseen tiedonkulkuun on tehty parannuksia sähköisten järjestelmien ja työtavan muutoksilla, paikkatiedon taustamateriaalin koonnin ja vaikutusten arvioinnin kehittämiset ovat edenneet

VAHVA TALOUS

26. Sitovan tasapainotussuunnitelman tiukka noudattaminen (Karjalainen)

Talouden tasapainotustyössä pystyttiin etenemään suotuisalla tavalla. Vuoden aikana valmisteltiin uusia toimenpiteitä tasapainotustoimiksi vuosille 2019-2021. Sosiaali- ja terveystoimen kustannuksia on pyritty hallitsemaan erilaisten säästötoimenpiteiden kautta. Tilanne jatkuu haastavana koska erikoissairaanhoidon kustannusten nousu vaikuttaa kokonaisuuteen

27. Yksityisen rahan huomioiminen/joukkorahoitus investoinneissa, elinkaarimallit (Karjalainen)

Talonrakennushankkeissa selvitettiin vaihtoehtoiset rahoitusmallit valmistelu- vaiheessa. Gerbyn uusi päiväkot, Nyskogsvägens daghem päätettiin toteuttaa ns. vuokramallilla.

28. Seurannan ja raportoinnin kehittäminen, talouden toteumien avaaminen (Karjalainen)

Talouden raportointia kehitettiin ja monipuolistettiin edelleen. Raportoinnin helppolukuisuuteen on syytä jatkossa panostaa.

29. Kiinteistöjen käyttöasteen nostaminen, ulkopuolisista vuokrauskohteista luopuminen, ennakoiva tilojen käytön hallinta (Järvelä, Karjalainen)

Tilojen käyttöastetta nostettu merkittävästi Klemetilän laitosalueella, tyhjiä tiloja otettu käyttöön 3250 m², ulkoa vuokrattujen tilojen määrä pienentynyt 4300 m², oma tilakanta pienentynyt 4000 m²

30. Sopimusten hallinnan kehittäminen (Iitola, Karjalainen)

Kaupungin sopimusohje hyväksytty ja asiakirjahallinnon järjestelmä päivitetty ohjeen vaatimuksiin.

31. Konserniohjauksen kehittäminen (Finne)

HENKILÖSTÖ, OSAAMINEN JA JOHTAMINEN

32. Johtamis- ja esimiestaitojen kehittäminen: valmentava ja työhyvinvointijohtaminen (Sydänoja, Kruhse-Poutanen, Nurmikoski)

Kevan työkykyjohtamisen 360-analyysi on tehty ja läpikäyty johtoryhmässä, toimenpiteiden suunnittelu analyysin pohjalta jatkuu, mm. Varhaisen tuen prosessin päivittäminen. Laadittu arvolupaukset. Hyvän johtajan arvolupauksessa määritelty kaupungin ”hyvän johtamisen periaatteet” valmentavan johtamismallin pohjalta ja hyvän työntekijän arvolupauksessa ”hyvät työyhteisötaidot”. Valmentava johtamismalli on huomioitu kaupungin HR-prosesseissa rekrytoinnista lähtökeskusteluihin. Koulutusta järjestetty esimiehille, mm. joryvalmennukset, JET-tutkinto ja valmentavan johtamisen valmennus (aloitettu 2020). Arvolupaukset kulkeva punaisena lankana valmennuksissa.

33. Johtamisjärjestelmän kehittäminen (Sydänoja, Kruhse-Poutanen, Mäki-Krekola)

Kaupungilla on otettu käyttöön opiferus-toiminnanohjaus järjestelmä, mikä on helpottanut ja automatisoinut TA-prosessia; taloussuunnittelua, strategian seuranta ja riskien hallintaa. On myös pyritty yhdenmukaistamaan kaupungin strategista tavoitejohtamista mm. ryhmäkehityskeskustelulomakkeella ja ohjeistuksilla. Osana johtamisjärjestelmän kehittämistä toteutettiin keskushallinnon organisaatiouudistus.

34. Osaamisen ja työyhteisötaitojen kehittäminen työpaikoilla (Sydänoja, Kruhse-Poutanen, Nurmikoski)

Arvolupaukset käyty läpi johtoryhmissä ja työpaikoilla. Arvolupaukset, hyvät työyhteisötaidot sisällytetty yksilö- ja ryhmäkehityskeskustelulomakkeisiin ym. toimintamalleihin ohjaamaan yhteistä keskustelua ym. Lisätty digitaalisia osaamisen kehittämisen tapoja, mm. skypeinfot, webinaarit, videoinfot- ja koulutukset (vrt. uudet työntekemisen mallit). Otettu käyttöön JET-tutkinto ja tuotekehitystyön tutkinnot esimiesten ja asiantuntijoiden osaamisen kehittämisen työkaluiksi. Otettu pysyväksi toimintamalliksi myös uusien esimiesten perehdytyskoulutus ja intraan esimiesten työkalupakki, joissa käydään läpi mm. talouden, hallinnon ja HR:n keskeisimmät prosessit ja ohjeet.

35. Uudet työntekemisen mallit (digitalisaatio, rutiinitehtävien automatisointi) (Sydänoja, Nurmikoski)

Sijaisvälityksessä mobiilirekryn käyttö laajennettu kaikille kotihoidon alueille ja koko varhaiskasvatukseen. Uuden Palkka- ja HR-järjestelmän suunnittelu-, vaativuus-määrittelyt ja kilpailutus toteutettu Mico Botnian kanssa. Vaativuusmäärittelyissä huomioitu tekoäly, robotiikka ja ennustava analytiikka. Työturvallisuusjärjestelmän suunnittelu ja vaativuusmäärittelyt laadittu. Teknisen toimen palkkausjärjestelmän kehittämisprojekti (jopi-järjestelmällä) selkiyttänyt ja tasa-arvoistanut tehtäväkuvausta ja palkanmäärittelyä. Teknisen toimen TS-projekti selkiyttänyt ja tasa-arvoistanut tehtäväkuvausta ja palkanmäärittelyä

2. TALOUDEN TOTEUTUMINEN

Talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Toteutumisvertailussa noudatetaan samaa rakennetta.

2.1 Käyttötalouden toteutuminen

Valtuusto on talousarviossa vahvistanut määrärahat ja tuloarviot tulosaluetasolla.

Tulosaluekohtaiset määrärahat alkuperäisen ja muutetun talousarvion mukaan ja toteutuma tulosalueittain on esitetty hallintokuntien toimintakertomuksissa sivuilla 83-182. Toteutumavertailu on tehty suhteessa muutettuun talousarvioon. Toimintakertomuksissa on myös esitetty perusteluja suurimmille poikkeamille.

Määrärahan sitovuustaso on bruttoyksiköillä toimielintaso, nettobudjetointiyksiköille on vahvistettu sitova nettomeno. Yhteenveto käyttötalouden määrärahojen toteutumasta sitovuustasoittain on esitetty sivuilla 187-189.

Poikkeama – sarakkeessa on toteutumaa verrattu muutettuun talousarvioon

- +merkkinen poikkeama = tulojen toteutuminen yli ja menojen toteutuminen alle talousarvion
- - merkkinen poikkeama = menojen toteutuminen yli budjetoidun ja tulojen jääminen alle talousarvion

KÄYTTÖTALOUS

<u>Toimielin</u>	<u>Tulosalue</u>	<u>Sivu</u>
Keskusvaalilautakunta	100 Vaalit	85
Tarkastuslautakunta	110 Tarkastustoimi	86
Kaupunginvaltuusto	120 Kaupunginvaltuusto	87
Kaupunginhallitus	130 Kaupunginhallitus	88
	131 Hallintopalvelut	90
	133 Henkilöstöpalvelut	94
	134 Talous- ja omistajaohjaus	99
	135 Kaupunkikehitys	100
	136 Kaavoitus	102
	140 Avustukset	105
	141 Jäsenmaksut	105
	142 Osuudet	106
	143 Varausmäärärahat	106
	144 Keskitetysti hallinnoitavat kustannukset	107
	145 Työllistäminen	107
	146 Osuudet eriytettyssä kirjanpidossa oleviin liikelaitoksiin sekä liike- ja maksupalvelutoimintaan kohdistettavat kus- tannukset	110
	148 Taseyksikkö Elisa Stadion	110
	160 Yhtiömuotoisesti tuotettavat ruoka- ja materiaali- palvelut	111
Vähänkyrön aluelautakunta		112
	150 Lautakunnan hallinto ja yhteiset	114
	151 Yhteispalvelupiste Vähäkyrö	114
	152 Kyrönmaan työpaja Arpeeti	115
Sosiaali- ja terveyslautakunta		115
	200 Sosiaali- ja terveystoimen yhteiset ja tekniset tukipalvelut	117
	210 Sosiaalityö ja perhepalvelut	118
	220 Koti- ja laitoshoido	124
	230 Terveyspalvelut	126
	239 Erikoissairaanhoido	128
	240 Yhteistoiminta-alue/Laihia	129
Kasvatus- ja opetuslautakunta		132
	302 Varhaiskasvatus	132
	305 Esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvaukset	136
	306 Suomenkielinen perusopetus	136
	307 Ruotsinkielinen perusopetus	139
Koulutuslautakunta		142
	312 Vaasan Lyseon lukio	142
	313 Vasa Gymnasium & Vasa Svenska Aftonläroverk	144
	315 Vamia	145
	355 Nuorisopalvelut	147
	443 Vaasan kaupungin opistot	150

ToimielinTulosalue

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta		153
	351 Liikuntapalvelut	153
	363 Vaasan kaupungin museot	158
	373 Kulttuuri- ja kirjastopalvelut	160
	380 Vaasan kaupunginorkesteri	165
	381 Vaasan kaupunginteatteri	167
Rakennus- ja ympäristölautakunta		170
	500 Rakennusvalvonta	170
	501 Ympäristönsuojelu	171
	503 Terveysvalvonta yhteistoiminta-alue	172
	504 Eläinlääkintähuolto yhteistoiminta-alue	173
Tekninen lautakunta		174
	510 Yhteispalvelut	175
	511 Kiinteistötoimi	175
	512 Kuntatekniikka	178
Vaasan seudun jätelautakunta	580 Vaasan seudun jätelautakunta	181

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

100 VAALIT

Toiminta-ajatus

Kunnan keskusvaalilautakunnan tulee toimittaa ne tehtävät, mitkä sille vaalilain mukaan erikseen kuuluvat. Valtiollisissa vaaleissa keskusvaalilautakunnan tulee huolehtia kaikista vaalien käytännöllisistä valmistelutöistä sekä ennakkoäänestyksen toimittamisesta ja ennakkoäänestyksen tarkastamisesta. Kuntavaaleissa kunta hoitaa ehdokasasettelun, ennakkoäänestyksen ja vaalien tuloksen vahvistamisen.

Tavoitteiden toteutuminen

Keväällä 2019 keskusvaalilautakunta toimitti kahdet vaalit: eduskuntavaalit 14.4.2019 ja europarlamenttivaalit 26.5.2019. Erityisesti eduskuntavaalit olivat vilkkaat ja äänestysprosentti nousi 4,4 % edellisiin eduskuntavaaleihin verrattuna. Ennakkoäänestyksen suosio kasvoi molemmissa vaaleissa. Uutena äänestysmuotona näissä vaaleissa otettiin Suomessa käyttöön kirjeäänestys ulkomailta. Lisäksi Europarlamenttivaalien yhteydessä järjestettiin Vaasassa ensimmäistä kertaa lasten vaalit. Valtio korvasi kunnille valtiollisissa vaaleissa aiheutuneita menoja 2,2 euroa/äänioikeutettu kunnan asukas.

	Eduskuntavaalit 2015	Eduskuntavaalit 2019	Eu-vaalit 2014	Eu-vaalit 2019
Ennakkoon äänestäneet %	28,5	34,7	17	21,9
Vaalipäivänä äänestäneet %	42,2	39,6	27	23,2
Äänestäneet yhteensä %	70,7	74,3	44	45,1

Toimintakulut ja -tuotot

	Alkuperäinen talousarvio 2019 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2019 1000 €	Tilinpäätös 2019 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	342		342	227	- 115
Toimintakulut	- 442	11	- 431	- 299	+ 131
Toimintakate	- 100	11	- 89	- 72	+ 16

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019
	-192	+74	-88	-72

Keskeisenä tavoitteena keskusvaalilautakunta teki toimenpiteitä äänestysaktiivisuuden nostamiseksi järjestämällä ennakkoäänestyspaikat mahdollisimman lähelle paikkoja, joissa äänestäjät yleensä liikkuvat sekä järjestämällä äänestyspäivän paikkoihin mahdollisuuden kuitata koneellisesti äänestyksiä jonojen välttämiseksi.

Henkilöstötiedot

Keskusvaalilautakunnalla ei ole omaa vakituista henkilöstöä vaan se valitsee itselleen vaalia varten sihteerin. Lisäksi ennakkoäänestykseen ja äänestyspäivän äänestykseen palkataan tarvittavaa tilapäistä henkilökuntaa.

TARKASTUSLAUTAKUNTA

110 TARKASTUSTOIMI

Toiminta-ajatus

Kaupunginvaltuuston alainen tarkastuslautakunta huolehtii valtuuston toimikautta vastaavien vuosien hallinnon ja talouden järjestämisestä sekä valmistelee valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat. Tarkastustoimi arvioi valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista ja kaupungin palvelutoiminnan tarkoituksenmukaista järjestämistä.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2019	Tavoitteen toteuma
	Arviointikertomus vuodelta 2018	Toteutunut
	Arviointisuunnitelma	Toteutunut

Tarkastustoimi arvioi vuosittain valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista tarkastuslautakuntaan nähden sitovien tavoitteiden mukaisesti. Tarkastustoimelle asetetut tavoitteet toimintavuodelle 2019 ovat toteutuneet.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019
Tarkastuslautakunnan toiminta (arviointi, tarkastuksen järjestäminen)/pv	271,5	290,0	285	300,0
Lakisääteinen tilintarkastus / pv	77,31	76,16	80	91,9
Lakisääteinen tilintarkastus / 1000 €	31,8	35,3	35,4	38,2

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2019	Tavoitteen toteuma
	Sidonnaisuusrekisterin ylläpito	Toteutunut
	Avainhenkilöriski	Ei poikkeustoimia, toteutunut

Talouden toteutuminen

Toimintavuonna 2019 tarkastuslautakunta järjesti yhteensä 8 kokousta. Käyttötalousmenoja on tarkasteltu toimintavuoden aikana kriittisesti. Toimintakulujen toteuma on 93,8 % talousarviosta. Kaupunkikonsernin lakisääteisten tilintarkastuspalveluiden järjestäminen (uusi tilintarkastussopimus) viivästyi tarkastuslautakunnasta riippumattomasta syystä toimintavuoden aikana, jonka johdosta loppuvuodesta 2019 tilintarkastukseen käytettiin alkuperäistä talousarviota enemmän tarkastuspäiviä. Ylitys katettiin tulosalueen sisältä.

	Alkuperäinen talousarvio 2019 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2019 1000 €	Tilinpäätös 2019 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot		6	6	6	
Toimintakulut	-273	-17	-290	-273	+ 17
Toimintakate	-273	-11	-284	-267	+ 17

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	2		2
Määräaikaiset			
Työllistetyt		1	1

120 KAUPUNGINVALTUUSTO

Toiminta-ajatus

Kaupunginvaltuusto toimii kaupungin ylimpänä päätöksentekuelimenä, päättää Vaasan toiminnan suunta-
linjoista sekä kuntalaisille järjestettävien palveluiden määrästä ja laadusta. Valtuusto hyväksyy
talousarviossa ja -suunnitelmassa toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kaupungin toimialoille sekä
päättää toiminnan rahoituksesta. Kaupunginhallitus vastaa kaupunginvaltuuston päätösten valmistelusta ja
täytäntöönpanosta. Kaupunginvaltuuston valitsevat lautakunnat järjestävät palvelut valtuuston
asettamien tavoitteiden mukaisesti. Valtuusto on vuosina 2017 – 2021 59 jäseninen

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019
Valtuuston kokoukset ja sem.	9	10	10	7
Päätökset, lkm	139	90	90	94

Keskeiset talouden tunnusluvut

Tunnusluku	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019
Kustannukset €/kokous	39 043	46 555	40 850	49 020
Kustannukset €/asukas	5,2	6,2	6,76	5,06

Talouden toteutuminen

Menosäästö kohdistuu kokouspalkkioihin, jotka jääneet alle arvion.

	Alkuperäinen talousarvio 2019 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2019 1000 €	Tilinpäätös 2019 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	1		1	1	
Toimintakulut	-457	30	-426	-343	+83
Toimintakate	-456	30	-426	-342	+83

Henkilöstötiedot

Kaupunginvaltuuston alaisuudessa ei ole omaa henkilöstöä

130 KAUPUNGINHALLITUS

Toiminta-ajatus

Kaupunginhallitus vastaa kaupungin hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kaupunginhallitus valvoo kaupungin etua sekä hoitaa kaupungin ulkoisia suhteita. Kaupunginhallitus reagoi aktiivisesti toimintaympäristön muutoksiin.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2019	Tavoitteen toteuma
Kaupungin ja kaupunkikonsernin johtaminen siten, että kaupunginvaltuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuvat	Päätöksenteossa huomioidaan - toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet, - päätösten yhdensuuntaisuus strategian kanssa, - hallinnollisten tukiprosessien kehittäminen, - luottamushenkilöorganisaation kehittäminen - talousarvion toteutumista seurataan kuukausittain ja ryhdytään tarvittaessa toimenpiteisiin - tavoitteiden toteutumista seurataan 2 kertaa vuodessa Johtamista tukevien ohjaus- ja tietojärjestelmien kehittäminen Omistajaohjauksen kehittäminen suhteessa konserniyhtiöihin, liikelaitoksiin ja kuntayhtymiin Merkittävimpien kilpailutusten koordinointi Talousarviolaadinnan ja raportoinnin tietojärjestelmien kehittäminen	Tukiprosessien kehittäminen jatkuvaan. Hallintosääntöä päivitetty organisaation muutosten pohjalta. Opiferus Taloussuunnittelu – järjestelmän jatkokehittäminen. Konserniyhteisöjä on seurattu säännöllisen raportoinnin avulla. Merkittävimpien konserniyhteisöjen on käyty talous- ja tulosneuvottelut. Kilpailutusten (sekä yhteis- että erillishankinnat) koordinoinnista sovittu Hankintapalveluiden palvelukuvauksessa (TeeSe Botnia). Merkittävimpien yhteishankintojen kilpailutuksista tehty erillinen selvitys yleisjaostolle 12/2019. Opiferus Taloussuunnittelu – järjestelmän jatkokehittäminen.
Konserniohjauksen ja johtamisen kehittäminen	Konserniohjauksen selkeyttäminen Säästövelvoitteet myös kuntayhtymille ja yhtiöille	Konserniohjausta on kehitetty osana valtakunnallista toimivat kuntakonsernit –hanketta. Yhtiöittämisten yhteydessä on kiinnitetty erityistä huomiota taloudelliseen tuloksellisuuteen. Konsernirakenteen muutokset

	Kehittämishankkeiden prosessijohtaminen	ovat mahdollistaneet merkittävät tuloutukset emokaupungille. Yhtenäiset tieto- ja raportointijärjestelmät Yhtenäiset ohjeistukset
Henkilöstörakenteen optimointi	Organisaatioiden uudistaminen, hallinnon keventäminen ja poikkihallinnollisten prosessien tehostaminen Ennakoiva henkilöstösuunnittelu Palvelurakenteen kehittäminen	Täyttämättä jätetyt vakanssit/sijaisuudet. Vakanssien lakkauttaminen. Tehtäväkuvien läpikäynnit, tehtävien uudelleen järjestelyt ja karsimiset. Organisaatio-/henkilöstörakenteiden muutokset. Henkilöstösuunnitteluryhmät ovat kokoontuneet toimialajohtajien johdolla. Tiukennettu rekrytointimenettely.
Kaupungin ja seudun yhteisen brändin vahvistaminen	Seutuviestinnän strategiassa määriteltyjen kärkiviestien (meri, intohimo, energia) vahvistaminen. Vaasan vahvuuksien esille tuominen ja alueen markkinointi energiateknologian keskittymänä	Imagotutkimus toteutettu. Mediaseurannassa Vaasa otsikoissa osumia oli 6 720. Verkkosivuilla oli 772 530 uniikkia kävijää ja verkkouutisia julkaistiin suomeksi 459, ruotsiksi 448 kpl ja englanniksi 42 kpl. Somessa seuraajamäärät kasvoivat PR-tilaisuuksia järjestettiin 64 ja niissä asiakkaita 5 942 henkilöä

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019
Hallituksen ja jaostojen kok.	47	53	50	57
Päätökset lkm	754	660	850	672

Keskeiset talouden tunnusluvut

Tunnusluku	TP 2017	TP 2018	TP 2019
Kustannukset €/asukas	22,60	17,06	26,60

Sisäisen valvonnan tavoitteet

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2019	Tavoitteen toteuma
Asioiden valmistelun ja päätösten laatu	Päätösten oikeellisuuden varmentaminen	Itseoikaisujen määrä 1

		Valitusten määrä alle 1 % päätösten lukumäärästä
Sisäisen valvonnan raportin ja riskienhallinnan tietojen kokoaminen	Sisäisen valvonnan raportin ja riskikartoitusten edellyttämien toimenpiteiden käynnistäminen	Toimenpiteet käynnistettiin ja toteutettiin mahdollisuuksien mukaan.

Talouden toteutuminen

Toimintatuottojen ylitys kohdistuu yhtiöittämisen tulosityksikköön.

Säästö kaupunginhallituksen toimintamenoissa on syntynyt kansainvälisessä ja neuvostojen toiminnassa sekä yhtiöittämiseen liittyen.

	Alkuperäinen talousarvio 2019	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio 2019	Tilinpäätös 2019	Poikkeama (vaikutus tulokseen)
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	76		76	84	+8
Toimintakulut	-1 592	-285	-1 877	-1 804	+73
Toimintakate	-1 516	-285	-1 801	-1 720	+81

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	17		17
Määräaikaiset			
Työllistetyt			

Kaupunginhallituksen alaiseen henkilöstöön vuonna 2019 lopussa kuuluvat ylin johto (kaupunginjohtaja ja 3 toimialajohtajaa) ja johdon tuen 13 työntekijää, jotka ovat 5 lakimiestä, 1 erityisasiantuntija, 5 controlleria, 1 hallintopäällikkö ja 1 sisäinen tarkastaja.

131 HALLINTOPALVELUT

Toiminta-ajatus

Hallintopalvelut huolehtii kaupunginvaltuuston ja –hallituksen sekä kaupungin johdon ja asiantuntijoiden sihteeripalveluista ja valmistelu- ja täytäntöönpanotehtävistä. Hallintopalveluiden tehtävänä on myös huolehtia kaupungin hallinnolle keskitetysti tuotettavien yleishallinnon tukipalvelujen ja kaupunkilaisille tarjottavien yhteispalveluiden järjestämisestä. Viestintäpalveluiden tavoitteena on kaupungin positiivisen maineen rakentaminen ja ylläpitäminen sekä vuorovaikutuksen ja yhteishengen luominen kaupunkilaisten kanssa. Viestintäpalvelut kertovat kaupunkilaisille ajankohtaisista palveluista ja heitä koskevista päätöksistä eri kanavilla ja eri kohderyhmille muokattuna.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2019	Tavoitteen toteuma
Tukipalvelujen kehittäminen tehokkaiksi	Hallintopalveluiden vastuulla olevien tukipalveluiden kehittäminen asiakkaiden tarpeita palveleviksi	Tukipalvelujen kehittämistä jatkettu osana palveluiden asiakaslähtöistä kehittämistä. Asiakastytyväisyyttä seurattu saatujen palautteiden pohjalta.

	Kaupunkilaisille tarjottavien sähköisten palveluiden kehittäminen Graafisten palveluiden palveluvalikoima pidetään monipuolisena ja kehitetään kysynnän mukaan Graafisen alan palvelujen tuotannon ja hankinnan keskittäminen/koordinointi.	Sähköistä asiointia laajennettu lomakkeistoa ja palveluita lisäämällä Palveluprosessia on kehitetty ja toimintaa kehitetty asiakkailta tulleen palautteen perusteella. Palvelupyyntöihin pyritään vastaamaan saman päivän aikana. Tulos 26 665 € Mainos- ja viestintätoimistojen kilpailutus toteutettiin osittain vuoden 2019 lopussa.
Kaupunginvaltuuston ja -hallituksen valmisteluprosessin kehittäminen sekä sujuvuuden turvaaminen	Kehitetään sähköistä päätöksentekoprosessia, asiointia ja tiedonvälitystä.	Valmisteluprosessien sujuvuutta kehitetty sekä valmistelijoita ja pöytäkirjanpitäjiä koulutettu. Asianhallintajärjestelmä Kaarlela hyödynnetty julkaisuissa (kuulutukset, sääntökokoukset). Web-lumun hyödyntämistä laajennettu.
Tietotekniikan toimivuuden korkeasta tasosta huolehtiminen.	Puhelinviestinnässä siirtyminen yhden päätelaitteen (mobiilin) käyttöön	voIP –liittymien määrää vähennetty järjestelmällisesti, vuoden lopulla 630 kpl Mobiilikäyttäjien kokonaismäärä 4 185 kpl
Vuoropuhelun edistäminen asukkaiden kanssa, aktiivinen ja monikanavainen viestintä	Julkaistaan tiedotuslehti 3 kertaa ja KultTour 2 kertaa vuodessa. Aktiivinen yhteistyö median kanssa, ennakoiva tiedottaminen ajankohtaisista asioista. Monikanavainen viestintä verkossa ja sosiaalisessa mediassa Erityisryhmien viestintää kehitetään. Sosiaalisen median käytön tehostaminen ja vuorovaikutuksen lisääminen asukkaiden kanssa. Sosiaalisen median sisältöstrategian laatiminen ja käyttöönotto.	Asukaslehtiä julkaistiin vain 2 kpl (johtuen säästötoimenpiteistä) KultTour-lehtiä julkaistiin 2 kpl. Aktiivinen yhteistyö median kanssa näkyi jälleen siinä, että tiedotteiden määrä nousi edellisvuodesta. Tiedotustilaisuuksia järjestettiin 66 kertaa ja medialle lähetettiin 369 tiedotetta. Mediaseurannassa Vaasa otsikoissa osumia oli 6 720. Erityisryhmien viestintää kehitettiin ottamalla käyttöön puhetuki uusilla vaasa.fi-verkkosivuilla. Verkkosivuilla oli 772 530 uniikkia kävijää ja verkkouutisia julkaistiin suomeksi 459, ruotsiksi 448 kpl ja englanniksi 42 kpl. Kaikissa sosiaalisen median kanavissa kasvoivat seuraajamäärät ja myös

Kaksikielisyyden ja monikielisyyden tukeminen ja kehittäminen sekä kielistrategia Edustuksellisen ja suoran demokratian vahvistaminen	Kielistrategian laatiminen Osallistumisohjelman toteuttaminen, kuntalaiskyselyjen käyttö Yksiköiden tukeminen ja sparraus asukkaiden osallistamisessa ja palveluiden markkinoinnissa Palautejärjestelmän parempi hyödyntäminen Luottamushenkilöorganisaation päätösviestinnän kehittäminen yhdessä viranhaltijoiden ja luottamushenkilöiden kanssa.	vuorovaikutus lisääntyi. Koko organisaatiota koskevan kielistrategian laatiminen siirtyi seuraavalle vuodelle Ulkoisille kumppaneille järjestetty kolme tilaisuutta Toimialoilla neljä virkamiestason laajempaa tapaamista 12 kahdenvälistä haastattelua/keskustelua asukasvuorovaikutuksesta, kartoitettavia keskusteluja ja yhteistyömuotojen hahmottelua Kaupungin johtoryhmä seuraa palautteita koko kaupungin tasolla kerran vuodessa. Palautteiden seuranta ja analysointi toimialoilla toteutettu <i>”Mitä kaupunginhallitus päätti”</i>-juttuja tehtiin vaasa.fi – verkkosivuille 24 kpl
Kaupungin vetovoimaisuuden edistäminen	Kaupungin ja alueen yhteisen brändin ja ilmeen vahvistaminen ja jalkauttaminen. Yhteisen verkkopalvelun toteuttaminen (visitvaasa.fi, vaasa.fi, vaasanseutu.fi ja merenkurku.fi) tavoitteena vahvistaa seudun näkyvyyttä ja parantaa alueen imagoa, houkuttaa seudulle matkailijoita, osaajia, yrityksiä ja uusia asukkaita sekä parantaa tietojen löydettävyyttä.	Uusi vaasa.fi-verkkosivusto julkaistiin onnistuneesti syksyllä 2019. Verkkosivuston teossa hyödynnettiin käytettävyydestä ja Beta-versiosta kerättiin palautetta ja kehitysideoita ennen sivuston julkaisua. Yhteinen sivusto luo myös vahvempaa brändiä. Vetovoimaisuuden edistämiseksi toteutettiin myös erittäin onnistunut vaasalaisaloite-kampanja, jolla saatiin ansaittua media yli 500 000 €:n arvosta. Imagokampanjan jatkui milleniaaleille suunnattuna digitalisena kampanjana, joka tavoitti myös erinomaisesti kohderyhmän. Ennen imagokampanjaa tehtiin myös kattava imagotutkimus, jotta voidaan seurata kampanjoiden

Vetovoimaisen tapahtumakaupunki-imagon kehittäminen	Uusien ja suurten tapahtumien tukeminen ja markkinointiyhteistyö Visit Vaasan ja tapahtumajärjestäjien kanssa	vaikuttavuutta. Suurimpien tapahtumien kanssa toteutettiin markkinointiyhteistyötä yhdessä Visit Vaasan ja tapahtumajärjestäjien kanssa. Uudella vaasa.fi-sivustolla otettiin käyttöön yhteinen tapahtumakalenteri Pohjanmaan liiton ja Söfukin kanssa tavoitteena koota Vaasan ja seudun tapahtumat keskeiselle paikalle sivustolla.
Työyhteisöviestinnän kehittäminen	Esimiesten ja kaupungin työntekijöiden tuki ja sparraaminen avoimen ja aktiivisen työyhteisöviestinnän toteuttamisessa. Intranetin (KiVA) kehittäminen saadun palautteen perusteella.	Työhyvinvointikyselyä ei toteutettu vuonna 2019. Viestinnästä kannustettiin ja sparrattiin avoimeen ja aktiiviseen viestintään ja KiVA-uutiskirje ilmestyi 6 kertaa.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019
Järjestetyt työkokoukset lkm	1 125	1 227	850	3 301
Osallistuneet henkilöt lkm	12 600	13 202	11 000	19 443
Julkaisujen määrä	3	5	5	4
Tiedotustilaisuuksien määrä	46	43	35	66
www-sivujen käyttäjämäärä	587 976	508 205	589 000	772 530
Facebook	9 048	10 319	10 200	11 052
Twitter	1 876	2 230	2 300	2 530
Keskuskirjaamo; kirjatut asiat	1 476	1 288	2 000	1 187

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2019	Tavoitteen toteuma
Turvallisuusriskien vähentäminen	Raastuvankatu 33 käyttönotossa otetaan huomioon turvallisuusriskit ja toteutetaan turvallisuutta lisäävät rakenteelliset ja muut toimenpiteet.	Asiakaspalvelutilat ja työtilat ovat turvallisia ja riskit minimoitu
Henkilökunnan vaihtuvuus	Henkilöstösuunnittelun ohjausvaikutuksen kehittäminen ja rekrytoinnin onnistuminen johtotasolla ja operatiivisissa tehtävissä.	Henkilöstösäästöt on saatu ja palveluiden jatkuminen pysynyt hyvällä tasolla. Perekdytysten ja hiljaisen tiedon siirtäminen ollut haasteellista
Tietojärjestelmien häiriötilanteiden vähentäminen	Tietojärjestelmäriskien vähentäminen hyväksytyn tietotekniikan varautumissuunnitelman avulla	Vuoden aikana kaksi vaikuttavaa järjestelmien häiriötilannetta johtuen tietoliikennehäiriöstä.

Asiakirjahallintoon liittyvien riskien vähentäminen	Sähköisen asiakirjahallinnon käyttöönoton laajentaminen eri osa-alueille ja käyttäjäryhmiin.	Ryhmätyöskentelytyötilojen käyttöönottoa jatkettu. Käyttöaste kokonaisuudessa kuitenkin vain tyydyttävä.
Maakuntauudistuksen aiheuttamat riskit toiminnalle	Suunnitellaan uudistukseen liittyvät toimenpiteet hyvissä ajoin ja yhteistyössä Pohjanmaan Liiton ja tukipalvelu-yhtiöiden kanssa.	Maakuntauudistus jäi toteutumatta

Talouden toteutuminen

Toimintatuotot alittuvat 444 000 euroa, josta pääosa, 415 000 euroa, kohdistuu tietohallinnon sisäisiin myyntituloihin ja loppu jakautuu eri tulosityksiköille. Alitus tietohallinnossa johtuu arviointivirheestä budjetoinnissa.

Toimintakulujen osalta hallintopalveluiden kokonaistulos on positiivinen jääden 90 000 euroa alle talousarvion. Tulokseen sisältyvät toimintayksikkökohtaiset ylitykset kohdistuvat väistötuloihin muutosta aiheutuviin lisäkustannuksiin vuokrakuluissa 146 000 euroa, tietoturvan nostamisesta aiheutuneisiin lisenssimaksuihin, joita ei ole jyvitetty tulosalueille maksettavaksi, yhteensä 332 000 euroa, sekä Mico Botnian laskutuksen ylittyminen 254.000 euroa.

	Alkuperäinen talousarvio 2019	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio 2019	Tilinpäätös 2019	Poikkeama (vaikutus tulokseen)
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	6 325	81	6 406	5 962	-444
Toimintakulut	-11 230	-210	-11 439	-11 349	+90
Toimintakate	-4 905	-128	-5 033	-5 387	-354
Poistot				-584	

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	134	7	141
Määräaikaiset	5	2	7
Työllistetyt	1	8	9

*luvut vuoden lopussa

133 HENKILÖSTÖPALVELUT

Toiminta-ajatus

Kaupungin henkilöstöpalveluiden toiminta-ajatuksena on huolehtia siitä, että kaupungilla on osaava, hyvinvoiva ja oikein mitoitettu henkilökunta, joka tuottaa ja järjestää laadukkaita palveluja riittävästi ja kustannustehokkaasti. Henkilöstöpalveluiden asiantuntijapalvelut mahdollistavat hyvän työn tekemisen ja tukevat laadukkaiden palveluiden tuottamista kuntalaisille.

Henkilöstöpalvelut tukee ja ohjaa työpaikkoja henkilöstön johtamisessa, työhyvinvointi- ja turvallisuusasioissa sekä henkilöstöhallinnollisissa kysymyksissä.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2019	Tavoitteen toteuma
Vetovoimainen kaupunki ja työnantaja	Henkilöstöohjelman toteuttaminen	Työpaikkailmoituksia kehitetty edelleen. Aktiivinen ilmoittelu sosiaalisen median kanavissa. Järjestetty työnantajakuvaan liittyviä koulutuksia esimiehille 3 kpl.
	Työnantajaimagon kehittäminen, Oppilaitosyhteistyön kehittäminen	Viestinnän kanssa yhteistyössä toteutettu kuvausprojekti, kuvapankkiin työnantajakuvaan sopivia kuvia. Aloitettu Uratarinat-konsepti, jossa kaupungin työntekijät kertovat omasta työstään.
		Aloitettu trainee-ohjelma henkilöstöpalveluissa. Rekrytointitilaisuudet Uumajassa, Aalto Yliopistolla, Energyday- sekä opiskelijoiden verkostoitumistapahtumassa Yliopistolla. Vamkillä ja Novialla pop-up ja Vamialla lähihoitajien rekrytointitapahtuma. Lisäksi rekrytreffit keväällä rekrytointipalveluissa sekä Edu+Job messut.
		Anonymirekrytointi jatkui vuoden 2019, esitelty mallia Kuntamarkkinoilla, FCG:n johdon konferenssissa sekä Kuntarekryn asiakaspäivässä.
Talouden tasapaino	Digitaalisten HR-palvelujen kehittäminen	Luotu webpropolilla hakijakokemuskysely.
		Sijaisvälityksessä mobiilirekryn käyttö laajennettu kaikille kotihoidon alueille ja koko varhaiskasvatukseen.
		Uuden Palkka- ja HR-järjestelmän suunnittelu-, vaativuusmäärittelyt ja kilpailutus toteutettu Mico Botnian kanssa.
	Toimivat palkkausjärjestelmät	Työturvallisuusjärjestelmän suunnittelu ja vaativuusmäärittelyt laadittu. Kilpailutus 1/2020.
	Uudet työntekemisen tavat	TS palkkausjärjestelmä kehitetty,

kehittämisen- ja työhyvinvointipäivät	kehittämiseen ja oman työhyvinvoinnin edistämiseen	kehittämispäivä.
Turvataan henkilöstön oma osaamisen kehittäminen	Riittävät osaamisen kehittämisen (mm. koulutus) mahdollisuudet.	Osallistuttu webinaareihin ja lähinnä sisäisiin koulutuksiin.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Vuonna 2019 on panostettu erityisesti työnantajaimagon kehittämiseen ja markkinointiin sekä kaupungin johtamis- ja esimiesosaamisen kehittämiseen. Teknisen sopimuksen palkkausjärjestelmän kehittäminen on ollut laaja projekti. Kaupungin säästövaatimukset ja toimenpiteet ovat vaikuttaneet kuitenkin henkilöstöpalvelujen toimintaan ja palvelutarjontaan. Henkilöstön työhyvinvointiin ja osaamisen kehittämiseen liittyvistä määrärahoista on jouduttu säästämään, mikä on näkynyt esim. kaupungin henkilöstökoulutusten ja työhyvinvointiin liittyvien toimintojen karsimisena.

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2019	Tavoitteen toteuma
Vastuun rajapinta yhtiöt/ kaupunki. Kokonaisuuden hallinta ohjelmakehityksessä. ICT-ohjelmien omistajuus, hallinta ja kehittämisen vastuut epäselvät (Digiosaaminen) Eri ohjelmien sisällön kehitys ontuu, raporttien luotettavuus kärsii.	Vuorovaikutteinen yhteistyö ja palveluprosessien kehittäminen yhdessä.	Kehitetty yhteistoimintamallia yhdessä Mico Botnian kanssa, mm. säännölliset strategisen, taktisen ja operatiivisen tason kokoukset, ja kehitetty yhteisiä prosesseja. Oltu mukana uuden HR- ja palkkajärjestelmän hankintaprosessissa, mm. vaatimusmäärittelyissä.
Vastuun rajapinta yhtiöt /kaupunki.	Toiminnan sujuvuus, tehokkuus ja taloudellisuus vaarantuu.	Käyty läpi ja päivitetty vastuumatriisia palkkapalveluiden kanssa.
Avainhenkilöriski, osaaminen yksilöillä. Resurssivaje, poissaolo tai irtisanoutuminen aiheuttaa taloudellisia ja toiminnallisia haittoja.	Tiimien sisäinen ja välinen työnjako, sijaisjärjestelyt. Osaamisen kehittäminen.	Pyritty jakamaan ja hallitsemaan tietoa siten, ettei tieto ole ainoastaan yhden henkilön varassa.

Talouden toteutuminen

Toimintatuotot jäävät 206 000 euroa ennakoitua pienemmiksi johtuen pääosin työterveyshuollon kelakorvauksesta sekä hallinnollisista tukipalvelutuotoista. Kelakorvaus toimintatuotoissa on budjetoitu vuonna 2019 vuoden 2018 kelakorvauksen mukaisesti mikä sisälsi tukipalveluyhtiöiden henkilöstön.

Toimintakulujen kokonaistoteuma jää 588 000 euroa alle muutetun talousarvion johtuen palveluiden ostoista. Työterveyshuollon terveyspalvelujen ostot alittuvat lähes 286 000 € (Budjetoitu vuoden 2018 mukaisesti, eli sisältää yhtiöihin siirtyvän henkilöstön). Lisäksi on kaupungin säästövelvoite ja loppuvuoden hankintakielto huomioiden siirretty vuodelle 2020 tiettyjä palvelujen ostoja, kuten esimerkiksi valmentavan johtamisen esimiesvalmennus 24 000€.

	Alkuperäinen talousarvio 2019	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio 2019	Tilinpäätös 2019	Poikkeama (vaikutus tulokseen)
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	1 844	2	1 846	1 640	-206
Toimintakulut	-6 122	119	-6 003	-5 415	+588
Toimintakate	-4 278	121	-4 157	-3 775	+382
Poistot				-24	

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	18	2	20
Määräaikaiset	9	3	12
Työllistetyt			

134 TALOUS- JA OMISTAJAOHJAUS

Toiminta-ajatus

Talous- ja omistajaohjauksen toiminta-ajatuksena on toimiminen kaupunginhallituksen alaisena organisaationa kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan keskitettynä talouden ja konserniohjauksen suunnittelu-, ohjaus ja toimeenpanoelimenä hyväksytyjen tavoitteiden mukaisesti.

Tulosalue vastaa lisäksi konserniohjauksesta ja kaupungin talouspalveluiden ja hankintapalveluiden järjestämisestä. Yksikkö ohjaa ja arvioi osaltaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan sekä konsernivalvonnan tilaa.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Hallintokunnan keskeiset tavoitteet vuodelle 2019	Tavoitteen toteuma
Yksityisen rahoituksen huomioiminen investoinneissa, elinkaarimallit	Selvitetään sopivassa/-vissa kohteissa erilaiset rahoitusvaihtoehdot perinteisen budjettirahoituksen rinnalla.	Talonrakennushankkeissa selvitettiin vaihtoehtoiset rahoitusmallit valmistelu- vaiheessa. Gerbyn uusi päivä- koti, Nyskogsvägens daghem päätettiin toteuttaa ns. vuokramallilla.
Seurannan ja raportoinnin kehittäminen.	Jatketaan talousraportoinnin kehittämistä ja havainnollisten raportointiratkaisujen tuottamista.	Talouden raportointia kehitettiin ja monipuolistettiin edelleen. Raportoinnin helppolukuisuuteen on syytä jatkossa panostaa.
Konserniohjauksen kehittäminen.	Kehitetään konserniraportoinnin ja – tavoiteasetannan malleja. Kehitetään konsernijohtamista ja konserniyhteisöjen hallitusosaamista.	Raportointia ja tavoiteasetantaa kehitettiin yhteistyössä konsernijaoston kanssa. Hallitusosaamis- koulutusta järjestettiin viranhaltija- ja luottamusmies- johdolle.

Talouden toteutuminen

- Toimintakuluissa osuus verotuskustannuksiin (ns. kehyksen ulkopuolinen erä) ylittyi 125.488 euroa.

	Alkuperäinen talousarvio 2019 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2019 1000 €	Tilinpäätös 2019 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	2 628	67	2 695	2 546	-149
Toimintakulut	-6 473	34	-6 439	-6 370	+69
Toimintakate	-3 845	101	-3 744	-3 824	-80
Poistot				-40	

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	52	1	53
Määräaikaiset	5	1	6
Työllistetyt			

135 KAUPUNKIKEHITYS

Toiminta-ajatus

Kaupunkikehitys on toiminut kaupungin ja alueen vetovoimaisuuden kehittäjänä ja kilpailukyvyntäjäjänä. Yksikkö on harjoittanut aktiivista elinvoimapolitiikkaa, huolehtinut aluekehitys- ja seutuyhteistyöstä sekä innovaatiotoiminnasta ja kokeilukulttuurin edistämisestä. Tulosalue on osallistunut aktiivisesti myös valtakunnalliseen alue- ja kaupunkipolitiikkaan. Kaupunkikehitys on ohjannut kaupunkitasoisen strategiaproessin. Yksikkö on myös hallinnoinut energia- ja ilmasto-ohjelmaa, kansainvälistä ohjelmaa sekä osittain tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusohjelmaa. Kaupunkikehitys on vastannut kaupungin esteettömyystoiminnasta ja tuottanut tieto- ja tilastomateriaalia. Organisaation ulkopuolisten hankerahoitusmahdollisuuksien hyödyntäminen on myös kuulunut kaupunkikehityksen osaamiseen. Yksikkö lakkautettiin kokonaan vuoden 2019 lopussa konsernihallinnon uudistuksen yhteydessä.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupunkikehityksen toiminnan painopistealueet toteutuivat. Kokeilukulttuuri vahvistui kaupungin kehittämisen välineenä. Innovaatiotoiminnan kokonaisuutta kehitettiin ja kokeilujen rahoitus, rakenne, kriteerit ja arviointi otettiin järjestelmällisesti käyttöön. Kuntaliitos ei toteutunut, joten kaupungin strategia päivitettiin valtuuston kanssa ja strategisten mittareiden seuranta kehitettiin. Vaasan kansainväliseen vetovoimaan ja näkyvyyteen panostettiin usean vierailun kautta kuten mm. suurlähettiläiden kesämatka Vaasaan. Kaupungin poikkileikkaavat ohjelmat esim. energia- ja ilmasto-ohjelma sekä tasa-arvo ja yhdenvertaisuusohjelma toimeenpantiin suunnitellusti. TEM:n uusia aluepoliittisia linjauksia seurattiin aktiivisesti ja käytiin myös alustavat neuvottelut uudesta kasvuohjelmakaudesta sekä aloitettiin eri toimijoiden yhteistyönä uuden kasvuohjelman sisällön suunnittelua. Kaupunkikehitys on ollut mukana kaupunkitasoisissa kansainvälisissä verkostotyössä (Smart Cities- ja UBC –verkostoissa) sekä useissa valtakunnallisissa verkostoissa esim. Fisun (Finnish Sustainable Communities). Säästösyistä kaupunki irtisanoutui Nordic city networkista. Kaupunkistrategiaan perustuva hankesalkkujärjestelmä (Thinking portfolio) otettiin käyttöön. Vaikutusten arviointimenetelmän päivitys jäi kesken. Uusi vammais- ja esteettömyyskoordinaattori aloitti työnsä loppukeväästä ja aloitti esteettömyyssuunnitelman valmistelun.

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2019	Tavoitteen toteuma
HYVINVOINTI		
Väestön hyvinvointi	Vaikutusten arvioinnin järjestelmällinen käyttö päätöksenteossa	Työkalun järjestelmällinen käyttöönotto ja seuranta ei ehtinyt valmistua
Edustuksellisen ja suoran demokratian vahvistaminen	Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuus-ohjelman koordinointi sekä esteettömyys-suunnitelman laatiminen	TAYV-ohjelma toteutettiin mutta esteettömyys-suunnitelma ei ehtinyt valmistua
Hiilineutraali Vaasa 2035	Energia- ja ilmasto-ohjelman koordinointi	Energia- ja ilmasto-ohjelma toteutettiin ja uusia hankkeita mm. hiilidioksidipäästöjen vähenemiseksi aloitettiin
VETOVOIMAISUUS		
Kilpailukyvyyn kehittäminen	Osallistuminen uuden kuntarakenteen toteutukseen	Kuntaliitos ei toteutunut
	Vaasan myynti ja yhteydet maailmalle mm. Aasian elinkeinoyhteyksien vahvistaminen sekä kv-ohjelman koordinointi ja toteuttaminen	Kv-ohjelma toteutettiin, vaikka ohjausryhmä lakkautettiin. Kaupunginjohtajan ansiosta yhteyksiä Aasiaan vahvistettiin.
	Kansainvälisen Job shadow toiminnan käynnistäminen ja kaupungin henkilöstön kansainvälistyminen sen kautta	Job shadow toiminta käynnistyi ja 4 henkilöä kaupungista oli 2-4 viikkoa ulkomailla kehittämässä osaamistaan
	Innovaatiotoiminnan aktivointi esim. Kaupunkistrategialähtöisten kokeilujen käynnistäminen ja fasilitointi	Kokeilujen palvelumuotoilu, arviointi ja rahoituskriteerit otettiin käyttöön. 40 kokeilua tehty, 166 henkilöä osallistui Kokeilujalostamoon.
	Invest-in toiminnan aktivointi	Invest in materiaalia tuotettiin ja uudet kotisivut suunniteltiin. Kaupunginjohtajan vetämä gigatiimi on pyrkinyt hankkimaan uusia investoijia ulkomailta
	Kaupunkitasoisten kehittämishankkeiden edistäminen ja koordinointi	Hankesalkkujärjestelmä otettu käyttöön
	Valtuustokauden strategiaproessin jalkauttaminen kuntaliitosprosessi huomioiden	Strategian vakiinnuttaminen tulosalueiden toimintaan on onnistunut. Kaupungin strategia päivitettiin.
	Strategisten mittareiden seuranta ja aktiivinen tilastotuotanto	On tuotettu luotettava tietoa väestökehityksestä sekä mm. muuttuvien tilanteiden mukaiset seutilastot
VAHVA TALOUS		
Talouden tasapaino	Ulkopuolisen hankerahoituksen edistäminen	Rahoitushauista on tiedotettu aktiivisesti ja vastinrahoituksen sisäinen osuus on korotettu jotta kaupunkiorganisaatio aktivoituisi hakemaan ulkopuolista rahoitusta
HENKILÖSTÖ, OSAAMINEN JA JOHTAMINEN		
Hyvinvointia edistävä johtaminen ja työyhteisö	Työhyvinvoinnin ja jaksamisen parantaminen muutoksessa. Valmentava johtaminen, vuosittaiset kehittämisspäivät, hyvinvointitoimenpiteet ja tapahtumat	Pidettiin muutama kehittämistilaisuus ja 1 TYKY-iltapäivä.

Sisäisen valvonnan tavoitteet

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2019	Tavoitteen toteuma
Henkilöstö	Oppimista tukeva yhteisö, mahdollisuus kv-työkiertoon	Osallistuttiin ammatilliseen koulutukseen. Kv-työkierto ei toteutunut yksikön lakkautumisesta johtuen.
Johtaminen ja prosessit	Strategisen johtamisen (rajapintatyön) kehittäminen	Kaupungin johtoryhmän strategisen johtamisen vuosikello otettiin käyttöön
Menojen/tulojen/omaisuuden hallinta	Ulkopuolisen hankerahoituksen lisääminen	Hankesalkkujärjestelmän käyttöönotettu. Tämän kautta kokonaisprosessi hahmottuu paremmin jatkossa
ICT ja sähköinen asiointi/digiloikka	Työn tuottavuus, työkuulttuurin muuttaminen	Uusia ohjelmia enemmän käyttöön kuten Skype, Teams ym. Etätyömahdollisuutta hyödynnettiin

Talouden toteutuminen

Tulosalueelle on kirjattu kaupunkikehityksen varsinaisen toiminnan-, innovaatiotoiminnan kehittämisen- ja alueellisen kehittämisen menot sekä kehittämishankkeisiin liittyvät vastinrahakustannukset. Hankkeiden vastinrahoitukseen, energia- ja ilmasto-ohjelmaan sekä kansainväliseen toimintaan on siirretty määrärahoja varauksista.

	Alkuperäinen talousarvio 2019 1000 €	Talousarvio-muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2019 1000 €	Tilinpäätös 2019 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	82	-32	50	106	+56
Toimintakulut	-1 139	-887	-2 026	-1 383	+643
Toimintakate	-1 057	-919	-1 976	-1 277	+699

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	9		9
Määräaikaiset	1		1
Työllistetyt			

136 KAAVOITUS

Toiminta-ajatus

Kaavoituksen ydintehtävänä on tuottaa kaupungin strategisia tavoitteita toteuttavia kaupunkisuunnitelmia ja kaavoja sekä niihin liittyviä selvityksiä. Vuorovaikutteisella suunnittelulla ja suuntaa antavalla ohjauksella luomme edellytyksiä ekologisesti kestävien, toimivien, turvallisten ja viihtyisien elinpiirien rakentamiselle kaupungin ja kaupunkiseudun asukkaille, yrityksille ja eri toimijoille.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2019	Tavoitteen toteuma
Väestön hyvinvointi	Vuorovaikutteinen, sujuva ja	Vuorovaikutteisella

	oikeudenmukainen kaavoitusprosessi.	suunnittelutyöllä on löydetty hyväksyttyjä ratkaisuja ja edistetty yhteistä ymmärrystä.
Alueen vetovoimaisuuden kehittäminen	Turvallinen, terveellinen, viihtyisä, omaleimainen ja ekologisesti toimiva ympäristö.	Kaavoilla ja yleisten alueiden suunnitelmilla on luotu puitteita turvalliseen, terveelliseen, viihtyisään, omaleimaiseen ja ekologisesti toimivaan ympäristöön. Lisäksi tavoitetta on tuettu strategisilla ohjelmilla, mm. kestävän liikkumisen ohjelmalla ja arkkitehtuuripoliittisella ohjelmalla.
Kilpailukykyinen yhdyskuntarakenne, järkevä ja tehokas omaisuuden hallinta	Kehitystä tukeva kaavavaranto ja varautuminen kehitysprojekteihin.	Kaavavarannon muutostarpeisiin on reagoitu kaavoitusohjelmassa ja maankäytön toteuttamisohjelmassa.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Kaavoituksen toiminnan painopisteet olivat vuonna 2019;

- Vaasan keskustan kehittäminen ja täydennysrakentamisen mahdollistaminen
- Ravirataprojekti
- Kaupunkiosakeskusten vahvistaminen (palvelut, liikenne, koulu, viheryhteydet, muuttuvat käytöt)
- Isojen työpaikkakeskittymien kehityshankkeiden ja toimintaedellytysten turvaaminen
- Koulukokonaisuuksien kehittäminen
- Suurempaan alueelliseen kokonaisuuteen varautuminen
- Strategisten ohjelmien laadintaan osallistuminen
- Viheralueverkoston ja kaupunkiluonnon toimivuuden turvaaminen ja kehittäminen
- Hulevesien hallinnan edistäminen
- Laadukkaan ja monipuolisen kaupunkiympäristön kehittäminen (arkkitehti- / tontinluovutuskilpailut)

Painopisteiden osalta voidaan todeta, että kaikkia hankkeita on edistetty, suurempaan alueelliseen kokonaisuuteen varauduttiin mutta kuntaliitos ei edennyt.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019
Kaavoituksen toimintamenot asukasta kohti	25,77	22,64	29,79	24,91

Lisäksi kaavoituksen toimintaa kuvaavat seuraavat suoritteet ja tunnusluvut;

Tehdään vuosittain kaavojen vanhentuneisuuden arviointi ja tehdään arviointi vanhentuneiden asemakaavojen kaavamutoksen kiireellisyydestä.

Toteuma; Vuonna 2018 valmistunutta ”sähköistä” mittausapua käyttäen analyysin päivittäminen on aikaisempia vuosia helpompaa. Yleiskaavallinen ajantasaisuus analysoidaan maankäytön toteuttamisohjelman kautta ja ko. ohjelman päivitys on parhaillaan työnalla.

Kaupungilla on valmiina kolmen vuoden asuinrakentamisen kaavavaranto, vuosittain on asemakaavojen kautta mahdollista rakentaa AK:ta 30 000 krs-m², AP:ta ja AR:ää yhteensä 7 500 krs-m² ja AO:ta 70 omakotitaloa.

Toteuma; Toteutui

Kaavamuutoshankkeita on yli 50 prosenttia kaavahankkeiden kokonaisrakennusoikeudesta.

Toteuma; Toteutui

Valmistellaan päätöksentekoon kaupungille periaate, jossa jo rakennettu kyläalue voidaan asemakaavoittaa ilman, että kaikki kustannukset lankeavat kaupungille.

Toteuma; Reunaehdotja päästiin testaamaan pilottihankkeessa mutta periaatetasolla ei vielä kokonaisuutta viety päätöksentekoon.

Vuosittain myönnettyjen suunnittelutarveratkaisujen määrä pienenee.

Toteuma; Ei toteutunut mutta yli puolet myönnettyistä luvista koski muuntamoja. Mittarin tavoitteena on ohjata asuinrakentamista olemassa oleviin kyläkeskuksiin täydennysrakentamisella ja asemakaavojen kautta, joten mittarin tavoitteisiin nähden tavoite toteutui.

Vuosittaiset yleis- ja asemakaavatasoiset luontoinventoinnit vastaavat kaavoituksen tarpeita.

Toteuma; Toteutui

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2019	Tavoitteen toteuma
Toimintaympäristö ja muutokset	Ympäristön laadun, turvallisuuden ja viihtyvyyden heikkenemisen estäminen.	Yhdyskuntatalouden pitkäaikaisvaikutuksia analysointiin kaavakohtaisesti pääasiassa selostuksissa ja noudatettiin maankäytön toteuttamisohjelmaa ja kaavoituskatsausta. Lisäksi erilaisen vuorovaikutus- ja tiedottamisen keinoin pyrittiin edistämään tavoitteita.
Henkilöstö	Vetovoimainen työpaikka	Vetovoimaisen työpaikan säilyttämiseksi kehitettiin työtapaa mm. valmistelijoiden hankekohtaisilla työpareilla, sisäistä tiedonkulkua parantamalla mm. teemsin avulla sekä ylläpitämällä tyky-toimintaa.

Talouden toteutuminen

Kaavoitukseen kuuluu kaksi tulosityksikköä; 1218 kaavoitus ja 1219 kaavoituksen konsulttipalvelut. Menosäästö on n. 338.000 €. Suurimmat poikkeamat n. 132.000 € tulee palkkasäästöistä. Suurin osa muista säästöistä syntyi palveluiden ostoista, mm. konsulttipalvelujen palveluostoista jäi säästöön n. 160.000 €. Tulot jäivät n. 4.500 € budjetoidusta (62.700 €).

	Alkuperäinen talousarvio 2019	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio 2019	Tilinpäätös 2019	Poikkeama (vaikutus tulokseen)
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	63		63	58	-5
Toimintakulut	-2 079	59	-2 020	-1 689	+330
Toimintakate	-2 016	59	-1 957	-1 631	+326

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	22	2	24
Määräaikaiset	1	1	2

140 AVUSTUKSET

Toiminta-ajatus

Avustuksia maksettiin ulkopuolisille vuoden aikana yhteensä 1 029 581 euroa. Avustusmäärärahaa käytettiin toiminta-avustuksiin yhteisöille ja yhdistyksille, sekä lahjoitusvirkoihin ja osaamisperustan vahvistamiseen. Kaupunginhallituksen päättämiin avustuksiin sisältyivät pääosin sopimusluonteiset avustukset, muiden avustusten myöntäminen tapahtuu toimielimissä, joille avustukset luonteensa puolesta kuuluvat. Lisäksi nettoyksiköille maksettiin sisäinen avustus tilavuokrien pääomakorvaukseen yhteensä 3 470 422 euroa.

Suurimmat toiminta-avustusten saajat olivat Vaasan yliopistosäätiö, Högskolestiftelsen i Österbotten, Vaasanseudun Urheiluakatemiesäätiö ry, Åbo Akademi / IB-lukio-opetus, Vaasan kesäyliopisto sekä Korsholman Musiikkijuhlat.

Talouden toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio 2019 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2019 1000 €	Tilinpäätös 2019 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	45		45	66	+21
Toimintakulut	- 4 612	20	-4 592	-4 501	+91
Toimintakate	-4 567	20	-4 547	-4 435	+112

141 JÄSENMAKSUT

Toiminta-ajatus

Jäsenmaksuja maksettiin vuoden aikana 446 678 euroa. Suurimmat jäsenmaksut olivat Suomen Kuntaliitto Ry 273 445 euroa, Pohjanmaan kauppakamari 30 326 euroa, Världsarvet i Kvarken rf – Merenkurkun maailmanperintö ry 29 500 euroa sekä Kvarkenrådet - Merenkurkun neuvosto 20 000 euroa.

Talouden toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio 2019 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2019 1000 €	Tilinpäätös 2019 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot					
Toimintakulut	- 422		-422	-447	-25
Toimintakate	-422		-422	-447	-25

142 OSUUDET

Toiminta-ajatus

Osuuksiin, yhteensä 4 367 346 euroa, sisältyvät suurimpina Pohjanmaan liitto 1 232 330 euroa, Vaasanseudun Areenat Kuntayhtymä 849 741 euroa, Vaasanseudun Kehitys Oy Vasek 945 728 euroa, Svenska Österbottens förbund för utbildning och kultur 953 562 euroa sekä Vaasanseudun Matkailu Oy 259 412 euroa.

Talouden toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio 2019 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2019 1000 €	Tilinpäätös 2019 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot					
Toimintakulut	-4 667		-4 667	-4 367	+300
Toimintakate	-4 667		-4 667	-4 367	+300
Poistot				-191	

143 VARAUSMÄÄRÄRAHAT

Toiminta-ajatus

Tulosalueen määräraha sisältää pääosin määrärahoja, jotka eri päätöksillä siirretään toiminnan toteuttaville hallintokunnille.

Talouden toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio 2019 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2019 1000 €	Tilinpäätös 2019 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	12 100		12 100	981	-11 119
Sairausvakuutuskorvaukset	2 350	-2 425	-75		+75
Toimintakulut (ilman sairausvakuutuskorvauksia)	-4 699	2 677	-2 022	-3 011	-989
Toimintakate	9 751	252	10 003	-2 030	-12 033
Poistot	-16 176		-16 176	-24	

Toimintatulojen toteutuma jää alle budjetoidun. Alkuperäisessä talousarviossa tulosalueelle budjetoitiin käyttöomaisuuden myyntivoittoja, joiden toteutuma tilinpäätöksessä sisältyy hallintokuntien toteutuneisiin tuloihin.

Sairausvakuutuskorvaukset budjetoidaan talousarviossa tälle tulosalueelle. Saadut korvaukset kirjataan vuoden aikana suoraan hallintokunnille, joille siirretään vastaavan suuruinen tuloarvio.

Toimintamenoista siirrettiin kaupunginhallituksen sekä kaupunginhallituksen yleisjaoston päätösten perusteella hallintokunnille 2,7 milj. euroa.

Toteutuneisiin toimintameneihin sisältyy lomapalkkakajaksotuksen muutos. Talousarviossa varauduttiin sen lisäykseen 2 milj. eurolla, toteutunut muutos oli n. 1,8 milj. euroa lisäystä.

Tulosalueelle on budjetoitu kaupungin poistot, joiden toteutuma tilinpäätöksessä kohdistuu hallintokunnille.

144 KESKITETYSTI HALLINNOITAVAT KUSTANNUKSET

Talouden toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio 2019 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2019 1000 €	Tilinpäätös 2019 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot					
Toimintakulut	- 6 437	23	-6 414	-5 071	+1 343
Toimintakate	-6 437	23	-6 414	-5 071	+1 343

Suurimpana eränä toteutuneissa menoissa on eläkemenoperusteinen eläkemaksu 5,3 milj. euroa.

145 TYÖLLISTÄMINEN

Toiminta-ajatus

Työllistämisen toiminta-ajatus on vaasalaisten pitkäaikaistyöttömien ja muuten vaikeassa työmarkkina-
asemassa olevien henkilöiden palkkatukityöllistäminen ja sitä kautta työmarkkinatuen kuntaosuusmaksun
pienentäminen. Työllistämispalvelun tehtäviä on myös työllistymispolkujen kehittäminen, jatkopolkujen
etsiminen ja tarjoaminen työllistetyille, osatyökykyisten työllistäminen, nuorten ml. erityisnuorten
kesätyöllistäminen, siviilipalveluspaikkojen tarjoaminen vaasalaisille siviilipalveluvollisille sekä
työllistämistä edistävien hankkeiden tukeminen.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2019	Tavoitteen toteuma
Työllisyysaste > 75%	Keskeisin tavoite on työllistää työttömiä työnhakijoita pääasiassa Kelan työmarkkinattuki-listalta Toimivat työllistämispolut kohti opintoja tai avoimia työmarkkinoita.	Työllistettyjen määrä henkilöinä / Toteutunut suunnitelman mukaan. Työmarkkinatuen kuntaosuus euroina. / Toteutunut alle suunnitellun tason.
Vahva talous	Kaupunkitalouden vahvistamisen tukeminen työllistämällä pitkäaikaistyöttömiä ja vaikuttamalla työmarkkinatuen maksua alentavasti. Toiminta toteutetaan annetun kehyksen mukaisesti prosesseja jatkuvasti kehittäen. Työssäoloehdon täyttymisen tukeminen.	Työmarkkinatuen kuntaosuus/henkilö/kuukausi/ Toteutunut suunnitelman mukaan. Budjetin toteutuminen/ Toteutunut suunnitellusti työllistettyjen ja kesätyöllistämisen osalta ja suunniteltua paremmin palkkatuen määrä ylittyi.
Väestön hyvinvointi	Työttömyyden mukanaan tuomien ongelmien vähentäminen ja	Työllistettyjen ja kesätyöllistettyjen määrä.

	työkyvyttömiä eläkepäästösten edesauttaminen yhteistyössä TE-toimiston ja sosiaali- ja perhepalveluiden kanssa. Nuorten kesätyöllistämisen avulla aktivoida nuoria. Työkyvyttömiä pitkäaikaistyöttömien terveystarkastuksiin ohjaamisen tehostaminen Osatyökykyisten työllistymisen tukeminen.	Erityisnuorten ja vammaisten nuorten kesätyöllistäminen / Toteutunut suunnitelman mukaan. Eläkepäästösten määrä / Ei ole toteutunut suunnitelman mukaan. Osatyökykyisiä rekrytoitu ja työllistymistä tuettu.
Vanhustyön avustajatoiminta		
Väestön hyvinvointi Sosiaali- ja terveysministeriön ikääntyneille laadittujen laatusuosituksen toteuttaminen.	Pitkäaikaistyöttömien, osatyökykyisten ja velvoitetyöllistettävien palkkaaminen vanhustyön avustajaksi. Yhteensä 20 henkilöä.	Työllistetty yhteensä 13 henkilöä, joihin sisältyy pitkäaikaistyöttömiä, osatyökykyisiä ja velvoitetyöllistettäviä. Työtoimintakuukausia oli yhteensä 108. Viikoittaisia asiakaskäyntejä oli keskimäärin 100, lisäksi kertaluonteiset käynnit, kuten lääkäri- tai laboratorioasioinnit.
Kuntouttava työtoiminta		
Vahva talous Väestön hyvinvointi	Kuntouttavaan työtoimintaan ohjataan työmarkkinatukilistalla olevia työttömiä, jotka eivät ole työkykyisiä. Ostopalveluihin ohjaaminen ja ostopalveluiden laadukas toteuttaminen. Kaupungin itse tuottamaan ryhmämuotoiseen kuntouttavaan työtoimintaan ohjaaminen ja laadukas toteuttaminen.	Työmarkkinatuen kuntaosuus euroina. / Toteutunut alle suunnitellun tason. Ostopalvelua ostettiin keskimäärin 124 asiakkaalle kuukaudessa. Positiivisia palvelun päättymisiä oli 55 asiakasta. Palveluun ohjattiin yhteensä keskimäärin 15 asiakasta kuukausittain. Positiivisia palvelun päättymisiä oli 15.

Työmarkkinatuen kuntaosuus jäi alle ennusteen. Työllistämistoiminnassa keskityttiin työllistämään työmarkkinatukilistalla olevia, jolloin palkkatukiprosentti on korkein mahdollinen, josta syystä tulot kasvoivat ennustetta enemmän. Työmarkkinatukilistalla on edelleen paljon työkyvyttömiä, jotka tulisi saada terveydenhuollon piiriin ja/tai eläkkeelle. Valitettavasti tätä varten solmittu ostopalveluyhteistyö lääkäriaseman kanssa ei ole tuottanut toivottua tulosta.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut:

Suorite, tunnusluku	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019
Toiminnan tuotot	779	1076	929	1075
Toiminnan kulut	-3 397	-8 424	-8 772	-8 376
Toimintakate	-2 618	-7 348	-7 843	-7 301

Suoritteet, tunnusluku	TP 2017 / hlöt	TP 2018 / hlöt	TA 2019 / hlöt	TP 2019 /hlöt
Uudet palkkatuella työllistetyt	172	158	97	152
Asiakkaat kuntouttavassa työtoiminnassa, keskiarvo (eri henkilöt)	247	273	300	233
Kesätyöntekijät (sis. kesäduunisetelit)	458	433	450	454
Tunnusluvut	TP 2017 €	TP 2018 €	TA 2019 €	TP 2019 €
Säästö yhden henkilön palkkaamisesta palkkatuella ¹	12 871	12 094	12 000	11 800 ²
Kuntouttava työtoiminta, säästö per hlö / kk	198	257	240	203

¹ Säästö kattaa 3v 1kk työsuhteen jälkeistä aikaa, jona aikana kunta ei maksa työmarkkinatuen kuntaosuutta. Säästö on pienempi

² 2019, koska työmarkkinatukimaksu on pienempi per henkilö, sillä vuonna 2019 työllistetty kalliita yli 1000 tmt päivää.

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2019	Tavoitteen toteuma
Talous ja toiminnan kehittäminen	Toiminnan suunnittelu, ennakointi ja toimenpiteiden priorisointi kh:n ohjeiden mukaan.	Talouden toteutus toteutui hyvin. Kulut alittuivat ja tulot ylittivät.
Työkyvyttömät (sairaat ja päihdeongelmaiset) ovat edelleen työttömien ryhmässä.	Työkyvyttömien ohjaaminen terveydenhuollon palveluihin eläkepäättöksen saamista varten	Ohjaus terveydenhuoltoon ei ole onnistunut odotetusti.
Ostopalvelujen toteutuminen sovitusti	Tiivis yhteistyö, ohjausryhmätyöskentely, palvelun sisällön laadun seuranta	Ostopalvelut toteutuivat pääosin sovitusti. Palvelut kilpailutettiin toimintakaudella.

Talouden toteutuminen

Toiminnan tulot ylittivät ja toiminnan kulut alittuivat.

	Alkuperäinen talousarvio 2019	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio 2019	Tilinpäätös 2019	Poikkeama (vaikutus tulokseen)
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	929	- 986	-57	93	+151
Toimintakulut	-8 756	2 937	-5 819	-5 423	+396
Toimintakate	-7 827	1 950	-5 877	-5 330	+547

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset			
Määräaikaisten	3		3
Työllistetyt	3	2	5

146 OSUUDET ERIYTETYSSÄ KIRJANPIDOSSA OLEVIIN LIIKELAITOKSIIN SEKÄ LIIKE- JA MAKSUPALVELUTOIMINTAAN KOHDISTETTAVAT KUSTANNUKSET

Talouden toteutuminen

Vaasan osuus pelastustoimen menoista 2019 oli 4,8 milj. euroa. Tulosalue sisältää lisäksi johtokeskuksen menot, korvauksen Vaasan Vedelle palovesilaitteiden huollosta ja rakentamisesta 40 000 euroa, avustuksen Vaasan Talotoimelle Vanhan Vaasan koulun purkamisesta aiheutuneeseen arvon alenemiseen 132 800 euroa sekä 20 000 euron korvauksen Graafisille palveluille tulostin ja kopiolaitteiden asiantuntijapalveluista.

Tulot koostuvat yleishallinnon ja muiden kustannusten kohdistamisesta liikelaitoksille, nettoyksiköille sekä normirahoitteisille oppilaitoksille.

	Alkuperäinen talousarvio 2019 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2019 1000 €	Tilinpäätös 2019 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	1 892		1 892	2 827	+935
Toimintakulut	- 5 079	225	-4 854	-5 008	-154
Toimintakate	-3 187	225	-2 962	-2 181	+781
Poistot				-2	

148 TASEYKSIKKÖ ELISA STADION

Toiminta-ajatus

Elisa stadion tarjoaa laadukkaat jalkapallon ottelu- ja harjoitteluolosuhteet Vaasassa sekä toimii monipuolisena tapahtumakeskuksena erilaisille yleisötapahtumille. Elisa stadion on 100 %:sti Vaasan kaupungin omistama ja toiminta on kaupunginhallituksen alaista. Kaupunginhallituksen yleisjaoston hyväksymän yhteistyösopimuksen mukaisesti stadionin operatiivisesta toiminnasta vastaa Vaasanseudun Areenat Kuntayhtymä toistaiseksi voimassa olevalla sopimuksella (Yj 18.5.2017, § 51).

Elisa stadionin urheilutoiminta oli vilkasta harjoitusten, otteluiden ja turnausten muodossa. Elisalla järjestettiin mm. Unelmien liikuntapäivä 10.5., tyky-päiviä sekä koulu- ja päiväkotiliikuntaa. Myös jalkapallon naisten A-maajoukkueen EURO2021-karsintaottelu pelattiin Elisa stadionilla. Vuoden 2019 Elisa stadionin käyttäjämäärä oli 25 683 sekä otteluiden ja turnausten arvioitu yleisömäärä 34 472.

Talouden toteutuminen

Taseyksikkö Elisa stadionin toimintatulot perustuvat Elisa Oyj:n kanssa laadittuun markkinointisopimukseen (Kh 14.9.2015, § 353). Toimintakulut koostuivat jalkapallostadionin toiminnan alijäämän kattamisesta ja tilojen käyttöön liittyneistä kuluista.

	Alkuperäinen talousarvio 2018 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2018 1000 €	Tilinpäätös 2018 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	150		150	150	
Toimintakulut	-186		-186	-153	33
Toimintakate	-36		-36	-3	33

160 YHTIÖMUOTOISESTI TUOTETTAVAT RUOKA- JA MATERIAALIPALVELUT

Toiminta-ajatus

Yhtiömuotoisesti tuotettavien ruoka- ja materiaalipalveluiden tulosalue vastaa kaupungin vastuulle jääneistä tehtävistä liittyen ruokahuoltoon, puhdistuspalveluihin sekä keskusvaraston toimintaan. Palvelukokonaisuuksien operatiivisesta toiminnasta vastaa tukipalveluyhtiö TeeSe Botnia Oy Ab.

Vaasan kaupungin Ruokapalvelut ostaa koulujen ja varhaiskasvatuksen ateriapalvelut Teese Botnia Oy Ab:ltä. Toiminnan laadullisuus ja taloudellisuus koordinoidaan kokonaisuutta ajatellen siten, että palvelujen loppukäyttäjät kokevat saavansa mahdollisimman hyvää, oikein ja turvallisesti, ravitsemussuosituksia ja kestävästä kehitystä noudattaen tuotettua ateriapalvelua. Ruokapalvelut toimii nettoyksikön tavoin, eli kattaa tuloilla toiminnasta aiheutuneet kulut ja mahdolliset investoinnit. Poikkeuksena on Soten puolelta tuleva Pääterveysaseman keittiön vuokra, joka siirtyi kaupungille, kun keittiö muutettiin palvelukeittiöksi. Muiden Soten keittiöiden vuokrat kuuluvat Teese Oy:lle.

Puhdistuspalvelujen talousarvio ei kuulu tulosalueen alaisuuteen, vaan näiden palveluiden osalta vastataan vain toiminnan koordinoinnista kaupungin yksiköiden tarpeisiin.

Keskusvarasto toimii kaupungin yksiköiden ja muiden asiakkaidensa tavaralogistiikan osaajana ja hallinnoijana. Varaston osalta tulosalueen tehtävänä on vastata varaston toiminnan yleisistä linjauksista sekä kehittämisestä yhteistyössä TeeSen Materiaalihallintopalveluiden kanssa. Keskusvarasto on edelleen kaupungin taseessa eli muodollisesti varaston toiminta on edelleen kaupungin omaa toimintaa. Myös keskusvarasto toimii nettoyksikön tavoin, eli toimintatuloilla (pääosin varastolisätuotot) on tavoitteena kattaa toiminnasta aiheutuvat menot sekä mahdolliset investoinnit.

Tavoitteiden toteutuminen

Tulosalue toimii molempien tulosityksiköidensä osalta nettoyksikön tavoin, eli toimintatuloilla on tavoitteena kattaa toiminnasta aiheutuvat menot sekä mahdolliset investoinnit. Tulojen ja menojen osalta vuoden 2019 talousarviossa oli mukana vielä myös sosiaali- ja terveystoimen tiedot, vaikkakin Soten tulot ja menot jäivät todellisuudessa Teese Botnialle.

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2019	Tavoitteen toteuma
Asiakastytyväisyys	kyselyn arviointi asteikko 1-5 keskiarvo 3,7 tai parempi	Kyselyä ei suoritettu kaupungin toimesta, vaan TeeSe teki kyselyn loppukäyttäjille. Kaupungin asiakastytyväisyyskysely helmikuu 2020.
Kestävä kehitys	huomioidaan energia- ja ilmastotyöryhmän tavoitteet	Kasvisruoan lisääminen ruokalistoilla Yksi kasvisruoka ateria /vko, henkilöstöravintolassa jatkuvasti kasvisruokaa saatavilla.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

- Talousarviota pienennettiin ennusteiden kohdalla, koska todettiin Soten tulojen ja menojen vaikuttavan vähentävästi molempia kohteita. Ruokapalvelujen osalta taloutta on todella hankalaa arvioida, koska sen toiminta on niin moninaista. Lisäksi koulut ovat osan vuodesta poissa käytöstä, jolloin käyttöasteen arviointi näin uuden toiminnan alkutaipaleella on ollut haasteellista.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019
ateriasuoritteet	3567398	3558432	2795749*	2966765**
tulot /suorite	3,37	3,61	4,94	3,47
Menot/suorite	3,44	3,62	4,94	3,61
Varaston kierto nopeus	12,9	15,9	15,9	14,5***

* Ta 2019 Suoritteet 2165749 (koulut ja päiväkodit) + arvioitu Soten suoritteet n. 630000 = 2795749

** Tp2019 sisältää vain koulut ja päiväkodit

*** Varaston kierto nopeus ajalta 12.12.2018 – 12.12.2019

Sisäisen valvonnan tavoitteet

- Tulosalueen sisäisen valvonnan arviointi sekä riskienhallinta mukana Talous- ja omistajaohjauksen arvioinnissa.

Talouden toteutuminen

Budjetointi vuodelle 2019 oli koulujen ja päiväkotien kohdalta vääristynyt, kun mukaan otettiin Soten palvelutalot kokonaisuudessaan. Talousarvioita muutettiin hieman vähentämällä tuloja ja menoja, mutta ei tarpeeksi. Tuloja jäi Ruokapalveluiden osalta saamatta yli 3 miljoonaa ja menoja jäi käyttämättä 2,6 miljoonaa. Ruokapalvelujen tulos jäi negatiiviseksi. Menopuolta rasittaa 8.4.2019 Pääterveysaseman muuttaminen palvelukeittiöksi, jolloin heidän vuokra siirtyi kaupungin kuluksi. Keskusvaraston tulosityksikön osalta tulos jäi positiiviseksi (varaston oikaisun jälkeen n. + 9 000 euroa).

	Alkuperäinen talousarvio 2019 1000 €	Talousarvio-muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2019 1000 €	Tilinpäätös 2019 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	13 799	-67	13 732	10 306	-3 426
Toimintakulut	-13 797	440	-13 357	-10 758	+2 600
Toimintakate	2	373	375	-452	-826
Poistot				-20	

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	1	0,15	1,15
Määräaikaiset	0		
Työllistetyt	0		

* Hankintapäällikön työpanoksesta budjetoitu tulosalueelle 15%.

VÄHÄNKYRÖN ALUELAUTAKUNTA

Toiminta-ajatus

Vähänkyrön aluelautakunta huolehtii yhdessä kaupungin muun organisaation kanssa Vähänkyrön kaupunginosan lähipalvelujen, elinkeinojen ja osallistumisen kehittämisestä poikkihallinnollisesti hyvinvoinnin ja elinvoiman edistämiseksi.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Hallintokunnan keskeiset tavoitteet vuodelle 2019	Tavoitteen toteuma
Kunnanosa-alueen vetovoimaisuuden kehittäminen	Vähänkyrön alueen asuntotonttien myynnin kasvattaminen, alueen asukasluvun kehittyminen	Ei ole toteutunut odotetusti
Väestön hyvinvointi	Lähipalveluiden parantaminen	Kotisairaanhoidon käynnistynyt, ikäkeskustoimintaa on pienimuotoisesti, perhekeskustoiminta ei ole käynnistynyt. Postin palvelut ovat säilyneet alueella. Lähimatkailupalvelut parantuneet kesäkahvilan myötä.
Työllisyysaste > 75 %	Tukea vaikeassa työmarkkinatilanteessa olevien arkea ja työelämään siirtymistä.	42% työtoimintajakson vuonna 2019 päättäneistä, ovat siirtyneet positiivisille jatkopoluille (työ, koulu, työkokeilu, TE-toimiston koulutus/kurssi). Asiakastytytyväisyyskyselyn mukaan asiakkaat kokevat työtoiminnan hyödylliseksi, viihtyvät ja kokevat saaneensa työtoimintajakson aikana tietoa ja taitoa, joka auttaa heitä tulevaisuudessa työelämään siirtymisessä.

Toimintakulut ja -tuotot

	Alkuperäinen talousarvio 2019 1000 €	Talousarvio-muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2019 1000 €	Tilinpäätös 2019 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	385	59	444	423	-21
Toimintakulut	-802	-85	-888	-825	+62
Toimintakate	-418	-26	-444	-402	+41

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2019	Tavoitteen toteuma
Talouden ja toiminnan riskit	Toiminnan oikeellisuus ja taloudellisuus	Toimintavarmuus toteutui, sijaiset saatiin, vakituisen henkilöstön määrä pysyi vakiona
Vahinkoriskit	Henkilökunnan työturvallisuus Asiakkaiden turvallisuus	Poikkeustilanteita ei syntynyt.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019
Järjestettyjen tilaisuuksien lukumäärä	10	7	12	13
Palvelu- ja neuvontatapahtumat:	4700	12240	12000	16845

fyysiset asiakaskäynnit				
Palvelu- ja neuvontatapahtumat: puhelut ja sähköpostit		1680		2515
Työpajatoimintaan osallistuvat ja työpäivät	65 3700	86 4021	65 3700	80 3139
Aluelautakunnan kokoukset	6	7	6	8
Asioiden lukumäärä	50	45	50	65

150 LAUTAKUNNAN HALLINTO JA YHTEISET

Toiminta-ajatus

Kunta on niin hyvä kuin ovat sen kaupunginosat, kylät ja taajamat. Alueen asukkaiden osallistuminen ja heidän tarpeistaan lähtevä toiminta sekä kumppanuuksien edistäminen ovat lähtökohtina alueen kehittämisessä elinvoiman näkökulmasta. Uuden paikallisuuden merkityksen kasvu parantaa alueellisten toimielinten merkitystä. Hallinto osallistuu aktiivisesti aluetta koskevien asioiden esille nostamiseen, valmisteluun ja päätöksentekoon yhteistyössä kaupungin ja muiden toimijoiden kanssa kaupungin ja Vähänkyrön alueen vetovoimaisuuden lisäämiseksi ja hyvinvoinnin edistämiseksi.

Talouden toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio 2019 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2019 1000 €	Tilinpäätös 2019 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot		13	14	42	+28
Toimintakulut	-362	-29	-391	-375	+16
Toimintakate	-361	-16	-378	-333	+45

151 YHTEISPALVELUPISTE VÄHÄKYRÖ

Toiminta-ajatus

Yhteispalvelupiste on kuntalaisten ensisijainen yhteydenottopaikka. Se on asiakaslähtöinen, tehokas ja helppokäyttöinen kanava erilaisten asiointi- ja neuvontapalveluiden hankkimiselle yhdestä pisteestä. Erityisesti väestön ikääntyminen ja etäisyys kantakaupungin neuvonta- ja muihin palveluihin lisäävät henkilökohtaisen palvelun tarvetta. Yhteispalvelupisteestä saa henkilökohtaista palvelua myös vuokra-asuntoasioissa ja se toimii ennakkoäänestyspaikkana.

Talouden toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio 2019 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2019 1000 €	Tilinpäätös 2019 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	85	1	85	57	-29
Toimintakulut	-94	-3	-98	-68	+29
Toimintakate	-10	-2	-12	-11	1

- Vähänkyrön vuokratalot Ki Oy:n isännöintisopimus päättyi 12/2018. Entisen toimitusjohtajan eläköityessä huhtikuussa 2019 henkilöstökulut ja toimintatuotot poistuvat tältä osalta 05/2019 alkaen.

152 KYRÖNMAAN TYÖPAJA ARPEETI

Toiminta-ajatus

Arpeeti tarjoaa kuntouttavaa työtoimintaa, työkokeilua, ohjattua työharjoittelua sekä palkkatuettua työtä Laihian, Isonkyrön ja Vaasan asiakkaille. Asiakaskunta koostuu vaikeassa työmarkkina-asemassa olevista eri ikäisistä työttömistä. Yhteistyötä tehdään tiiviisti Laihian, Isonkyrön ja Vaasan etsivien nuorisotyöntekijöiden, sosiaalitoimen sekä terveydenhuollon kanssa. Palveluiden tarkoituksena on tukea asiakkaiden arjenhallintaa sekä koulutukseen tai työhön siirtymistä ja lisätä asiakkaiden sosiaalisia verkostoja. Työtoiminnan lisäksi Arpeeti tarjoaa ryhmä- ja yksilövalmennusta, yritys- ja kouluvierailuja, mahdollisuuden säännölliseen liikuntaan sekä tukea työkyvyn selvittämiseen.

Talouden toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio 2019	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio 2019	Tilinpäätös 2019	Poikkeama (vaikutus tulokseen)
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	300	45	345	325	-21
Toimintakulut	-347	-52	-399	-382	+16
Toimintakate	-47	-7	-54	-58	-4

Työpajojen alueellisena ALU-koordinaattorina toimineen työvalmentajan siirryttyä töihin toiselle työpajalle Avin avustusta maksettiin sinne palvelujen ostona AVIn ohjeiden mukaan 3221 e.

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	6		6
Määräaikaiset	2		2
Työllistetyt		8	8

SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNTA

Toiminta-ajatus

Sosiaali- ja terveystoimen toimialaan kuuluvat seuraavat palvelut: sosiaalityö- ja perhepalvelut, vanhusten palvelut sekä terveyspalvelut mukaan lukien terveydenhuollon yhteistoiminta-alueen, erikoissairaanhoidon, kotouttamisen ja työterveyshuollon.

Tavoitteiden toteutuminen

Tavoitteet	Mittarit	Toimenpiteet	Toteutuma
Hyvinvoivat kuntalaiset	Avainmittarit on nimetty koko kaupungin osalta	Sähköisen hyvinvointikertomuksen käytön kehittäminen yli hallintokuntarajojen, toimenpideohjelma, valtuutetuille katseluoikeus sähköiseen hyvinvointikertomukseen, mukanaolo hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen	Hyvinvointikertomuksen valmisteluun perustettiin oma HYTE-työryhmä. Hyvinvointikertomusta on laadittu syksystä 2019 ja tavoitteena on että kertomus valmistuu keväällä 2020. Valmisteltiin lisäksi lasten, nuorten ja perheiden

		yksikön valmistelussa	hyvinvointisuunnitelma. Toimialalla tehtiin ulkoinen laatuauditointi ja toimialalle myönnettiin laaduntunnustus.
Kustannusten hallinta/vähentäminen	Sosiaali- ja terveydenhuollon kokonaiskustannukset eivät nouse asukaskohtaisessa tarkastelussa ja ovat Manner-Suomen keskitasoa.	Kuntalaisen omatoimisuuden lisääminen, varhainen puuttuminen ja ennaltaehkäisy, palvelut kotiin, palveluverkon ja ketjujen optimointi, uudet toimintatavat ja sähköiset palvelut, palveluiden tuotteistaminen ja hinnoittelu	Sosiaali- ja terveystoimen kustannuksia on pyritty hallitsemaan erilaisten säästötoimenpiteiden kautta. Tilanne jatkuu haastavana koska erikoissairaanhoidon kustannusten nousu vaikuttaa kokonaisuuteen.
Osaava ja riittävä henkilökunta	Pätevät hakijat/haku Pätevä henkilö/vakanssi Koulutusmääräraha/palkkamenot Henkilöstömitoitus/mitoitus palveluittain	Hyvien työolosuhteiden edistäminen, koulutusmäärärahat suositusten ja tarpeen mukaiset, TVA lomakkeen päivittäminen, hyvän työnantaja imagon parantaminen	Kehityskeskusteluja pidetty sovitun mukaan ja työnantajan ja työntekijän arvolutapakset on huomioitu sosiaali- ja terveystoimen toiminnassa. Vakinaisen ja määräaikaisten henkilöstön saatavuus on kasvava ongelma koko toimialalla
Valmistautuminen sote-uudistukseen /sote-palveluiden integraatioon	Tehdyt poliittiset päätökset ja käynnistyneet valmistelutoimenpiteet	Suunnittelun ja valmistelun riittävä resursointi	Hyvinvointikuntayhtymän valmistelu on aloitettu ja tavoitteena on uusi organisaatio vuonna 2021/2022. Valtakunnalliseen valmisteluun on haettavana valtionavustuksia.
Oikein mitoitettut palvelut	Määräajat ja suositukset toteutuvat, käyttöaste	Resurssien uudelleenkohdennus, uudet toimintatavat, asiakaskriteerien täsmentäminen	Säästötoimenpiteiden ja edellytysten yhteydessä resursointia on tehostettu tulosalueilla ja asiakaskriteereitä tarkennettu.
Asiakkaan osallisuuden ja autonomian lisääminen	Tehdyt asiakaskyselyt, reklamaatioiden määrä, roidu-asiakaspalaute, TAK-asiakaskysely	Selkeät toimintaprosessit toteutukseen, asiakasraatien ja kokemusasiiantuntijoiden käyttäminen palvelujen suunnittelussa, arvioinnissa ja kehittämisessä	Kokemusasiiantuntijat osallistuneet laatutyöskentelyyn ja kehittämiseen. Maahanmuuttajataustaisia koulutettiin kokemusasiiantuntijoita.

Toimintakulut ja –tuotot

	Alkuperäinen talousarvio 2019 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2019 1000 €	Tilinpäätös 2019 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	32 227	2 154	34 381	34 715	+333
Toimintakulut	-247 154	-11 054	-258 208	-260 941	-2 732
Toimintakate	-214 927	-8 900	-223 827	-226 226	-2 399
Poistot				-728	

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	1 432	45	1 477
Määräaikaiset	484	55	539
Työllistetyt	7	25	32

200 SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMEN YHTEISET JA TEKNISET TUKIPALVELUT

Toiminta-ajatus

Sosiaali- ja terveystoimen yhteisten ja teknisten tukipalveluiden tehtävänä on mahdollistaa asiakkaiden ja potilaiden hoito ja palvelut muilla tulosalueilla huolehtimalla tilojen, kalusteiden, koneiden ja laitteiden toimivuudesta ja turvallisuudesta sekä liina-, potilas-, ja työvaatteiden hankinnasta ja huollosta.

Vuoden 2018 alusta yhteisiin ja teknisiin tukipalveluihin kuuluu myös digitaalisten palveluiden yksikkö, joka kehittää digitaalista etäpalveluiden toimintaa koko toimialalla. Yksikön tarkoitus on myös tuottaa palveluita, joiden avulla toimialaan saataisiin tehokkuutta, lisättäisiin työhyvinvointia ja saataisiin kustannussäästöjä.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2019	Tavoitteen toteuma
Henkilöstön hyvinvointi ja työn tuottavuus	Tiedonkulun ja työhyvinvoinnin parantaminen työpaikkakokouksilla, tiedotteilla ym.	Työpaikkakokouksia on pidetty suunnitelman mukaisesti, tiedonkulkua on pyritty parantamaan sisäisten tiedotteiden kautta

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2019	Tavoitteen toteuma
Turvalliset ja terveelliset toimitilat	Turvallisuuden takaaminen kaikissa toimipisteissä varmistamalla turvahenkilöstön, - palvelujen ja -laitteiden toimiminen ja saavutettavuus Turvallisuuskoulutusten järjestäminen eri toimipisteissä Turvatiimi	Turvallisuuskoulutuksia on järjestetty aikataulun mukaisesti ja turvatiimi on säännöllisesti pitänyt kokouksia

Talouden toteutuminen

Palvelualueen toimintatuotot ovat toteutuneet 132 000€ yli muutetun talousarvion, ylitys johtuu projektien avustuksista. Palvelualueen toimintakulut ovat toteutuneet 376 000€ alle muutetun talousarvion. Alitus johtuu pääsääntöisesti palveluiden ostoista, johon on vaikuttanut kaupungin asettama hankintakielto.

	Alkuperäinen talousarvio 2019 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2019 1000 €	Tilinpäätös 2019 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	235	411	646	778	132
Toimintakulut	-3 467	-238	-3 705	-3 331	-374
Toimintakate	-3 231	173	-3 059	-2 552	-507

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	18	1	19
Määräaikaiset	4		4
Työllistetyt		1	1

210 SOSIAALITYÖ JA PERHEPALVELUT

Toiminta-ajatus

Tulosalueen tehtävänä on asiakkaan ja perheen voimavaroista ja tarpeista lähtien edistää ja ylläpitää hyvinvointia, terveyttä, turvallisuutta sekä osallisuutta järjestämällä tarpeenmukaisia, vaikuttavia, laadukkaita ja kustannustehokkaita sosiaali- ja terveyspalveluja. Sosiaalista hyvinvointia edistetään yhteistyössä kaupungin eri toimialojen ja muiden toimijoiden kanssa tavoitteiden toteuttamiseksi.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2019	Tavoitteen toteuma
1. Hyvinvointi	1. Sosiaalihuoltolain mukaisten palvelutehtävien asiakasprosessien ja työnjaon selkiyttäminen 2. Monialaisen arvioinnin työmenetelmien kehittäminen ja toimintakyvyn arvioinnin menetelmien (Kyky, TUVA ja/tai ICF) käyttöönotto 3. Valvonnan ja omavalvonnan laadun kehittäminen 4. Digitaalisten palvelujen kehittäminen mm.	1. Palveluprosesseja päivitetty SHQS-laaturyöön ja Kanta-arkistoon liittyvässä kehittämistyössä 2. Toimintakykymittarien käyttöönotto ei toteutunut suunnitellusti 3. Omavalvontasuunnitelmat päivitetty. Tehty valvontakäynnit mielenterveys- ja päihdekuntoutujien sekä lastensuojelun sijaishuollon yksityisiin palveluyksiköihin

	LAPE-muutosohjelman suunnitelman mukaisesti 5. Perhehoidon ja perhetyön laadun ja työmenetelmien kehittäminen	4. Digipalvelukokeiluja tehtiin lasten ja perheiden palveluissa, otettiin käyttöön mobiiliajanvaraus ja aikuisten sosiaalityön chat-palvelu 5. Perhehoidon tukipalvelujen järjestämisestä tehtiin sopimus mm. Pietarsaaren kaupungin kanssa
2. Talouden tasapaino	1. Palvelujen tuotteistaminen ja kustannustietoisuuden kehittäminen 2. Osallistuminen maakunta- ja sote-muutostyöhön 3. Mielenterveys- ja päihdepalveluverkon kehittäminen 4. Asiakastietojärjestelmän kehittäminen palvelutehtävittäin Kanta-arkistovalmiuteen	1. Tehdyt palvelukuvaukset, talouden seurantaraportit 2. Sote-valmistelu keskeytyi keväällä, osallistuttiin hyvinvointikuntayhtymän valmisteluihin 3. Kehittämistyötä jatkettiin H-talon toimintojen suunnittelulla 4. Kanta-arkiston valmistelua jatkettiin asiakasdokumenttien massa-ajoin

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Toimialan ja tulosalueen toimintaan kohdistui toimintavuoden aikana voimakkaat säästövaateet. Toimintaa hankaloitti valtuuston myöntämän talousarvion alijäämäisyys (3,4 milj. euroa). Tulosalueelta edellytettiin käyttösuunnitelman laatimisen yhteydessä lisäsäästöjä. Loppuvuodesta jouduttiin tekemään lisämäärärahaesitys talousarvion tasapainottamiseksi. Monissa palveluissa asiakasmäärät pysyivät korkeina. Vaikka valtakunnallinen sote-valmistelu pysähtyi, Pohjanmaan sote-palvelujen suunnittelua jatkettiin hyvinvointikuntayhtymän valmisteluna. LAPE-muutosohjelman jälkeen on jatkettu perhekeskusvalmistelua ja systeemisen työtavan käyttöönottoa sekä mielenterveys- ja päihdepalvelujen yhteensovittamista keskussairaalan kanssa.

Tulosalueen kaikki palvelutehtävät on liitetty Kanta-arkistojärjestelmään, minkä vuoksi toiminta- ja kirjaamistapojen kehittämistä on jatkettu. Toimintavuoden aikana valmisteltiin monialaisesti lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaa. Valtuusto hyväksyi uuden kotouttamisohjelman. Ohjelman täytäntöönpano aloitettiin mm. maahanmuuttajataustaisten kokemustoimijoiden kouluttamisella. Tulosalueella tehtiin SHQS-laaturajajärjestelmän mukaisesti palvelukohtaiset itsearviointit ja jatkettiin palveluprosessien mallintamista. Tulosalue osallistui toimialan ulkoiseen laatuauditointiin, jonka perusteella toimiala sai laaduntunnustuksen.

Lapsi- ja perhesosiaalityössä asiakkuuksien määrä pysyi korkeana. Uuden vakanssit saatiin käyttöön kevään aikana, mikä näkyi mm. ostopalvelujen käytön vähenemisenä ja henkilöstön sairauspoissaolojen 30 prosentin vähenemisenä. Palvelualueella päästiin säädettyihin määräaikoihin kevään aikana, vaikka työn kuormittavuus on pysynyt korkeana. Suositusten mukaiset asiakasmäärät sosiaalityöntekijää kohden ylittyivät edelleen. Sijaishuollon ostopalvelujen käyttö pysyi ennakkoarvioiden mukaisesti korkeana. Perhehoidon tukipalvelujen kehittämistä jatkettiin maakunnallisena palveluna.

Lasten ja perheiden palvelut -palvelualue huolehti lasten ja perheiden sosiaalihuoltolain mukaisista avopalveluista, mm. lapsiperheiden kotipalvelusta ja perheneuvonnasta. Lapsiperheiden kotipalvelun pääpaino on ennaltaehkäisevässä työssä. Ennaltaehkäisevän perhetyön resurssit eivät vastaa tarpeita. Kotouttamispalveluja annettiin kotouttamisen piirissä oleville kiintiöpakolaisille ja turvapaikan saaneille.

Laittomasti kaupungissa olevien henkilöiden lukumäärä kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna huomattavasti. Kotouttamistyön koordinointiin saatiin valtuuston päätöksellä määräraha, mutta se jätettiin säästösyistä käyttämättä. Oleskeluluvan saaneiden Vaasaan muutto pysyi edellisvuosien tasolla. Turvapaikanhakijoiden määrän laskiessa Vastaanottokeskuksen paikkamäärää supistui 200 paikkaan.

Aikuisten sosiaalityön palvelualueella keskityttiin palveluprosessien ja työnjaon kehittämiseen sosiaalihuoltolain mukaisten palvelujen järjestämisessä. Asiakasmitoitus työntekijää kohden on edelleen reilusti yli suositusten. Asiakkaiden palvelutarpeiden taustalla on useimmiten elämänhallinnan ongelmat, pitkäaikaistyöttömyys sekä mielenterveys- ja päihdeongelmat. Asiakkaiden mielenterveys- ja päihdeongelmista johtuen sosiaalipalvelujen tarve kasvoi huomattavasti. Asunnottomuus ja elämänhallinnan vaikeudet korostuivat vuonna 2019. Taloudellisen tuen palvelussa tehtiin tiivistä yhteistyötä Kelan kanssa yhtenäisten toimintatapojen kehittämiseksi. Työllisyystilanteen paraneminen alkoi näkyä loppuvuodesta, mutta edelleen monella pitkäaikaistyöttömällä on vaikeuksia työllistyä. Kuntouttavan työtoiminnan osalta työtoimintapäivät laskivat edellisvuodesta parilla tuhannella päivällä johtuen asiakkaiden huonosta toimintakyvystä. Vaasa vastaa työvoiman monialaisen yhteispalvelun TYP:n koordinoinnista kymmenen kunnan alueella. Vaikeavammaisten kuljetuspalvelut pystyttiin toteuttamaan kaupunginhallituksen asettaman tavoitteen mukaisesti.

Aikuisten sosiaali- ja hoitopalveluiden palvelualue vastasi sosiaali- ja terveydenhuoltolakien mukaisista matalan kynnyksen avopalveluista sekä eri tasoista asumispalveluista. Palveluun pääsy aika nuorille tarkoitettuihin mielenterveys- ja päihdepalveluiden pitkittyi kasvaneen asiakasmäärän vuoksi. Kehitysvammaisten päivä- ja työtoiminnan järjestämistä koskeva palveluverkkoselvitys valmistui maaliskuussa 2019. Selvityksen pohjalta käynnistettiin kehitysvammaisten päivätoiminnan organisointi hajallaan olevia pieniä yksiköitä yhteen kokoavaksi toimintayksiköksi Teeriniemelle. Kehitysvammaisten päivä- ja työtoiminta sekä asumispalvelut pystyttiin järjestämään tarvetta vastaavasti. Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien, kehitysvammaisten sekä neuropsykiatrisia haasteita omaavien henkilöiden kotikuntoutuspalveluiden kysyntä kasvoi edellisvuodesta 30 %. Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien sekä vaikeavammaisten asumispalveluiden järjestämisessä tehtiin yhteistyötä erikoissairaanhoidon kanssa. Asumispalveluihin tuli vuoden aikana yli 30 uutta asiakasta. Yhteistyössä Vaasan sairaanhoitopiirin kanssa jatkettiin suunnittelua mielenterveys- ja päihdepalveluiden yhdistämiseksi sekä ns. H-taloon siirtyvien toimintojen suunnittelua.

Kehittämistoiminta

Toimintavuonna jatkettiin LAPE-muutosohjelman toiminnoista perhekeskustoiminnan kehittämistä ja systeemisen toimintamallin käyttöönottoa sekä jatkettiin sosiaali- ja terveystoimen ja sivistystoimen kanssa lasten ja perheiden palvelujen kehittämistä Vaasan kaupungin lape-työryhmässä. Lasten hyvinvointisuunnitelmaa valmisteltiin yhteistyössä muiden hallintokuntien kanssa. Palvelualuejohtaja Björninen osallistui Sosiaali- ja terveysministeriön työryhmään, jonka valmistelee vaativan sijaishuollon palveluja sekä lasten ja nuorten vaativampien palvelujen osaamiskeskusta valmistelevaan työryhmään. Palvelualuejohtaja Mustonen osallistui perusterveydenhuollon yksikön johdolla tehtävän sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämissuunnitelman valmisteluun. Lasten ja perheiden palveluissa kehitettiin sosiaalihuoltolain mukaisia perhetyön työmenetelmiä. Aikuisten sosiaalityön tiimien työskentelyä kehitettiin lean-menetelmällä. Tulosalueen laatutyöryhmän toiminnassa ja laadun itsearvioinnissa oli aktiivisesti viisi asiakasedustajaa.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019
Yhteydenotot (SHL) lapsi- ja perhesosiaalityöhön	263	224	300	228
Lastensuojelun vireilletulot	1 330	1 349	1 350	1 393

Määräaikana tehdyt vireilletulot	92 %	83 %	100 %	96 %
Lapsiperheiden palvelutarpeen arvioinnit	622	425	700	433
Määräaikana tehdyt arvioinnit ja selvitykset	80 %	69 %	100 %	97 %
Lastensuojeluasiakkaat, lapsia	744	767	700	833
Omaishoidontuki, asiakkaita	152	168	155	153
Perhehoito				
- oma toiminta, hoitovrk	20 869	20 474	24 000	20 511
- ostopalvelu, hoitovrk	0	1 095	0	1 448
Lastensuojelun laitoshoido				
- oma toiminta, hoitovrk	7 004	9 009	8 000	8 704
- ostopalvelu, hoitovrk	4 479	6 822	4 200	8 722
Perheneuvola, käyntejä	1 482	1 620	1 750	1 550
Kehitysvammaisten iltapäivätoiminta, hoitopäiviä	2 305	2 329	2 500	2 236
Lapsiperheiden kotipalvelu	5 620	4 088	5 700	4 164
- SHL:n mukaisia käyntejä	4 730	2 736	4 800	2 668
- lastensuojelulain mukaisia	890	1 352	900	1 496
Vaasan vastaanottokeskus				
- kuntaan siirtymisaika	54 vrk	50 vrk	60 vrk	38 vrk
- majoitusvuorokausia	139 312	108 494	102 200	91 537
Pohjanmaan Sovittelutoimisto, aloitteita	445	528	600	567
Perheoikeudelliset asiat, käyntejä	-	-	2 384	1 964
Kotoutumisen tukeminen				
- uusia asiakkaita	259	179	160	124
- asiakk korvauksen piirissä	665	764	500	714
Yhteydenotot aikuisten sosiaalityöhön	-	1 113	1 100	1 117
Työikäisten palvelutarpeen arvioinnit		241	220	220
Täydentävää toimeentulotukea saaneet kotitaloudet	1 412	741	1 500	1 530
Ehkäisevää toimeentulotukea saaneet kotitaloudet	432	414	450	529
Vaikeavammaisten kuljetuspalvelu				
- matkoja	82 478	73 475	75 000	68 438
- asiakkaita	1 793	1 672	1 790	1 597
Henkilökohtainen apu, asiakkaita	345	350	400	345
Kuntouttava työtoiminta, toimintapäiviä	17 788	19 133	19 400	17 340
Kehitysvammaisten avo-, päivä- ja työtoiminta EHL				
- oma toiminta, asiakkaita	160	164	180	174
- ostopalvelut, asiakkaita	83	77	85	81
Psykososiaalinen avokuntoutus, käyntejä	1 451	1 393	1 700	1 443
Kotikuntoutustiimi, käyntejä	3 714	4 262	4 100	6 101
Päihdehuollon laitospäästös				
- oma toiminta, hoitovrk	2 882	3 058	3 100	2 221
- ostopalvelu, hoitovrk	1 884	3 565	3 700	2 892

Nuorisoasema Klaara ja mielenterveys- ja riippuvuuskeskus Horisontti, käyntejä	16 158	14 386	16 500	14 810
Vammaisten asumispalvelut				
- oma toiminta, asumisvrk	32 881	33 537	33 000	33 613
- ostopalvelu, asumisvrk	34 750	36 086	36 000	37 944
Mielenterveys- ja päihde-kuntoutujien asumispalvelut				
- oma toiminta, asumisvrk	8 879	7 877	8 900	8 333
- ostopalvelu, asumisvrk	38 016	37 031	39 400	43 452

Suorite, talouden tunnusluku	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019
Omaishoidontuki, e/as	6 550	6 629	7 260	7 606
Perhehoito, e/hoitovrk	71,7	84,9	77,2	87,1
Lastensuojelun laitoshoido oma toiminta, brutto, e/vrk	465	370	395	371
ostopalvelut, netto, e/vrk	269	296	230	295
Perheneuvola, e/käynti	290	295	300	294
Lapsiperheiden kotipalvelu, e/käynti	126	173	126	164
Vastaanottokeskus, e/vrk	28,6	30,2	33,4	33,8
Pohjanmaan sovittelutoimisto, e/aloite	628	555	556	496
Täydentävä ja ehkäisevä toimeentulotuki, e/kotitalous	252	434	272	232
Vaikeavammaisten kuljetuspalvelu e/matka	20,9	21,7	20,7	23,0
e/asiakas	961	956	866	988
Henkilökohtainen apu, e/as	12 287	12 798	9 620	12 463
Kuntouttava työtoiminta, e/pv	25,4	22,3	26,0	22,7
Nuorisoasema Klaara ja mielenterveys- ja riippuvuus- keskus Horisontti, e/käynti	28,7	34,7	34,2	34,0
Psykososiaalinen avokuntoutus, e/käynti	-	161,9	135,3	180,9
kotikuntoutus, e/käynti	-	63,4	68,3	53,5
Päihdehuollon laitostuntoutus oma toiminta, brutto, e/vrk	222	225	208	295
ostopalvelu, brutto, e/vrk	130	133	70	125
Kehitysvammaisten päivä- ja työtoiminta EHL oma toiminta, brutto, e/as/v	10 007	10 788	8 856	10 957
ostopalvelu, brutto, e/as/v	14 905	17 889	12 629	14 649
Vammaisten asumispalvelut oma toiminta, netto, e/vrk	115,3	111,7	113,1	111,3
ostopalvelu, netto, e/vrk	141,0	144,6	128,9	160,0
Mielenterveys- ja päihde- kuntoutujien asumispalvelut oma toiminta, netto, e/vrk	113,7	135,4	106,5	127,8
ostopalvelu, netto, e/vrk	57,5	66,7	61,7	69,2

Sisäisen valvonnan tavoitteet

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2019	Tavoitteen toteuma
Henkilöturvallisuus ja turvallisuusuhat asiakastyössä	Turvallisuuskoulutus, turvallisuuskävelyt, henkilöturvallisuuslaitteiden säännöllinen tarkistus	Yksiköissä tehty turvallisuus-kävelyjä, henkilöstö osallistunut turvallisuuskoulutuksiin
Palvelurakenteen muutokset sote-alueen valmisteluun liittyen	Palvelurakenteiden suunnitteluun ja valmisteluun osallistuminen, palveluketjujen ja päätöksenteko-ohjeistuksen selkiyttäminen, työnohjauksen järjestäminen ja sisäinen koulutus	Laatujärjestelmän mukaisesti päivitetty toimintaohjeet ja pääosa palveluprosessi-kuvauksista
Oman palvelutuotannon tuottavuus ja yksikköhinnat	Kustannustietoisuuden lisääminen ja yksikköhintojen tarkistaminen	Talouden seuranta toteutunut kaupungin ohjeistuksen mukaisesti, talouden tasapainottamiseksi tehty säästötoimenpiteitä – näistä huolimatta annettu kehys ylittyi
SHQS-laatujärjestelmän käyttöönotto	Laatujärjestelmän mukaisten itsearviointien perusteella tehdyt kehittämistoimenpiteet ja sisäisten arviointien tekeminen	Tulosalue osallistui Quality Lab Oy:n ulkoiseen auditointiin, yksiköissä tehtiin laatujärjestelmän mukaiset itsearviointit, joiden perusteella laadittiin yksikkökohtaiset kehittämissuunnitelmat
Palveluketjujen kehittäminen ja toimintojen koordinointi	Asiakasprosessien mallintaminen ja kehittäminen yhdessä asiakkaiden ja eri toimijoiden kanssa Toimintakykymittarien käyttöönotto Monialaisen palvelutarpeen arvioinnin ja asiakassuunnitelmien tekemisen kehittäminen	Kanta-järjestelmään liittymisen ja laatujärjestelmän myötä päivitetty pääosa prosesseista, asiakkaat osallistuivat laaturyhmän työskentelyyn, koulutettiin 11 maahanmuuttajataustaisia kokemustoimijaa

Talouden toteutuminen

Toimintatuotot toteutuivat 0,2 % eli 20.000 € alle talousarvion. Myyntituotoissa 140.000 € alitus ja muissa toimintatuotoissa saman kokoluokan ylitys.

Toimintakulut toteutuivat 0,8 % eli 400.000 € alle muutetun budjetin. Henkilöstökulut alittuivat 470.000 €, pääosin muiden palkkamenojen 705.000 € alituksen vuoksi. Palvelujen ostot ylittyivät 420.000 €. Ylityksestä 570.000 € syntyi asiakaspalvelujen ostoista, joista eniten ylittyivät vammaisten asumispalvelujen ostopalvelut 550.000 €. Avustukset ylittyivät 310.000 €, vaikka turvapaikanhakijoiden vastaanottoraha alittui 210.000 €, koska vastaavasti vammaisille annetut avustukset ylittyivät 275.000 € ja henkilökohtaisen avun palvelusetelimenot 370.000 €. Sisäisen vuokramenot ylittivät talousarvion 140.000 €.

	Alkuperäinen talousarvio 2019	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio 2019	Tilinpäätös 2019	Poikkeama (vaikutus tulokseen)
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	8 968	306	9 274	9 222	- 52
Toimintakulut	50 229	- 2 812	- 53 041	- 53 666	- 625
Toimintakate	- 41 261	- 2 505	- 43 767	- 44 444	- 677

Poistot				-36	
---------	--	--	--	-----	--

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	310,0	12,2	322,2
Määräaikaiset	116,0	10,6	126,6
Työllistetyt	1,0	3,6	4,6

220 KOTI- JA LAITOSHOITO

Toiminta-ajatus

Koti- ja laitoshoidon järjestämällä palveluilla tuetaan tarpeen mukaan ikääntyneiden ja toimintarajoitteisten vaasalaisten itsenäistä ja turvallista, hyvää elämää sekä heidän toimintakykynsä ylläpitämistä ja parantamista. Koti- ja laitoshoidon tulosalueeseen kuuluvat palvelualueet Ikäkeskus, Kotihoito, Palveluasuminen ja Laitoshoido.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2019	Tavoitteen toteuma
Palvelurakenne valtakunnallisten linjausten mukainen	75v. täyttäneistä asuu kotona 94 % Omaishoidon peittävyys 6 %	91,6 % 5,3 %
Odotusajat palveluihin säännösten mukaiset	Odotusajat alle 3 kk Palvelujen prosessien päivittäminen	76 pv Keskimääräinen jonotusaika 01.07-31.12.2019 välisellä ajalla
Tuottavuuden parantaminen	Kotihoidossa: hoitajat 55 % Kotisairaanhoido ja terapeutit 30 %	Kotihoito: 41,5 % Kotisairaanhoido 21,3 % Terapeutit 24,3 %

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Koti- ja laitoshoidon palvelurakenne vastaa kansallisia suosituksia. Laitoshoido on purettu kokonaan ja kotona asumista tuetaan laajalla palvelukonseptilla. Tehostetun palveluasumisen kapasiteetti (oma ja ostopalvelu) näyttää riittävän tämän päivän tarpeisiin. Haasteena tulee olemaan lähivuosien ikääntyvien ihmisten määrän kasvu. Koti- ja laitoshoidon puolella ollaan tehostettu kaikkia palvelujen prosesseja ja tarkastellaan jatkuvasti palvelujen kriteereitä.

Kaupunginsairaalan vuodeosaston paikkamäärä nostettiin kesällä 74 paikasta 76 paikkaan, kotisairaalaan lisättiin aamu- ja iltavuoroon yksi hoitaja lisää vastaamaan akuuttihoitojen tarpeeseen. Näiden toimenpiteiden lisäksi kaupunginsairaalan vuodeosastojen toimintaa muutettiin siten, että vuodeosastot ottavat uusia potilaita vastaan 24/7, millä osaltaan voidaan vähentää siirtoviivopotilaiden määrän kasvua keskussairaalaissa. Haasteena kaupunginsairaalaissa on edelleen siellä tehostetun palveluasumisen paikkaa odottavat asiakkaat, joita on ollut keskimäärin 15 – 20 koko vuoden ajan.

Kotihoidon haasteena on henkilöstön saatavuus. Rekrytointiongelmien johdosta henkilöstön työhyvinvointi on heikentynyt ja tämä näkyy myös työyksiköissä siinä, että tuottavuuden parannus ei ole toteutunut tavoitteiden mukaisesti. Kotihoidon puolella on jatkettu tiimityön kehittämistä. Omaishoidon puolella

henkilökohtaisen budjettia kokeiltiin valtion rahoituksen turvin. Tästä saadut kokemukset ovat myönteisiä ja niitä tullaan hyödyntämään jatkossa omaishoidon kehittämisessä.

Ikäkeskuksessa on kehittämiskohteena ollut muun muassa SAS-toiminnan tarkastelu ja uusien toimintamallien kehittäminen prosessien vauhdittamiseksi.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku (bruttokustannukset)	TP 2017 €	TP 2018 €	TA 2019 €	TP 2019 €
Ikäkeskus Päivätoiminnan hoitopäivän hinta oma toiminta ja ostopalvelut	146	121	156	121
Kotihoito Kotihoidon palvelut / asiakas Kotisairaanhoidon hinta / asiakas	7 640 889	8 510 940	7 233 942	8 237 734
Palveluasuminen Hoitopäivän hinta, oma toiminta Ostopalvelujen hoitopäivähinta Palvelusetelit, setelin keskiarvo	133 110 54	148 109-120 77	130 104-113 70	145 123 70
Laitoshoito Hoitopäivän hinta Kotisairaalahoidon hinta / asiakas	301 1 345	361 1 695	291 1 738	293 1 426
Kokonaiskustannukset 75+ - vuotiaat* Ikäkeskus Kotihoito Tukipalvelut Omaishoidon tukipalvelut Palveluasuminen Laitoshoito	683 3 287 284 314 3 954 2 063	716 3 365 275 313 4 513 1 626	777 3 123 283 385 4 404 1 260	752 3 373 217 316 4 677 1 263
*75+ 31.12.2018: 6 032 (2017: 5949: 2017)				

Sisäisen valvonnan tavoitteet

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2019	Tavoitteen toteuma
Ikäihmistien määrän kasvu tulevina vuosina	Kotona asumisen peittävyys 75 v täyttäneistä 94 % Omaishoidon peittävyys 6 %.	91,6 % 5,3 %
Sujuvat sisäiset ja ulkoiset prosessit	Odotusajat eri palveluihin säännösten mukaiset Siirtoviivepotilaiden määrä ja Y15 potilaiden määrä vähenee	76 pv Keskimääräinen jonotusaika 01.07-31.12.2019 välisellä ajalla Siirtoviivepäivät 1 396 ennallaan Y15 – 1 102 – vähentänyt 245 potilasta
Tulosalueen palvelujen tuottavuus	Yksikköhinnat kilpailukykyiset Prosessit tarkasteltu	Vertailu yksityisiin vaikea. Prosessit päivitetty

Talouden toteutuminen

Toimintatulot:

Tulosalueen tuotot olivat 210 100 € yli muutetun talousarvion, lähinnä tukien ja avustuksien vuoksi.

Toimintakulut:

Tulosalueen kulut toteutuivat n. 1,3 M€ alle muutetun talousarvion lähinnä henkilöstökulujen vuoksi. Haasteena on ollut rekrytointi. Koti- ja laitoshoidossa varsinkin kotihoidon puolelle ei olla saatu rekrytoitua riittävästi hoitohenkilökuntaa. Tämä on johtanut siihen, että kotihoidon ostopalveluja, palveluseteliä on jouduttu käyttämään merkittävästi yli budjetoidun. Myös kaupunginsairaalan alkuvuoden lääkäri rekrytoinneissa on ollut haasteita.

	Alkuperäinen talousarvio 2019	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio 2019	Tilinpäätös 2019	Poikkeama (vaikutus tulokseen)
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	12 797	261	13 058	13 268	+ 210
Toimintakulut	-67 343	- 1 370	- 68 713	- 68 056	+657
Toimintakate	-54 546	- 1 109	-55 655	- 54 788	+868
Poistot				-330	

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	686	27	681
Määräaikaiset	234	6	240
Työllistetyt	6	18	24

230 TERVEYSPALVELUT

Toiminta-ajatus

Terveyspalvelut-tulosalue tuottaa hyvää elämää ja omaehtoista selviytymistä tukevia väestön tarvitsemia terveydenhuollon asiantuntijapalveluja, joiden tavoitteena on ennalta ehkäistä ja hoitaa sairauksia sekä parantaa toimintakykyä yhdessä potilaan, kuntalaisten, eri hallintokuntien ja muiden toimijoiden kanssa. Tehtävistä ja toimintaedellytyksistä säädetään Terveystarkastuslaissa (30.12.2010/1326). Tehtäviä ovat mm. Terveysneuvonta ja -tarkastukset, seulonnat, neuvolapalvelut, koulu- ja opiskeluterveydenhuolto, todistukset, sairaanhoito, suun terveydenhuolto, lääkinnällinen kuntoutus ja virka-apu muille viranomaisille.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2019	Tavoitteen toteuma
Oikea-aikaiset ja laadukkaat palvelut Hyvä palveluiden saatavuus ja peittävyys	Kiireetön jono lääkärille ja hammaslääkärille ei ylitä terveydenhuolto- lain määräystä	Lääkärille 9,5viikkoa (v2018: 9,0) Lain määrittämä maksimi: 10,0 Hammasjono n. 6kk. Lain määrittämä maksimi: 6kk
Toimiva ja monipuolinen palvelurakenne Nk. neuvola-asetuksen mukainen toiminta	Terveystarkastusten toteuttaminen asetuksen mukaisesti	1,5,8 luokkalaiset kutsuttu laajaan terveystarkastukseen

Tavoitteiden, voimavarojen ja toiminnan tasapaino Asukkaiden palveluiden saamisen parantaminen	Asukkaiden määrä / terveysaseman lääkäriavokanssi = 1700 Asukkaiden määrä / terveysasemien sairaanhoitajan vakanssi = 780	Lääkäriavokanssi / 2080 as (Keskushallinnon toimesta asetettu "Tauolle säästösyistä")
Osaava, uudistuva ja motivoitunut henkilöstö Henkilöstön hyvinvoinnin parantaminen Henkilöstön täydennyskoulutuksesta huolehtiminen	Työilmapiiirikyselyn tulos kaupungin keskiarvoa Lakisääteinen täydennyskoulutus annetaan suositusten mukaisesti	Kokonaistulos alle kaupungin keskiarvon. Koulutus on toteutunut suunnitellusti

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

- Jonotusaika lääkäriille ja hammaslääkäriille lähestyy laissa määriteltyä maksimia. Syynä tilanteeseen on jo vuosia ollut rekrytoinnin ongelmat ja viime vuosina kaupungin säästötoimet. Henkilöstöresursointi- ja tilaongelmat aiheuttivat töiden ruuhkautumista, mikä on näkynyt työyhteisökyselyissä tuloksen laskuna.
- Voimavarojen ja toiminnan tasapainoa ei ole saatu korjattua voimakkaiden säästötoimien vuoksi. Valtuuston jo 10 vuoden ajan hyväksymää tavoitetta ei ole edelleenkään saatu toteutettua.
- Toiminnallisten tavoitteiden saavuttamista on vaikeuttanut myös pitkittynyt sote-valmistelu ja tietojärjestelmien puutteellinen integrointi.

Suorite, tunnusluku	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019
Terveyspalvelut –tulosalueen kustannukset netto €/asukas	409,85	392,58	428,97**	419,88
Terveysasemat nettokustannukset €/asukas	180,59	171,69	189,30	169,44
Lääkinnällinen kuntoutus, nettokustannukset €/asukas	23,65	20,04	21,20	23,74
Hammashuolto nettokustannukset €/asukas	70,02	78,16*	85,43	83,44
*sis.välinehuollon kustannukset, ** sis. diabetesvastaanotto 1.1.2019				

Talouden toteutuminen

Toimintatuotot:

Tulosalueen tuotot ovat 66 000 € alle muutetun talousarvion, lähinnä myynti- ja maksutuottojen vuoksi. Korvaukset valtiolta olivat 88 700 € alle muutetun talousarvion. Hammaslääkärimaksut ylittivät 167 000 € ja muut toimintatuotot 94 200 €. Lääkäripalvelujen maksut toteutuivat 120 700 € alle muutetun talousarvion.

Toimintakulut:

Tulosalueen toimintamenot olivat 298 100 € yli muutetun talousarvion.

Henkilöstömenot olivat 18,1 M€, joka oli 33 000 € alle muutetun talousarvion. Vakinaisten viranhaltijoiden kuukausipalkoissa säästy 654 200 €. Vuosilomasijaisten palkat ylittivät 487 300 € ja erilliskorvaukset ylittivät 241 000 € muutetun talousarvion.

Palvelujen ostot toteutuivat 162 700 € alle muutetun talousarvion. Asiakaspalvelujen ostot kuntayhtymiltä (yhteispäivystys) toteutuivat 523 000 € alle kun taas hammashuollon asiakaspalvelujen ostot kuntayhtymiltä (mm. välinehuolto) ylittivät 64 000 €. Laboratoriotutkimukset toteutuivat 214 600 € alle

mutta röntgentutkimukset ylittivät 30 800 € muutetun talousarvion. Asiantuntijapalvelut olivat 132 000 € yli muutetun talousarvion.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat toteutuivat 131 400 € yli muutetun talousarvion. Diabetesvastaanoton hoitotarvikkeet toteutuivat 212 300 € yli muutetun talousarvion.

Vuokramenot olivat 152 500 € yli muutetun talousarvion. Vuokramenot lasten- ja äitiysneuvolan uusista tiloista ylittivät muutetun talousarvion 87 800 € ja kuntoutuksen uusista tiloista ylittivät 66 300 €.

	Alkuperäinen talousarvio 2019	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio 2019	Tilinpäätös 2019	Poikkeama (vaikutus tulokseen)
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	3 571	576	4 147	4 083	-63
Toimintakulut	-32 459	566	-31 892	-32 531	-639
Toimintakate	-28 888	1 142	-27 745	-28 448	-702
Poistot				-302	

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	284	6	290
Määräaikaiset	73	15	88
Työllistetyt	1		1

239 ERIKOISSAIRAANHOITO

Toiminta-ajatus

Vaasan kaupunki kuuluu Vaasan sairaanhoitopiiriin, joka toimii 13 jäsenkunnan kuntayhtymänä. Sairaanhoitopiirin tehtävänä toiminta-ajatuksen mukaan on järjestää kuntayhtymän jäsenkuntien puolesta laissa säädetty erikoissairaanhoito ja ratkaista ensisijaisesti oman alueen väestön erikoissairaanhoitoa vaativat terveysongelmat. Kunnat maksavat erikoissairaanhoidon kulut asukkaidensa käytön mukaan.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Vaasalaisen osuus sairaanhoitopiirin sairaaloissa

Suorite, tunnusluku	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019
Poliklinikkakäynnit	130 368	122 538	132 826	121 377
Hoitopäivät	11 468	17 623	17 672	18 340
Drg-paketit	9 883	9 425	9 524	9 772
Siirtoviivepäivät	1 039	1 483	1 046	1 396

Talouden toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio 2019	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio 2019	Tilinpäätös 2019	Poikkeama (vaikutus tulokseen)
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	600	600	1 200	1 475	275
Toimintakulut	-87 600	- 7 200	-94 800	-97 470	- 2 670
Toimintakate	-87 000	- 6 600	- 93 600	-95 995	- 2 395

Poistot				-55	
---------	--	--	--	-----	--

Tuotot ovat Vanhan Vaasan sairaalan potilaiden entisten kotikuntien korvauksia. Nämä henkilöt ovat lakimuutoksen oikeuttamina vaihtaneet kotikunnakseen Vaasan vuosina 2011-2014 ja VSHP on laskuttanut näistä aluksi.

Ensihoidon osuus Vaasan sairaanhoitopiirin maksuosuudesta, noin. 97,5 M€ on 3,1 M€. Vaasan sairaanhoitopiiri hankkii ensihoitopalvelut Pohjanmaan Pelastuslaitokselta.

240 YHTEISTOIMINTA-ALUE / LAIHIA

Toiminta-ajatus

Laihian yhteistoiminta-alue on yksi neljästä Vaasan kaupungin sosiaali- ja terveystoimen tulosalueista. Tulosalueella toteutetaan Vaasan kaupungin ja sosiaali- ja terveystoimen strategisten tavoitteiden sekä kaupungin ja Laihian kunnan yhteistoimintasopimuksen mukaisia sosiaali- ja terveystoimintapalveluita.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2019	Tavoitteen toteuma
Hyvinvointi Peruspalveluiden määrääjät toteutuvat Ennaltaehkäisevän työn priorisointi	Kiireetön jono lääkärille ja hammaslääkärille hoitotakuun rajoissa Ikäihmisten kotona asumisen tukeminen Terveystieteen edistämisen tapahtuma yläkouluikäisille.	Lääkärin vastaanotolle on päässyt hoitotakuun rajoissa. Hammaslääkäri palveluiden osalta ollaan hoitotakuun ylärajoilla. Kotisairaanhoito toteutettiin yhdessä kunnan toimijoiden kanssa yhteisen hyvinvointi-ilta päivän 75- ja 80-vuotta täyttäneille. Fysioterapeutin kuntouttavat kotikäyntimäärät ovat kasvussa. Perinteinen terveystapahtuma yläkouluikäisille toteutui.
Talouden tasapaino ja laadukkaat palvelut Järkevästi ja tehokkaasti tuotetut palvelut Laadukkaat palvelut	Palveluverkon kohdentaminen ydintoimintoihin. Laatu- ja sisäistetty osaksi toimintaa	Hoitajien ja lääkäreiden vastaanottojen käyntimäärät ovat edellisvuodesta jonkin verran vähentyneet. Jono-järjestelmä on otettu syksyllä käyttöön lääkärin kiireettömiin aikoihin. Rajatun lääkkeen määräämisluvan omaava sairaanhoitaja on aloittanut toimintansa. SHQS:n mukainen ulkoinen auditointi saavutettu ja laaduntunnustus myönnetty 13.12.2019.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Lääkärinvastaanotolla hoidetaan sekä päivystykselliset, kiireelliset ja ei-kiireettömät asiakkaat. Kiireettömän ajan on vuoden aikana saanut kuukauden ja kuuden viikon kuluessa hoidon tarpeen arvioinnista.

Vuodeosasto on 10-paikkainen, ja sen nimi muutettiin 1.8.2019 alkaen **akuutti- ja kuntoutusosastoksi**. Uusi nimi kuvaa paremmin nykyisiä toimintoja. Osastolla kuntoutetaan leikkauksesta toipuvia potilaita, lääkityksen muutoksen yhteydessä seurantaan edellyttäviä potilaita sekä saattohoitopotilaita.

Syntyvyyden lasku on valtakunnallinen ilmiö, joka näkyy myös Laihialla. Viime vuonna syntyi kaiken kaikkiaan 73 lasta. **Neuvolaikäisten** lapsiperheiden tuen tarve on lisääntynyt merkittävästi. Vahvuutta vanhemmuuteen -ryhmätoimintaa on toteutettu yhdessä Vaasan kanssa ja se on ottanut paikkansa uutena työmuotona. Terveyskeskuksessa on vuoden aikana pitänyt vastaanottoa myös yksityinen lasten- ja nuortenpsykiatri.

Kotisairaanhoidon ja kunnan alaisen kotihoidon yhteistyötä on tiivistetty mm. säännöllisten tiimikokousten avulla ja on sovittu yhteisiä toimintatapoja yhteistyötä tukemaan.

Hammashoitolassa on panostettu edellisvuosien tapaan jonojen purkamiseen. Haasteellista on päästä hoitotakuun määräaikiin, tavoitteeseen pyrittiin oman toiminnan kehittämisellä ja ostopalveluilla. Tilanne näyttää jatkuvan edelleen vaikeana yhä lisääntyvän potilasmäärän takia.

Fysioterapiassa tapahtui muutoksia henkilöstörakenteessa, kun osastonhoitajan toimi muuttui vastaavan fysioterapeutin toimeen ja yksi fysioterapeutin toimi muutettiin osa-aikaiseksi 10/2019 alkaen.

Lasten- ja nuorten puhe- ja toimintaterapiat ovat ostopalveluja. Näihin palveluihin pääsy on helpottunut parin vuoden takaiseen tilanteeseen nähden ja jono on liikkunut nopeampaa vuoden 2019 aikana kuin aikaisempina vuosia.

Terveyskeskuspsykologin palvelut toteutetaan myös ostopalveluna. Pääsääntöisesti on ollut tarvetta lasten kokonaiskehityksen arvioinneille. Kahden psykiatrisen sairaanhoitajan toimesta kyetään tarjoamaan virka-aikana ns. HEA käyntejä (henkinen ensiapua äkillisessä kriisissä). Virka-aikainen kriisiryhmätoiminta on käytössä.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019
Käynnit lääkärillä, vast.otto	6 893	6 603	7 100	6192
Käynnit hoitajalla, vast.otto	11 094	11 688	12 000	10 924
Käynnit terv.hoitajalla, neuvola	6 186	5 647	6 000	5 688
Käynnit hammashuollossa	9 771	9 777	10 000	9 612
Kotisairaanhoidon käynnit	6 876	6 878	7 000	5 930
Fysioterapian avokäynnit	1 651	1 657		1515
Fysioterapian ostopalvelukäynnit	177	172		168
Fysioterapian vuodeosastokäynnit	755	633		638
Muun terapian käynnit	1 353	1 014		1 397
Vuodeosaston netto-vrk-hinta	253,87*	241,42*	236,00*	251,54*

*Hoitovrk:na käytetty max-määrää (365 vrk, 10 paikkaa)

Tunnusluku	TP 2018	TA 2019	TP 2019
Lääkärinvastaanotto ja neuvolat nettomenot yht. €	2 090 430	2 178 500	2 111 765
Hammashuolto nettomenot yht. €	670 764	685 500	670 185
Kotisairaanhoido nettomenot yht. €	399 475	405 500	346 200
Vuodeosasto nettomenot yht. €	877 090	856 800	854 932
Fysioterapia, muu terapia, muu lääkinnällinen kuntoutus nettomenot yht. €	361 872	342 800	400 548

Sisäisen valvonnan tavoitteet

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2019	Tavoitteen toteuma
Väkivallan uhka	Turvallisuustekijöihin kiinnitetty huomiota: koulutukset, harjoitukset, turvakävelyt sekä turvallisuutta lisäävät välineet	Henkilökuntaa on koulutettu turvallisuusajatteluun ja varotoimiin. Turvalaitteet testataan säännöllisesti.
Pula ammattitaitoisesta henkilökunnasta	Avoimiin oleviin toimiin pätevät hakijat.	Laitoshuoltajien osalta ei ole aina päteviä hakijoita saatavilla.
Menojen hallinta	Talouden seuranta ja hallinta	Talousarvio tulee alittumaan jonkin verran.

Talouden toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio 2019 1000 €	Talousarvio-muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2019 1000 €	Tilinpäätös 2019 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	6 056	0	6 056	5 887	-169
Toimintakulut	-6 056	-1	-6 057	-5 887	+169
Toimintakate	0	0	0	0	0

Tulosalueen menojen toteuma on 14.2.2020 tilanteessa 5 852M€, mikä alittaa talousarvion 203 800€.

Vaasan kaupungille tulosalueen kustannusvaikutus on 0€.

Toimintatuotot ovat toteutuneet suunnitellusti. Menojen toteuma on yhteensä 97 %. Säästöä syntyi palkkamenoista, koska suunniteltua ostolääkäripalvelua ei saatu toteutettua sekä laitoshuoltajien rekrytoinnissa ilmeiden ongelmien vuoksi.

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	65	1	66
Määräaikaiset	11	-	11
Työllistetyt	-	-	-

KASVATUS- JA OPETUSLAUTAKUNTA

Toiminta-ajatus

Kasvatus- ja opetuslautakunta huolehtii johtosäännön mukaan niistä tehtävistä, jotka lasten varhaiskasvatuksesta sekä lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetuissa laeissa sekä perusopetuslaissa ja näihin liittyvissä muissa laeissa ja asetuksissa on säädetty kunnan tehtäväksi.

Jaostot käyttävät kaupunginvaltuuston myöntämien ja lautakunnan päättämien resurssien puitteissa itsenäistä päätösvaltaa kieliryhmäänsä koskevissa opetushallinnollisissa asioissa. Esiopetuksen osalta jaostot käsittelevät omaa kieliryhmäänsä koskevat opetukseen ja sen kehittämiseen liittyvät asiat ja hyväksyvät opetussuunnitelmat ja niihin liittyvät muut suunnitelmat. Lautakunnan tavoitteena on luoda tuloksellisen ja taloudellisen toiminnan edellytykset ja seurata tavoitteiden toteutumista. Lautakunta on säännöllisesti seurannut toiminnan ja talouden kehitystä. Lisäksi se on tunnuslukuin arvioinut toimintaa.

	Alkuperäinen talousarvio 2019 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2019 1000 €	Tilinpäätös 2019 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	6 700	664	7 365	7 962	598
Toimintakulut	-106 876	-376	-107 253	-106 838	414
Toimintakate	-100 176	288	-99 888	-98 876	1 012
Poistot				-707	

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	1 041	131	1 172
Määräaikaiset	213	187	400
Työllistetyt		12	12

302 VARHAISKASVATUS

Toiminta-ajatus

Varhaiskasvatuksen tehtävänä on turvata jokaisen lapsen oikeus laadultaan hyvään ja monipuoliseen varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen sekä tasa-arvoiset mahdollisuudet kehittyä omien edellytystensä mukaisesti. Palvelut tulee tarjota tasavertaisesti suomen- ja ruotsinkielisinä. Varhaiskasvatuksen pedagoginen toiminta perustuu valtakunnallisiin varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen opetussuunnitelmiin sekä kasvatus- ja opetuslautakunnan hyväksymiin kuntakohtaisiin opetussuunnitelmiin.

Subjekttiivinen oikeus kunnan järjestämään varhaiskasvatuspaikkaan alkaa vanhempainrahakauden päätyttyä, jatkuen siihen saakka, kunnes lapsi oppivelvollisena siirtyy perusopetukseen. Subjekttiivinen oikeus toteuttaa alle kouluikäisen lapsen oikeutta varhaiskasvatukseen ja vanhempien oikeutta saada lapselleen varhaiskasvatuspaikka. Varhaiskasvatusta tulisi järjestää mahdollisuuksien mukaan vanhempien toivomassa muodossa. Päiväkodit ja perhepäivähoito, kotihoidon- ja yksityisen hoidon tuki sekä avointen päiväkotien toiminta ovat perheille vaihtoehtoisia toimintamuotoja. Palvelut tuotetaan kunnan omana toimintana tai ostopalvelupäiväkotina/palvelusetelipäiväkotina.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Hallintokunnan keskeiset tavoitteet vuodelle 2019	Tavoitteen toteuma
<u>Hyvinvointi</u> <i>Vaasalaisen lapsen hyvinvointi turvataan laadukkailla ja läheltä saatavilla peruspalveluilla lakien mukaisesti.</i> <i>Varhaiskasvatusta ja esiopetusta tarjotaan tarvetta vastaavasti koko kaupungissa suomen tai ruotsin kieli huomioiden.</i> <i>Kaikille hakijoille järjestetään ko. palvelut lain määrittelemän ajan puitteissa ja alkaen 1.8.2016 lain mukaisesti.</i>	<u>Yhteiskunta</u> Varhaiskasvatuksen saatavuus; varhaiskasvatuspaikka järjestetään alueellisesti lain määräämän ajan puitteissa, mahdollisuuksien mukaan perheiden toiveen mukaisesti. Esiopetusta annetaan alueellisesti perusopetuslain 6 §:n mukaisesti. Vaihtoehtona varhaiskasvatukselle tuetaan kotihoitoa maksamalla perheille kotihoidontuen kuntalisää (200 euroa/kk) kunnes lapsi täyttää 2 vuotta. Avoimen päiväkodin kerhotoimintaa tarjotaan vaihtoehtona varhaiskasvatukselle eri asuinalueilla. <u>Lapsi ja perheet</u> Toimiva yhteistyö perheiden kanssa; molemminpuolinen luottamus ja osallisuus toimintaan. Asiakastyytyväisyyden arvioinnin tulos 2,8 tai suurempi. Tiedottamisen kehittäminen perheille.	Kaikille varhaiskasvatus-paikkaa hakeneille on pystytty järjestämään paikka lain vaatiman aikarajan puitteissa, mutta huoltajien toiveet halutusta yksiköstä eivät aina toteudu. Vaasassa esiopetus toteutetaan päiväkodeissa. Esiopetukseen osallistuminen ikäluokasta on 100 %. Vuonna 2019 jatkettiin kotona hoidettavien pienten lasten kotihoidontuen kuntalisän maksamista. Kerhotoiminnan kysyntä on vähentynyt, v. 2019 lakkautettiin kaksi avointa päiväkotia ja kerhotoimintaa on supistettu. Asiakastyytyväisyyden arvioinnin tulos 3,11 Asteikko 1-4 Wilma sekä TietoEdu otettu käyttöön koko varhaiskasvatuksessa.
<u>Hyvinvointi</u> <i>Turvata jokaisen lapsen oikeus laadultaan hyvään ja monipuoliseen varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen sekä tasa-arvoiset mahdollisuudet kehittyä omien edellytyksiensä mukaisesti.</i> <i>Jokaisella lapsella tulee olla mahdollisuus omista lähtökohdistaan käsin saada tukea kasvulleen ja oppimiselleen sekä kehittää oppimisvalmiuksiaan.</i> <i>Lapsella on oikeus saada kasvuun ja oppimiseen riittävä tuki.</i>	<u>Lapset</u> Monipuoliset toiminta- ja oppimisympäristöt sekä palvelutarpeita vastaava osaaminen. Toimintakulttuurin kehittäminen siten että toimiminen pienryhmissä on mahdollista. Varhaiserityiskasvatukseen resurssin lisääminen 4 erityisopettajalla. Tukea tarvitsevien lasten hoidon, kasvatuksen ja oppimisen tukimuotojen ja dokumentaation kehittäminen esiopetuksessa ja varhaiskasvatuksessa. Lain mukaisten oppilashuollollisten palveluiden edelleen kehittäminen yhteistyössä perusopetuksen kanssa. Maahanmuuttajataustainen lasten kasvun, kehityksen ja oppimisen tukeminen. Kotouttamisen tukeminen varhaiskasvatuksen keinoin. Tuetaan lasten kielen kehitystä (S2/R2-kieli).	Tukea tarvitseville lapsille järjestetään heidän tarpeitaan vastaavasti tukea varhaiserityiskasvatuksen piirissä. Suunnitelmallinen pienryhmätoiminta toteutuu. Vuonna 2019 palkattu kaksi uutta varhaiskasvatuksen erityisopettajaa Dokumentaatiota on kehitetty varhaiskasvatuksen erityisopettajien kanssa. Oppilashuollollisia palveluja on kehitetty yhteistyössä oppilashuollon henkilöstön kanssa Lasten kielen kehitystä tukemassa on kaksi S2-opettajaa, 1.8. alkaen ei ole ollut vastaavaa ruotsinkielistä resurssia.

	Varhaiserityiskasvatuksen tilastoinnin/seurannan kehittäminen	Käytössä Wilma ja Effica ohjelmat 3-portaisen tuen seurannassa.
Vetovoimaisuus <i>Turvataan asetuksen mukainen koulutettu, riittävä henkilöstö. Panostetaan ennakoivaan henkilöstösuunnitteluun ja rekrytointiin.</i>	Henkilökunta ja työyhteisö Henkilöstömäärän/eläköitymisen seuranta ja henkilöstöstrategian suunnittelu. Kilpailukykyinen palkkaus ja rekrytoinnin tehostaminen.	Pätevän henkilöstön saanti ei ole toteutunut riittävässä määrin. Sijaisina ei ole pätevää henkilökuntaa. Suurin vaje on varhaiskasvatuksen opettajista. Palkkaus ei ole kilpailukykyinen (verrattuna naapurikuntiin).
<i>Organisaatiota uudistetaan kohdistamalla resurssit tarkoituksenmukaisesti ja taloudellisesti.</i>	Toiminnan tehostaminen Osaamiskartoitusten pohjalta laaditaan kehittämis- ja koulutussuunnitelmat.	Osaamiskartoituksen pohjalta on laadittu kehittämis- ja koulutus-suunnitelmat kaikille ammattiryhmille.
<i>Henkilöstön ammattitaitoa kehitetään ja ylläpidetään, henkilöstön työssä jaksamista tuetaan.</i>	Henkilöstölle annetaan mahdollisuus työnohjaukseen. Säännölliset kehityskeskustelut.	Työnohjausta on järjestetty tarvitsijoille. Kehityskeskustelut pidetään säännöllisesti.
<i>Tieto- ja viestintätekniikan kehittäminen varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa.</i>	Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen opetusohjelmien käytön kehittäminen. Yksiköillä on asianmukainen, riittävä laitteisto sekä hallinnon että lasten käytössä.	Varhaiskasvatukseen saatu oma TVT-pedagogi keväällä 2018. Jokaisessa yksikössä TVT-vastaava. Laittekanta ei vielä riittävä eikä asianmukaista. Langatonta verko-tusta ei ole, joten laitteet eivät aina toimi.

Keskeiset toimintaa kuvaavat suoritteet

Varhaiskasvatuksen kysyntä / 0 – 6-vuotiaat	2016	2017	2018	2019
Vaasan alle kouluikäisten lasten määrä	5440	5087	5125	5138
- joista 0-2-vuotiaita	2179	2177	2204	2308
- joista 3-6-vuotiaita	2931	2910	2921	2830
Varhaiskasvatuksen piirissä koko kunnan 0–6-vuotiaiden asukkaiden ikäryhmästä (%)	59	64	64	63
Varhaiskasvatuksen piirissä 0–2- ja 3-6-vuotiaita lapsia kunnan asukkaiden ikäryhmästä				
- 0-2-vuotiaat (%)	33	32	31	30
- 3-6-vuotiaat (%)	86	87	89	89
0-6-v. lapsia varhaiskasvatuksessa 31.12. yhteensä	3231	3236	3282	3215
-joista päiväkodeissa (%)	77	77	77	76
-joista perhepäivähoidossa (%)	9	9	8	6
-joista ostopalvelu- ja palvelusetelipäiväkodeissa (%)	14	14	15	18
0-6-v. lapsia päiväkodeissa 31.12.	2925	2934	3012	3032
- joista ostopalvelupäiväkodissa	443	454	87	53
- joista palvelusetelipäiväkodeissa			409	536
Tukea vaativat lapset (resurssi)*	55	41	48	57
0-6-v. lapsia perhepäivähoidossa 31.12.	306	302	270	183
Tukea vaativat lapset (resurssi)*	1	2	0	0
Perhepäivähoitajia	96	91	85	65
-joista kotona hoitavia perhepäivähoitajia	69	64	59	52
Lapsia esiopetuksessa	752	690	759	680
Tukea vaativat lapset (resurssi)*	6	26	21	6
Lapsia varhaiserityiskasvatuksessa **	580	580	580	500
-joista 3-portaisen tuen piirissä yhteensä:	233	229	288	248
-yleinen tuki	61	63	97	39
-tehostettu tuki	113	130	153	159
-erityinen tuki	59	41	38	54

Lapsia avoimessa varhaiskasvatuksessa,				
- kerhotoiminnassa lapsia	134	113	94	59
- avoimissa päiväkodeissa lapsia (keskim./toimintapäivä)	62	59	45	47
- " " aikuisia (keskim./toimintapäivä)	44	42	32	37
Lasten kotihoidontuen ja yksityisen hoidon tukea saaneita perheitä keskim./kk	959	919	886	821
- joista yksityisen hoidon tukea saaneita perheitä	8	3	2	1
- joista osittaista tukea saaneita perheitä	247	249	266	264
- kuntalisää saaneita perheitä keskimäärin kuukausittain	180	166	172	124

*Lisäresurssia vaativat, tukea tarvitsevien lasten määrä. Huomioiminen ryhmäkoon pienentämisenä.

** Sisältää ns. seurantalapset, jotka eivät vielä ole 3-portaisen tuen piirissä

Huom! Toimintavuoden aikana lasten määrä vaihtelee, tammi- toukokuussa lapsia on määrällisesti eniten hoidossa. Kesällä lomien vuoksi määrä laskee (kesä-, heinä ja elokuu). Syys- joulukuussa lapsimäärä kasvaa, mutta ei saavuta kevään lukemia. Tilastopäivä 31.12 antaa sen hetkisen tilanteen eikä näytä vuoden aikana tapahtuvia vaihteluja hoidossa olevien lasten määrästä.

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2019	Tavoitteen toteuma
Henkilöstön saatavuus, pätevän henkilökunnan rekrytointi. Osaamisen siirtäminen.	Panostus rekrytointiin. Eläköitymisen seuranta ja riittävä perehdytys. Kilpailukykyinen palkkaus.	Pätevän henkilöstön saanti ei ole toteutunut riittävässä määrin. Sijaisina ei ole pätevää henkilökuntaa. Suurin vaje on varhaiskasvatuksen opettajista. Palkkaus ei ole kilpailukykyinen (verrattuna naapurikuntiin).
Tieto- ja viestintätekniikan kehittäminen.	Toimivat verkkoyhteydet, riittävä laitteisto sekä hallinnon että lasten käytössä.	Toimivia verkkoyhteyksiä ei ole saatu vuonna 2019. Laitteistoa on lisätty, mutta ei vielä riittävästi. Uusilla laitteilla on korvattu vanhaa. Hankintakiellon vuoksi osa laitteistosta jäi hankkimatta.

Talouden toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio 2019 1000 €	Talousarvio-muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2019 1000 €	Tilinpäätös 2019 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	3 759	190	3 949	4 092	142
Toimintakulut	-46 630	448	-46 182	-45 359	822
Toimintakate	-42 871	638	-42 232	-41 268	964
Poistot				-150	

Toimintatulot

Varhaiskasvatuksen toimintatulot ylittävät talousarvion noin 142.400 €.

Maksutuotot toteutuivat noin 140.000 € talousarviota suurempina. OPH:n sekä OKM:n avustukset koko vuodelta olivat yhteensä noin 19.800 € (5.693 € v. 2018) ja Ely -keskuksen korvaamat erityiskustannukset 95.800 € (64.000 € v. 2018). Lisäksi on saatu muilta avustuksia noin 13.200 €. Ulkopuolisilta saaduilla tuloilla on näin ollen toimintaa rahoitettu kaikkiaan 128.800 €. Valtion työllistämistuki ja täyden korvauksen perusteella saadut korvaukset ovat yhteensä 115.392 €.

Toimintamenot

Toimintamenot jäivät noin 822.000 € alle talousarvion. Kotihoidon ja yksityisen hoidon tukea on maksettu yhteensä 3.161 880 € (3.303.080 € vuonna 2018) ja kotihoidon kuntalisää 304.200 € (410.000 € vuonna 2018), yhteensä 3.466.080 € (3.713.080 € v 2018). Lasten kotihoidon tuen ja kuntalisän saajien määrät ovat laskeneet vuoden aikana ja maksetut avustukset jäivät noin 740.000 € alle budjetoidun.

Kaupunginhallitus päätti 23.9.2020 käynnistää koko kaupunkia koskevan hankintakiellon loppuvuodeksi. Hankintakiellosta johtuen palvelujen ostoihin sekä materiaalihankintoihin varatuista rahoista jäi noin 142.000 € käyttämättä.

Hallinnollisten tukipalvelujen ostojen kustannukset ovat vähentyneet ja jäävät n. 215.000 € alle talousarvion ja ateriapalvelujen ostot jäävät n. 139.000. € alle talousarvion.

Luottotappioita kertyi yhteensä 102.789 € (128.282 € vuonna 2018).

Henkilöstökulut ylittävät talousarvion 433.000 eurolla. Kunnallinen yleinen virka- ja työehtosopimuksen mukaisen palkankorotuksen vaikutus henkilöstömenoissa on noin 260.000 €. Sijaisten palkkakustannukset ylittivät talousarvion noin 104.000 € ja avustajien palkkakustannukset ylittivät noin 71.000 €.

Vuoden aikana seuraavat yksiköt on lakkautettu osana säästötoimenpiteitä

- 1.1.2019 ryhmäperhepäiväkodit Muurahainen (12 paikkaa) ja Pikkulassi (12 paikkaa).
- 1.7.2019 perhepäivähoidon vararyhmäperhepäiväkodit Vara-Waltteri, Mollamaija, Kapsäkki ja Poutapilvi.
- 1.6.2019 Kuningattarenpolun avoin päiväkotiki lakkautettiin ja Vaahteramäen avoin päiväkotiki ja Gustavsborgs öppna daghem yhdistettiin yhdeksi päiväkodiksi.

Päiväkotiki Iduna sekä päiväkotiki Tiitiäinen siirtyivät 1.1.2019 palvelusetelijärjestelmään ja uusi palvelusetelijärjestelmä Pilke Pikkuponi aloitti toimintansa 7.1.2019. Touhulan Kiillekujan päiväkodin ostopalvelusopimus päättyy vasta 31.7.2020.

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	584	36	620
Määräaikaiset	97	59	156
Työllistetyt		11	11

305 ESI- JA PERUSOPETUKSEN KOTIKUNTAKORVAUKSET

Tulosalueen menoksi kirjataan korvaukset muissa kuin kaupungin esi- ja peruskouluissa opiskelevista vaasalaisista oppilaista ja tuloksi korvaus muiden kuntien oppilaista, jotka ovat oppilaina kaupungin peruskouluissa. Esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvausten tulot ja menot budjetoidaan talousarviossa edellisen vuoden tasolle. Valtionvarainministeriö tekee loppuvuodesta päätöksen seuraavan tilivuoden tuloista ja menoista oppilaan käymän oppilaitokseen perustuen.

Talouden toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio 2019 1 000 €	Talousarvio-muutokset 1 000 €	Muutettu talousarvio 2019 1 000 €	Tilinpäätös 2019 1 000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1 000 €
Toimintatulot	1 254	-52	1 203	1 203	0
Toimintamenot	-5 072	-553	-5 625	-5 635	-10
Toimintakate	-3 817	-605	-4 422	-4 432	-10

306 SUOMENKIELINEN PERUSOPETUS

Toiminta-ajatus

Suomenkielisen perusopetuksen toiminta-ajatuksena on tarjota laadukasta peruspalvelua kasvatukseen ja opetuksen alalla. Perusopetuksen omaan toimintaan kuuluvat opetus ja pedagogiset palvelut, maahanmuuttajien valmistava opetus ja tukioetus, kansainvälinen toiminta, aamu- ja iltapäivätoiminta, oppilashuolto, kiinteistönhoito, sisäinen hallinto sekä palvelut ulkopuolisille.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2019	Tavoitteen toteuma
Laadukkaana opetussuunnitelman mukaisen opetuksen järjestäminen.	Toisen asteen koulutuspaikan saaminen kaikille perusopetuksen päättäneille oppilaille.	Kaikille perusopetuksen päättäneille on saatu jatkokoulutuspaikka. Tukitoimia tulisi suunnata opintonsa keskeyttäville nuorille.
Oppilaan hyvinvoinnin tukeminen.	Kouluille taataan riittävät tukitoimet.	Luokkakokoja ei ole saatu pienennettyä, koska opetukseen käytettävää resurssia ei ole merkittävästi lisätty. Koulupsykologien rekrytointissa edelleen saatavuusongelmia.
Henkilöstön hyvinvoinnin tukeminen.	Työhyvinvoinnin tukeminen, työnohjauksen ja koulutuksen tarjoaminen henkilöstölle.	Työnohjausta on ollut saatavissa sitä tarvitseville. Täydennyskoulutukseen ei ole mahdollista ohjata riittävästi määrärahoja.

Oppilasmäärä / vuosi	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019
Luokkien 1-6 oppilaat	3827	3852	3040	3047,5	3042,5	3017,5
Luokkien 7-9 oppilaat ja lisäoppilaat	1823	1861	1552	1581	1578,5	1561
Yhteensä (ilman valmentavaa opetusta)	5650	5713	4592	4628,5	4621	4578,5
- joista erityisen tuen päät. saaneet, ei pid. opv	223,5	230	206,5	209,5	232,5	280,5
- joista vaikeimmin kehitysvammaisia, pid. opv	31,5	28	18,5	17	14,5	11,5
- joista muita vammaisoppilaita, pid. opv	135	138	118,5	124	122,5	110
Valmistava opetus	69	69	55	48,5	36,5	30

Luvut ovat keskiarvoja. Vuodesta 2016 alkaen vain suomenkielisen perusopetuksen oppilaat.

Keskimääräiset pedagogiset resurssit / oppilas

Vuosi	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019
Yleisopetus, luokat 1-6	1,63	1,69	1,62	1,61	1,66	1,65
Yleisopetus, luokat 7-9	2,42	2,13	2,03	2,14	2,14	2,19
Luokkamuotoinen erityisopetus	4,48	4,9	3,25	3,80	3,42	3,06
Vammaisopetus	4,92	5,25	5,02	5,12	4,91	4,64
Perusopetus keskimäärin	2,0	1,91	1,92	1,91	1,92	1,93

Resurssit sisältävät opetushallituksen avustuksella rahoitetut opetusryhmien pienentämiseen tarkoitetut tunnit. Kerhotunnit ja stipendi- ja kehittämisrahaston varoin rahoitetut kerho- ja tukitunnit eivät enää ole mukana tilastoissa 2014. Sairaalaopetusta ei ole huomioitu.

Aamu- ja iltapäivätoiminta

Koululaisten määrä	Kevät 2016	Syysy 2016	Kevät 2017	Syysy 2017	Kevät 2018	Syysy 2018	Kevät 2019	Syysy 2019
Kaupungin omissa yksiköissä	399	290	244	223	213	214	203	153
Yhteistyökumppaneiden järjestämä	119	214	188	288	267	304	273	396
Yhteensä	518	504	432	511	480	518	476	549

Vuodesta 2016 alkaen vain suomenkielisen perusopetuksen oppilaat

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2019	Tavoitteen toteuma
Keskustan koulukampuksen suunnittelu ja toteutus viivästyy.	Kouluhankkeen suunnittelu etenee aikataulun mukaisesti.	Päätöstä keskustan koulukampuksen sijoittamisesta ei ole tehty.
Lasten ja nuorten pahoinvoinnin lisääntyminen.	Luokkakokojen pienentäminen, yhteistyön lisääminen varhaiskasvatuksen kanssa, henkilöstön täydennyskoulutus, tukitoimien riittävyys.	Luokkakokoja ei ole voitu pienentää, koska opetusresurssin määrää ei nostettu riittävästi. Yhteistyötä on tiivistetty varh.kasvatuksen kanssa. Henkilöstöä on koulutettu, mutta tarve on suurempi.

Talouden toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio 2019 1 000 €	Talousarvio- muutokset 1 000 €	Muutettu talousarvio 2019 1 000 €	Tilinpäätös 2019 1 000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1 000 €
Toimintatulot	1 453	327	1 781	2 093	312
Toimintamenot	-43 058	-223	-43 282	-43 499	-218
Toimintakate	-41 605	104	-41 501	-41 407	94
Poistot				-478	

Toimintatulot

Suomenkielisen perusopetuksen toimintatulot ylittävät talousarvion n. 312 000 €. Talousarvion ylittävistä tuloista 146.700 euroa koostuu ELY:n maksamista erityiskustannusten korvauksista. Saadusta tulosta 110.000 euroa on huomioitu menopuolen talousarviossa.

Muilta kunnilta laskutettavat kustannukset ko. kuntien oppilaiden kotikuntakorvauksen ylittävästä osuudesta koulunkäynnin kustannuksista ylitti talousarvion määrärahan noin 144.000 euroa. Osa laskutuksista on otettu huomioon vuoden aikana ja anottu katettuna lisämäärärahana ja siten sisällytetty muutettuun vuoden 2019 talousarvioon. Vieraskielisten oppilaiden tukemiseen saatu valtionavustus on noin 76.500 euroa suurempi kuin talousarvioissa.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan tulot jäivät noin 59.000 euroa alle budjetoidun, koska toiminnan ulkoistamista palveluntuottajille on jatkettu. Tällöin huoltajat maksavat toimintamaksut suoraan palveluntuottajalle. Myös maksuvapautuksen saaneiden oppilaiden määrä on viime vuosina kasvanut.

Toimintamenot

Tulosalueen menot ylittivät talousarvion noin 217.800 euroa. Käyttösuunnitelman yhteydessä vaadittiin tulosalueilta 2,5% lisäsäästöjä. Lautakunnan ja valtuuston tulosalueelle päättämät lisäsäästöt olivat yhteensä 213.900 €. Syksyn yhteistoimintamenettelyn tuloksena tulosalueelta vaadittiin tämän lisäksi 97.200 euron lisäsäästöt. Kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 23.9.2019 hankintakiellosta, jota on noudatettu. Hankintakiellon takia investointimäärärahaa on jäänyt käyttämättä noin 48.700 euroa. Osa hankinnoista, yhteensä 14.000 €, on siirretty käyttötalouden puolelle, yksittäisen kokonaisinvestoinnin alittaessa 10.000 € rajan.

Henkilöstökustannusten ylitys 380.300 € johtuu lähinnä palkankorotuksista, valmistavan opetuksen lisäryhmästä keväällä 2019 sekä palkkojen sivukuluprosentin noususta. Palkankorotukset 1.5.2018, 1.1.2019 ja 1.4.2019 on huomioitu kehyksessä, mutta ei täysimääräisesti. Ovt:n mukaista palkkojen korotusta 1.12.2018 sen sijaan ei ole huomioitu kehyksessä. Talousarviossa valmisteluvaiheessa käytetty palkkojen sivukuluprosentti oli 20,2% (Kuel). Valtuuston hyväksymässä talousarviossa sivukuluprosentti oli 19,35%, joka pienensi tulosalueiden budjetiteja. Vuoden 2019 todellinen sivukuluprosentti on 20,36%, joka on prosenttiyksikön suurempi kuin talousarviossa. Tämä näkyy siten, että palkkakustannuksen ylitys on palkkojen ja palkkioiden osalta 159.300 euroa, kun vastaavasti sivukulujen ylitys on 221.000 euroa, eli suhteessa huomattavasti enemmän.

Suomenkielisessä perusopetuksessa oli vuonna 2019 yksi maahanmuuttajien valmistavan opetuksen ryhmä enemmän kuin talousarviossa. Ylimääräisen ryhmän opettajan ja ohjaajan palkkakustannukset olivat n. 63.500€

Palvelujen ostojen ja aineiden ja tarvikkeiden määrärahat ovat alittuneet huomattavasti (n. 153.500€/172.500€), johtuen mm. hankintakiellosta mutta myös tiukasta menoerien tarkastelusta.

Avustukset aamu- ja iltapäivätoiminnan palveluntuottajille ovat ylittyneet 45.000€. Toiminnan ulkoistaminen palveluntuottajille on jatkunut ja maksuvapautettujen lasten määrä nousee jatkuvasti. Oppilasruokailun kustannukset ovat ylittäneet budjetoidun n. 70.000€, johtuen mm. aterianhinnan noususta.

Kuljetuskustannukset ovat kokonaisuudessaan nousseet, ja kustannukset ylittivät talousarvion n. 58.800 euroa.

Koulujen toiminnalliset muutostyöt lisäsivät kiinteistökuluja (Huutoniemen koulu 28.500 €, Länsimetsän koulu 31.000 € ja Suvilahden koulu 2.200 €). Merenkurkun koulun tilatarpeeseen vuokrataan edelleen lisätilaa opistotalolta ja vuokran ylitys on siltä osin n. 58.000 euroa.

Koulupsykologin virkoja on ollut osan vuotta täyttämättä. Säästetyllä palkkarahalla on osittain hankittu tutkimuksia ostopalveluna.

Suomenkielisen perusopetuksen stipendi- ja kehittämisrahaston tuottoa käytettiin yhteensä 318.032 euroa. Hankerahaa on käytetty yhteensä 476.000 euroa. Lisäksi on saatu muita avustuksia yhteensä noin 58.000 euroa.

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	357	70	427
Määräaikaiset	90	86	176
Työllistetyt		1	1

307 RUOTSINKIELINEN PERUSOPETUS

Toiminta-ajatus

Ruotsinkielisen perusopetustoiminnan toiminta-ajatus on tarjota korkealuokkaista peruspalvelua kasvatuksen, oppimisen ja opetuksen alalla. Peruskoulutuksen omaan toimintaan kuuluvat opetus ja pedagogiset palvelut, maahanmuuttajien valmistava opetus ja tukiopetus, kansainvälinen toiminta, oppilashuolto, kiinteistönhoito, sisäinen hallinto sekä palvelut ulkopuolisille.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2019	Tavoitteen toteuma
Laadukkaan opetussuunnitelman mukaisen opetuksen järjestäminen.	Toisen asteen koulutuspaikan saaminen kaikille perusopetuksen päättäneille oppilaille.	Kaikki oppilaat ovat saaneet jatkokoulutuspaikan toisella asteella ja aikuisten perusopetuksessa.
Oppilaiden hyvinvoinnin tukeminen	Riittävät resurssit ja tukitoimet kouluihin. Yhteistyö muiden toimijoiden kanssa.	Tukea tarvitsevien oppilaiden määrä kasvaa eikä resurssit ja opettajien osaaminen riitä oppilaiden tukemiseen. Yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa kehitetään edelleen.
Henkilöstön hyvinvoinnin tukeminen	Työnohjausta, koulutusta, arvostus	Henkilökunnan hyvinvointiin on panostettu, työnohjausta ja täydennyskoulutusta on tarjottu. Oppilaiden tarvitsema tuki vaikuttaa henkilöstön jaksamiseen. Arvostaminen ja positiivinen palaute on ollut kaikissa kouluissa teemana.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Oppilasmäärä / vuosi	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019
Luokkien 1-6 oppilaat	3827	3852	800,5	832	851	867,5
Luokkien 7-9 oppilaat ja lisäoppilaat	1823	1861	389,5	389,5	390,5	392
Yhteensä (ilman valmentavaa opetusta)	5650	5713	1190	1221,5	1241,5	1259,5
- joista erityisen tuen päät. saaneet, ei pid. opv	223,5	230	39	39	41	47
- joista vaikeimmin kehitysvammaisia, pid. opv	31,5	28	9	10	9,5	11,5
- joista muita vammaisoppilaita, pidennetty opv	135	138	19	14,5	13,5	11
Valmistava opetus	69	69	13,5	6,5	10,5	9

Luvut ovat vuoden keskiarvoja. Vuodesta 2016 alkaen vain ruotsinkielisen perusopetuksen oppilaat

Keskimääräiset pedagogiset resurssit / oppilas

Vuosi	TP 2014	TP 2015	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019
Yleisopetus, luokat 1-6	1,63	1,69	1,62	1,72	1,78	1,71
Yleisopetus, luokat 7-9	2,42	2,13	2,04	2,09	2,06	2,06
Luokkamuotoinen erityisopetus	4,48	4,90	4,57	4,30	4,08	4,00
Perusopetus keskimäärin	2,0	1,91	1,91	1,91	1,93	1,93

Luvut 2012-2015 sisältävät opetushallituksen avustuksella rahoitetut opetusryhmien pienentämiseen tarkoitetut tunnit. Kerhotunnit ja stipendi- ja kehittämisrahaston varoin rahoitetut kerho- ja tukitunnit eivät enää ole mukana tilastoissa 2014.

Vuodesta 2016 alkaen luvut sisältävät vain ruotsinkielisen perusopetuksen oppilaat. Luvut eivät sisällä sairaalaopetuksen resursseja

Aamu- ja iltapäivätoiminta

Koululaisten määrä	Kevät 2016	Syksy 2016	Kevät 2017	Syksy 2017	Kevät 2018	Syksy 2018	Kevät 2019	Syksy 2019
Kaupungin omissa yksiköissä	68	0	0	0	0	0	0	0
Yhteistyökumppaneiden järjestämä	216	273	266	317	301	308	287	313
Yhteensä	284	273	266	317	301	308	287	313

Vuodesta 2016 alkaen vain ruotsinkielisen perusopetuksen oppilaat

Aamu- ja iltapäivätoiminta on ulkoistettu kokonaisuudessaan yhteistyökumppaneille.

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2019	Tavoitteen toteuma
Oppilasmäärä kasvaa ja tilatarve lisääntyy.	Tilatarveselvitykset.	Tilatarpeeseen on puututtu, mm. Gerby, Sundom ja Borgaregatan. Oppilasmäärän kasvu vaikuttanut resurssien riittävyyteen.
Lasten ja nuorten pahoinvointi lisääntyy.	Tavoitteena on tukea lasten ja nuorten kasvua yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Riittävät resurssit kouluille.	Ennaltaehkäisevään työhön on panostettu enemmän. Pahoinvointi ja käyttäytymisen haasteet lisääntyneet. Osa-aikainen kouluvalmentaja on palkattu yläkouluun. Tiukka talous on vaikuttanut riittävien tukitoimien järjestämiseen.
Henkilöstön työmäärä kasvaa.	Työohjausta ja koulutusta sekä työhyvinvointiin panostaminen.	Täydennyskoulutusta on järjestetty ja työnohjausta tarjottu. Kaikissa kouluissa on pyritty positiivisen ja kannustavan palautteen antamiseen

Talouden toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio 2019 1 000 €	Talousarvio- muutokset 1 000 €	Muutettu talousarvio 2019 1 000 €	Tilinpäätös 2019 1 000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1 000 €
Toimintatuotot	234	198	432	564	132
Toimintakulut	-12 117	-48	-12 165	-12 345	-180
Toimintakate	-11 883	151	-11 732	-11 781	-48
Poistot				-79	

Toimintatuotot

Ruotsinkielisen perusopetuksen **toimintatuotot** ylittivät talousarvion noin 131.800€.

Muilta kunnilta laskutettavat kustannukset ko. kuntien oppilaiden kotikuntakorvauksen ylittävistä osuudesta koulunkäynnin kustannuksista ylitti talousarvion määrärahan noin 150.800 €. Osa laskutuksista on otettu huomioon tilivuoden aikana, anottu katettuna lisämäärärahana, ja sitä myöten sisällytetty muutettuun talousarvioon 2019.

Talousarvio sisältää määrärahaa ulkopuolisilta saatuja hanke- ym. toimintaan liittyviä kustannuksia varten. Ruotsinkielisen perusopetuksen osalta saatu rahoitus jäi noin 32.000 € alle varatun määrärahan.

Toimintakulut

Ruotsinkielisen perusopetuksen **toimintakulut** ylittivät talousarvion noin 180.000€. Seuraavat muutokset toimintavuoden aikana ovat vaikuttaneet toteumaan:

Käyttösuunnitelman yhteydessä vaadittiin tulosalueilta 2,5 % lisäsäästöjä. Lautakunnan ja valtuuston tulosalueelle päättämät lisäsäästöt olivat yhteensä 95.300 €. Kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 23.9.2019 hankintakiellosta, jota on noudatettu. Hankintakiellon takia investointimäärärahaa on jäänyt käyttämättä 25.000 €. Osa investointihankinnoista, yhteensä 7.000 €, on siirretty käyttötalouden puolelle, kokonaisinvestoinnin alittaessa 10.000 € rajan. Sisäiset atk-kustannukset ovat nousseet, 12.000 € verrattuna edelliseen vuoteen (2019: 48.400 €, 2018: 36.700 €).

Henkilöstökustannusten ylitys 120.000 € johtuu valmistavan opetuksen lisäryhmästä keväällä 2019, Puron yksikön opettajan palkkakustannuksista, palkkojen yleiskorotuksista sekä palkkojen sivukuluprosentin noususta. Palkkojen yleiskorotukset 1.5.2018, 1.1.2019 ja 1.4.2019 on huomioitu kehyksessä, mutta ei täysimääräisesti. Ovt-es-palkkojen muutosta (Opetushenkilöstön virka- ja työehtosopimus) 1.12.2018 ei ole huomioitu. Talousarviossa valmisteluvaiheessa käytetty palkkojen sivukuluprosentti oli 20,2% (Kuel). Valtuuston hyväksymässä talousarviossa sivukuluprosentti oli 19,35%, joka pienensi tulosalueiden budjetteja. Vuoden 2019 todellinen sivukuluprosentti on 20,36%, joka on prosenttiyksikön suurempi kuin talousarviossa.

Haga / Borgaregatans skolan yhteydessä toimivaan Puron yksikköön on Vaasan kaupungin toimesta palkattu opettaja. Kustannus vuoden aikana oli n. 52.900€. Puron yksikön oppilaista suurin osa on ulkopaikkakuntalaisia, joiden koulunkäynnistä laskutetaan kotikuntaa.

Ruotsinkielisessä perusopetuksessa oli vuoden 2019 keväällä yksi maahanmuuttajien valmistavan opetuksen ryhmä enemmän kuin talousarviossa. Tästä johtuen palkkakustannukset ylittivät talousarvion n. 25.000€. Oppilasruokailun hintoja nostettiin ja oppilasmäärä lisääntyi 39 oppilaalla, jolloin kustannukset ylittivät budjetoidun 34.400€

Gerby skolan ja Sundom skolan tilaongelmien ratkaisuksi on tuotu syksyllä 2019 tilaelementtejä. Tästä syystä vuokriin varattu määräraha on ylittynyt 63.900€. Toiminnallisia muutoksia on jouduttu tekemään Borgaregatans skolassa (9.200 €) ja Sundom skolassa (5.300 €).

Alle talousarvion jäi aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestäjälle maksettavat avustukset (n. 13.500 €) sekä muille kunnille maksettavat koulunkäynnin korvaukset (n. 37.000 €).

Ruotsinkielisen stipendi- ja kehittämisrahaston tuotosta on käytetty 2.204 € lähinnä stipendejä ja virkistystä varten.

Ruotsinkielinen perusopetus on saanut hankerahaa yhteensä noin 71.200 €. Rahoittajia ovat Opetus- ja kulttuuriministeriö, Opetushallitus ja Aluehallintovirasto. Lisäksi on saatu muita avustuksia yhteensä noin 58.300 €.

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	100	25	125
Määräaikaiset	26	42	68
Työllistetyt			

KOULUTUSLAUTAKUNTA

Toiminta-ajatus

Koulutuslautakunta huolehtii kaupungin toisen asteen koulutuksen (ammattillisen koulutuksen ja ammatillisen aikuiskoulutuksen sekä lukiokoulutuksen), taiteen perusopetuksen ja vapaan sivistystyön sekä nuorisopalveluiden palveluista ja toimii lainsäädännön mukaisena viranomaisena edellä mainituissa asioissa. Koulutuslautakunnalla on suomen- ja ruotsinkieliset jaostot, jotka käyttävät valtuuston myöntämien ja lautakunnan päättämien resurssien puitteissa itsenäistä päätösvaltaa kieliryhmäänsä koskeissa opetushallinnollisissa asioissa.

Toimintakulut ja -tuotot

	Alkuperäinen talousarvio 2019 1000 €	Talousarvio-muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2019 1000 €	Tilinpäätös 2019 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	13 360	455	13 815	13 626	-189
Toimintakulut	-50 130	-767	-50 897	-49 516	1 380
Toimintakate	-36 770	-312	-37 082	-35 891	1 191
Poistot				-564	

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	342	17	359
Määräaikaiset	62	236	298
Työllistetyt	1	5	6

312 VAASAN LYSEON LUKIO

Toiminta-ajatus

Lukio-opintojen tavoitteena ovat lukion päättötodistus ja ylioppilastutkintotodistus. Yleissivistävänä kouluna lukio antaa jatko-opintokelpoisuuden yliopistoon ja korkeakouluun. Aikuislinja tarjoaa vaihtoehtoisia opiskelumuotoja aikuisväestön opiskelutarpeiden tyydyttämiseksi.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Hallintokunnan keskeiset tavoitteet vuodelle 2019	Toteutuma
Opiskelijamäärä. Turvataan nykyinen opiskelija-volyymi rekrytointialueelta.	Päivälukio 800 opiskelijaa. Iltalukio 55 opiskelijaa.	811,7 38,7
Läpäisy. Lukion oppimäärä suoritetaan enintään 3 vuodessa lukio-opiskelun aloittamisesta.	90 % päivälukion aloittaneesta suorittaa lukion oppimäärän enintään kolmessa vuodessa.	85 %
Opiskelijatytytyväisyys.	3,7	3,9
Opiskelijaterveydenhuolto.	Jokaiselle toisen asteen koulutuksen opiskelijalle taataan vastaanotto 1 krt / vuosi.	Toteutunut
Opinto-ohjaus.	Taataan jokaiselle opiskelijalle mahdollisuus opinto-ohjaukseen vähintään 2 käyntiä/opiskelija.	Toteutunut

Päivälukion opiskelijamäärä ylitti tavoitteen. Läpäisyssä jätiin tavoitteesta, koska yhä useampi opiskelija jatkaa opintojaan suunnitelmallisesti ja menestyksekkäästi neljännelle vuodelle. Opiskelijatytytyväisyys on yhä parantunut. Opinto-ohjaus on vahvasti resurssoitu.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritukset ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019
Opiskelijamäärä				
*Nuoren oppimäärää opiskelevat	797,3	786,2	800	811,7
*Aikuisten oppimäärää opiskelevat	46,9	48	55	38,7
*Aineopiskelijat	5,6	1,3	-	0,8
Yksikköhinta				
*Nuorten oppimäärää opiskelevat	5 555,67	5 518,12	5 517,91	5 488,02
*Aikuisten oppimäärää opiskelevat	3 293,08	3 670,14	3 670,99	3 650,32

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2019	Tavoitteen toteuma
Pätevän opetushenkilöstön saanti	Pätevä opetushenkilöstö, 95 %.	89 %
Uusi lukiolaki.	Varaudutaan muutoksiin ennakoivalla suunnittelulla	On varauduttu.
ATK-tukipalvelut.	Toimiva atk-tuki etenkin yo-kirjoitusten aikana.	YO-kirjoitukset ongelmitta, vasteaika tukipalveluihin edelleen pitkä.

Talouden toteutuminen

Vaasan lyseon lukion vuoden 2019 tulos on alijäämäinen. Syy alijäämän syntymiseen oli Vaasan kaupungin laskuttamien tukipalveluiden kustannusten nousu tarkistusten yhteydessä kesken toimintavuoden sekä valtionosuusnormin leikkaukset. Vaasan lukiokoulutuksen kumulatiivinen ylijäämä oli kuitenkin 31.12.2018 yhteensä 840 343 €.

	Alkuperäinen talousarvio 2019 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2019 1000 €	Tilinpäätös 2019 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	708	29	737	982	245
Toimintakulut	-6 030	50	-5 979	-6 386	-407
Toimintakate	-5 322	79	-5 242	-5 404	-162
Poistot				-6	

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	50	3	53
Määräaikaiset	8	5	13
Työllistetyt		1	1

313 VASA GYMNASIUM & VASA SVENSKA AFTONLÄRORVERK

Toiminta-ajatus

Vasa gymnasium tarjoaa nuorille hyvän yleissivistävän teoreettisen koulutuksen turvallisessa ympäristössä. Koulutus tukee jatko-opintoja kolmannella asteella. Vasa svenska aftonläroverk tarjoaa aikuisille ja nuorille mahdollisuuden lukea lukiokursseja etänä yksilöllisen suunnitelman mukaan, lähtökohtana opiskelijan omat tarpeet. Kurssien suorittaminen etenee oman aikataulun mukaan ja mahdollistaa myös lähiopetustapaamiset.

Tavoitteiden toteutuminen

Molemmat lukiot ovat toteuttaneet tavoitteensa ja opiskelijamäärään nähden tavoitteet on ylitetty, mikä on tarjonnut hyvät toimintamahdollisuudet.

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2019	Tavoitteen toteuma
Opiskelijoiden määrä.	VG 160 VSA 90	VG 175,8 VSA 94
Läpäisevyys, kolmessa vuodessa tutkintonsa suorittavien opiskelijoiden määrä.	Opintonsa aloittaneista 90 % on suorittanut tutkintonsa kolmessa vuodessa.	Opiskelijoista 90 % suorittaa tutkintonsa kolmessa vuodessa.
Viihtyvyyssarviointi	4,0	3,8
Opiskelijaterveydenhuolto.	Jokainen opiskelija saa käydä vähintään yhden kerran opiskelijaterveydenhuollossa /lukukausi.	Kaikille on tarjottu vähintään yksi käynti opiskeluterveydenhuollossa/ lukukausi.

Viihtyisyysarvioinnissa ei ihan päästy tavoitteeseen, mutta tulos 3,8 on toki hyvä tulos.

Toiminnan keskeiset tunnusluvut ja suoritteet

Suorite/tunnusluku	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019
Opiskelijoiden määrä				
*Päivälukio	157,8	163,9	160	175,8
*Aikuislukio	71,6	86,8	90	94
*Aineopiskelijat	6	8,1	0	5,8
Yksikköhinta				
*Nuorten oppikurssi	6 223,11	6 268,35	6 268,35	6 190,98
*Aikuisten oppikurssi	3 293,08	3 670,99	3 670,99	3 650,32

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet 2019	Tavoitteen toteutuma
Johdon työmäärä.	Työssä jaksamista tarkkaillaan.	Työmäärä kasvaa koko ajan.
IT-tuki sivistystoimessa.	Riittävä IT-tuki kouluissa.	Ei ole toteutunut.
Turvallisuuskulma talossa.	Koulun paloturvallisuus käydään läpi.	Palon tai muun katastrofin riski on todellinen.

Talouden toteutuminen

Vasa gymnasium ja Vasa svenska aftonläroverk tulevat vuonna 2019 pysymään yksikköhinnoissaan oppilasmäärän ansiosta. Molemmissa kouluissa työntekijöiden ja resurssien mitoitus on ollut oikea.

	Alkuperäinen talousarvio 2019 1000 €	Talousarvio-muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2019 1000 €	Tilinpäätös 2019 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	269	0	269	323	54
Toimintamenot	-1 707	25	-1 682	-1 826	-144
Toimintakate	-1 438	25	-1 413	-1 503	-90

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	15	1	16
Määräaikaiset	5	4	9
Työllistetyt			

315 VAMIA

Toiminta-ajatus

Vamia tarjoaa ammatillista peruskoulutusta, lisäkoulutusta, oppisopimuskoulutusta ja muita koulutuspalveluja opiskelijoiden työllistämiseksi ja alueen työ- ja elinkeinoelämän muuttuvat tarpeet huomioon ottaen. Lisäksi tavoitteena on antaa elinikäisen oppimisen valmiuksia sekä jatko-opiskeluvälineet ylemmälle koulutusasteelle.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Hallintokunnan keskeiset tavoitteet vuodelle 2019	Tavoitteen toteutuma
Työllistymismittari	75 %	71,5 %
Jatko-opiskelumittari (perustutkinnot)	15 %	7,9 %
Keskeyttämismittari (negatiiviset keskeyttämiset)	6 %	6,8 %
Tutkintojen suoritustaso	Suoritetut tutkinnot 90 % Suoritetut tutkinnon osat 90 %	81,4 % (1 042 kpl) 97,2 % (5 636 kpl)
Opiskelijatytyytyväisyys	4,0 (asteikko 1-5)	4,33
Sidosryhmien tyytyväisyys	4,5 (asteikko 1-5)	3,52

Toiminnallisia tavoitteita kuten työllisyys- ja jatko-opiskelumittaria ei kuluneena vuotena aivan saavutettu. Olemme parantaneet tulosta työllistymisen osalta edelliseen vuoteen verrattuna. Tavoitteiden saavuttamiseksi on kuitenkin myös tulevaisuudessa tehtävä edelleen parantavia toimia, sillä vaikuttavuus- ja suoriterahoituksen osuus tulee tulevaisuudessa vaikuttamaan Vamian saamaan valtionosuusrahoitukseen.

Keskeyttämisaste oli hieman korkeampi, kuin tavoiteltu alle 6 %. Opiskelijahuoltoon, ohjaukseen ja tukeen on panostettu, mutta siitä huolimatta opintonsa keskeyttäneiden määrä ylitti tavoitteen.

Suoritettujen tutkintojen tavoitemääräksi on vuodelle 2019 asetettu 90 % siitä mitä arvelemme enimmäismäärän olevan. Reformin myötä on lisääntynyt niiden opiskelijoiden määrä, jotka tulevat suorittamaan tutkinnon osia kokonaisten tutkintojen sijaan. Yhteisiin opintoihin kuuluvien tutkinnon osien suorittamisen laajentuminen kattamaan myös aikuiset perustutkinto-opiskelijat, on tuonut lisäystä tutkinnon osien suoritelmäärään. Toisaalta opiskelijamäärä ja sen myötä myös opiskelijavuosien kertymä jäi alle tavoitteen. Kokonaisuutena tarkasteltaessa, olemme jääneet alle tavoitteen suoritettujen tutkinnon osien osalta, mutta ylittäneet tavoitteen tutkinnon osien suoritusten osalta.

Opiskelijatytytyvyyden osalta tavoite toteutui, kun taas sidosryhmien osalta tavoite jäi saavuttamatta. Olemme todenneet, että sidosryhmätytytyvyydelle asetettu tavoite 4,5 on liian korkea. Tavoite ei pohjaudu aikaisempiin kyselyihin. Vuoden 2019 aikana on tehty organisaatorakenteessa muutosta, jolla pyrimme vaikuttamaan työelämäpalveluihin ja sidosryhmätytytyvyyteen.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019
Valtionosuus, perusrahoitus	-	22 996 587	21 445 416	21 608 549
Valtionosuus, suoritesrahoitus	-	1 350 095	1 350 095	1 264 142
Yhteensä	-	22 996 587	22 795 511	22 872 691

- 1) Tilinpäätös 2018, varsinainen suorituspäätös 22.795.511 €, Lisäsuoritepäätös 201.076 €
- 2) Tilinpäätös 2019, varsinainen suorituspäätös 22 789 301 €, lisäsuoritepäätös 83.390 €, harkinnanvarainen korotus 350.000 € (korotuksen käyttöaika ei ole sidottu tilikauteen 2019), joten sitä ei ole huomioitu vuoden 2019 perusrahoituksessa.

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Hallintokunnan keskeiset tavoitteet vuodelle 2019	Tavoitteen toteuma
Ammatillisen koulutuksen reformi.	Järjestämislupien mukaisen opiskelijavuosien vähimmäismäärän saavuttaminen taloudellisesti ja tehokkaasti. Uudet toimintatavat.	Opiskelijavuotia myönnettiin yhteensä 2599 ja lisäsuoritepäätöksellä vielä 10 lisää. Tätä tavoitetta ei saavutettu. Toteutuma oli 2.492 ov.
Oppiminen.	Osaamisperusteisuus, Työelämä- lähtöisyys, henkilökohtaistaminen.	Prosessikuvaukset on laadittu reformin mukaisiksi ja niitä on päivitetty säännöllisesti vuosittain sekä tarpeen mukaan useammin. Henkilökohtaisia opintopolkua sekä oppimisympäristöjä on kehitetty työelämlähtöisesti, osittain hankerahoituksella.
Uusi toiminnanohjausjärjestelmä	Järjestelmä tuottaa reformin myötä tulleet uudet OKM:n vaatimusten mukaiset tiedot.	StudentaPlus järjestelmän kehittämistyötä on jatkettu vastaamaan reformin ja Koski-järjestelmän vaatimuksia. Lisäksi on käyttöön otettu StudentaPlus järjestelmään liittyviä ohjelmaa laajennuksia.

Talouden toteutuminen

Vamia on vuoden 2019 aikana käynyt yt-neuvotteluja henkilötyövuosien ja -kustannusten vähentämiseksi. Neuvottelujen tulosvaikutus tulee näkymään täysmääräisenä vuonna 2020. Kaupungin perusrahoituksen valtionosuudessa on suoritepäätösten mukainen opiskelijavuositavoite yhteensä 2609.

Tavoitetta ei ole saavutettu, minkä takia myös palveluiden ostojen osuus on huomattavasti pienempi talousarvioon nähden. Laajennettujen oppisopimusten osuus on myös vähentynyt. Tietopuolista koulutusta on ostettu vähemmän toisilta ammatillisen koulutuksen järjestäjiltä ja tutkintokoulutusta on yhä enemmän järjestetty Vamian itsensä toimesta, edellyttäen että Vaasan kaupungilla on niihin järjestämislupa. Vuoden 2019 aikana on saatu harkinnanvarainen lisäsuoritepäätöksen mukainen korotus valtionosuuteen (350 000 €). Sen käyttöaika ei ole sidottu tilikauteen 2019. Tilintarkastajan lausunnon mukaan ko.lisärahoitus voidaan jaksottaa ja ottaa valtionosuustuloksi vuosina 2020-2022.

	Alkuperäinen talousarvio 2019 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2019 1000 €	Tilinpäätös 2019 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	10 667	-82	10 585	10 253	-332
Toimintakulut	-34 152	439	-33 713	-32 361	1 353
Toimintakate	-23 485	357	-23 128	-22 108	1 020
Poistot				-482	

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	211	4	215
Määräaikaiset	24	25	49
Työllistetyt			

355 NUORISOPALVELUT

Toiminta-ajatus

Nuorisopalveluiden toiminnan tarkoituksena on tukea nuorten kasvua ja kehitystä, ennaltaehkäistä syrjäytymistä, edistää nuorten osallistumista omien tavoitteiden toteuttamisessa ja yhteiskuntaan kasvamisessa.

Tavoitteiden toteutuminen

Nuorisotyön avulla tuettiin nuorten kasvua eri elämäntilanteissa tarjoamalla nuorille ammattitaitoista ohjausta ja neuvontaa, harrastus- ja toimintamahdollisuuksia sekä tiloja nuorten käyttöön.

Nuorisokulttuurin muutoksiin vastattiin jalkautuvalla ja pop-up nuorisotyöllä sekä uudistamalla nuorten tieto- ja neuvontapalvelu Reimarin toimintoja.

Jalkautuminen ja pop-up-nuorisotyö mahdollisti nuorten kohtaamisen siellä, missä nuoret kokoontuivat. Nuorille tarjottiin mielekästä vapaa-ajan toimintaa, ohjausta ja tarvittaessa myös tukea. Hankerahoituksella vuodesta 2005 toimineen nuorten tieto- ja neuvontapalvelu Reimarin nettisivut uudistettiin vuoden 2019 aikana. Uudistetuille sivustoille lisättiin chat-toiminto. Chat-palvelun kautta nuoret kysyivät heille tärkeistä ja aroista asioista. Vuoden 2019 aikana Reimarissa panostettiin yksilö- ja ryhmä ohjauksiin. Tukea ja ohjausta kysyttiin erityisesti koulutukseen ja työelämään liittyvissä kysymyksissä. Lisäksi tietoa jaettiin aktiivisesti eri sosiaalisen median alustoilla. Työ ja työllistyminen, harrastusmahdollisuudet sekä kansainvälisyys olivat teemoja, jotka kiinnostivat nuoria.

Syrjäytymisvaarassa ja jo syrjäytyneitä nuoria tuettiin etsivän nuorisotyön, nuorten työpaja toiminnan sekä tieto- ja neuvonta palveluiden avulla sekä järjestämällä kesävalmennusta peruskoulun päättävälle nuorille, joilla ei ollut tulevaisuuden suunnitelmia. Osalla Etsivän nuorisotyön ja nuorten työpajan nuorista oli laajoja elämän eri alueilla olevia ongelmia. Nuorten työpajan käyneistä nuorista suurin osa jatkoi koulutukseen tai työelämään. Kesävalmennuksessa olleista nuorista kaikki jatkoivat opintoja toiselle asteelle.

Nuorten aktiivista kansalaisuutta ja yhteiskunnallista vastuunottoa edistetään nuorisovaltuuston toiminnan koordinoinnilla ja ohjauksella sekä tukemalla nuorten omaehtoista toimintaa.

Hankkeille saatiin rahoitusta 350 609 €. Ylivuotisten hankkeiden osalta osa hankerahoituksesta käytetään vuonna 2020.

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2019	Tavoitteen toteuma
Elinvoimainen ja hyvinvoiva sivistyskunta.	Tarjota nuorille mielekästä vapaa-ajan toimintaa ja mahdollisuus tavata ystäviä turvallisessa päihteettömässä ympäristössä. Nuorten syrjäytymisen ehkäisy tarjoamalla nuorille oikea-aikaista ohjausta ja neuvontaa. Nuorten aktiivisuuden ja osallisuuden lisääminen	Nuorisotaloissa, 5—6 lk. alakoululaisten kerhotoiminnassa, nuorisokahvilassa, skeittihallissa käyntikertoja yht. 43 705. Etsivässä nuorisotyössä ja nuorten työpajalla ohjausajat ka. 6kk/nuori. Työpajan nuorista suurin osa jatkoi koulutukseen tai työhön työpajakson jälkeen. Nuorisovaltuusto nosti aktiivisesti esiin nuorten asioita sekä teki kehittämisehdotuksia.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019
Nuorten matalankynnyksen ohjaus- ja neuvonta, harrastus- ja toimintamahdollisuuksia sekä nuorisotilojen käyttäjä ja kävijämäärät.	Nuorisotaloissa, nuorisokahvilassa, skeittihallissa käyntikertoja yht. 42 325. Rokkikoulussa, iltapäiväkerhoissa sekä muussa kerho- ja leiritoinnassa nuoria 2654, tapahtumissa kävijöitä 4400. Reimarissa ohjattu 153 nuorta, Reimarin internetsivuilla käyntejä 51 678.	Nuorisotaloissa, 5 - 6 lk. alakoululaisten kerhotoiminnassa, nuorisokahvilassa, skeittihallissa, käyntikertoja yht. 46 079. 60 paikkaisessa Rokkikoulussa 64 oppilasta, muussa kerho- ja leiritoinnassa nuoria 354, tapahtumissa kävijöitä 8557. Reimarissa ohjattu 119 nuorta, Reimarin internetsivuilla käyntejä 50 107.	Nuorisotaloissa, nuorisokahvilassa, skeittihallissa käyntikertoja yht. 28 000. Rokkikoulussa, iltapäiväkerho- ja leiritoinnassa nuoria 1500, tapahtumissa kävijöitä 5000. Reimarissa ohjattu 300 nuorta, Reimarin internetsivuilla käyntejä 52 000.	Nuorisotaloissa, 5 - 6 lk. alakoululaisten kerhotoiminnassa, nuorisokahvilassa, skeittihallissa käyntikertoja yht. 43 705. Rokkikoulussa 74 oppilasta, muussa kerho- ja leiritoinnassa nuoria 632, tapahtumissa kävijöitä 8601. Reimarissa yksilöohjauksessa 417 nuorta, ryhmäohjauksessa 2690 nuorta. Reimarin internetsivuilla käyntejä 12 000 (sivusto oli suurimman osan vuotta suljettuna teknisen ja sisällöllisen uudistuksen vuoksi) Reimarin uutta chat-palvelua käytti 320 nuorta.
Nuorten sosiaalinen vahvistaminen.	Etsivässä nuorisotyössä asiakkaita 289 ja työpajan etsivässä	Etsivässä nuorisotyössä päättäneitä asiakkaita 213,	Etsivässä nuorisotyössä 300 ja nuorten työpajalla asiakkaita 80.	Etsivässä nuorisotyössä 292 ja 3. sektorin työpajan etsivässä nuorisotyössä

	nuorisotyössä asiakkaita 86.	lisäksi 3.sektorin työpajan etsivässä työssä 79 asiakasta. Nuorten työpajalla työpajaohjauksessa asiakkaita 64.		77 asiakasta. Nuorten työpajalla asiakkaita 66.
	Ohjaamo hankkeessa asiakkaita 950, joista pitkäaikaisia 100.	Ohjaamo hankkeessa asiakkaita 2130. Lisäksi pidempiaikaista palveluohjausta sai 50 nuorta. Ohjaamohanke päättyi 30.6.2018.		
Nuorten osallisuuden ja kansalaisvaikuttamisen edistäminen.	Nuorisovaltuusto kokoontui 10 kertaa ja lisäksi muita kokouksia 32 kpl, edustus kahdessa alue- ja kuudessa lautakunnassa. Nuorisovaltuusto järjesti nuorisotapahtumia, toteutti kaksi asiakaskyselyä. Osana osallistuvaa budjetointia kartoitettiin nuorten toiveita itäisellä asuinalueella 1. toive välinelainaamo aloittaa vuonna 2018, 2. toive ulkokatos nuorten käyttöön.	Nuorisovaltuusto kokoontui 10 kertaa, kuudessa lautakunnassa edustaja. Nuorisovaltuusto järjesti nuorisotapahtumia 8 kpl, laati kannanottoja 6 kpl ja teki aloitteita 2 kpl. Osana osallistuvaa budjetointia nuorten toiveiden toteuttaminen: 1. toive välinelainaamo aloitti kesällä 2018 Ristinummella, 2. toive ulkokatos nuorten käyttöön. Katoksen hankinta- ja lupaprosessi toteutettiin v. 2018. Katoksen pystytys keväällä 2019.	Nuorisovaltuusto kokoontui 10 kertaa, edustaja 6 lautakunnassa, järjesti nuorisotapahtumia 7, laati kannanottoja ja teki aloitteita 10 kpl sekä tuki nuorten omaehtoista toimintaa.	Nuorisovaltuusto kokoontui 10 kertaa, edustaja 6 lautakunnassa. Nuorisovaltuusto järjesti 5 tapahtumaa. Laati 3 kannanottoa ja antoi 3 lausuntoa. Tuki nuorten omaehtoista toimintaa myöntämällä toiminta-avustusta.
Hankerahoituksen määrä nuorisolain mukaiseen kunnalliseen nuorisotyöhön, €	488 169	423 327	355 000	350 609
Nuorisopalveluiden menojen osuus koko kaupungin toimintamenoista, %	0,40	0,41	0,37	0,36

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2019	Tavoitteen toteuma
Syrjäytymisvaarassa ja jo syrjäytyneiden nuorten määrän kasvu.	Tuotetaan hankerahoituksella kohdennettuja palveluita; etsivä nuorisotyö, nuorten työpajatoiminta.	Etsivä nuorisotyö ja nuorten työpajatoiminnassa hankerahoitus. Työpajalle saatu 1 henkilön lisäresurssi (mielenterveyshoitaja).

Määräaikaisen henkilöstön suuri määrä.	Vakanssien perustaminen pelkästään määräaikaisella henkilöstöllä tuotettuihin pitkäaikaisiin palveluihin; perhekeskus, skeittihalli, nuorisokahvila. Hankerahoituksella olevan henkilöstön vakinaistaminen; etsivä nuorisotyö. Henkilöstön perehdytyksen ja koulutuksen resurssien lisääminen.	Uusia vakansseja ei ole perustettu, perhekeskustoiminta siirrettiin sosiaalityö ja perhepalveluihin. Etsivään nuorisotyöhön vakanssit perustettu. Nuorten työpajan vakansseja ei vielä perustettu. Henkilöstön perehdytykseen panostettu. Käytössä perehdytyksen toteutumisen seurantalomake.
--	---	---

Talouden toteutuminen

Nuorisopalveluiden talous toteutui lähes talousarvion mukaisena. Toimintatuotoista merkittävin oli ulkopuolinen hankerahoitus, jonka osuus tuotoista oli 350 609 €. Hanketoiminnan rahoittajia olivat Aluehallintovirasto sekä Evald ja Hilda Nissin säätiö. **Toimintatuotot** alittivat budjetoidun 13 000 eurolla ja **toimintakulut** jäivät noin 126 000 € alle budjetoidun, mikä johtuu vakanssien täyttöjen viivästymisestä ja hankintojen rajoittamisesta.

	Alkuperäinen talousarvio 2019 1000 €	Talousarvio-muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2019 1000 €	Tilinpäätös 2019 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	139	300	439	425	-13
Toimintakulut	-1 959	-302	-2 261	-2 136	126
Toimintakate	-1 820	-3	-1 823	-1 711	112
Poistot				-4	

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	23	2	25
Määräaikaiset	14	3	17
Työllistetyt		3	3

443 VAASAN KAUPUNGIN OPISTOT

Toiminta-ajatus

Vaasan kaupungin opistot Vaasa-opisto, Vasa arbis, niiden toimintayksikkö TaiKon ja Kuula-opisto tarjoavat vapaan sivistystyön koulutusta ja taiteen perusopetusta kahdella kielellä Vaasassa sekä myyntipalvelusopimuksiin perustuen myös Laihialla, Isossakyrössä (Vaasa-opisto ja Kuula-opisto). Kuula-opiston baletinopetus palvelee myös mustasaarelaisia kunnan kanssa solmitun palvelusopimuksen nojalla. Opistojen toiminnan perusarvoina ovat elinikäinen oppiminen, luovuus, omaehtoisuus ja tasa-arvo. Vaasan kaupungin opistojen toiminta ja palvelut ovat keskeinen osa alueen asukkaiden hyvinvointia ja elämänlaatua.

Oppivelvollisuuden ylittäneiden perusopetus on Vaasa-opiston ja Arbiksen tehtävänä. Opiskelijat ovat enimmäkseen maahanmuuttajia. Aikuisten perusopetus noudattaa perusopetuslainsäädäntöä ja se on osa kotoutumiskoulutusjärjestelmää. Kotoutumissuunnitelman mukaista kotoutumiskoulutusta järjestetään myös vapaan sivistystyön koulutuksena, nk. UMAKO-koulutuksena.

Tavoitteiden toteutuminen

Tulosalueen sisäisen synergian ja toimintakyvyn vahvistaminen asetettiin opiston vaikuttavuustavoitteiksi. Synergiavaikutuksia näkyy jo mm. opistojen viestinnässä, markkinoinnissa ja opetus- ja toimintasuunnitelmissa, yhteisissä hankkeissa, henkilöstösuunnittelussa. Tulosalueen strategiatyö käynnistettiin. Synergiaetua on syntynyt myös tilojen yhteiskäytöstä.

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2019	Tavoitteen toteuma
Kasvatuksen, opetuksen ja koulutuksen edelläkävijä 1145 kuulijaa.	Arviointi- ja vapaan sivistystyön opetussuunnitelmatyökalut valmiina.	Valtakunnallisten ohjeiden puuttuessa siirtyy vuosille 2020-2021. Koski-palvelu siirrot käynnistyvät elokuussa 2021.
Kielitaitoinen Vaasa.	Yhteinen kielitarjotin. Osallistujien määrä. Kielitarjoaman monipuolisuus. Vapaan sivistystyön kotoutumissuunnitelman mukainen koulutus eli UMAKO.	Kielisolmu-projekti tarkastellut kielten tarjontaa kohderyhmälähtöisesti. Projekti jatkuu. Kieltenopetusta 4750 h 13 kielessä. UMAKO-koulutus käynnistetty, 51 osallistujaa. Hallå-projektilla oli 11 ryhmää, 64 opetustuntia ja osallistujina 173 lasta/nuorta/aikuista.
Sun ja Mun Sivistys-Vaasa.	Henkilöstö, osaaminen ja johtaminen. Yhteiset projektit ja avoimet yleisötilaisuudet: lkm ja osallistujamäärät.	Tehty osaamiskartoitus, pro gradu-tutkimus tulosalueen imagosta, käynnistetty strategiatyö. Arbiksen luennot ja tapahtumat: 924 kävijää; Opiston luennot 1145 kuulijaa, muut tapahtumat 720 kävijää; Kuula-opisto 230 tilaisuutta; TaiKon 45 yleisötilaisuutta, yleisömäärä 4450.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019
Vaasan kaupungin opistot:				
Kurssien määrä	1 154	1 291	1 165	1 203
Opetustuntien määrä	51 217	54 575	53 300	58 548
Myönnetty valtionosuustunnit	50 556	50 633	50 011	50 011
Myönnetty valtionosuustunnit, kotoutumissuunnitelma (Vaasa-opisto)	0	683	479	479
Kurssilaisten määrä	19 248	20 513	19 800	19 448
Aikuisten perusopetus/ GruVux:				
Kurssisuoritteiden määrä		3 038	4 155	4 428
Kurssisuoritteiden määrä/ Vasa arbis	-	-	190	420
Opetustuntien määrä		2 856	5 702	6 488
Opetustuntien määrä/ Vasa arbis	-	-	576	4 816
Myönnetty valtionosuustunnit	1 303	2 112	4 156	4 122
Kurssilaisten määrä yhteensä	122	152	240	188

Talouden tunnusluvut	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019
Vaasan kaupungin opistot				
Valtionosuus, Vapaa sivistystyö	1 192 380	1 210 609	1 191 583	1 191 583

Valtionosuus, Kotoutumissuunnitelma (Vaasa-opisto)	0	42 792	40 000	39 813
Valtionosuus, Taiteiden perusopetus	1 068 510	1 071 009	1 066 566	1 066 566
Nettomeno €, (toimintakate - valtionosuus)	1 608 881	1 982 476	1 910 617	1 974 878
Nettomeno €/ osallistuja	332,3	368,9	373,0	344,6
Nettomeno €/ asukas	20,1	24,7	23,8	24,6
Aikuisten perusopetus/ GruVux:				
Valtionosuus, Aikuisten perusopetus	378 246	603 433	1 188 096	1 178 376
Nettomenot €, (valtionosuus huomioitu)	129 921	83 102	118 096	392 396
Nettomeno €/ opiskelija	1 064,9	546,7	492,1	
Nettomeno €/ asukas	1,9	1,2	1,7	

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2019	Tavoitteen toteuma
Jäykät toimintamuodot.	Yhteistyö suunnittelussa, osaamiskartoitus.	Grande finale-hanke (taiteen perusopetuksen lopputöiden toteuttamista koskeva kehittämishanke) saatettu päätökseen. Osaamiskartoitus on tehty.
Tulosalueen sisäisen synergian ja toimintakyvyn vahvistaminen.	Tulosalueen kehittämissuunnitelma sivistystoimen strategian pohjalta.	Tulosalueen strategiatyö on käynnissä.
Taikonin perusrahoituksen riittämättömyys.	Talousarvion oikaiseminen.	Ei ollut toteutettavissa. Henkilöstöresursseja lisätty toisin keinoin vuoden 2020 loppuun saakka.

Talouden toteutuminen

Vaasan kaupungin opistojen vuositason säästövaade yhteensä on 212 800 € (149 500 €/Kv. 6.5.2019 § 32 ja lisäsäästö 63 300 €/Kh.26.8.2019 § 220). Kh päätti 23.9.2019 investointi- ja hankintakiellosta vuoden loppuun.

Aikuisten perusopetuksen järjestämisvastuu on siirtynyt Vaasa-opistolle 1.8.2018 lukien. Toiminnalle myönnetty kehys ja budjetointi eivät vastanneet suoritteita, jotka ovat lisääntyneet voimakkaasti aikuisten perusopetuksen rahoitusta koskevan vuonna 2018 voimaan astuneen lakimuutoksen seurauksena. Suoritteita koskeva oikaisuvaatimus jätettiin OKM:lle 26.3.2019 ja sen seurauksena Vaasa-opiston ja Arbiksen toteuttaman aikuisten perusopetuksen hyväksytty suoriteperusteinen valtionosuus vuodelle 2019 oli 1 178 376 €. Kv.hyväksyi 9.12.2019 § 85 valtionosuutta vastaavan lisämäärärahan myöntämisen vuoden 2019 talous-arvioon, minkä vuoksi aikuisten perusopetus toteutettiin mitä säästeliäimmin, alle yksikköhinnan: toimintakulut 786 000 €.

Vaasa-opisto sai valtionosuusrahoitusta maahanmuuttajien kotoutumissuunnitelman mukaiseen Umako -koulutukseen 39 813 €. Luku- ja perustaitoihin keskittyvää koulutusta tarjottiin viidelle ryhmälle. Tarkoitukseen käytettiin myös opintotukirahoitusta. Toimintatuotoista on hankeavustuksia siirretty 118 254 € seuraavalle vuodelle.

	Alkuperäinen talousarvio 2019 1000 €	Talousarvio-muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2019 1000 €	Tilinpäätös 2019 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	1 577	208	1 785	1 642	-143
Toimintakulut	-6 282	-978	-7 260	-6 808	452
Toimintakate	-4 705	-770	-5 475	-5 166	309
Poistot				-72	

Henkilöstötiedot.

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	43	7	50
Määräaikaiset	11	199	210
Työllistetyt	1	1	2

Määräaikaisista henkilöistä neljä siirtyi vakituiseksi.

KULTTUURI- JA LIIKUNTALAUTAKUNTA

Toiminta-ajatus

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta huolehtii kaupungin liikuntapalveluista sekä museoista, yleisestä kulttuuritoiminnasta, kirjastoista, teatterista ja orkesterista ja toimii lainsäädännön mukaisena viranomaisena edellä mainituissa asioissa.

Toimintakulut ja -tuotot

	Alkuperäinen talousarvio 2019 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2019 1000 €	Tilinpäätös 2019 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	4 196	609	4 805	4 261	-544
Toimintakulut	-21 215	-527	-21 742	-21 746	-4
Toimintakate	-17 020	82	-16 938	-17 486	-548
Poistot				-787	

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	176	5	181
Määräaikaiset	31	58	89
Työllistetyt	2	12	14

351 LIIKUNTAPALVELUT

Toiminta-ajatus

Liikuntapalveluiden tavoitteena on edistää terveystoimintaa, kuntalaisten aktiivisuutta ja terveyserojen kaventumista liikunnan avulla. Liikunnan edistämisen on osa kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä. Liikunnan avulla tuetaan lasten ja nuorten kasvua ja kehitystä, ylläpidetään työ- ja toimintakykyä sekä lisätään ikäihmisten omatoimisuutta. Runsas lajitarjonta sekä eri lajien hyvin hoidetut liikuntapaikat vahvistavat Vaasan imagoa liikunnan lippulaivana.

Liikuntapalveluiden keskeisiä tavoitteita ovat lasten ja nuorten, perheiden sekä erityistä tukea tarvitsevien liikunnan edistäminen, ikääntyneiden liikuntaedellytysten turvaaminen sekä terveyttä edistävä liikunta. Kolmannella sektorilla on keskeinen merkitys osana liikunnan palveluverkostoa.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2019	Tavoitteen toteuma
Elinvoimainen ja hyvinvoiva sivistyskunta.	Liikuntapalvelujen tuottaminen painopisteenä oleville kohderyhmille.	Action liikuntakerhoryhmiä (1-9 lk) järjestettiin vuoden aikana yhteensä 39.

		Liikuntakerhoissa oli osallistujia noin 700 ja käyntikertoja 5 700. Liikuntaleirejä järjestettiin koululaisten lomien aikaan (1-6 lk). Hiihtoloman 2019 liikuntaleireille osallistui 55 lasta, kesäkuun liikuntaleireille 300 lasta ja syysloman liikuntaleireille 50 lasta. Lajikokeiluja järjestettiin yhteistyössä liikunta- ja urheiluseurojen kanssa (1-9 lk). Lajikouluihin osallistui yhteensä 200 lasta. Hoppis-perheliikuntaa järjestettiin keväällä viikonloppuisin 16 kertaa ja syksyllä 18 kertaa. Hoppis-perheliikunnassa kävijämäärä vaihteli sään mukaan 50-100 hlö/kerta. Perheluisteluvuoro järjestettiin syyskaudella 2019 viikoilla 35-52 eli 18 kertaa ja kevätkaudella 2019 n. 14 kertaa. Osallistujia perheluistelussa oli noin 100 hlö/kerta, välillä enemmän. Koululaisten liikunta- ja kulttuuriviikko järjestettiin toukokuussa (arviolta 190 luokkien tekemää varausta ja noin 3 600 oppilasta). Koko perheen luistelurieha järjestettiin helmikuussa (arviolta noin 400 kävijää). Vapinää vekaroihin-hanke varhaiskasvatuksen liikunnan lisäämiseen käynnistyi kesällä. Soveltavan liikunnan ryhmiä järjestettiin n. 42 kpl, niihin osallistui n. 850 hlö/vko. Terveysliikunnan Vireä Vaasan liikuntaryhmiä oli 16 kpl ja niihin osallistui n. 570 hlö/vko, eli yht. n. 16 530 käyntiä. Uimahallissa oli 258 191 asiakasta, joista reilut 42 000 käytti myös uimahallin kuntosalipalveluja. Uimahallin viikko-ohjelma sisälsi yhteensä 20 ohjattua vesijumppaa ja niihin osallistui 33 000 asiakasta. Kesäuimakouluja oli 20 kpl ja niihin osallistui 345 lasta.
	Alakoululaisten uinninopetuksen järjestäminen Suomen Uimaopetus- ja hengenpelastusliiton suositusten mukaisesti.	Vaasalaisten yläkouluun siirtyvien lasten uimataito % oli keväällä 2019 /90,8%.

Laadukas, kattava ja kustannustehokas palveluverkko.	Liikuntapalveluiden hallinnoimien liikuntatilojen käytön maksimoiminen.	TIMMI-varausohjelmaan tehtiin yhteensä 29 278 kpl varausta (58 809h), joista on alle 18 v. myönnettyjä vuoroja 20 951 kpl (45431h). Uimahallin tiloja varattiin vuoden aikana 28 291 h (13 552 kpl).
	Kolmannen sektorin tukeminen ja yhteistyön kehittäminen.	Myönnetty liikunta-avustukset, 155 707 €. Avustusta sai 62 yhdistystä. Järjestetyt seurafoorumit, 1 krt ei ajatushautomoita.
	Kuntalaisten omaehtoisen liikunnan tukeminen parantamalla ja kehittämällä lähiliikuntapaikkoja; Skeittipuiston rakennustöiden aloittaminen.	ei
	Palveluverkon ja toiminnan kehittäminen asiakaslähtöisesti.	Kunnostettujen kohteiden määrä: 3 sisäliikuntatilaa. ei kokeiluja

Lasten ja nuorten liikunta

Toiminnan tavoitteina oli edistää lasten ja nuorten terveyttä ja hyvinvointia. Lisätä lasten ja nuorten mahdollisuuksia harrastaa liikuntaa sekä tukea harrastuneisuutta. Tukea lasten ja nuorten kasvua ja kehitystä liikunnan avulla. Lisätä lasten ja nuorten osallisuutta sekä vahvistaa yhteisöllisyyttä. Mahdollistaa monipuolisten, viihtyisien liikuntaelämysten kokeminen yhdessä ikäistensä kanssa. Tavoitteet pyrittiin saavuttamaan järjestämällä koulupäivän sisälle sekä lasten ja nuorten vapaa-ajalle sijoittuvaa kerho- leiri- ja harrastustoimintaa sekä perheliikuntaa yhteistyössä Vaasan kaupungin hallintokuntien, liikunta- ja urheiluseurojen, yhdistysten sekä liikuntapalveluja tuottavien yritysten kanssa. Toiminta kohdistettiin pääasiassa 1–9-luokkalaisiin lapsiin ja nuoriin sekä perheisiin.

Liikuntakerhoja järjestettiin iltapäivisin ja aamuisin Vaasan kouluilla ennen ja jälkeen koulupäivän. Kerhot olivat suunnattuja 1–9-luokkalaisille lapsille ja nuorille suomenkielisillä ylä- ja alakouluilla. Kerhotoimintaan osallistuminen oli osallistujalle maksutonta. Liikuntaleirejä järjestettiin koululaisten lomien aikaan kesä-, syys- ja hiihtolomalla 1–6-luokkalaisille lapsille. Liikuntaleirit olivat kokopäivä- tai puolipäiväleirejä. Yhteistyössä liikunta- ja urheiluseurojen sekä liikuntapalveluja tuottavien yritysten kanssa järjestettiin alkeiskursseja (lajikokeiluja), joissa osallistujat pääsevät kokeilemaan erilaisia lajeja.

Perheliikuntaa järjestettiin viikonloppuisin maksuttomilla ja kaikille avoimilla perheliikuntavuoroilla. Lasten Liike-hankkeen kautta organisoitiin kuusi liikuntakerhoa kevätkaudella 2019 (3-9-luokkalaisilla lapsille ja nuorille) yhteistyössä seurojen ja yhdistysten kanssa. Osana toimintaa järjestettiin koululaisten liikunta- ja kulttuuriviikko ”Gimme5” toukokuulla sekä koko perheen luistelurieha helmikuulla.

Vipinää vekaroihin –hanke, Pilotti päiväkotien koulutukset Elisa Stadionilla 5.6 suomenkielinen ja 7.6 ruotsinkielinen koulutuspäivä. Vekara kokeilut- lajikokeiluja järjestettiin syksyllä 7 seuran kanssa. Jokainen seura järjesti 3 kokeilukertaa/laji.

Soveltava liikunta

Soveltava liikunta tuottaa kaikille soveltavan liikunnan piiriin kuuluville kuntalaisille monipuolista matalankynnyksen liikuntatoimintaa tavoitteenaan terveyden edistäminen, ennaltaehkäisy, toimintakyvyn ylläpitäminen sekä sosiaalisuus. Soveltavan liikunnan toimintakaudella 2019 toteutettiin säännöllistä liikuntatoimintaa eri vamma- ja sairausryhmille, ikäihmisille ja maahanmuuttajille.

Aktiivista toimintaa on aina lapsista ikäihmisiin. Lisäksi liikuntatoimintaa ja pienimuotoista konsultointi- ja koulutustoimintaa tuotettiin erilaisille työpajoille, eri kaupungin toimintayksiköille, yhdistyksille ja muille sidosryhmille. Kaudella 2019 järjestettiin myös pieniä sekä suurempia yhteisiä esteettömiä tapahtumia soveltavan liikunnan kohderyhmille yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Soveltava liikunta oli mukana myös Opetus- ja kulttuuriministeriön ”Kotouttaminen liikunnan avulla” hankkeessa. Tämä hanke jatkuu edelleen. Lisäksi edellisvuonna ikäihmisille kohdennettu ”Voimaa vanhuuteen” kärkihanke jatkoi kulkuaan vuoden 2019 loppuun asti.

Terveysliikunta

Vireä Vaasa- terveysliikuntaohjelma toimii Vaasan kaupungin työntekijöiden ja kaikkien vaasalaisten sekä lähikuntien työikäisten liikunnalliseksi aktivoimiseksi ja terveyttä edistävän liikuntatietouden edistämiseksi.

Toimintakaudella 2019 järjestettiin terveysliikuntaryhmiä, TYHY- ja TYKY tempauksia kaupungin työntekijöille, taukojumppakampanjoita, liikuntaneuvontaa, kuntotestaamista ja hyvinvointitiedon lisäämistä, myös erilaisia terveysliikuntatapahtumia, koko perheelle tarkoitettuja tapahtumia kuten Lastenvaunuralli sekä monissa pienemmissä olimme mukana.

Toimintaa on tuotu esille mm. Vaasan Ikkunassa omalla liikuntaliitteellä, omilla internetsivuilla, sosiaalisessa mediassa sekä erilaisissa tapahtumissa mainostaen. Kesätoimintaan kuului perinteinen polkupyöräilyryhmä sekä erilaisia puistojumppia, jooga, kahvakuula ja Elisa Stadionilla järjestettiin myös jumppa, kesä-heinäkuun ajan. Kesätoiminnan jälkeen järjestettiin neljän kerran alkeisjoogakurssi.

Terveysliikuntaryhmät toimivat keväällä viikoilla 2-18 ja syksyllä 36-49. Avoimia terveysliikuntaryhmiä oli keväällä 16 kpl, syksyllä 16 kpl ja näiden lisäksi pelkästään kaupungin työntekijöille tarkoitettuja ryhmiä. Liikuntakorttien myynti on vakiintunut uimahallin kassalle, kansalaisinfoon sekä Vähänkyrön yhteis palvelupisteelle.

Uimahalli

Uimahallissa oli 258 191 asiakasta, joista noin 42 000 käytti myös uimahallin kuntosalin palveluja. Uimahallin viikko-ohjelma sisälsi yhteensä 28 ohjattua uintimaksuun sisältyvää ryhmää.

Lasten vesiliikuntakerhoja, joissa on käyty läpi eri uintitekniikoita, vedestä pelastautumista sekä erilaisia leikkejä, järjestettiin kaksi kertaa. Aikuisten uintitekniikkakursseja pidettiin kahdeksan. Kynttiläuinteja järjestettiin sekä ilta- että aamu-aikaan yhteensä 10 kertaa. Vesisankarit-tapahtuma järjestettiin 30.3. yhdessä paikallisten vesiliikuntaseurojen kanssa. Päivän aikana uimahallin asiakkaat saivat kokeilla mm. melontaa, laitesukellusta sekä tanssillista vesiliikuntaa.

Uimahallin yksi keskeinen toimintamuoto on vaasalaisten alakoulujen ja esikouluikäisten uinninopetus. Ma-ke klo 8.20-14.05 opetuksessa ovat olleet alakouluryhmät ja to-pe esikouluryhmät. Ympäristökuntien kouluille pystytettiin järjestämään yksittäisiä opetuskertoja. Kesäaikana järjestettiin lasten uimakouluja yhteensä 20 ryhmää.

Uimahallin altaita sekä kokous- ja tilaussaunoja varattiin harjoitus-, kilpailu- ja kurssikäyttöön yhteensä 28 292 h, jotka koostuivat 13 552 erillisestä varauksesta.

Varsinainen liikuntatoiminta

Liikuntapalvelut tuottivat omin ohjaajavoimin ja yhteistyössä yhdistysten kanssa monipuolisia liikunnan harrastusmahdollisuuksia. TIMMI-varausohjelmaan tehtiin yhteensä 29 278 kpl varausta, joista on alle 18 v. myönnettyjä vuoroja oli 20 951 kpl. Harjoitusvuoro varauksia on 24 794 kpl, kilpailuvarauksia 1 102 kpl. Erilaisia tapahtuma- ja muita varauksia tehtiin 266 kpl ja koulujen omia varauksia 1 830 kpl.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019
Uimahallin kävijämäärä	257 468	252 334	263 000	258 191
Ryhmäliikuntatuntien kävijämäärä (sovellettu- ja terveysliikunta)	21 460 / 14 354 = 35 814	20 467 / 16 240 = 36 707	20 467 / 13 800 = 34 267	22 480 / 16 530 = 39 010
Liikuntatilaluovutukset, h (ilman uimahallia)	42 260	43 702	45 000 44 500	43 223
Kaarlen kenttä (yleisurheilu- ja palloilualueen käyttö), h	449	907	500	1726
Jalkapallonurmet, yht. 16 ha, h	7 807	7 502	7500	7362
Pesäpallokentät: Vaasa / Kyrölä, h	969 / 816 = 1785	458 / 750 = 1 208	700 / 800 = 1500	1014 / 740 = 1754
Tyky (terveysliikunta), hlö	2300	2500	3000	2500
Tapahtumat (soveltava liikunta), hlö	700	400	400	400
Nettomenot/asukas, €	68,60	50,02	47,78	50,60
Toimintatulot, €	1 620 134	1 510 383	1 665 200	1 535 218
Myönnetty avustusraha, €	163 104	170 493	164 500	155 707
Liikuntapalveluiden menojen osuus koko kaupungin toimintamenoista, %	1,11	0,93	0,96	0,84

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2019	Tavoitteen toteuma
Henkilöstömäärän ja työmäärään oikea suhde.	Tehtävien organisointi yhteistyössä henkilökunnan kanssa, työssä jaksamiseen panostaminen.	Sairaspoissaolot vähentyneet ed. vuodesta. Ammattitaitoisten sijaisten rekrytointi vaikeaa lyhyellä varoitusaajalla.
Liikuntapaikoilla tapahtuvat tapaturmat.	Ei tapaturmia.	Ei tapaturmia.
Ohjaustoiminnan laatu ja turvallisuus.	Ammattitaitoisen ohjaushenkilökunnan rekrytointi.	Asiakaspalaute ryhmien sisällöistä ja ohjauksen laadusta on ollut pääsääntöisesti hyvää.

Talouden toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio 2019 1000 €	Talousarvio-muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2019 1000 €	Tilinpäätös 2019 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	1 665	63	1 729	1 535	-193
Toimintakulut	-4 919	-106	-5 025	-4 926	99
Toimintakate	-3 254	-42	-3 296	-3 390	-94
Poistot				-491	

Liikuntapalveluiden **toimintatuotot** alittivat talousarvion n. 193 500 €. Toimintatuotoista merkittävin oli maksutuotot, mm. sisäänpääsy- ja palvelumaksut, joita kertyi 1 245 400 €. Toteuma alitti talousarvion 180 900 €. Toiminnan kehittämishankkeisiin myönnettyä ulkopuolista hankerahaa käytettiin 32 600 €. Vuokratuotot ylittivät talousarvion 1 300 €. **Toimintakulut** alittivat talousarvion n. 99 000 €. Henkilöstökulujen ylitys n. 7 400 €, johtui mm. joidenkin tehtäväkohtaisten palkkojen harmonisoinnista ja talousarvion henkilösivukulujen liian alhaisesta määrärahasta. Palvelujen ostot jäivät alle talousarvion n. 93 400 €, kun mm. hallinnollisten tukipalveluiden toteuma alittui 54 900 € ja siivouspalvelut 11 000 €. Aineet, tarvikkeet ja tavarat toteuma alitti talousarvion n. 6 100 €.

Käyttösuunnitelman yhteydessä tulosalueilta vaadittiin 2,5% lisästä, joka oli Liikuntapalveluiden osalta 123 000 €. Säästövaade toteutettiin mm. palveluverkkomuutoksilla ja investointien karsimisella. Kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 23.9.2019 loppuvuoden kestävästä hankintakiellosta. Osittain tämän seurauksena investointimäärärahaa jäi käyttämättä 47 500 €.

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	20		20
Määräaikaiset	5		5
Työllistetyt			

363 VAASAN KAUPUNGIN MUSEOT

Toiminta-ajatus

Vaasan kaupungin museot toimivat kokoelmiensa pohjalta kerätäkseen, säilyttääkseen ja välittääkseen aineellista ja aineetonta kulttuuriperintöä. Museot toimivat yleisöjensä hyväksi tuottamalla museo- ja kulttuuriympäristöpalveluja. Ne tukevat identiteettejä, välittävät tietoa, lisäävät kulttuurista ymmärrystä ja tarjoavat elämyksiä. Aluetaidemuseon ja maakuntamuseon statuksen mukaisesti museoille kuuluu kulttuuriympäristöön ja rakennusperintöön liittyviä viranomaistehtäviä.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2019	Tavoitteen toteuma
Väestön hyvinvointi ja alueen vetovoimaisuuden edistäminen.	-Monipuolisten kulttuuriperintöön liittyvien palveluiden tarjoaminen. -Asiakkaiden kuunteleminen heitä koskevien palveluiden tuottamisessa. -Uusien asiakasryhmien tavoittaminen ja kiinnostuksen herättäminen museopalveluja kohtaan. -Museoiden osallistuminen yhteistyöhankkeisiin ja niiden kautta saavutettava myönteinen julkisuuskuva.	Näyttelyitä oli yhteensä 25, joista osa vaihtuvia ja osa pitkäaikaisia kokoelmanäyttelyitä. Yleisötapahtumia oli 278. Yleisötap.lukumäärässä ei päästy tavoitteeseen, mutta kasvua tapahtui edelliseen vuoteen verrattuna ja asiakasmäärä tapahtumissa on kasvanut ja ylittänyt tavoitteen. Osallistavia, palveluiden suunnitteluun liittyviä tapahtumia järjestettiin yhdessä opettajien kanssa sekä liittyen Terranovan uudistuksen suunnitteluun, jonka yhteydessä kuultiin kohteen sidosryhmiä. Yleisötapahtumien osalta etsittiin uusia yleisöjä tarjoamalla kuvailutulkkauksia ja viittomakielistä opastusta kansainvälisenä vammaisten päivänä. Opastuksiin osallistui 41 museovierasta. Kokeilu sai hyvää palautetta. Alueellisen työn puitteissa museot osallistuivat kahdeksaan hankkeeseen yhteistyökumppaniensa kanssa.

Kustannustehokas palveluiden tuottaminen.	-Kokoelmiin liittyvien näyttelyiden ja muiden palveluiden lisääminen.	Museot kehitti kokoelmanäyttelytoimintaansa ja kokeili myös näyttely-yhteistyötä kokoelmien näkökulmasta yhdessä Tamperelaisen Hiekan taidemuseon kanssa. Näin laskettiin kustannuksia ja saatiin toiminnalle tunnettavuutta Vaasan ulkopuolella.
---	---	---

Toiminnallisten tavoitteiden toteutumisessa ei ole tapahtunut merkittäviä poikkeamia. Suoritteissa huomattavimmat määrälliset tunnuslukupoikkeamat ovat kokoelmiin digitoitujen objektien määrässä. Se johtuu syksyllä tehdystä päätöksestä vähentää digitointia huomattavasti edessä olevan kokoelmanhallintaohjelman vaihdon vuoksi. Pedagogisen toiminnan volyymi jäi tavoitteesta, mutta kasvoi silti edelliseen vuoteen verrattuna. Toiminta tavoitti odotettua enemmän asiakkaita.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019
-Kokoelmahallintajärjestelmiin digitoidut objektit	4 881	3 571	4 500	2 892
-Konservoidut objektit	601	311	200	702
-Antolainaukset kokoelmista	65	34	40	23
-Arkistopalvelut	95	117	100	111
-Kuvatilaukset	52	51	60	43
-Näyttelyiden lkm	16	15	18	25
-Museokäyntien määrä	49 832	56 696	42 000	54 511
-Museopedagogisen toiminnan ja yleisötapahtumien lkm	242	222	350	278
-Osallistujamäärä	20 355	19 448	14 000	21 125
-Taideteosten sijoitustoiminta, uudet sijoitukset			10	7
-Lausunnot määräajassa	287			280
-Maakuntamuseon ja aluetaidemuseon hankkeet	12	16	9	8
-Saavutettavuuden, esteettömyyden ja monimuotoisuuden toimenpideohjelman mukaiset toimenpiteet			3	1

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2019	Tavoitteen toteuma
Toiminnalliset ja henkilöstö-riskit: Ei pystytäkään vastaamaan muuttuneeseen toimintaympäristöön ja muuttuneisiin toimintatapoihin.	Toimintamallien kehittäminen. Resurssien kohdentaminen oikeisiin asioihin.	Organisaatiomuutoksen jälkeistä prosessien yhteentoimivuutta on tarkasteltu ja prosessin eteneminen koheni kahden päällikön rekrytoinnin myötä loppuvuodesta. Resurssien kohdentaminen onnistui odotetusti.
Organisaatiomuutoksen vaikutukset toimintaan ja henkilöstöön. Työhyvinvoinnin heikkeneminen.	Työhyvinvoinnista ja -yhteisöstä huolehtiminen. Ydintoiminnan turvaaminen.	Rekrytointien myötä ydintoimien sujuvuus on pystytty takaamaan. Sairauspoissaolot ovat vähentyneet huomattavasti. Työyhteisökyselyä ei toteutettu 2019, mutta henkilöstön työhyvinvoinnin kehitystoimia toteutettiin.

Omaisuuuden hallintaan vaikuttavat riskit: Kokoelmien säilyminen, kunto ja käyttö.	Kokoelmien säilytysolosuhteiden parantaminen, teosturvallisuuden lisääminen. Digitointi- ja konservointihankkeet.	Taideteoskonservoinnin tarve oli huomattava ja se taattiin palkkaamalla tilapäiseen työsuhteeseen taidekonservattori. Digitointia vähennettiin suunnitellusta edessä olevien kokoelmanhallintajärjestelmämuutosten vuoksi. Taideteosten säilytykseen oli vuokrattava uusi varastotila.
--	---	--

Talouden toteutuminen

Museotoiminnan **toimintatuotot** olivat talousarvion mukaan 356 000 €. Varsinaiseen museotoimintaan oli budjetoitu 136 000 € ja hanketoiminnan talousarvio oli 220 000 €. Toimintatuotoista toteutui 72,7 %. Varsinaisen toiminnan tuotot ylittyivät 30 590 € johtuen mm. lisääntyneistä pääsymaksutuloista. Hanketoiminnasta toteutui 79 650 €.

Museotoiminnan **toimintakulujen** muutettu talousarvio oli -3 714 850 €, josta toteutui 91,3 %. Säästöä syntyi 323 428 €, josta merkittävä osa oli hanketoiminnan menoja. Toimintakulujen suurimmat menoerät olivat henkilöstökulut 41,8 % ja vuokrat 39,8 %. Palvelujen ostoihin, tarvikkeisiin ja tavaroihin sekä muihin toimintakuluihin käytettiin yhteensä 18,4 %. Toimintakatteen toteutuma oli 93,6%.

	Alkuperäinen talousarvio 2019 1000 €	Talousarvio-muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2019 1000 €	Tilinpäätös 2019 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	356	46	402	292	-110
Toimintakulut	-3 725	10	-3 715	-3 391	323
Toimintakate	-3 369	56	-3 313	-3 099	213
Poistot				-11	

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	26	2	28
Määräaikaiset	5	7	12
Työllistetyt	1	2	3

373 KULTTUURI- JA KIRJASTOPALVELUT

Toiminta-ajatus

Kulttuuri- ja kirjastopalveluissa tehtävänä on tukea elävää kaupunkikulttuuria ja vahvistaa alueen positiivista kehitystä monisuuntaisella yhteistyöllä ja vuorovaikutuksessa kaupungin muiden tulosalueiden, toimijoiden ja järjestöjen sekä kaupunkilaisten kanssa. Tarjoamme alueen väestölle sivistyksen, kulttuurin ja hyvinvoinnin elinkaaripalveluja. Kulttuuri- ja kirjastopalveluiden toiminnan perustana on kuntalaisia osallistava ja yhteisöllisyyttä lisäävä toiminta, kohtaamispaikkojen luominen sekä hyvinvointityö kulttuuri- ja kirjastopalveluiden kautta.

Kulttuuri- ja kirjastopalveluiden toimialaan kuuluvat matalankynnyksen sivistyspalvelut ja yleinen kulttuuritoiminta. Vastuullamme ovat sivistyksen ja kulttuuritoiminnan edistäminen, hakeutuvat kulttuuri- ja kirjastopalvelut, kaupungin taidelaitosten yhteistyön koordinointi, vapaan kentän kulttuuritoimijoiden tukeminen sekä tapahtumatoiminta. Kulttuuri- ja kirjastopalveluiden varsinainen toiminta-alue on Vaasan kaupunki. Lisäksi kirjasto hoitaa kirjastoasetuksen mukaista alueellista kehittämistehtävää Pohjanmaalla, Etelä-Pohjanmaalla sekä Keski-Pohjanmaalla.

Kulttuuripalveluissa kehitämme ja tuotamme kaupunkiin monipuolista kulttuuritarjontaa sekä luomme edellytyksiä ja mahdollisuuksia kulttuurityölle. Tavoitteenamme on luoda yhdessä kaupunkilaisten, erilaisten toimijoiden ja kaupungin kulttuurilaitosten kanssa kestävä elinikäinen kulttuurisuhde jokaiselle vaasalaiselle sekä korostaa kulttuuripalveluiden merkitystä osana ihmisen arkea ja hyvinvointia. Kulttuuripalvelut vastaa Vaasan kaupungin yleisen kulttuuritoiminnan suunnittelusta, koordinoinnista ja kehittämisestä, tukee vapaan kentän kulttuuritoimijoita sekä toteuttaa yksin ja yhteistyössä kulttuuritapahtumia ja – tilaisuuksia kaupungissa.

Kirjastopalvelut takaa jokaisen kuntalaisen sivistykselliset perusoikeudet tarjoamalla käyttöön monimuotoiset aineistot, laadukkaan asiakaspalvelun, maksuttomat tapahtumat ja henkilökunnan asiantuntemuksen. Kirjastopalvelut toimii osana kansallista ja kansainvälistä kirjastoverkkoa sekä toteuttaa ne tehtävät, jotka kirjastolaissa ja -asetuksessa on määrätty yleisten kirjastojen ja alueellista kehittämistehtävää hoitavan kirjaston tehtäväksi.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2019	Tavoitteen toteuma
Hyvinvointi.	Asiakkaat ja toimijat aidosti mukana kehittämässä toimintoja osallistumisohjelman mukaisesti. Kulttuuri- ja kirjastopalvelut tavoittavat kaupunkilaisia myös keskusta-alueen ulkopuolella. Lukufoorumiverkoston käynnistäminen. Kulttuuriopetussuunnitelman kehittäminen ja laajentaminen varhaiskasvatukseen. Ennaltaehkäisevän kulttuuritoiminnan kehittäminen; kulttuurisen vanhustyön malli. Digitaalisten kulttuuripalveluiden kehittäminen.	Toiminta on aloitettu. Järjestetty vapaaehtoistoimintaa tapahtumien yhteydessä sekä koulutettu kulttuuriluotseja/-kavereita. Keskusta-alueen ulkopuolella on järjestetty satutunteja, kirjailijavierailuja, käsityöpajoja, yritysesittelyjä, taimitori, lukukoira ja -kissatoimintaa, Kuorofestivaalin konsertteja, LittFestin esiintyjiä mm. kouluissa, pop-up-kirjastotoimintaa erilaisissa tapahtumissa. Tapahtumia ja tilaisuuksia on ollut yli 700. Yhdistyy olemassa olevaan monilukutaitoryhmään. Työ aloitettu yhdessä varhaiskasvatuksen kanssa. Työ aloitettu, malli on valmis. Soten ja kulttuurin yhteiskehittämistyöryhmä perustettu. Toteutettu Alvar-kuvapuhelinpalvelun kautta teatteriprojekti. Järjestetty digitalbokcirkeln (digikirjapiiri). Saatua OKM:ltä hankeraha digikulttuuripalveluiden kehittämiseen (-09/2020 asti).
Vetovoimaisuus	Cultural planning -mallin suunnittelu ja lanseeraus.	Kirjattu kulttuuri- ja liikuntaohjelmaan toimenpiteeksi ja otettu lausunnoissa huomioon.

	Omatoimisuuden lisääminen ja Makerspace- ja Urban Office -tilan luominen pääkirjastossa. Kiinnostavien, monipuolisten ja matalankynnyksen tapahtumien ja tilaisuuksien järjestäminen. Kokoelman laadun ja ajantasaisuuden turvaaminen.	Makerspace on toteutunut. Tapahtumia ja tilaisuuksia on järjestetty itse ja/tai oltu mukana järjestämässä yli 1000. Tapahtumat ovat saavuttaneet lähes 60 000 henkilöä/kävijää. Kokoelmien laatua ja ajantasaisuutta ei ole pystytty turvaamaan säästöistä johtuen.
Vahva talous	Palveluverkkoselvitys ja sen mukaiset toimenpiteet: esimerkiksi tilojen tehokkaampi käyttö yhdessä muiden toimijoiden kanssa.	Palveluverkkoselvitys on aloitettu.
Henkilöstö, osaaminen ja johtaminen	Arvioidaan organisaatiouudistuksen toteutumista. Henkilöstön työhyvinvointia ja osallisuutta lisätään vuorovaikutteisien menetelmin. Vahvistetaan osaamista koulutuksilla. Hyödynnetään Jännite-hankkeen tuloksia johtamisen työkaluna	On arvioitu kaksi kertaa ja tulokset käyty läpi henkilöstökokouksissa, kehittämisryhmässä ja palvelualuekokouksissa. Henkilökunnan osallisuutta on lisätty mm. digitaalisin keinoin ja osallistavin työpajoin. Yhteisiä henkilöstön kehittämispäiviä/virkistyspäiviä on järjestetty. Koulutuksiin ja ammatillisiin seminaareihin on osallistuttu aktiivisesti. Henkilöstön koulutuspäiviä yhteensä 261. Jännite-hanke päättyi 31.12.2019. Raporttia tullaan käyttämään johtamisen kehittämisen välineenä.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Kulttuuripalveluiden / yleisen kulttuurin osalta vuosi sujui pitkälti suunnitelmien mukaisesti, vaikkakin säästötoimet ajoivat mm. Taiteiden yön toteutuksen hyvin haastavaan tilanteeseen. Vuoden alussa astui voimaan uusi laki kuntien kulttuuritoiminnasta, mikä jäsensi ja sanoitti uudella tapaa kunnassa tehtävää kulttuurityötä nostaen mm. kulttuurin saavutettavuuden, hyvinvointityön ja tilastoinnin merkityksen aikaisempaa näkyvämmäksi.

Kuorofestivaalin osalta yleisömäärä oli aikaisempaa alhaisempi ja tähän vaikutti non-stop-konserttien siirtäminen pois Rewell Centeristä (tilamuutoksista johtuen) muihin tiloihin, maksullisten konserttien täyttöaste oli oikein hyvä ollen yli 80%, ja tapahtuman saavutettavuus oli jälleen hyvä kattaen alue-, palvelutalo-, koulu-, vankila- ja kirjastokonsertteja. Luontoelokuva festivaali Wildlifella vuosi 2019 oli väli vuosi, mutta festivaalin sijaan väli vuosiohjelmalla oli luontoelokuvaesityksiä kouluissa, palvelutaloissa ja kirjastoissa Pohjanmaan alueella sekä osallistuminen vuoden aikana mm. VAMKin Ympäristö- ja kiertotalousviikolle ja Vaasan Ilmastomuutoskonferenssiin syyskuussa. Feasta-konsepti (clubi-illat ja artistikatselmukset) on löytänyt paikkansa paikallisen musiikkielämän ja bändien tukijana sekä koulutus- ja esiintymistilaisuuksien tarjoajana, tilaisuuksia järjestettiin vuoden aikana 15 ja ne tavoittivat n. 1000 kävijää.

Kaikkien tilojen osalta vuokratuotot ylittivät hieman budjetoidun (2400€). Käyttöaste lyhytaikaisen vuokrauksen osalta on Fanny-talossa vähentynyt (n. 40 %, v. 2018 n. 50%); tiloja voivat päiväaikaan käyttää maksutta päiväkodit ja koulut, tiloissa järjestetään myös soveltavan liikunnan ryhmiä. Talossa on myös pitkäaikaisvuokralaisia (Partio-tytöt, Korsholm 4H, Lentokerho ja Fria Kristliga Folkhögskolan) sekä Kulttuuripalveluiden toimistotilaa. Kaupungintalon käyttöaste on n. 55 % (v. 2018 n. 70%) käytön painottuessa myöhäisiltapäivään, iltaan ja viikonloppuun. Talon osalta tulee huomioida, että sen käyttö ja vuokraus ovat riippuvaisia kaupunginorkesterin toiminnasta.

Muuta merkittävää vuoden aikana tapahtunutta: vapaaehtoistoiminnan käynnistyminen kulttuuriluotsien osalta, Kaikukortin kokeilun valmistelu (käyttöön 1.1.2020), varhaiskasvatuksen kanssa aloitettu kulttuuripolun kokoaminen päiväkoteihin, sekä 3-vuotisten kulttuuriavustusten käyttöönotto.

Kirjastopalvelujen osalta tapahtui pientä laskua lainausmäärissä, kävijämäärät ovat sen sijaan nousseet 2,8 % huolimatta aukiolotuntien supistumisesta. Lainausmäärän lasku oli 0,3 prosentin luokkaa, vaikka lasten- ja nuorten kirjallisuuden lainaus nousikin 3,3%. Lasten- ja nuorten aineiston lainauslukujen nousun taustalla on pitkäjänteinen pedagoginen työ, koulujen kirjastopolku ja vuonna 2018 aloitettu yhteistyö varhaiskasvatuksen kanssa.

Laskeviin lainauslukuihin on vaikuttanut aineistomäärärahan leikkaus kaupungin talouden tasapainottamistoimenpiteenä, taustalla on myös aikaisempien vuosien leikkaukset. Aineistorahoja on myös suunnattu enemmän e-aineiston hankintaan ja panostus on kannattanut: vuonna 2019 e-aineiston käytön kasvu on jatkunut. Vaasan kaupunginkirjaston e-kirjojen lainaus kasvoi 22,5% verrattuna vuoteen 2018. Kirjaston tarjoamien musiikin suoratoistopalvelujen käyttö kasvoi 26% ja e-lehtien käyttö 31%. E-lehtien kohdalla lukulisenssien määrä rajoittaa samanaikaisten käyttäjien määrää. Käännytysprosentti oli 24%, lähes neljännes kaikista palvelun käyttäjistä. Tarve kasvattaa palvelua asiakkaiden käyttöä vastaavaksi on selkeä: käännetysoyennetti on kasvanut 87% vuoteen 2018 verrattuna.

Toimintaympäristö on muuttunut kirjaston käytön osalta: asiakkuudet siirtyvät enemmän verkkoon ja se vaikuttaa lainaus- ja kävijämääriin jatkossakin. Toisaalta uusi digitaalisten laitteiden ja palvelujen opastuspalvelu on osoittautunut tarpeelliseksi ja kysytyksi. Digitalkkaritoiminta alkoi yhteistyössä Vamian kanssa. Digitalkkarilla on vakituinen vastaanotto pääkirjastossa ja välillä myös lähikirjastoissa. Seniorityöhön suunnatulla kirjastopedagogilla on ollut digiopastuspäivystys keskimäärin kerran kuussa. Digiopastuksia kirjattiin yhteensä 1641 kertaa.

Tapahtumia järjestämme pääosin itse, mutta myös yhdessä muiden toimijoiden kanssa ja joskus tarjoamme tilat ulkopuoliselle järjestäjälle. Tapahtumien vetovoimaisuudessa on onnistuttu, vaikka vuoden 2018 huippulukemiin ei päästyäkään: tapahtumat ovat tavoittaneet 21 577 henkilöä.

Vaasan kaupunginkirjastolle annettu alueellinen kehittämistehtävä aloitettiin vuonna 2018. Tehtävä pitää sisällään alueen (Etelä-Pohjanmaa, Keski-Pohjanmaa ja Pohjanmaa) kirjastojen henkilökunnan kouluttamisen ja palvelujen kehittämisen. Koulutuksia on järjestetty alueen eri puolilla ja verkossa. Palveluiden kehittämiseksi ja henkilökunnan osaamisen lisäämiseksi on hankittu kokeiltavaksi uusia laitteita, joita kierrätetään alueen kirjastoissa. Kirjastojen tilojen ja kokoelmien sijoittelun kehittämistä tehdään yhdessä asiakkaiden kanssa eri puolilla aluetta.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019
lainat, kpl	1 135 853	1 125 560	1 10 0000	1 121 605
kirjaston kävijät	579 113	576 042	550 000	593 002
kirjaston tapahtumat / kävijät	18 736	26 628	19 000	21 577
kirjastojen aukiolotunnit, h	16 801	19 932	19 000	19 596
pedagoginen toiminta / osall.osallistujat	17 747	16 897	17 500	

aineistomääräraha	-*	-*	411 100	381 100
Kuorofestivaali, kävijämäärä	14 140	13 000	15 000	7 000
-josta maksavaa yleisöä	2 000	2 200	3 500	1 600
Vaasa Littfest Vasa, kävijät	-	2 200	2 300	1 600
Wildlife Vaasa (joka 2. vuosi), kävijämäärä	-	2 550	-	-
Jaettavat kulttuuriavustukset, €	69 100	80 000	80 000	90 000
Toimitilojen vuokrasubventiot, € (Stalli, Kasarmi 13)	66 400	63 000	65 000	61 800
Nettomenot per asukas, €	75,57	73,30	72,27	71,67
Toimintamenojen osuus koko kaupungin toimintamenoista, %	1,01	1,10	1,04	1,07
Kuorofestivaalinnettokust.€/asukas (n. 67 000)	0,68	0,68	0,68	0,23
Taiteiden yön nettokustannus €/asukas (n. 67 000)	0,43	0,41	0,43	0,23
Littfestin nettokustannus €/asukas (n. 67 000)	0,24	0,13	0,15	0,11
Jaettavat kulttuuriavustukset, €/asukas (n. 67 000)	1,02	1,19	1,19	1,34
Jaettavat avustukset, saajat/hakijat %	59	70	60	56

Ei raportoitu vuosina 2017 ja 2018 *

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2019	Tavoitteen toteuma
Vaaratilanteet ja onnettomuudet.	Valvontajärjestelmä kuntoon, pelastussuunnitelmien päivitys, ennaltaehkäisy ja jälkihoito.	Vaaratilanteita on ennaltaehkäisty eri tavoin ja käyty läpi jälkikäteen.
Henkilökunnan hyvinvointi ja osaamisen kehittäminen.	Lisätään henkilökunnan osallisuutta toiminnan kehittämisessä ja varmistetaan osaaminen koulutuksilla.	Henkilökunta on osallistunut toiminnan kehittämiseen eri menetelmin, mm. digitaalisten kyselyiden ja osallistavien työpajojen kautta. Koulutuksiin ja ammatillisiin seminaareihin on osallistuttu aktiivisesti. Henkilöstön koulutuspäiviä on yhteensä 261. Yhteisiä henkilöstön kehittämispäiviä/virkistyspäiviä on järjestetty.
Osallisuuden kehittäminen ja toteuttaminen, vuorovaikutus toimijoiden kanssa.	Toteutetaan kaupunkilaisten ja toimijoiden kanssa vuorovaikutuksessa kaupunkikulttuuria ja omaehtoista kulttuuritoimintaa. Otetaan käyttöön kaupunkilaisia ja toimijoita osallistavia työtapoja.	Järjestetty vapaaehtoistoimintaa tapahtumien yhteydessä sekä koulutettu kulttuuriluotseja/-kavereita. Tehdään aktiivista yhteistyötä yhdistysten ja järjestöjen kanssa, ja tuetaan toimijoita eri tavoin (raha, neuvonta, viestintä).
Digitalisaatioon vastaaminen.	Uusien välineiden käyttöönotto, henkilökunnan koulutus.	Digitalisointitoiminta on aloitettu. Digitalisointilla ja kirjastopedagogilla on ollut 1 641 asiakasopastusta. Henkilökunnalle suunnatut digikoulutukset: 62 koulutuspäivää. Uusia välineitä ja ohjelmia on testattu ja otettu käyttöön.

Talouden toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio 2019 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2019 1000 €	Tilinpäätös 2019 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	581	326	907	901	-6
Toimintakulut	-5 482	-350	-5 832	-5 751	81
Toimintakate	-4 901	-24	-4 926	-4 850	76
Poistot				-86	

Kulttuuri- ja kirjastopalveluiden **toimintatuotot** alittivat talousarvion n. 5 600 €. Toimintatuotoista merkittävin oli kirjaston alueelliseen kehittämistehtävään sekä tapahtumiin ja hankkeisiin anottu ulkopuolinen rahoitus, jota kertyi 541 700 €. Toteuma alitti talousarvion 12 500 €. Vuokratuotot ylittivät talousarvion 7 400 €.

Toimintakulut alittivat talousarvion n. 81 000 € Henkilöstökulut alittuivat n. 31 000 €, kun toimia on ollut täyttämättä tai ne on täytetty osa-aikaisesti. Palvelujen ostot jäivät alle talousarvion n. 80 100 €, kun mm. hallinnollisten tukipalveluiden toteuma alittui 47 700 € ja ilmoituskulut 12 400 €. Aineet, tarvikkeet ja tavarat toteuma ylitti talousarvion n. 37 200 €, kun hanketoiminnan puitteissa tehtiin arvioitua enemmän hankintoja ja osa investointihankinnoista, yhteensä 15 100 €, siirrettiin käyttötalouden puolelle yksittäisen investoinnin alittaessa 10 000 € rajan.

Käyttösuunnitelman yhteydessä tulosalueilta vaadittiin 2,5% lisästä, joka oli Kulttuuri- ja kirjastopalveluiden osalta 135 000 €. Säästövaade toteutettiin pääosin kertaluonteisilla toimenpiteillä. Kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 23.9.2019 loppuvuoden kestävästä hankintakiellosta. Hankintakiellon takia investointimäärärahaa jäi käyttämättä 47 800 €.

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	55	3	58
Määräaikaiset	6	2	8
Työllistetyt	1	9	10

380 VAASAN KAUPUNGINORKESTERI

Toiminta-ajatus

Vaasan kaupunginorkesteri tuottaa taiteellisesti korkeatasoisia ja monipuolisia musiikkielämyksiä ja luo yhtenä keskeisenä kulttuurilaitoksena osaltaan kuvaa Vaasasta vetovoimaisena ja merkittävänä kulttuurikaupunkina. Orkesterin toimintaa ohjaa työ taidelaitoksena.

Tavoitteiden toteutuminen

Monipuolinen ja korkeatasoinen konserttitoiminta:

- sinfonia-, kamari-, viihde-, kirkko-, toive-, perhe- ja elokuvamusiikin konsertit.
- yhteistyö Seinäjoen kaupunginorkesterin kanssa.

Esiintymiset eri musiikkijuhlilla:

- Korsholman Musiikkijuhlat, Ilmajoen Musiikkijuhlat ja Vaasa Festival.

Oopperayhteistyö , Tilausesiintymiset, Aluetoiminta, Jorma Panula –kapellimestarikurssi, Yleisökasvatustoiminta.

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2019	Tavoitteen toteuma
Elinvoimainen musiikkikulttuuri.	Korkeatasoinen konserttitoiminta. Yhteistyö muiden toimijoiden kanssa.	65 esiintymistä 23 311 kuulijaa
Väestön hyvinvointi.	Monipuolinen ja eri kohderyhmät huomioon ottava konsertti- ja yleisökasvatustoiminta.	23 311 kuulijaa 65 esiintymistä
Kansainvälisyys ja alueellinen ulottuvuus.	Oman maan ja kaupungin rajojen yli ulottuva yhteistyö.	5 aluekonserttia. Esiintymiset Korsholman ja Ilmajoen Musiikkijuhlilla sekä Vaasa Festivalilla.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019
Esiintymisten määrä	92	75	82	65
Kuulijamäärä	40 454	35 701	35 000	23 311
Konsertit	52	41	35	31
Aluetoiminta	12	13	20	5
Ooppera	19	9	17	13
Kurssitoiminta	1	1	1	1
Muu toiminta (tilausesiintymiset)	9	11	22	20
Taltioidut esiintymiset:				
Verkkolähettykset		2 kpl		
- katsojaa/ kuulijaa		6 300		
TV-esiintymiset		1 kpl		
- katsojaa		20 250		

Talouden tunnusluvut	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019
Kustannukset / asukas	17 €	16 €	17 €	17 €
Kustannukset / kuulija	28 €	31 €	33 €	50 €
Valtionosuus	649 814 €	642 450 €	637 704 €	637 704 €
Ulkopuoliset avustukset	85 151 €	204 900 €	30 000 €	49 720 €

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2019	Tavoitteen toteuma
Henkilöstöön liittyvät riskit.	Ennakoiva ja joustava henkilöstön käyttö.	Tiivis yhteistyö työterveyden kanssa. Henkilöstöbudjetti toteutunut 103,3 %.
Yhteistyöprojektien väheneminen.	Uusien yhteistyökumppaneiden löytäminen sekä nykyisten yhteistyömuotojen kehittäminen.	Tilausesiintymistuotot toteutuneet 99 237,49 € (107,4 %).

Talouden toteutuminen

Vaasan kaupunginorkesterin vuositason säästövaade yhteensä, on 44 500 € (lisätulo/tilausesiintymisiä 15 000 €, kulujen vähennys 15 000 €/KV 6.5.2019 §32 ja lisäsäästö 14 500 €/KH 26.8.2019 §220). KH päätti 23.9.2019 investointi- ja hankintakiellosta vuoden loppuun.

Toimintatuotot toteutuvat suurempana kuin muutettu talousarvio.

Sisäiset myyntituotot (ooppera/kaupunginteatteri) ylittävät talousarvion määrärahan ja kattaa näin ollen kaupunginorkesterin sisäänpääsymaksujen budjettialituksen. Avustukset toteutuvat suurempana kuin on budjetoitu.

Talousarviossa on huomioitu 1,8 %:n lomarahojen palautus 28 248 € (kiky-sopimus). Kehyksessä ei ole huomioitu 1.5.2018 lukien maksettavan 1,25 %:n yleiskorotuksen vaikutusta vuoden 2019 tammi- huhtikuun ajanjaksolle. Talousarvion kehyksessä henkilösivukulut on budjetoitu liian pieniksi.

Toimintakulut ovat toteutuneet suurempana kuin muutettu talousarvio.

Kaupunginorkesterin **toimintakulut** ovat 2 102 914 €, josta henkilöstökulujen osuus on 1 692 549 € (80,48 %). Varsinaisen konserttitoiminnan henkilöstökulut sekä palveluiden ostot/matkustus, majoitus ja kuljetuspalvelut ylittävät muutetun talousarvion määrärahat.

Vaasan kaupunginorkesterin toimintakulujen 29 500 € säästövaade ei toteutunut.

Vaasan kaupunginorkesterin yhteistyö-kumppaneina toimivat Seinäjoen kaupunginorkesteri, Viljo ja Maire Vuorio Säätiö sekä kaupunginorkesterin kannatusyhdistys Bravo.

	Alkuperäinen talousarvio 2019 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2019 1000 €	Tilinpäätös 2019 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	184	44	228	241	13
Toimintakulut	-2 003	16	-1 987	-2 103	-116
Toimintakate	-1 819	60	-1 759	-1 862	-103
Poistot				-15	

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	33		33
Määräaikaiset		*) 2	2
Työllistetyt		1	1

*) Kapellimestari

381 VAASAN KAUPUNGINTEATTERI

Toiminta-ajatus

Vaasan kaupunginteatteri tuottaa taiteellisesti korkeatasoisia ja monipuolisia teatteriesityksiä ja luo yhtenä keskeisenä kulttuurilaitoksena osaltaan kuvaa Vaasasta vetovoimaisena ja merkittävänä kulttuurikaupunkina. Teatterin toimintaa ohjaa työ taidelaitoksena.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2019	Tavoitteen toteuma
Kaupunginteatteri tuottaa korkeatasoisia suomenkielisiä ammattiteatteriesityksiä.	Ensi-illat: 6 Näytökset: 220 Katsojat: 52 000	Ensi-illat 7: Sugar, Romeo + Julia, Katto Kassinen, Isä, Herra Hakkaraisen seitsemän ihmettä, Kuningas kuolee ja Carmen. Näytökset: 243 Katsojat: 51 789

Vaasan kaupunginteatteri tuotti vuoden aikana monipuolisia ja taiteellisesti korkeatasoisia teatteriesityksiä. Ensi-iltoja oli talousarviosta poiketen seitsemän ja ohjelmistossa panostettiin näyttäviin suurmusikaaleihin, korkeatasoiseen lastenteatteriin ja oopperaan. Kokonaiskatsojamäärä oli 51 789, joka on näyttävästä ohjelmistosta huolimatta pienempi kuin viime vuosien katsojamäärät.

Vuoden katsotuun näytelmä oli musikaali Sugar, joka keräsi syksyn aikana 9 608 katsojaa. Lastennäytelmä Katto Kassinen keräsi 7 285 katsojaa ja Myrskyluodon Maija vielä keväällä 6 032 katsojaa. Romeon + Julian näki syksyllä 2 856 katsojaa, ja ooppera Carmenin 4 696 katsojaa.

Julia-salin suosituin näytelmä oli Herra Hakkaraisen seitsemän ihmettä, joka keräsi syksyn aikana 3 965 katsojaa. Draamanäytelmän Isä näki 1 490 katsojaa ja Kuningas kuolee -näytelmän näki 788 katsojaa.

Lisäksi kaupunginteatterissa tehtiin laadukasta yleisötyötä ja nähtiin useita vierailuesityksiä sekä sunnuntaikonsertteja. Kaupunginteatteri jatkoi myös yhteistyötä koulujen kanssa.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019
Ensi-iltojen määrä	7	6	6	7
Näytäntöjen määrä	254	250	220	243
Katsojamäärä	58 524	57 942	52 000	51 789
Henkilötyövuodet, toteutuneet	66	68	66	74
Henkilötyövuodet, valtionosuuteen oikeuttavat	55	56	56	58
Nettomeno	-3 501 000	-3 825 000	-3 643 000	-4 283 000
Valtionosuus	1 043 000	1 086 000	1 095 000	1 095 000
Nettomeno valtionosuus huomioituna	-2 458 000	-2 739 000	-2 557 000	-3 188 000

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2019	Tavoitteen toteuma
Talous: tulojen ja katsojapohjan ylläpito.	Oma tulonhankinta, omalla toiminnalla valtionosuuden puolustaminen.	Lipputulossa ja avustusten saamisessa jäätin selkeästi alle tavoitteen. Ohjelmisto ei vetänyt katsojia odotetusti. Omistajalta kesken kauden tullutta säästövelvoitetta ei kyetty kattamaan. Valtionosuuden kehitys jatkui laajan toiminnan ansiosta positiivisesti.
Toimitilojen ja toiminnallisen varustuksen vanheneminen.	Hankintojen suunnitelman mukainen toteuttaminen.	Investoinnit toteutuivat suunnitelmien mukaan.

Talouden toteutuminen

Vaasan kaupunginteatterin **toimintatuotoissa** oma tulonhankinta jäi -248 000 € alle tavoitteen. Tavoitteista jäätin sekä lipputulossa että avustusten saamisessa. Ohjelmisto ei houkuttanut katsojia odotetun mukaisesti ja avustusten saanti ei positiivisista alkukeskusteluista huolimatta kaikilta osin toteutunut.

Toimintakulujen ylitys johtuu omistajalta kesken vuoden tulleesta säästövelvoitteesta jota ei kyetty kattamaan, ennakoimattomista henkilökuluista (taiteellisen henkilöstön paikkaukset, lisähenkilökunta, eläkekulujen nousu) sekä edellisen vuoden jaksotuksesta. Työllistämällä teatteri on kuitenkin onnistuneesti puolustanut henkilötyövuosiin pohjautuvaa valtionosuutta, joka ministeriön päätöksellä nousee vuodelle 2020.

Vaasan kaupunginteatterin kumulatiivinen alijäämä vuosina 2011 – 2019 on -643 124 € (pitäen sisällään vuosien 2018 ja 2019 yhteenlasketut alijäämät sekä +34 000 € henkilösivukulujen oikaisun).

	Alkuperäinen talousarvio 2019 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2019 1000 €	Tilinpäätös 2019 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	1 410	130	1 540	1 292	-248
Toimintakulut	-5 086	-97	-5 184	-5 575	-392
Toimintakate	-3 676	33	-3 644	-4 283	-640
Poistot				-183	

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	42		42
Määräaikaiset	15	47	62
Työllistetyt			

RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

	Alkuperäinen talousarvio 2019 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2019 1000 €	Tilinpäätös 2019 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	1 265	58	1 323	1 513	+190
Toimintakulut	-2 175	-10	-2 184	- 2 108	+76
Toimintakate	-910	48	-861	-595	+266
Poistot				-12	

500 RAKENNUSVALVONTA

Toiminta-ajatus

Rakennusvalvonta palvelee kaupunkilaisia ja huolehtii yleisen edun huomioon ottamisesta sekä käsittelee rakentamiseen tarvittavat luvat, suorittaa lupiin liittyvät katselmukset ja antaa ohjeita rakentajille. Rakennusvalvonta edistää, opastaa ja valvoo laadukkaan rakennuskannan ja viihtyisän ympäristön syntymistä ja säilymistä.

Tavoitteiden toteutuminen

Rakennusvalvontapalvelujen tarve on sidoksissa rakennustuotannon määrään ja siten edelleen vallitsevaan taloustilanteeseen.

Toiminnalliset tavoitteet ovat toteutuneet hyvin. Henkilökunnassa on ollut jonkin verran vaihtuvuutta, mutta tilalle on saatu uutta, osaavaa tekijää toiminnan häiriintymättä. Koulutuksiin on mahdollisuuksien mukaan osallistuttu ja myös järjestetty itse koulutustilaisuuksia. Yhteistyö eri tulosalueiden välillä toimii hyvin. Taloudellisesti 2019 vuosi oli erittäin hyvä.

Vuoden 2019 aikana lupia myönnettiin: 700 kpl ja kerrosalaneliöitä 172 705 m² (v. 2018 oli 724 kpl ja 59.781 m²), joista uusia asuinkerrostaloja 9 kpl (2018: 8 kpl), rivitaloja 8 kpl (2018: 11 kpl) ja omakotitaloja 66 kpl (2018: 63 kpl).

Sähköisen asiainnin käyttöastetta on nostettu ja sähköisen arkistoinnin käyttöönottoa valmisteltu. Yhteistyötä mm. koulutusten suhteen on jatkettu Pelastuslaitoksen sekä Mustasaaren rakennusvalvonnan kanssa. Laadunohjausta omakotirakentajille on jatkettu. Suurimpien rakennusvalvontojen yhteisiä määräysten tulkintoja on aktiivisesti otettu haltuun.

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2019	Tavoitteen toteuma
Ennakoiva henkilöstösuunnittelu	Ennakoivan henkilöstösuunnittelun avulla toiminnan kehittäminen ja tehostaminen.	Tulosalueella on toimiva henkilöstö- ja koulutussuunnitelma.
Tasapainoinen talous	Omarahoitteisuusosuus kolmen vuoden keskiarvona 95-100 %.	Omarahoitteisuusosuuden keskiarvo vuonna 2019 oli 141,3 %

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019
Myönnetyt luvat	722	724	800	700
Lupien käsittelyajan keskiarvo	12,8	19,6	18	24
Katselmukset	1923	1830	2700	1635

Tulot % menoista	125,6 %	97,9 %	100 %	141,3 %
------------------	---------	--------	-------	---------

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2019	Tavoitteen toteuma
Ammattitaitoinen palvelu ja lakisäännösmuutokset.	Tavoitteellinen kouluttautuminen.	Koulutusmenot 0,94 % henkilöstömenoista.
Sähköinen asiointi ja rakennusvalvontojen yhtenäiset käytännöt	Lupaprosessi selkeytyy ja nopeutuu. Tulevaisuudessa paperiarkisto ei laajene. Käytäntöjen läpikäyminen ja verkostoituminen.	Sähköisen asioinnin käyttöastetta on saatu nostettua noin 20%:sta reiluun 50%:iin.

Talouden toteutuminen

Tulot toteutuivat reilusti yli budjetoidun ollen yhteensä 1,057 milj.€. (Tavoite 860.000 €). Toimintamenot pysyivät annetussa kehyksessä ja hankintakiellon vaikutus näkyi mm. palveluiden ostoissa sekä koulutus- ja tavarahankintojen siirtämisessä vuodelle 2020. Toimintamenoja säästy yhteensä n. 45.900 €.

	Alkuperäinen talousarvio 2019 1000 €	Talousarvio-muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2019 1000 €	Tilinpäätös 2019 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	809	58	867	1 064	+197
Toimintakulut	-794	-19	-812	-769	+44
Toimintakate	15	39	55	295	+241
Poistot				-8	

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset / Määräaikaiset	10 / 0	-	10 / 0

YMPÄRISTÖTOIMI

Toiminta-ajatus

Toiminta-ajatuksena on edistää elinympäristön terveellisyttä ja viihtyisyyttä sekä luonnon ekologista monimuotoisuutta ja kestävä kehitystä. Toimialaan kuuluvat ympäristönsuojelu, terveydensuojelu, elintarvikevalvonta ja eläinlääkintähuolto.

Toimintakulut ja -tuotot

	Alkuperäinen talousarvio 2019 1000 €	Talousarvio-muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2019 1000 €	Tilinpäätös 2019 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	456		456	449	+7
Toimintakulut	-1 381	9	-1 372	-1 340	-32
Toimintakate	-925	9	-916	-890	-25
Poistot				-4	

501 YMPÄRISTÖNSUOJELU

Toiminta-ajatus

Ympäristönsuojelu huolehtii kunnalle kuuluvista ympäristönsuojelutehtävistä kuten ympäristönsuojelu-, jäte- ja vesilain mukaisista tehtävistä.

Tavoitteiden toteutuminen

Yksikkö tekee päätöksiä lupa- ja ilmoitusasioissa, tekee tarkastuksia sekä antaa neuvontaa ja opastusta ympäristönsuojelun valvontasuunnitelman mukaisesti. Ilmanlaadun seuranta jatkettiin yhdessä toiminnanharjoittajien kanssa.

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2019	Tavoitteen toteuma
Kaupungin ympäristöraportti tehdään vuosittain	Tehdään ympäristöraportti 2018	Raportti kesken
Ilmanlaadun jatkuvatoiminen seuranta	Mittausten ajallinen kattavuus vähintään 85%	Mittausten ajallinen kattavuus 95%

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2019	Tavoitteen toteuma
Viranomaistehtävien hoitaminen lainsäädännön edellyttämällä tasolla	Henkilöresurssin ylläpitäminen ja kehittäminen. Tietojärjestelmien hyödyntäminen.	Valvontasuunnitelman toteutumisaste 80%

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritukset ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019
Ympäristönsuojelun valvontasuunnitelman toteuttaminen (tavoite 100 %)	40%	40%	100%	80%

Talouden toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio 2019 1000 €	Talousarvio-muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2019 1000 €	Tilinpäätös 2019 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	99		99	94	-5
Toimintakulut	-518	4	-514	-490	-25
Toimintakate	-419	4	-415	-395	-20

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	4,5		4,5
Määräaikaiset			
Työllistetyt			

503 TERVEYSVALVONTA YHTEISTOIMINTA-ALUE

Toiminta-ajatus

Terveysvalvonta vastaa terveydensuojelu-, elintarvike- ja tupakkalaeissa kunnalle säädetyistä tehtävistä Vaasan ja Laihian muodostamalla yhteistoiminta-alueella.

Tavoitteiden toteutuminen

Toiminta perustuu vuosittain laadittavaan ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelmaan,

joka perustuu valtion asettamiin valvontatavoitteisiin. Suunnitelmallisen valvonnan lisäksi tehtäviin kuuluu mm. ilmoitusten ja hakemusten käsittely, lausuntojen antaminen, valitusten käsittely, epidemioiden selvittäminen, asumisterveysasiat sekä asiakkaiden neuvonta ja ohjaus.

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2019	Tavoitteen toteuma
Viranomaistehtävien hoitaminen lainsäädännön edellyttämällä tasolla	Valvontasuunnitelman toteutumisaste	Toteutumisaste 75%

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2019	Tavoitteen toteuma
Viranomaistehtävien hoitaminen lainsäädännön edellyttämällä tasolla	Henkilöresurssin ylläpitäminen ja kehittäminen. Tietojärjestelmien hyödyntäminen.	Valvontasuunnitelman toteutumisaste
Uhkaavat asiakastilanteet	Tarkastustehtävissä toimitaan tarvittaessa pareittain. Tarvittaessa kutsutaan poliisi. Hakeudutaan koulutukseen.	Ei toteutuneita uhkatilanteita

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritukset ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019
Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman toteuttaminen (tavoite 75%)	67%	85%	75%	75%

Talouden toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio 2019	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio 2019	Tilinpäätös 2019	Poikkeama (vaikutus tulokseen)
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	169		169	169	0
Toimintakulut	-510	-2	-512	-484	+28
Toimintakate	-340	-2	-343	-315	+28

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	8,5	1	9,5
Määräaikaiset			
Työllistetyt			

504 ELÄINLÄÄKINTÄHUOLTO YHTEISTOIMINTA-ALUE

Toiminta-ajatus

Eläinlääkintähuolto vastaa peruseläinlääkäripalveluiden ympärivuorokautisesta saatavuudesta.

Päivystysaikana palvelut järjestetään Vaasan, Mustasaaren, Vöyrin ja Laihian muodostamalla päivystysalueella.

Eläinlääkintähuolto vastaa myös eläinsuojelulain valvonnasta, ennaltaehkäisevästä eläinlääkintätyöstä, tarttuvien tautien vastustuksesta, kunnan velvollisuudesta huolehtia irrallaan tavattujen lemmikkieläinten tilapäisen hoidon järjestämisestä.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2019	Tavoitteen toteuma
Potilasmäärät, Vaasa Potilasmäärät, Laihia	2200 1400	Potilaskäyntien määrä

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019
Potilasmäärät, Vaasa	1938	2217	1802	2245
Potilasmäärät, Laihia	2060	1696	1061	1654
Peruseläinlääkäripalveluiden ympärivuorokautinen saatavuus	Ei poikkeamia	Ei poikkeamia	Ei poikkeamia	Ei poikkeamia

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2019	Tavoitteen toteuma
Uhkaavat asiakastilanteet	Tapausten kirjaaminen, seuranta ja mahdolliset lisätoimenpiteet	Ei toteutuneita uhkatilanteita
Peruseläinlääkäripalveluiden ympärivuorokautinen saatavuus	Ei poikkeamia palvelun saatavuudessa	Ei poikkeamia

Talouden toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio 2019	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio 2019	Tilinpäätös 2019	Poikkeama (vaikutus tulokseen)
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	188		188	186	-2
Toimintakulut	-354	8	-346	-366	-20
Toimintakate	-166	8	-158	-180	-22
Poistot				-4	

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	2	2	4
Määräaikaiset			
Työllistetyt			

TEKNINEN LAUTAKUNTA

Toiminta-ajatus

Tekninen lautakunta huolehtii kaupungin maaomaisuudesta ja sen kehittämisestä, asuntotoimen tehtävistä, paikkatietopalveluista, kiinteistönmuodostuksesta, kunnallisteknisistä palveluista, kunnallisen pysäköinninvalvonnan järjestämisestä ja toimii lainsäädännön mukaisena viranomaisena edellä mainituissa asioissa. Tekninen lautakunta toimii lisäksi joukkoliikenneviranomaisena.

Teknisen lautakunnan alaisuuteen kuuluivat Kuntatekniikka ja Kiinteistötoimi. Lisäksi lautakunnan alaisuudessa on määrärahoja Yhteispalvelut tulosityksiköllä teknisen toimen yhteisiin kustannuksiin.

Toimintakulut ja –tuotot

	Alkuperäinen talousarvio 2019 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2019 1000 €	Tilinpäätös 2019 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	24 062	2 090	26 152	39 610	+13 458
Toimintakulut	-24 186	-1 063	-25 249	-25 574	-325
Toimintakate	-123	1 027	904	14 036	+13 133
Poistot				-11	

510 YHTEISPALVELUT

Toiminta-ajatus

Yhteispalvelut -tulosyksikön kautta hoidetaan tehokkaasti teknisen toimen keskitettyjä kustannuksia. Se on yksi teknisen toimen ohjaustyökalu. Lisäksi teknisen lautakunnan kustannukset ovat budjetoituna Yhteispalveluissa.

Talouden toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio 2019 1000 €	Talousarvio- muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2019 1000 €	Tilinpäätös 2019 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	4	0	4	5	+1
Toimintakulut	-349	9	-340	-255	+85
Toimintakate	-345	9	-336	-249	+86

511 KIINTEISTÖTOIMI

Toiminta-ajatus

Tulosalueen tehtävänä on:

1. Vaasan kaupungin maapoliittisten linjausten valmistelu ja maapolitiikan toteuttaminen.
2. Vaasan kaupungin maa- ja vesialueiden hallinta, hankinta ja luovutus.
3. Vaasan kaupungin asunto-olojen kehittäminen ja asumiseen liittyvät viranomaistehtävät.
4. Paikkatiedon kehittäminen ja kartastotehtävät.
5. Kiinteistönmuodostus- ja mittaus tehtävät sekä kiinteistörekisterin pito.

Tulosalue jakaantuu neljään palveluyksikköön: tonttipalvelut, asumispalvelut, paikkatietopalvelut sekä kiinteistö- ja mittauspalvelut.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 9.12.2019 Vaasan kaupungin maapoliittisen ohjelman. Ohjelman päivityksessä on erityisesti huomioitu energia- ja ilmasto-ohjelmaa tukevia kannustimia kaupunkirakenteen tiivistämisen ja energiatehokkaan rakentamisen edistämiseksi.

Kaupunki omisti vuoden lopussa maa-alueita n. 6382 ha ja vesialueita n. 2141 ha. Kaupungin luovutettavissa olevien asuntotonttien lukumäärä on laskenut, mutta on edelleen noin 100 tonttia, jotka sijaitsevat pääosin Länsiniityn, Björsinkallion ja Vähänkyrön alueilla. Uusia tontteja luovutettiin vuonna

2019 n. 60 kpl (49 asuntotonttia, 10 yritystonttia), pääosin vuokraamalla. Ennestään vuokrattuja tontteja myytiin n. 50 kpl.

Maanhankinnan ja tontinluovutuksen ohella tonttiyksikkö on osallistunut aktiivisesti mm. Vaskiluodon ja Ravilaakson laajoihin kaupunkikehittämishankkeisiin. Erillisiä kaavoitukseen liittyviä yhteistyösopimuksia on laadittu 19 kpl. Maaperän pilaantuneisuutta on selvitetty lukuisissa kohteissa, erityisesti venesatamissa ja Vaskiluodossa. Tonttipalvelut on lisäksi osallistunut ulkopuolisella rahoituksella toteutettuun Tulevaisuuden Energiategokas ja Innovatiivinen Asuinalue-hankkeeseen, joka on päättynyt 30.4.2019. Hankkeen ehdotuksia mm. alueellisesta matalalämpöverkosta ollaan viemässä toteutukseen. Lisäksi kiinteistötoimi osallistuu EU-rahoituksella toteutettavaan Integrated and Replicable Solutions for Co-creation in Sustainable Cities (IRIS) hankkeeseen.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 18.3.2019 Vaasan kaupungin asuntopoliittisen ohjelman 2018–2022. Keväällä tehtiin selvitys asumisoikeusasumisen tilasta sekä osuuskuntamallin ja ryhmärakennuttamisen mahdollisuuksista Vaasassa. Syksyllä laadittiin ikäystävällisyyden toimenpideohjelma yhteistyössä Vaasan vanhusneuvoston ja kaupungin eri tulosalueiden kanssa. Ravilaaksossa modernia ja kohtuuhintaista senioriasumista mahdollistava hyvinvointikortteli etenee kohti toteutusta. Alueella on vireillä myös ryhmärakennuttamisen kohteita. Asuntopäällikön hallinnoima OSAT-niminen ESR-hanke on määrälliseltä tavoitteeltaan onnistunut yli odotusten, toimintaan on osallistunut 225 syrjäytymisvaarassa olevaa kohderyhmän henkilöä (tavoite 150 hlöä). Hankkeen budjetti on 680 000 € ja ESR-rahoituksen osuus 75 %.

Paikkatietojen kehittämisohjelmasta (PAKO) valmisteltiin luonnos, joka esiteltiin mm. kaupungin johtoryhmässä. Lopullinen ohjelma valmistuu 2020. Nettiselaimen kautta käytettävä Locus Cloud Viewer otettiin käyttöön. Se korvaa lähivuotina Trimblen Webmap-sovelluksen monipuolisten paikkatietoaineistojen tarkastelussa. Street Smart-katunäkymäkuvausta ja laserkeilausta laajennettiin 140 kilometrillä Vähäänkyröön ja Sundomiin. Maanmittauslaitokselta hankittiin vuosilta 1954 ja 1955 historiallista ilmakehuvausaineistoa, josta tehtiin ortokuva.

Kiinteistö- ja mittauspalveluiden ydintoimintaa ovat tonttien ja yleisten alueiden muodostaminen, tonttijakojen laadinta sekä maasto- ja rakennusvalvontamittaus. Toimintavuonna muodostettiin uusia tontteja 69 kpl, yleisiä alueita 121 kpl ja rakennusvalvontamittauksia tehtiin 477 kohteessa. Perinteisen kiinteistönmuodostuksen ja kaupunkimittauksen lisäksi tehtiin laadunparannustoimenpiteitä. Vuonna 2019 avattiin kiinteistönmuodostuksen sähköinen asiointi ja aloitettiin toimitusasiakirjojen sähköinen arkistointityö. Lisäksi testattiin uuden 3D-kiinteistönmuodostuslain mukaisen kiinteistön muodostamista.

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2019	Tavoitteen toteuma
Kaupunkistrategiaa ja kuntataloutta tukeva maapolitiikka.	Aktiivinen maanhankinta.	Hankittu 19,6 ha. Raakamaan hankinta keskeytetty 10/2019 hankintakiellon vuoksi.
	Kysyntää vastaava tonttitarjonta.	Toteutunut.
	Energia- ja ilmastotavoitteiden edistäminen maapolitiikan keinoin.	Valmisteltu maapolitiittisen työn osana, mm. vuokranalennukset, täydennysrakentaminen.
Kaupunkistrategiaa tukeva asuntopolitiikka.	Asuntopoliittisen ohjelman seuranta.	Toteutunut.
	Asuntomarkkinoiden seurannan parantaminen.	Toteutunut. Asuntomarkkinakatsaus laadittu.

	Hissirakentamisen edistäminen.	V. 2019 valmistui 1 hissi.
Kehitysedellytyksiä edistävä, tehokas paikkatieto-järjestelmä.	Paikkatietolinjausten toteutumisen seuranta.	Paikkatietolinjaukset käsitelty kaupungin johtoryhmässä.
	Uusien teknologioiden käyttöönotto.	Kehitettiin latu- ja rinnetilanteen informoiva nettikarttasovellus.
	Aineistojen laadun parantaminen.	Hankittiin historiallisia ilmakuvia 50-luvulta.
Kaupunkirakentamisen mahdollistava tehokas ja oikea-aikainen kaupunkimittaus.	Kiinteistöjärjestelmän laadun parantaminen.	Lohkomattomien yleisten alueiden muodostamista jatkettu. Yleisiä alueita muodostettiin 121 kpl.
	Toiminnan tehostaminen uudistamalla mittauskalustoa.	V.2019 hankittiin mittausryhmille uusi GPS-vastaanotin.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019
Kaupungin omistama maapinta-ala, ha	6500	6355	6700	6382
Maanvuokrasopimukset, kpl	3793	3835	3850	3842
Maanhankinta, ha/v	159,67	96,6	100	19,50
Maankäyttösopimukset, kpl/v	2	9	5	2
Tontinluovutus, kpl/v	66	68	80	58
• Vuokraus	50	59	60	48
• Myynti	16	9	20	10
Korjaus-, energia- hissi ja esteettömyys-avustuspäätökset.	13	3 ¹	20	3
Vuokra- ja asumisoikeusasiat				
• Viranhaltijapäätökset	316	229	150	135
• Asukasvalinnat			300	1060
Muodostettuja tontteja, kpl/v	63	52	100	69
Rakennusvalvontamittaukset, kpl/v	478	565	500	477
Asiakastytyväisyys (asteikolla 1-5)	4,5	5	>4	4,9
Työtyytyväisyys (asteikolla 1-5)	4,03	Ei tehty.	>=2017	Ei vielä tehty.

1) Korjaus- ja energia-avustukset loppuneet 2018

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2019	Tavoitteen toteuma
Maaomaisuuden käytön tehostaminen.	Sisäisen maanvuokrajärjestelmän suunnittelu 2019.	Kohteiden määrän selvitys.

Talouden toteutuminen

Tulosalueen budjetoiduista menoista toteutui noin 87,2 % ja tuloista 186,6 %. Taloudellinen tulos oli siten erinomainen.

Kiinteän omaisuuden myyntivoittoja toteutui n. 16,6 milj. € (tavoite 4,1 milj.€), josta n. 10,7 milj.€ johtui Wasa Station –hankkeeseen liittyvästä sisäisestä apporttijärjestelystä. Loput myyntivoitot (n. 5,9 milj.€) ovat tulosalueen perustoimintaan liittyviä maakauppoja. Maanvuokratuloja toteutui n. 8,9 milj.€ (tavoite 8,7 milj.€). Maankäyttösopimuksista tuloja ei vielä ole tuloutettu (12.2.2020), mutta niitä on tuloutumassa arviolta n. 1,14 milj.€. Pysäköintipaikkojen ns. vapaaksiostoista kirjautui tuloa n. 0,47 milj.€. Myös muiden kuin maaomaisuusyksikön tulot (budjettitavoite yht. 250 000 €) toteutuivat lähes kokonaan.

	Alkuperäinen talousarvio 2019	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio 2019	Tilinpäätös 2019	Poikkeama (vaikutus tulokseen)
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	12 491	1 627	14 117	27 724	+13 607
Toimintakulut	-2 692	-428	-3 120	-2 957	+163
Toimintakate	9 799	1 199	10 997	24 767	+13 770
Poistot				-648	

1) Luvuissa ei ole mukana Kiinteistötoimen käyttötalouden ulkopuoliset tyksit: 5209 Rakennusten purku, ylläpito varausmäärärahat eivätkä 5220 Kiinteistötoimen hankkeet ja projektit.

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	25	1,6	26,6
Määräaikaiset	4	0,4	4,4
Työllistetyt	0	0	0

512 KUNTATEKNIikka

Toiminta-ajatus

Kuntatekniikan toiminta-ajatuksena on huolehtia liikenteen, liikenneväylien, viheralueiden, torien ja muiden yleisten alueiden, venesatamien sekä hulevesien hallinnan suunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidon järjestämisestä. Tulosalue kehittää Vaasan seudun logistiikkaa, Vaasan sataman meri- ja matkustajaliikenteen ja raideliikenteen toimintaedellytyksiä. Kuntatekniikka toimii joukkoliikenneviranomaistehtävissä, huolehtii kunnallisesta pysäköinninvalvonnasta sekä ajoneuvojen siirtämisestä ja romuajoneuvojen hävittämisestä. Tulosalueen tehtäviin kuuluvat myös kaivu- sijoituslupien myöntäminen, katualueiden tilapäinen vuokraaminen rakentamistarkoitukseen ja Vaasan kaupungin metsien hoito ja puunmyynti sekä ulkoliikuntapaikkojen kunnossapito ja hoito. Tulosalue vastaa lisäksi keskitetystä korjaamotoiminnasta ja kalustonhallinnasta. Kuntatekniikka on bruttobudjettiyksikkö, lukuun ottamatta Logistiikan kehittämistä ja Keskuskorjaamo ja kalustonhallintaa.

Kuntatekniikka jakaantuu seuraaviin palveluysiköihin: Liikennesuunnittelu, Kunnallistekniikan suunnittelu, Rakennuttaminen, Alueiden ylläpito, Viheralueyksikkö, Liikuntapaikat, Logistiikan kehittäminen ja Keskuskorjaamo ja kalustonhallinta.

Tavoitteiden toteutuminen

Kaupungin strategisista tavoitteista johdettu toiminnan tavoite/periaate	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2019	Tavoitteen toteuma
Liikenneturvallisuuden parantaminen	Liikenneturvallisuussuunnitelman noudattaminen	Henkilövahinkojen ja onnettomuuksien tiedot saadaan myöhemmin.
Pyöräilyn kehittäminen	Olosuhteiden ja palveluiden parantaminen	Laadittu kestävä liikunnan ohjelma. Rakennettu Kirkkopuistikon pyörätie.
Viihtyisä ja turvallinen ympäristö	Hoitoluokitusten mukaiset toimenpiteet	Palautteet käsitellään, analysoidaan ja tehdään tarvittavat toimenpiteet.

Keskeiset toimintaa ja taloutta kuvaavat suoritteet ja tunnusluvut

Suorite, tunnusluku	TP2016	TP2017	TP2018	TA2019	TP2019
Alueiden ylläpito					
Kadut ja erilliset kevyen liikenteen väylät					
- kunnossapidettävät km	554	560	572	570	571
- hoitokustannukset €/km	5 523	5 600	5 245	5 650	6 451
Keskuskorjaamo ja kalustonhallinta					
Korjaamon työtilaukset, lkm	1 482	1 221	1 255	1 300	1 301
Liikevaihto / hlö, €				216 000	253 000
Toimintakate, €				467 000	658 763
Nettoinvestoinnit, €	439 000	424 000	344 000	430 000	397 818
Kuntatekniikka					
Työtyytyväisyys (asteikolla 1-5)	3,7	-	-	3,6	-
Pysäköinti					
Maksulliset pysäköintipaikat					
- ydinkeskustassa	1 200	1 200	1 200	1 200	1 200
- tulot maksullisista pysäköintipaikoista 1 000 €	821	855	840	820	847
Virheellinen pysäköinti					
- maksukehotukset kpl	12 767	14 256	12 555	13 000	14 384
- virhemaksutulot 1 000 €	564	611	628	610	684
Rakennuttaminen					
Katurakenteet m2	16 775	44 701	56 997	35 000	27 058
Pyörätiet/jalkakäytävät m2	14 550	20 953	27 702	12 000	12 056
Hulevesiviemärit m			2 940		2 535
Katuvalaistus					
- suunnitelmat lkm	21	28	25	25	29
- valaisimien lkm	16 065	16 450	17 200	16 600	17 074
Suunnittelu					
Keskustan kehän ylittää keskimäärin - autoja/arkivrk	107 000	107 000	104 850	110 000	103 150
Liikenneonnettomuudet yhteensä	348	355	349	310	-
- omaisuusvahingot	295	297	302	250	-
- henkilövahingot	59	57	46	35	-
- kuolemaan johtaneet onnettomuudet	1	1	1	0	-
Paikallisliikenne					
- linjojen lkm/arkivrk	22	22	23	23	23

- km/arkivrk	4 500	4 500	4 800	4 700	4 700
- subventoituja kausilippuja myyty kpl	14 894	21 004	14 323	22 000	14 294
- arvonlataukset €	130 000	320 000	441 880	400 000	573 707
Liikennevaloilla ohjatut liittymät kpl	52	53	53	54	54
Kunnallistekniset suunnitelmat - laadittu lkm	35	19	22	35	27
Kaivulupa-anomukset lkm	180	219	215	200	229
Viheralueyksikkö					
Kaupungin metsäpinta-ala ha	4 000	4 050	4 150	4 150	4 150
Yleiset leikkipuistot, kpl	80	82	81	82	82
Lähiliikunta-alueet, kpl	4	4	4	4	4
Puistot A1-A3 hoitoluokka, ha	153	155	156	156	156
Venepaikat					
- paikkoja lkm	2 051	2 018	1 928	1 940	1 933
- vuokrattuja	1 566	1 597	1 596	1 700	1 606
- vuokratulot 1000 €	236	230	232	235	233

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet vuodelle 2019	Tavoitteen toteuma
Korjausvelan hallinta ei onnistu	Korjausvelka ei kasva	Korjausvelka on 75 M€ (73 M€ 2018). Saneerausta tehdään edelleen liian vähän.
Poikkeukselliset säätömiöt	Valmiussuunnitelman päivitys Ennakointi	Hälytysverkosto on päivitetty. Hulevesipumppaamoissa on käytössä automaattinen seuranta.

Talouden toteutuminen

Kuntatekniikan käyttötalouden kehityksen sisäiset menot toteutuivat 113 % ja tulot 105 %. Investointeihin käytettiin yhteensä 12,2 M€ (12,1 M€ 2018), joista uusinvestoinnit 7,2 M€ (5,0 M€ 2018), saneeraukset 3,6 M€ (4,8 M€ 2018) ja muut 1,4 M€ (2,3 M€ 2018). Katuomaisuuden arvo on 230 M€ ja laskennallinen kuntovaje on 75 M€.

	Alkuperäinen talousarvio 2019	Talousarvio-muutokset	Muutettu talousarvio 2019	Tilinpäätös 2019	Poikkeama (vaikutus tulokseen)
	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	11 568	463	12 031	12 522	+491
Toimintakulut	-21 145	-644	-21 788	-22 330	-541
Toimintakate	-9 577	-181	-9 758	-9 807	-50
Poistot				-9 959	

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	109	1	110
Määräaikaiset	16	5	21
Työllistetyt	3	2	5

VAASAN SEUDUN JÄTELAUTAKUNTA

580 VAASAN SEUDUN JÄTELAUTAKUNTA

Toiminta-ajatus

Vaasan seudun jätelautakunta on Mustasaaren, Korsnäsin, Maalahden, Isonkyrön, Vaasan ja Vöyrin kuntien yhteinen lautakunta. Jätelain mukaan kunnilla, joilla on yhteinen jätehuolto-yhtiö, tulee olla yhteinen jätehuoltoviranomaisen tehtäviä hoitava elin.

Jätelautakunnan tehtävänä on hoitaa kuntien lakisääteiset viranomaistehtävät toiminta-alueellaan. Toiminta-alueen kunnat ovat yhteistyösopimuksen nojalla perustaneet yhteisen jätelautakunnan. Jätelautakunnan tehtäviin kuuluu esim. jätehuoltomääräysten hyväksyminen, jätehuoltomääräyksistä poikkeamisesta päättäminen, jätteenkuljetusjärjestelmästä päättäminen, jätetaksan hyväksyminen, jätemaksumuistutusten käsitteleminen, jätemaksujen tarkistamisesta päättäminen, jätehuoltorekisterin ylläpitäminen sekä palvelutasosta ja jätteenkeräyspaikoista päättäminen.

Tavoitteen toteutuma

Kaupungin strategiasta johdetut toiminnalliset tavoitteet	Arviointikriteeri/mittari	Tavoitteen toteutuminen
Järjestettyyn jätteenkuljetukseen liittymättömien kotitalouksien vähentäminen.	Liittymättömien lukumäärä vähenee.	Sama tavoite jatkuu.
Järjestettyyn lietteenkuljetukseen liittymättömien kotitalouksien vähentäminen.	Liittymättömien lukumäärä vähenee.	Sama tavoite jatkuu.
Sähköisten prosessiemme kehittäminen ja parantaminen virkamiespäätöksiä koskevien päätösten tekoprosessin nopeuttamiseksi.	Sähköisessä muodossa saapuvien hakemusten lukumäärä lisääntyy. Nopeampi päätöksentekoprosessi.	Vaikka tavoite on saavutettu, tavoitteemme on edelleen kasvattaa sähköisesti saapuvien hakemusten lukumäärää. Prosessi nopeutuu, kun hakemus jätetään sähköisessä muodossa. Ohjelmia ja sähköisiä palveluja tulee kehittää ja päivittää sisäisen päätöksentekoprosessin nopeuttamiseksi ja laadun turvaamiseksi. Sama tavoite jatkuu.

Jätelautakunta lähetti vuonna 2019 kirjeen niille kiinteistöille, joiden jäteastioiden tyhjennyksistä jätelautakunnalla ei ole tietoja. Yhteensä lähetettiin noin 576 kirjettä. Järjestettyyn jätteenkuljetukseen kuuluvien kiinteistöjen määrä kasvaa koko ajan.

Toiminnan keskeiset tunnusluvut ja suoritteet

Suorite/tunnusluku	TP 2017	TP 2018	TA 2019	TP 2019
Suoritetut tarkastukset	20	106	100	134
Jätehuoltomääräyksistä käsiteltyjen poikkeuksien lukumäärä	1686	933	1000	387
Käsittelyaika, virkamiespäätökset, päiviä keskimäärin	22,3	18,8	14	12,8

Sähköisessä muodossa vastaanotettujen päätösten osuus (%)	48,6	36,0	65	65,6
---	------	------	----	------

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta	Tulosalueen keskeiset tavoitteet 2019	Tavoitteen toteutuma
Tarkastus jätehuoltomääräysten noudattamisesta. Pidennetty tyhjennysväli kesäaikaan edellyttää, että biojäte kompostoidaan kesäaikaan.	Kompostointitarkastuksia suoritetaan	134 kompostointitarkastusta on suoritettu

Talouden toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio 2019 1000 €	Talousarvio-muutokset 1000 €	Muutettu talousarvio 2019 1000 €	Tilinpäätös 2019 1000 €	Poikkeama (vaikutus tulokseen) 1000 €
Toimintatuotot	255	6	261	212	-49
Toimintamenot	-255	-16	-271	-212	-59
Toimintakate	0	-9	-9	-9	-10

Henkilöstötiedot

Henkilöstö 31.12.	Kokoaikaiset	Osa-aikaiset	Yhteensä
Vakituiset	2		

2.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen (kaupunki ilman liikelaitoksia)

Käyttötalousosaan budjetoidut tulot ja menot summataan tuloslaskelmaosaan. Tuloslaskelmaosaan budjetoitavia ja siinä seurattavia eriä ovat verotulot, valtionosuudet, rahoitustulot ja –menot sekä satunnaiset erät.

Alla oleva toteutumistaulukko sisältää valmistuksen omaan käyttöön siltä osin kuin se sisältyy talousarvioon. Taulukko ei sisällä liikelaitosten tuloja eikä menoja. Liikelaitosten tilinpäätökset sisältäen toteumavertailun on esitetty kohdassa V Liikelaitosten tilinpäätökset.

Liikelaitosten kaupungille tulouttavat korvaukset peruspääomasta sisältyvät tuloslaskelmaosan rahoitustuotoihin.

Tuloslaskelma	Ta 2019	Ta-muutos 2019	Muutettu ta 2019	1-12/2019	Tot % (100,0%)
Toimintatuotot	122 725 700,00	5 166 076,00	127 891 776,00	128 006 299,10	100,1%
Myyntituotot	56 614 900,00	1 293 234,69	57 908 134,69	53 627 126,63	92,6%
Maksutuotot	24 423 500,00	663 610,00	25 087 110,00	25 732 342,51	102,6%
Tuet ja avustukset	9 816 400,00	1 275 879,03	11 092 279,03	12 044 680,49	108,6%
Vuokratuotot	15 123 100,00	53 500,00	15 176 600,00	15 681 057,17	103,3%
Muut toimintatuotot	16 747 800,00	1 879 852,28	18 627 652,28	20 921 092,30	112,3%
Toimintakulut	-528 903 900,00	-11 146 038,23	-540 049 938,23	-535 394 223,92	99,1%
Henkilöstökulut	-206 320 600,00	296 564,54	-206 024 035,46	-204 795 777,19	99,4%
Palkat ja palkkiot	-166 392 900,00	409 839,04	-165 983 060,96	-164 323 355,66	99,0%
Henkilösivukulut	-39 927 700,00	-113 274,50	-40 040 974,50	-40 472 421,53	101,1%
Eläkekulut	-34 502 400,00	-110 132,50	-34 612 532,50	-35 324 628,40	102,1%
Muut henkilösivukulut	-5 425 300,00	-3 142,00	-5 428 442,00	-5 147 793,13	94,8%
Palvelujen ostot	-221 397 200,00	-11 308 461,67	-232 705 661,67	-231 566 789,05	99,5%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-18 425 800,00	230 265,91	-18 195 534,09	-16 308 195,10	89,6%
Avustukset	-31 938 200,00	20 829,00	-31 917 371,00	-31 440 373,00	98,5%
Vuokrat	-48 032 900,00	-329 322,00	-48 362 222,00	-49 208 589,73	101,8%
Muut toimintakulut	-2 789 200,00	-55 914,01	-2 845 114,01	-2 074 499,85	72,9%
TOIMINTAKATE	-406 178 200,00	-5 979 962,23	-412 158 162,23	-407 387 924,82	98,8%
Verotulot	294 302 200,00	-12 700 000,00	281 602 200,00	283 155 861,81	100,6%
Valtionosuudet	107 116 300,00	3 900 000,00	111 016 300,00	111 300 229,00	100,3%
Rahoitustuotot ja -kulut	34 921 600,00		34 921 600,00	34 420 175,66	98,6%
Korkotuotot	806 000,00		806 000,00	818 092,36	101,5%
Muut rahoitustuotot	36 712 600,00		36 712 600,00	36 337 728,94	99,0%
Korkokulut	-2 502 000,00		-2 502 000,00	-2 682 690,72	107,2%
Muut rahoituskulut	-95 000,00		-95 000,00	-52 954,92	55,7%
VUOSIKATE	30 161 900,00	-14 779 962,23	15 381 937,77	21 488 341,65	139,7%
Poistot ja arvonalentumiset	-17 504 500,00	0,00	-17 504 500,00	-14 874 462,48	85,0%
Suunnitelman mukaiset poistot	-17 504 500,00	0,00	-17 504 500,00	-14 860 998,94	84,9%
Arvonalentumiset				-13 463,54	
Satunnaiset erät				0,00	
Satunnaiset tuotot				0,00	
TILIKAUDEN TULOS	12 657 400,00	-14 779 962,23	-2 122 562,23	6 613 879,17	-311,6%
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)				598 199,38	
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)					
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)				16 922,50	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	12 657 400,00	-14 779 962,23	-2 122 562,23	7 229 001,05	-340,6%

Toimintatulot ja –menot

Toimielin- ja tulosaluekohtaiset toimintakertomukset on esitetty sivuilla 85-182. Niissä on selvitetty tarkemmin hallintokuntien toimintamenojen ja –tulojen toteutumista vuonna 2019.

Kaupunginhallitus käsitteli 2019 käyttösunnitelmaa 18.2.2019 ja päätyi palauttamaan käyttösunnitelmat lautakuntiin, jotta käyttösunnitelmat saataisiin vastaamaan annettua talousarviota. Korjatut käyttösunnitelmat käsiteltiin kaupunginvaltuustossa 6.5.2019.

Toimintamenoihin päätettiin vuoden aikana lisäyksiä yhteensä 11,1 milj. euroa ja toimintatuloihin 5,2 milj. euroa. Lisämäärärahoista osa oli tuloilla katettuja ja ne liittyivät ulkopuoliseen, vuoden aikana saatuun tilaustyö-, hanke- ja projektirahoitukseen. Verotulokertymäarviota alennettiin 12,7 milj. euroa, ja valtionosuuksien tuloarviota korotettiin 3,9 milj. euroa.

Toimintakate alkuperäisessä talousarviossa on -406,2 milj. euroa, muutetussa -412,2 milj. euroa. Toteutunut toimintakate -407,4 milj. euroa oli lopulta vain 1,2 milj. euroa heikompi kuin alkuperäisessä talousarviossa.

Toimintatuotoissa suurin poikkeama alkuperäiseen talousarvioon oli muissa toimintatuotoissa; käyttöomaisuuden olennaiset myyntivoitot olivat suuremmat kuin alkuperäinen ja muutettu talousarvio.

Toimintakulut ylittivät alkuperäisen talousarvion 6,5 milj.eurolla, mutta alittivat muutetun talousarvion. Toimintakuluissa palveluiden ostot ylittivät yli 10 milj. eurolla alkuperäisen talousarvion, suurimpana eränä suurimpana eränä erikoissairaanhoidon kustannukset.

Vuoteen 2018 verrattuna toimintakate laski -4,3 milj. eur (-1,1%). Toimintakulut kasvoivat 6,4 milj. euroa (+1,2%), toimintatuotot kasvoivat 2,1 milj. euroa edellisvuodesta (+1,6%) edellisvuodesta.

Yhteenvedo käyttötalouden osan talousarvion toteutumisesta sitovuustasoinen on esitetty sivuilla 187-189. Toimintatulot ja –menot toiminnoittain (ulkoiset ja sisäiset menot ja tulot) milj. euroa sekä osuus kaupungin toimintatuloista ja –menoista on esitetty seuraavassa taulukossa:

toimintamenot	osuus	toimintatulot	osuus	
milj. €	%	milj. €	%	
-28,0	5,4	10,9	9,5	Keskushallinto (vaalit, kv, kh, tarkastustoimi, keskushallinnon tulosalueet, alueltk)
-25,8	4,9	2,1	1,8	Varausmäärärahat, keskitetysti hallinnoitavat kustannukset, osuudet, avustukset, jäsenmaksut, työllistäminen
-260,9	49,9	34,7	30,1	Sosiaali- ja terveyslautakunta, sis. erikoissairaanhoido
-106,8	20,4	8,0	6,9	Kasvatus- ja opetuslautakunta, sis. kotikuntakorvaukset
-49,5	9,5	13,6	11,8	Koulutuslautakunta
-21,8	4,2	4,3	3,7	Kulttuuri- ja liikuntalautakunta
-2,1	0,4	1,5	1,3	Rakennus- ja ympäristölaakunta
-27,7	5,3	40,3	34,9	Tekninen laakunta, jätelautakunta (kaavoitus mukana)
-522,6	100,0 %	115,4	100,0 %	Toiminnot yhteensä

Verotulojen erittely

	TP 2018 €	TA 2019 €	Talousarvio muutoksineen €	TP 2019 €	Poikkeama +yli/-alle	Muutos % 2018-2019
Kuntavero	223 855 229	247 040 200	234 340 200	235 919 083	1 578 883	5,4 %
Kiinteistövero	21 232 285	21 010 000	21 010 000	21 474 177	464 177	1,1 %
Osuus	24 858 927	26 252 000	26 252 000	25 762 602	-489 398	3,6 %

yhteisöverosta						
Yhteensä	269 946 441	294 302 200	281 602 200	283 155 862	1 553 662	4,9 %

Verotulojen tuloarviota muutettiin syksyllä 2019 talousarviomuutoksin. Vaasan kunnallisveroprosenttia nostettiin vuodelle 2019 puoli prosenttiyksikköä, jolloin uudeksi kunnallisveroprosentiksi tuli 20,50. Kiinteistövero kannettiin vuonna 2019 vakituisista asunnoista 0,50% ja muista asuinrakennuksista 1,10%, yleinen kiinteistövero oli 1,15%, voimalaitokset 2,85% ja rakentamattoman rakennusmaan 4,0%. Muut kiinteistöverot pidettiin ennallaan, rakentamattoman rakennusmaan kiinteistöveroprosenttia nostettiin yhdellä prosenttiyksiköllä edellisvuodesta.

Vuonna 2019 kuntien jako-osuus yhteisöveron tuotosta oli 31,30%.

Valtionosuuksien erittely

Valtionosuusjärjestelmän uudistus astui voimaan vuoden 2015 alusta.

	TP 2018 €	Alkuperäinen TA 2019 €	TA 2019 muutoksineen €	TP 2019 €	Poikkeama +yli /- alle €	Muutos 2018-2019 %
Peruspalvelujen valtionosuus	85 159 385	84 309 000	88 209 000	87 032 272	-1 176 728	2,2 %
Verotuloperusteinen valtionosuuksien oikaisu	-3 847 524	-447 000	-447 000	-444 540	2 460	88,4%
Järjestelmämuutoksen tasaus	274 344	274 300	274 300	274 344	44	0,0 %
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	23 258 612	22 980 000	22 980 000	24 438 153	1 458 153	5,1 %
Yhteensä	104 844 817	107 116 300	111 016 300	111 300 229	283 929	6,2 %

Valtionosuuksien tuloarviota muutettiin syksyllä 2019 talousarviomuutoksin.

Valtionosuuksia saatiin yhteensä 111,3 milj. euroa. Määrä on 6,5 milj. euroa ja 6,2% suurempi kuin vuonna 2018. Sekä peruspalvelujen että opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet kasvoivat ja myös verotulotasauksen pieneminen lisäksi valtionosuuksia.

Kuntien tulopohjassa olevia eroja tasataan verotuloihin perustuvalla valtionosuuden tasauksella. Vaasa on vuosia toiminut maksajan asemassa; vielä vuonna 2018 Vaasa maksoi valtionosuuden tasausta 3,8 milj.euroa, mutta vuonna 2019 enää 0,4 milj.euroa.

Verorahoitus yhteensä (verotulot ja valtionosuudet) vuonna 2019 oli 394,5 milj. e, kasvua edelliseen vuoteen 19,7 milj. euroa (+5,2%). Toimintakate vuonna 2019 on -407,4 milj.e, joten verorahoitus yhteensä ei riitä kattamaan toimintakatetta. Toimintakate -407,4 milj. e on 4,3 milj. e (1,1 %) heikompi kuin edellisenä vuonna.

Rahoitustulot ja -menot

Muihin rahoitustuottoihin sisältyy suurimpana ulkoisena eränä Vaasan Sähkö Oy:n osinkotuotto, yhteensä 14 milj. euroa. Liikelayritysten kaupungille tulouttavat tuottovaatimukset ovat 21,1 milj. euroa. Tästä merkittävin oli Vaasan Talotoimi –liikelayrityksen osuus 19,6 milj. euroa. Korkokulujen toteutuma on 2,7 milj. euroa, joka oli hieman budjetoitua korkeampi. Nettolainanotto alkuperäisessä talousarviossa oli -7,4 milj. euroa (lainojen lisäys 24,5 milj. euroa, vähennys 17,1 milj. euroa). Lainakanta tilinpäätöksessä 2019 on 275,2 milj. euroa.

2.3 Investointiosan toteutuminen (kaupunki ilman liikelaitoksia)

Investointien toteutuma kohteittain on sivuilla 189-192.

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten	Toteutuma	Poikkeama
INVESTOINTIMENOT					

	2019 €	2019 €	jälkeen €	2019 €	+ alle/ - yli €
Kiinteät rakenteet ja laitteet	13 087 000	235 308	13 322 308	12 258 719	1 063 587
Poistonalainen irtain omaisuus	4 007 000	6 573 800	10 580 800	9 032 097	1 548 703
Kiinteä omaisuus	2 500 000	4 639 000	7 139 000	5 722 403	1 416 597
Osakkeet ja osuudet	17 950 000	3 907 200	21 857 200	29 871 576	-8 014 376
Talonrakennuskohteet	190 000	0	190 000	181 240	8 760
Peruspääoman sijoitukset omiin liikelaitoksiin					
MENOT YHTEENSÄ	37 734 000	15 355 308	53 089 308	57 066 034	-3 976 729

Valtuusto käsitteli investointiosan käyttösuunnitelmaa 10.6.2019, jolloin hyväksyttiin 9.190.000 euron lisämäärärahat investointiosaan. Lisäksi valtuusto on hyväksynyt 18.3.2019 yht. 2.700.000 euron lisämäärärahan ja 18.11.2019 yht. 3.570.000 euron lisämäärärahan investointiosaan.

Peruspääoman sijoituksia omiin liikelaitoksiin ei tehty tilivuonna.

	Alkuperäinen talousarvio 2019 €	Talousarvio- muutokset 2019 €	Talousarvio muutosten jälkeen €	Toteutuma 2019 €	Poikkeama + alle/ - yli €
INVESTOINTITULOT					
Kiinteät rakenteet ja laitteet	0	190 000	190 000	190 000	0
Poistonalainen irtain omaisuus	40 000	0	40 000	165 365	-125 365
Kiinteä omaisuus	11 500 000	1 200 000	12 700 000	620 689	12 079 311
Osakkeet ja osuudet	4 500 000	0	4 500 000	5 047 859	-547 859
Peruspo:n sij. omiin liikelaitoks.	0	0	0	0	0
TULOT YHTEENSÄ	16 040 000	1 390 000	17 430 000	7 023 914	10 406 086

Käyttöomaisuuden myyntituloa budjetoitiin alkuperäiseen talousarvioon yhteensä 16,04 milj. euroa. Käyttöomaisuuden myyntivoiton osuudeksi arvioitiin 14,5 milj. euroa. Toteutunut myyntitulo oli 7,0 milj. euroa. Suurin poikkeama investointituloissa aiheutui ns. vanhan linja-autoasema korttelin kiinteistön siirrosta Kiinteistö Oy Vaasan Asemakortteli Fastighets Ab:lle apportina kaupan sijaan.

2.4. Rahoitusosan toteutuminen

Rahoituslaskelmaa (kaupunki liikelaitoksineen) on selvitetty sivuilla 45-46.

Alla olevassa toteutumavertailussa ovat mukana rahoituslaskelman eristä anto- ja ottolainaus, joiden määrä on suunniteltu talousarviossa.

Muut maksuvalmiuden muutokset –ryhmään sisältyy useita eriä kuten toimeksiantojen varojen ja pääomien, vaihto-omaisuuden, saamisten ja korottomien velkojen muutokset, joiden muutoksia on talousarviossa vaikea ennakoita.

	Talousarvio €	Muutokset €	Muutettu ta €	Toteutuma €
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset	-250 000		-250 000	-17 994
Antolainasaamisten vähennykset	750 000		750 000	645 258
Ottolainauksen muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	24 500 000		24 500 000	24 500 000

Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-17 100 000		-17 100 000	-16 606 552
Nettolainaus	7 900 000			8 520 712
Lyhytaikaisten lainojen muutokset	15 252 677			

Talousarvion mukainen nettolainaus on 7,9 milj. euroa, toteutunut 8,5 milj. euroa.

Lyhytaikaiset lainat kasvoivat 15,3 milj. euroa.

Lainakanta vuoden lopussa oli 275,2 milj. euroa, 4 067 euroa/asukas (3 740 euroa/asukas v. 2018).

Lainasaamisten määrä vuoden lopussa oli 14,7 milj. euroa (15,3 milj. € v. 2018).

Rahavarojen määrä tilinpäätöksessä oli 1,7 milj. euroa (7,5 milj. € v. 2018). Rahavarojen muutoksen arvioitiin talousarviossa olevan n. 4,5 milj. euroa, toteutunut 5,8 milj. euroa.

2.5 Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumistaulukot

2.5.1 Käyttötalousosa

Hallintokuntien selvitykset talouden toteutumisesta on esitetty sivuilla 85-182.

Poikkeama: menot yli ja tulot alle -/ menot alle ja tulot yli +

KÄYTTÖTALOUSOSA	Sito- vuus	Alkuperäinen talousarvio	Muutokset	Muutettu talousarvio	Toteutuma	Poikkeama
Keskusvaalilautakunta						
Menot	B	441 500	-11 000	430 500	299 372	131 128
Tulot		342 000		342 000	227 097	-114 903
Tarkastuslautakunta						
Menot	B	272 600	17 090	289 690	272 665	17 025
Tulot			5 709	5 709	5 709	
Kaupunginvaltuusto						
Menot	B	456 800	- 30 400	426 400	343 128	83 272
Tulot		500		500	633	133
Kaupunginhallitus						
<u>Kaupunginhallitus</u>						
Menot	B	1 591 600	285 344	1 876 944	1 804 315	72 629
Tulot		75 900		75 900	83 845	7 945
<u>Keskushallinnon tulosalueet (ilman graafisia palv.)</u>						
Menot	B	26 701 100	877 327	27 578 427	25 879 921	1 698 507
Tulot		10 597 900	106 058	10 703 958	9 958 901	-745 057
Rahoitustulot ja -menot		45 000	0	45 000	63 515	18 515
<u>Graafiset palvelut</u>	N 2)					
Menot		341 900	6 499	348 399	326 387	22 013
Tulot		343 300	12 126	355 426	353 052	-2 375
Netto		1 400	5 627	7 027	26 665	19 638
<u>Elisa Stadion (taseyksikkö)</u>						
Menot		186 000	0	186 000	153 672	32 328
Tulot		150 000	0	150 000	150 000	
Toimintakate					-3 672	
Poistot					-466 925	
Tilikauden tulos					-470 597	

Avustukset, jäsenmaksut, osuudet, keskitetysti hallinnoitavat kustannuksetOsuudet eriytetyssä kirjanpid. oleviin liikelaitoksiin sekä liike- ja maksupalvelutoimintaan kohdist. kustannukset

Menot	B	21 216 500	-268 452	20 948 048	19 394 349	1 553 699
Tulot		1 937 000	0	1 937 000	2 893 336	956 336

Varausmäärärahat

Menot	B	4 699 200	-2 677 408	2 021 792	3 011 241	-989 449
Sairausvakuutuskorvaukset		2 350 000	-2 424 980	-74 980		(x
Tulot		12 100 000	0	12 100 000	981 172	-11 118 828

x) toteutuneet korvaukset on kirjattu hallintokuntiin, niihin on myös siirretty vastaavat tuloarviot varauksesta.

Työllistäminen

Menot	N	8 756 000	-2 936 553	5 819 447	5 423 253	396 194
Tulot		929 000	-986 359	-57 359	93 256	150 615
Netto		-7 827 000				

Työllistämisen määrärahat, menot ja työllistämiskorvaukset on siirretty ao. hallintokunnille.

Selvitys työllistämisen nettomenon toteutumisesta kohdassa 2.6. Nettoyksiköiden taloudellinen toteutuma

Yhtiömuotoisesti tuotettavat ruoka- ja materiaali palvelut

Menot	N	13 797 200	- 440 001	13 357 199	10 757 635	2 599 564
Tulot		13 799 800	-67 600	13 732 200	10 305 772	-3 426 428

Vähänkyrön aluelautakunta

Menot	B	802 600	85 173	887 773	825 436	62 338
Tulot		384 900	59 230	444 130	423 212	-20 918

Sosiaali- ja terveyslautakunta

(sosiaali- ja terveystoimen yhteiset ja tekniset tukipalvelut, sosiaalityö ja perhepalvelut, koti- ja laitoshoido, terveystalot, erikoissairaanhoido)

Menot	B	241 098 100	11 053 202	252 151 302	255 053 529	-2 902 227
Tulot		26 171 300	2 153 846	28 325 146	28 827 227	502 082

Yhteistoiminta-alue/Laihia

Menot	N	6 055 800	1 296	6 057 096	5 887 365	169 731
Tulot		6 055 800	433	6 056 233	5 887 437	-168 796
Netto				863	72	935

Kasvatus- ja opetuslautakunta

Varhaiskasvatus, esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvaukset, suomenkielinen perusopetus, ruotsinkielinen perusopetus

Menot	B	106 876 400	376 352	107 252 752	106 838 363	414 389
Tulot		6 700 100	664 484	7 364 584	7 950 972	586 388

Koulutuslautakunta

Vaasan kaupungin opistot, nuorisopalvelut

Menot	B	8 240 900	1 280 702	9 521 602	8 943 996	577 606
Tulot		1 716 100	507 705	2 223 805	2 067 322	-156 483

Lukiokoulutus

Menot	normi 1)	7 736 800	-74 823	7 661 977	8 211 657	-549 679
-------	----------	-----------	---------	-----------	-----------	----------

Tulot		976 800	29 361	1 006 161	1 305 412	299 251
<u>Ammatillinen koulutus</u>						
(Vamia)	normi 1)					
Menot		34 152 100	-438 882	33 713 218	32 360 693	1 352 525
Tulot		10 667 000	-82 090	10 584 910	10 252 831	-332 080

Lukiokoulutus ja ammatillinen koulutus (Vamia) kattavat menot sitovuutensa puitteissa

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta

Liikuntapalvelut, Vaasan kaupungin museot, kulttuuri- ja kirjastopalvelut, kaupunginorkesteri

Menot	B	16 128 900	429 530	16 558 430	16 170 997	387 433
Tulot		2 785 800	479 030	3 264 830	2 968 850	-295 980

<u>Kaupunginteatteri</u>	N 2)					
Menot		5 086 500	97 135	5 183 635	5 575 477	-391 842
Tulot		1 410 000	130 012	1 540 012	1 291 798	-248 213
Netto		-3 676 500	32 877	-3 643 623	-4 283 679	-640 055

Rakennus- ja ympäristölautakunta

Menot	B	2 174 600	9 842	2 184 442	2 108 180	76 261
Tulot		1 265 000	58 129	1 323 129	1 512 977	189 847

Tekninen lautakunta

Yhteispalvelut, kiinteistötoimi, kuntatekniikka

Menot	B	23 732 200	1 062 639	24 794 839	25 117 311	-322 471
Tulot		22 903 900	2 089 682	24 993 582	38 965 292	13 971 710

Nettoyksiköt:

<u>Logistiikan kehittäminen</u>	N					
Menot		453 500		453 500	423 767	29 733
Tulot		1 158 500		1 158 500	1 285 945	127 445
Netto		705 000		705 000	862 179	157 179

Vaasan seudun jätelautakunta

Menot	N	255 100	16 160	271 260	212 195	59 064
Tulot		255 100	6 226	261 326	212 195	-49 130

1) Käyttötalousosan toteutumavertailutaulukossa on oppilaitoksista, joiden määrärahan sitovuustaso on valti-onosuusnormi, esitetty bruttomääräisten määrärahojen ja tulojen toteutuma. Näiden valtionosuusnormin mukaisten kustannusten toteutumat ovat seuraavat:

- Lukiot, sitova normi 5 612,65 euroa/opiskelija, toteutuma 5 720,87 euroa/opiskelija
- Ammatillisen koulutuksen (Vamia) yhdistymisen jälkeen valtionosuuskustannukset/opiskelija eivät enää ole vertailukelpoisia.
- Lukiokoulutuksen ja ammatillisen opetuksen (Vamia) nettolaskelmat on esitetty sivuilla 194-197.

2) Nettoyksiköiden toteuma suhteessa sitovaan nettomenoon on esitetty sivuilla 192-197.

2.5.2. Investointiosa

Si- to-	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Muutettu talousarvio	Toteutuma	Poikkeama +alle arvion
------------	-----------------------------	---------------------------	-------------------------	-----------	---------------------------

vuus

- yli arvion

INVESTOINTIMENOT

Kiinteät rakenteet ja laitteet

Tekninen lautakunta

8200	Uusi kunnallistekniikka		2 700 000	-1 282 826	1 417 174	1 328 047	89 127
8201	Muu kunnallistekniikka		1 700 000	189 581	1 889 581	2 029 643	-140 063
8202	Valtion tiehankkeet		4 000 000	-400 000	3 600 000	2 685 278	914 722
8203	Kaupunkikuvan kohentaminen		550 000	0	550 000	477 808	72 192
8209	Suunnitteluttaminen		120 000	0	120 000	112 898	7 102
8210	Katuvalaistuksen saneeraus		500 000	0	500 000	515 634	-15 634
8211	Venesatamat		50 000	0	50 000	49 751	249
8212	Viheralueet		250 000	0	250 000	250 756	-756
8213	Hulevesityöt		700 000	-1 447	698 553	702 717	-4 164
8219	Maankäyttösopimus hankkeet		1 500 000	1 180 000	2 680 000	2 592 244	87 757
8221	Satama-alue		337 000	500 000	837 000	831 831	5 169
	Yhteensä	B	12 407 000	185 308	12 592 308	11 576 605	1 015 700

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta

8250	Vapaa-aika-alueiden kehittäminen	B	500 000	-100 000	400 000	352 538	47 462
	Yhteensä		500 000	-100 000	400 000	352 538	47 462

Keskushallinto/Kaupunginhallitus

8270	Tietoliikenneverkot	B	150 000	150 000	300 000	298 742	1 258
8280	Elisa Stadion kiinteät rakenteet ja laitteet		30 000		30 000	30 833	-833
	Yhteensä		180 000	150 000	330 000	329 575	425

Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä **13 087 000** **235 308** **13 322 308** **12 258 719** **1 063 587**

Poistonalainen irtain omaisuus

Kaupunginhallitus

8309	Kaupunginhallitus poistonalainen		300 000	0	300 000	118 249	181 751
8310	Kaupunginkanslia poistonalainen irtain		150 000	-98 000	52 000	0	52 000
8311	Puhelinvaihteen kehittäminen		10 000	-10 000	0	0	0
8312	Tietojärjestelmien uusiminen		497 000	-23 800	473 200	471 354	1 846
8313	Atk-konehuoneen kehittäminen		100 000	-18 200	81 800	81 800	0
8315	Atk-osasto ohjelmat ja lisenssit		20 000	0	20 000	20 001	-1
8316	Tietohallinto it-laitteet		250 000	0	250 000	249 997	3
8331	Kaupunkikehitys tietojärjestelmien uusiminen		18 000	0	18 000	18 280	-280
	Yhteensä	B	1 345 000	-150 000	1 195 000	959 681	235 319

Sosiaali- ja terveyslautakunta

8355	Tietojärjestelmät ja atk-laitteet		350 000	0	350 000	132 485	217 515
8356	Yht.toiminta-alueen laitteet ja kalusto	N	40 000	0	40 000	722	39 278
	Yhteensä	B	390 000	0	390 000	133 207	256 793

Kasvatus- ja opetuslautakunta

8383	Varhaiskasvatus irtaimisto ja ohjelmat		240 000	0	240 000	175 438	64 562
------	--	--	---------	---	---------	---------	--------

8386	Perusopetus suomenk. irtaimisto ja ohjelmat	220 000	0	220 000	171 346	48 654
8387	Perusopetus suomenk. ensikert. kalustaminen	130 000	0	130 000	129 968	32
8388	Perusopetus ruotsink. irtaimisto ja ohjelmat	60 000	0	60 000	36 365	23 635
8389	Perusopetus/ruotsink. ensikert. kalustaminen	35 000	0	35 000	33 524	1 476
	Yhteensä	B 685 000	0	685 000	546 641	138 359
Koulutuslautakunta						
8385	Kuula-opisto - Irtaimisto ja ohjelmat	10 000	0	10 000	0	10 000
8406	Vaasan ammattiopisto	400 000	0	400 000	350 858	49 142
8430	Vaasa-opisto irtaimisto ja ohjelmat	7 000	10 000	17 000	16 578	422
8434	Kalustoinvestoinnit, Vsa-opisto	10 000	-10 000	0	0	0
8435	Vasa Arbis irtaimisto ja ohjelmat	0	10 000	10 000	9 906	94
8436	Kalustoinvestoinnit, Arbis	10 000	-10 000	0	0	0
8437	Taikon irtaimisto ja ohjelmat	13 000	5 000	18 000	15 459	2 541
8438	Kalustoinvestoinnit, Taikon	5 000	-5 000	0	0	0
	Yhteensä	B 455 000	0	455 000	392 801	62 199
Kulttuuri- ja liikuntalautakunta						
8472	Kirjastotoimen poistonalainen	83 000	0	83 000	35 216	47 784
8480	Kaupunginteatteri	150 000	0	150 000	123 922	26 078
8485	Kaup.orkesteri, soitinhankinta	20 000	0	20 000	14 637	5 363
	Yhteensä	B 253 000	0	253 000	173 775	79 225
Tekninen lautakunta						
8500	Yhteispalvelut poistonalainen irtain	0	442 800	442 800	253 845	188 955
8501	Kiinteistötoimi poistonalainen irtain	30 000	0	30 000	15 500	14 500
8502	Kiinteistötoimi tietojärjestelmät	110 000	0	110 000	29 130	80 870
8503	Kiinteistötoimi aineeton investointi	0	6 281 000	6 281 000	5 826 838	454 162
8510	Kuntatekniikka pysäköintilaitteet	40 000	0	40 000	39 620	380
8511	Kuntatekniikka liikennevalojen ohjauslaitteet	80 000	0	80 000	69 581	10 419
8512	Kuntatekniikka koneet ja kuljetusvälineet	430 000	0	430 000	421 918	8 082
8519	Kuntatekniikka muu poistonalainen irtain	170 000	0	170 000	169 560	440
	Yhteensä	860 000	6 723 800	7 583 800	6 825 992	757 808
Vaasan Seudun jätelautakunta						
8580	Jätelautakunta tietojärjestelmät	19 000	0	19 000	0	19 000
	Yhteensä	19 000	0	19 000	0	19 000
Poistonalainen irtain omaisuus yhteensä						
	B	4 007 000	6 573 800	10 580 800	9 032 097	1 548 703
Kiinteä omaisuus						
8600	Kiinteän omaisuuden hankinta	2 500 000	4 639 000	7 139 000	5 722 403	1 416 597
	Kiinteä omaisuus yhteensä	B 2 500 000	4 639 000	7 139 000	5 722 403	1 416 597
Osakkeet ja osuudet						
8700	Osakkeet ja osuudet	11 950 000	3 907 200	15 857 200	23 871 576	-8 014 376

8710 Kuntayhtymät		6 000 000		6 000 000	6 000 000	0
Osakkeet ja osuudet yhteensä	B	17 950 000	3 907 200	21 857 200	29 871 576	-8 014 376
Rakennukset						
8800 Elisa Stadion		10 000	0	10 000	0	10 000
8851 Satama-alueen rakennukset		180 000	0	180 000	181 240	-1 240
Rakennukset yhteensä	B	190 000	0	190 000	181 240	8 760
MENOT YHTEENSÄ		37 734 000	15 355 308	53 089 308	57 066 034	-3 976 729

INVESTOINTITULOT

- yli arvion
+alle arvion

Kiinteät rakenteet ja laitteet

8201 Muu kunnallistekniikka	0	190 000	190 000	190 000	0
Yhteensä	0	190 000	190 000	190 000	0

Poistonalainen irtain omaisuus

8309 Kaupunginhallitus poistonalainen	0	0	0	7 742	-7 742
8356 Yhteistoiminta-alueen laitteet ja kalusto	40 000	0	40 000	722	39 278
8500 Yhteispalvelut poistonalainen	0	0	0	132 800	-132 800
8512 Kuntatekniikka koneet ja kuljetusvälineet	0	0	0	24 100	-24 100
8519 Kuntatekniikka muu poistonalainen irtain	0	0	0	1	-1
Yhteensä	40 000	0	40 000	165 365	-125 365

Kiinteä omaisuus ja osakkeet ja osuudet

8600 Kiinteän omaisuuden myynti	11 500 000	1 200 000	12 700 000	620 689	12 079 311
8700 Osakkeet	4 500 000	0	4 500 000	5 047 859	-547 859
Yhteensä	16 000 000	1 200 000	17 200 000	5 668 549	11 531 451

Rakennukset

8851 Satama-alueen rakennukset	0	0	0	1 000 000	-1 000 000
Yhteensä	0	0	0	1 000 000	-1 000 000

TULOT YHTEENSÄ	16 040 000	1 390 000	17 430 000	7 023 914	10 406 086
-----------------------	-------------------	------------------	-------------------	------------------	-------------------

2.6. Nettoyksiköiden taloudellinen toteutuma 2019**Työllistäminen**

Sitova nettomeno, alkuperäinen talousarvio	-3 327 000
- Määrärahasiirto kh yj 23.1.2020	-25 612
Sitova nettomeno muutosten jälkeen	-3 352 612

Toteutuma

Toimintatulot	
tulosalue 145 Työllistäminen	93 256
- hallintokunnat	986 359

Toimintatulot	1 079 615
----------------------	------------------

Toimintamenot	
tulosalue 145 Työllistäminen	-1 033 854
- hallintokunnat	-2 952 860
Toimintamenot	-3 986 715

Sitova nettomeno	-3 352 612
Toteutunut nettomeno	-2 907 100
Toteutuma alle sitovan nettomenon	445 513

Graafiset palvelut

Rahoittaa tulo-rahoituksella käyttömenot ja investoinnit. Tasapainoa tarkastellaan kolmen vuoden jaksolla. Sitovana tavoitteena on toimintamenojen kattaminen toimintatuloilla eli toimintakate 0 €.

V. 2019 toteutuma	€
Toimintatulot	353 052
Toimintamenot	-326 387
Rahoituskulut	0
Tilikauden ylijäämä	26 665

Vuosi	Vuotuinen toteutuma €	Kumulatiivinen toteutuma €
2003	-22 506	-63 385
2004	-22 138	-85 523
2005	-33 576	-119 099
2006	28 210	-90 889
2007	55 910	-34 979
2008	66 741	31 762
2009	88 306	120 068
2010	102 670	222 738
2011	131 761	354 499
2012	91 072	445 571
2013	42 363	487 934
2014	18 113	506 047
2015	-8 030	498 017
2016	-24 396	473 621
2017	73 806	547 427
2018	67 904	615 331
2019	26 665	641 996

Vuoden 2019 toteutuma on 26 665 € ylijäämäinen. Kokonaisylijäämä vuoden 2019 lopussa on 641 996 €.

Kaupunginteatteri

Sitova nettomeno muutetussa talousarviossa 3 643 623 €. Sitovaa nettomenoa oikaistaan henkilösivukulujen lisäystä vastaavalla määrällä (34 000 €). Oikaistu sitova nettomeno on 3 677 623 €.

V.2019 toteutuma	€
Toimintatulot	1 291 798
Toimintamenot	-5 575 477
Rahoitusmenot	-217
Toteutunut nettomeno	-4 283 896
Sitova nettomeno ollut -3 643 623 € johon lisätty	- 3 677 623

v.2019 henkilösivukulujen oikaisu 34 000 €	
v.2019 toteutuma ylittää sitovan nettomenon	-606 273

Vuosi	Vuotuinen toteutuma €	Kumulatiivinen toteutuma €
2011	12 088	12 088
2012	24 822	36 910
2013	7 201	44 111
2014	59 414	103 525
2015	2 993	106 518
2016	7 325	113 843
2017	-48 628	65 215
Uudet v.2017 luvut	6 908	120 751
2018	-157 602	-36 851
2019	-606 273	-643 124

Vuoden 2019 toteuma on -606 273 € alijäämäinen ja kumulatiivinen alijäämä vuoden 2019 lopulla on -643 124 €. Kaupunginhallituksen päätöksen 19.3.2012 mukaan on ylivuotisen neton seuranta aloitettu vuodesta 2011 ja mahdolliset ylitykset on katettava nettoyksikköjen sääntöjen mukaan kolmen vuoden kuluessa.

Koulutuslautakunta

Lukioiden ja Vamian tilinpäätösten nettolaskelmissa on eliminoitu kuraattoritoiminnan ja kiinteistöjen sisäisen pääoman korko, koska kyseiset menoerät eivät ole valtionosuuteen oikeuttavia menoeriä. Kuraattoritoiminta ei myöskään kuulu sivistystoimen hallinnonalan piiriin, vaan sosiaalitoimen. Nettolaskelmissa on lisäksi huomioitu työllistämistuella palkattujen henkilöiden palkkamenojen nettokustannukset menoja vähentävänä eränä. (brut-tohallintokunnat ovat saaneet vastaavan tulon määrärahan lisäyksenä talousarvioonsa).

Lukiot, varsinainen opetustoiminta

Sitova tavoite: kustannukset €/opiskelija korkeintaan valtionosuusnormin suuruiset.

V.2019 toteutuma	Yhteensä €
Kustannukset, käyttötalous	-6 168 075
Poistonalainen irtain	0
Kustannukset yhteensä	-6 168 075
Valtionosuus	6 051 392
+ alle/-yli valtionosuuden	-116 683
Valtionosuuden perustana oleva opiskelijamäärä: nuorten oppimäärää opiskelevat 987,5 + aikuisten oppimäärää opiskelevat (139,5 x 0,65) 90,67 yhteensä 1 078,17	
Valtionosuusnormi €/op.	5 612,65
Kustannukset €/op	5 720,87

Kumulatiivinen toteutuma 2007-2019	Vuotuinen toteutuma €	Kumulatiivinen toteutuma €
2007	0	28 824
2008	295 737	324 561
2009	141 310	465 871
2010	149 378	615 248
2011	- 488 021	127 227
2012	185 344	312 571
2013	29 482	342 053
oikaisut v. 2014: -lukioiden osuus 2014 säästöstä, katetaan kumulatiivisesta ylijäämästä -oppilashuoltolain muutos (kuraattorit)	- 87 802 + 20 408	
2014	134 455	409 114
2015	65 837	474 951
2016	201 525	676 476
2017	238 744	915 220
Oikaisu v.2018 Katetaan lukioiden maksullisen palvelutoi- minnan alijäämä.	-38 679	876 541
2018	-36 198	840 343
2019	-116 683	723 660

2011 käytettiin lukioiden peruskorjauksen jälkeiseen ensikertaiseen kalustamiseen 603 074 euroa, minkä johdosta 2011 tulos jäi 488 021 euroa alijäämäiseksi. Alijäämä katettiin aikaisempien vuosien ylijäämällä.

Maksullisen palvelutoiminnan edellisiltä vuosilta kertynyt kumulatiivinen alijäämä yht. 38 679 € tuli kattaa vuonna 2018 ja se katettiin varsinaisen toiminnan kumulatiivisesta ylijäämästä.

Vuoden 2019 toteutuma on 116 683 € alijäämäinen. Kumulatiivinen ylijäämä vuoden lopulla on 723 660 euroa.

Lukiot, maksullinen palvelutoiminta

Sitova tavoite: toimintakulujen kattaminen toimintatuotoilla.

V.2019 toteutuma	€
Toimintatuotot	306 798
Toimintakulut	- 306 674
Tilikauden ylijäämä	124

Kumulatiivinen toteutuma 2006-2019	Vuotuinen toteutu- ma €	Kumulatiivinen to- teutuma €
2006	7 310	7 310
2007	2 001	9 311
2008	147	9 458
2009	- 8 356	1 102
2010	385	1 487
2011	-16 090	-14 603
2012	-17 343	-31 946
2013	34 920	2 974
2014	-33 236	-30 262
2015	254	-30 008

2016	-6 989	-36 997
2017	-1 685	-38 682
2018	3	-38 679
Oikaisu v.2018. Katetaan lukioden maksul- lisen palvelu-toiminnan alijäämä, lukioden varsinai- sen toiminnan ylijäämästä.	38 679	0
2019	124	124

Vuoden 2019 toteutuma on 124 euroa ylijäämäinen. Kokonaisylijäämäksi muodostui 124 euroa. Maksullisen palvelutoiminnan vuosina 2014 - 2017 kertynyt kumulatiivinen alijäämä 38 679 € tuli kattaa vuonna 2018 ja se katettiin varsinaisen toiminnan kumulatiivisesta ylijäämästä.

Vamia, varsinainen opetustoiminta

Sitova tavoite: tulos- ja rahoituslaskelmat ovat tasapainossa, tuloissa huomioidaan valtionosuudet ja –avustukset sekä koulutustoiminnan myynnistä saatavat myyntituotot.

V.2019 toteutuma	€
Valtionosuusnormin mukaiset kustannukset	-21 203 216
Valtionosuus	22 872 691
Oppisopimustoimen rahaston tuloutus	16 923
Tilikauden ylijäämä	1 686 398

Vamian tilikauden ylijäämä on 1 686 398 €. Investointien 350 858 € jälkeen oppilaitoksen rahoituslaskelmassa rahoitusjäämäksi muodostui 1 335 540 €. Vuoden 2019 valtionosuudesta on vähennetty OPH:n vuoden 2019 lopulla myöntämä harkinnanvarainen 350 000 euron korotus valtionosuuteen. Korotuksen käyttöaikaa ei ole sidottu tilikauteen 2019 ja sitä on tarkoitus käyttää vuosina 2020-2022.

Kumulatiivinen toteutuma 2004-2019	Vuotuinen toteutuma €	Kumulatiivi- nen toteutu- ma €
2004	93 188	392 120
2005 (sisältää maksupalvelutoiminnan alijäämän kattamisen)	-170 427	221 793
2006	381 744	603 537
2007	-501 785	101 752
2008	724 408	826 160
Kv 30.11.2009 § 168, hallintokäytävähanke rahoitetaan ylijäämästä		- 102 500
2009	1 104 455	1 828 115
hallintokäytävän rahoitus 2010		- 56 308
2010	298 627	2 070 434
2011	685 647	2 756 081
2012	593 481	3 349 562
2013	4 889	3 354 451
oikaisu v. 2014: - ammatillisen opetuksen osuus 2014 säästöstä katetaan kumulatiivisesta ylijäämästä - oppilashuoltolain muutos (kuraattorit)	-230 640 59 626	
2014	- 151 534	3 031 903
2015	227 764	3 259 667
2016 VAO	186 849	3 446 516

2016 VAKK (yhd. siirretty toisesta seurantataulusta)		6 385 751
1.1.2017 Vamia yhteensä		9 832 267
2017 (tilikauden tulos -378 141 € ja inv. -254 402 €)	-632 543	9 199 724
2018 (tilikauden tulos +1 085 293 € ja inv.-426 345 €)	658 948	9 858 672
2019 (tilikauden tulos +1 686 398 € ja inv. -350 858 €)	1 335 540	11 194 212

Vuoden 2019 tulos on 1 335 540 € ylijäämäinen ja kokonaisylijäämäksi muodostui 11 194 212 €. Kumulatiivisella ylijäämällä varaudutaan tulossa oleviin mahdollisiin yksikköhintojen leikkauksiin ja muihin valtion asettamiin säästötoimiin.

Vamia, maksullinen palvelutoiminta

Sitova tavoite: toimintakulujen kattaminen toimintatuotoilla

V.2019 toteutuma	€
Toimintatuotot	1 282 431
Toimintakulut	-1 237 330
Rahoituskulut	-741
Poistot	
Tilikauden ylijäämä	44 360

Kumulatiivinen toteutuma 2007-2019	Vuotuinen toteutuma €	Kumulatiivinen toteutuma €
2007	-25 834	- 40 331
2008	35 866	- 4 465
2009	12 565	8 100
2010	3 901	12 001
2011	43 386	55 387
Ravintola Silverian alijäämän kattamiseen (x)	- 40 125	15 262
2012	38 831	54 093
Ravintola Silverian alijäämän kattamiseen (x)	-50 000	4 093
2013	22 998	27 091
Ravintola Silverian alijäämän kattamiseen (x)	- 13 388	13 703
2014	- 90 408	- 76 705
2015	110 810	34 105
2016	73 137	107 242
2017	-50 389	56 853
2018	130 860	187 713
2019	44 360	232 073

Vuoden 2019 toteutuma on 44 360 euroa ylijäämäinen, kokonaisylijäämä vuoden lopussa on 232 073 euroa.

x) Valtuuston päätöksen 15.8.2011 mukaisesti lakkautettiin Ravintola Silverian toiminta kunnallisena liikelaitoksena 1.9.2011 ja toimintaa jatketaan osana oppilaitoksen toimintaa. Silverian alijäämä 2011 lopussa oli 207 026 euroa. Alijäämästä puolet eli 103 513 euroa katettiin kolmen vuoden aikana maksullisen palvelutoiminnan ylijäämällä. Alijäämä oli katettu 2013 lopussa.

2.7. Taseyksikön taloudellinen toteuma 2019

TASEYKSIKKÖ ELISA STADION TULOSLASKELMA

	01.01.-31.12.2019		01.01.-31.12.2018	
Liiketoiminnan muut tuotot		150 000,00		150 000,00
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0,00		0,00	
Palvelujen ostot	-152 630,52	-152 630,52	-144 947,02	-144 947,02
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot		-457 589,18		-465 754,17
Liiketoiminnan muut kulut		-1 041,35		-1 325,80
Liikealijäämä		-461 261,05		-462 026,99
Tilikauden alijäämä		-461 261,05		-462 026,99

TASEYKSIKKÖ ELISA STADION RAHOITUSLASKELMA

	01.01.-31.12.2019		01.01.-31.12.2018	
Toiminnan rahavirta				
Liikealijäämä	-461 261,05		-462 026,99	
Poistot ja arvonalentumiset	457 589,18	-3 671,87	465 754,17	3 727,18
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-30 833,33	-30 833,33	-27 716,00	-27 716,00
Toiminnan ja investointien rahavirta		-34 505,20		-23 988,82
Rahoituksen rahavirta				
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Korottomien velkojen muutos muilta	0,00	0,00	0,00	0,00
Rahoituksen rahavirta		0,00		0,00
Rahavarojen muutos		-34 505,20		-23 988,82

	31.12.2019	31.12.2018
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	18 468,00	18 468,00
Rakennukset	11 788 240,38	12 113 722,93
Kiinteät rakenteet ja laitteet	684 685,53	750 526,69
Koneet ja kalusto	88 783,37	133 551,47
	<u>12 580 177,28</u>	<u>13 016 269,09</u>
Sijoitukset		
Muut saamiset	121 068,79	121 068,79
	<u>121 068,79</u>	<u>121 068,79</u>
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u><u>12 701 246,07</u></u>	<u><u>13 137 337,88</u></u>
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Jäännöspääoma	14 133 101,36	13 785 558,95
Edellisten tilikausien alijäämä	-1 348 768,11	-886 741,12
Tilikauden alijäämä	-461 261,05	-462 026,99
	<u>12 323 072,20</u>	<u>12 436 790,84</u>
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Saadut ennakot	225 000,00	375 000,00
	<u>225 000,00</u>	<u>375 000,00</u>
Lyhytaikainen		
Saadut ennakot	150 000,00	150 000,00
Siirtovelat	3 173,87	175 547,04
	<u>153 173,87</u>	<u>325 547,04</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u><u>12 701 246,07</u></u>	<u><u>13 137 337,88</u></u>

2.8. Yhteenveto määrärahan ylityksistä KÄYTTÖTALOUS ja INVESTOINNIT

KÄYTTÖTALOUS

1. Bruttohallintokunnat	Ylitys €
Kaupunginhallitus	1 093 426
141 Jäsenmaksut	24 678
143 Varausmäärärahat	914 468
146 Osuudet eril.kp:n liikelaitokset	154 280
Sosiaali- ja terveyslautakunta	3 934 132
210 Sosiaalityö ja perhepalvelut	625 047
230 Terveyspalvelut	639 041
239 Erikoissairaanhoido	2 670 044
Kasvatus- ja opetuslautakunta	407 856
305 Esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvaukset	9 891
306 Suomenkielinen perusopetus	217 844
307 Ruotsinkielinen perusopetus	180 121
Kulttuuri- ja liikuntalautakunta	116 119
380 Vaasan kaupunginorkesteri	116 119
Rakennus- ja ympäristölautakunta	39 777
501 Ympäristön suojelu	20 016
504 Eläinlääkintähuollon yhteistoiminta-alue	19 761
Tekninen lautakunta	541 078
512 Kuntatekniikka	541 078

INVESTOINNIT

Kaupunginhallitus	8 014 376
Osakkeet ja osuudet	8 014 376

III TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

TULOSLASKELMA

	01.01.-31.12.2019		01.01.-31.12.2018	
Toimintatuotot				
Myyntituotot	58 426 242,93		56 251 828,12	
Maksutuotot	25 763 681,33		25 606 976,90	
Tuet ja avustukset	8 956 858,09		9 034 846,54	
Vuokratuotot	16 003 838,31		14 733 864,13	
Muut toimintatuotot	<u>20 706 862,31</u>	129 857 482,97	<u>15 286 898,73</u>	120 914 414,42
Valmistus omaan käyttöön		591 299,82		2 023 247,65
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-180 099 002,51		-182 597 567,07	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-38 517 302,74		-39 460 047,19	
Muut henkilösivukulut	-5 641 134,40		-6 662 456,35	
Palvelujen ostot	-214 609 047,64		-198 072 916,00	
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-25 132 405,23		-26 760 255,40	
Avustukset	-27 780 171,16		-25 533 860,80	
Vuokrat	-9 268 408,82		-8 454 897,88	
Muut toimintakulut	<u>-1 864 390,73</u>	-502 911 863,23	<u>-2 785 397,95</u>	-490 327 398,64
Toimintakate		-372 463 080,44		-367 389 736,57
Verotulot		283 155 861,81		269 946 440,72
Valtionosuudet		111 300 229,00		104 844 817,00
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	745 416,36		754 590,02	
Muut rahoitustuotot	15 285 031,08		15 931 837,28	
Korkokulut	-2 623 162,59		-2 607 874,23	
Muut rahoituskulut	<u>-53 615,13</u>	13 353 669,72	<u>-162 344,49</u>	13 916 208,58
Vuosikate		35 346 680,09		21 317 729,73
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-28 791 036,31		-30 037 712,04	
Arvonalentumiset	<u>-36 522,97</u>	-28 827 559,28	<u>-1 165 704,03</u>	-31 203 416,07
Tilikauden tulos		6 519 120,81		-9 885 686,34
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)		598 199,38		639 373,58
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)		0,00		0,00
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys(+)		<u>16 922,50</u>		<u>0,00</u>
Tilikauden yli- / alijäämä		7 134 242,69		-9 246 312,76

RAHOITUSLASKELMA

	01.01.-31.12.2019		01.01.-31.12.2018	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	35 346 680,09		21 317 729,73	
Tulorahoituksen korjauserät				
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot	-17 458 274,80		-11 001 513,80	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntitappiot	74 905,85		26 651,93	
Pakollisten varausten lisäys / vähennys	-194 484,34		-209 949,78	
Muut tulorahoituksen korjauserät	0,00	17 768 826,80	0,00	10 132 918,08
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-73 387 649,63		-45 246 933,92	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	979 303,86		470 678,29	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	24 930 175,57	-47 478 170,20	18 314 252,24	-26 462 003,39
Toiminnan ja investointien rahavirta				
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys	-17 994,00		-8 229,00	
Antolainasaamisten vähennys	645 258,31	627 264,31	1 394 671,68	1 386 442,68
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	24 500 000,00		19 000 000,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-16 606 552,25		-20 451 859,32	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	15 252 676,89	23 146 124,64	-5 000 000,00	-6 451 859,32
Oman pääoman muutokset		0,00		0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	340 828,72		261 626,25	
Vaihto-omaisuuden muutos	254 535,39		-233 791,77	
Saamisten muutos	-1 768 119,51		-6 926 370,66	
Korottomien velkojen muutos	1 289 068,60	116 313,20	22 742 492,82	15 843 956,64
Rahoituksen rahavirta		23 889 702,15		10 778 540,00
Rahavarojen muutos				
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12	1 687 167,15		7 506 808,40	
Rahavarat 1.1	7 506 808,40	-5 819 641,25	13 057 353,71	-5 550 545,31

VAASAN KAUPUNGIN TASE**VASTAAVAA****2019****2018****A PYSYVÄT VASTAAVAT****I Aineettomat hyödykkeet**

Muut pitkävaikutteiset menot	19 753 334,98	10 718 134,61
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	8 000 000,00	2 000 000,00
	<u>27 753 334,98</u>	<u>12 718 134,61</u>

II Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet	56 577 628,18	49 997 851,73
Maa- ja vesialueiden arvonorotukset	130 555 277,43	125 520 716,66
Rakennukset	187 862 700,72	188 223 098,51
Kiinteät rakenteet ja laitteet	92 890 818,45	92 750 093,34
Koneet ja kalusto	14 900 241,97	15 610 243,71
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	6 837 037,65	5 930 248,50
	<u>489 623 704,40</u>	<u>478 032 252,45</u>

III Sijoitukset

Osakkeet ja osuudet	112 178 565,10	94 170 436,40
Osakkeiden ja osuuksien arvonorotukset	613 999,63	613 999,63
Muut lainasaamiset	14 691 744,90	15 322 937,47
Muut saamiset	2 118 256,32	2 192 094,53
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	0,00	0,00
	<u>129 602 565,95</u>	<u>112 299 468,03</u>

B TOIMEKSIANTOJEN VARAT

Valtion toimeksiannot	0,00	0,00
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	26 658 135,63	24 956 649,63
Muut toimeksiantojen varat	333 133,25	302 946,75
	<u>26 991 268,88</u>	<u>25 259 596,38</u>

C VAIHTUVAT VASTAAVAT**I Vaihto-omaisuus**

Aineet ja tarvikkeet	489 841,48	473 757,59
Keskeneräiset tuotteet	596 298,43	866 531,48
Valmiit tuotteet	6 602,11	6 988,34
Muu vaihto-omaisuus	0,00	0,00
	<u>1 092 742,02</u>	<u>1 347 277,41</u>

II Saamiset**Pitkäaikaiset saamiset**

Myyntisaamiset	0,00	0,00
Lainasaamiset	5 047 859,26	0,00
Muut saamiset	45 231,00	0,00
Siirtosaamiset	1 721 773,81	2 591 506,81

Lyhytaikaiset saamiset

Myyntisaamiset	12 552 333,94	11 935 625,82
Lainasaamiset	1 520 000,00	2 900 000,00
Muut saamiset	9 355 892,85	10 591 214,60
Siirtosaamiset	3 376 051,39	7 125 942,78
	<u>33 619 142,25</u>	<u>35 144 290,01</u>

III Rahoitusarvopaperit

Sijoitukset rahanmarkkinainstrumentteihin	0,00	0,00
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0,00	0,00
	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>

IV Rahat ja pankkisaamiset

	<u>1 687 167,15</u>	<u>7 506 808,40</u>
--	---------------------	---------------------

VASTAAVAA YHTEENSÄ

	<u>710 369 925,63</u>	<u>672 307 827,29</u>
--	-----------------------	-----------------------

VASTATTAVAA**2019****2018****A OMA PÄÄOMA**

I	Peruspääoma	191 910 065,82	191 910 065,82
II	Arvonkorotusrahasto	134 088 870,06	126 134 716,29
III	Muut omat rahastot	8 630 426,84	8 647 349,34
IV	Edellisten tilikausien yli- / alijäämä	-32 932 520,69	-23 686 207,93
V	Tilikauden yli- / alijäämä	7 134 242,69	-9 246 312,76
		<u>308 831 084,72</u>	<u>293 759 610,76</u>

B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET

Kertynyt poistoero	3 283 577,74	3 881 777,12
Vapaaehtoiset varaukset	0,00	0,00
	<u>3 283 577,74</u>	<u>3 881 777,12</u>

C PAKOLLISET VARAUKSET

Eläkevaraukset	206 400,00	262 036,91
Muut pakolliset varaukset	2 685 319,98	2 824 167,41
	<u>2 891 719,98</u>	<u>3 086 204,32</u>

D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT

Valtion toimeksiannot	176 776,09	19 929,13
Lahjoitusrahastojen pääomat	26 668 346,60	25 445 416,91
Muut toimeksiantojen pääomat	700 277,66	689 210,53
	<u>27 545 400,35</u>	<u>26 154 556,57</u>

E VIERAS PÄÄOMA

I	Pitkäaikainen		
	Joukkovelkakirjalainat	40 000 000,00	80 000 000,00
	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	158 530 918,92	147 759 556,24
	Lainat julkisyhteisöiltä	249 727,09	500 000,00
	Saadut ennakot	12 612 200,00	7 875 000,00
	Liittymismaksut ja muut velat	3 416 065,62	3 732 087,61
		<u>214 808 911,63</u>	<u>239 866 643,85</u>
II	Lyhytaikainen		
	Joukkovelkakirjalainat	40 000 000,00	0,00
	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	33 725 117,32	21 349 239,32
	Lainat julkisyhteisöiltä	250 000,00	250 000,00
	Lainat muilta luotonantajilta	2 470 000,00	2 210 000,00
	Saadut ennakot	10 437 818,61	9 304 095,58
	Ostovelat	24 715 295,68	26 919 969,62
	Muut velat	8 570 510,98	9 458 992,97
	Siirtovelat	32 840 488,62	36 066 737,18
		<u>153 009 231,21</u>	<u>105 559 034,67</u>

VASTATTAVAA YHTEENSÄ710 369 925,63672 307 827,29

KONSERNITULOSLASKELMA

VAASAN KAUPUNKI KONSERNITULOSLASKELMA

	2019	2018
TULOSLASKELMA		
Toimintatuotot	410 019 372,29	379 325 501,95
Toimintakulut	-735 046 251,01	-719 739 866,66
Osuus osakkuusyhtiön tuloksesta	6 918 131,19	-1 017 103,84
Toimintakate	-318 108 747,53	-341 431 468,55
Verotulot	279 673 016,29	267 519 813,01
Valtionosuudet	128 939 126,63	123 883 548,62
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	1 214 416,44	511 132,40
Muut rahoitustuotot	6 673 840,05	3 603 722,16
Korkokulut	-6 187 480,07	-6 752 777,96
Muut rahoituskulut	-402 893,41	-363 242,63
Vuosikate	91 801 278,40	46 970 727,05
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-54 730 535,28	-55 851 882,55
Omistuksen eliminointierot	-26 122,61	-26 122,61
Arvonalentumiset	-3 205 522,97	-1 165 704,03
Tilikauden tulos	33 839 097,54	-10 072 982,14
Tilinpäätössiirrot	38 695,65	27 307,80
Tilikauden verot	-6 507 034,08	-3 485 191,86
Laskennalliset verot	-391 838,40	-499 508,26
Vähemmistöosuudet	-512 441,66	-517 188,55
Tilikauden ylij. (-alijäämä)	26 466 479,05	-14 547 563,01

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

	2019		2018	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	91 801 278,40		46 970 727,05	
Tilikauden verot	-6 507 034,08		-3 485 191,86	
Tulorahoituksen korjauserät	3 395 453,32		2 103 291,77	
Pakollisten varausten lisäys / vähennys	1 128 014,09		-2 230 212,10	
Myyntivoitot	-18 455 631,73		-6 468 140,13	
Myyntitappiot	<u>81 199,56</u>	71 443 279,56	<u>11 906,62</u>	36 902 381,35
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-138 183 597,18		-73 045 684,83	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	3 648 358,64		1 606 882,22	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulo	<u>25 728 264,13</u>	-108 806 974,41	<u>15 529 732,38</u>	-55 909 070,23
Toiminnan ja investointien rahavirta		-37 363 694,85		-19 006 688,88
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten vähennys	<u>1 784 833,09</u>	1 784 833,09	<u>232 418,58</u>	232 418,58
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	44 844 744,31		69 579 686,28	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-48 783 739,55		-62 856 374,29	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	<u>47 249 026,68</u>	43 310 031,44	<u>1 419 613,50</u>	8 142 925,49
Oman pääoman muutos		-15 737 834,92		610 642,36
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Maksetut osingot	0,00		-9 524,00	
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-515 195,39		606 402,80	
Vaihto-omaisuuden muutos	1 127 077,97		-1 191 330,48	
Saamisten muutos	-9 237 995,77		-12 565 670,75	
Korottomien velkojen muutos	<u>13 723 632,88</u>	5 097 519,69	<u>26 114 035,38</u>	12 953 912,95
Rahoituksen rahavirta		34 454 549,30		21 939 899,38
Rahavarojen muutos		-2 909 145,55		2 933 210,50
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	34 312 940,81		37 222 086,36	
Rahavarat 1.1.	37 222 086,36	-2 909 145,55	34 288 875,86	2 933 210,50

KONSERNITASE

	2019	2018
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	1 639 943,35	1 356 507,81
Muut pitkävaikutteiset menot	20 760 850,23	11 740 592,82
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	5 289 869,95	711 752,92
	<u>27 690 663,53</u>	<u>13 808 853,55</u>
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	74 022 543,58	65 271 761,80
Maa- ja vesialueiden arvonorotukset	132 221 904,75	127 187 343,98
Rakennukset	502 528 452,03	475 922 505,94
Rakennusten arvonorotukset	1 435 308,33	1 435 308,33
Kiinteät rakenteet ja laitteet	219 745 785,09	214 090 015,37
Koneet ja kalusto	24 593 907,43	27 394 465,20
Muut aineelliset hyödykkeet	6 649 456,39	5 871 058,02
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	28 615 714,50	21 316 539,36
	<u>989 813 072,10</u>	<u>938 488 998,00</u>
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	154 240 447,60	130 306 211,59
Tytärtyhtiöosakkeet ja osuudet	12 954 728,46	0,00
Muut osakkeet ja osuudet	56 346 604,38	54 549 739,52
Osakkeiden ja osuuksien arvonorotukset	3 137,54	3 139,37
Muut lainasaamiset	909 877,89	2 720 651,30
Muut saamiset	0,00	0,00
	<u>224 454 795,87</u>	<u>187 579 741,78</u>
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	27 343 196,32	26 180 048,01
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus	4 852 444,05	5 979 522,02
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	19 072 318,74	9 981 656,79
Lyhytaikaiset saamiset	78 497 663,37	78 350 329,55
	<u>97 569 982,11</u>	<u>88 331 986,34</u>
Rahoitusarvopaperit	4 646 622,02	1 657 876,15
Rahat ja pankkisaamiset	34 312 940,81	35 564 210,21
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 410 683 716,18	1 297 591 236,06

VASTATTAVAA**OMA PÄÄOMA**

Peruspääoma	191 910 065,82	191 910 065,82
Arvonkorotusraho	138 165 517,32	129 239 791,31
Muut omat rahastot	24 102 806,59	12 662 267,35
Edellisten tilikausien yli- / alijäämä	133 909 554,56	143 585 053,90
Tilikauden yli- / alijäämä	26 466 479,05	-14 547 563,01
	<u>514 554 423,34</u>	<u>462 849 615,37</u>

VÄHEMMISTÖOSUUKSET

	10 081 133,87	5 534 257,80
--	---------------	--------------

PAKOLLISET VARAUUKSET

Eläkevaraukset	206 400,00	262 036,91
Muut pakolliset varaukset	7 626 079,97	6 442 428,97
	<u>7 832 479,97</u>	<u>6 704 465,88</u>

TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT

	28 201 898,18	27 553 945,26
--	---------------	---------------

VIERAS PÄÄOMA

Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	479 743 903,80	509 905 468,73
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	106 216 725,55	90 272 584,34
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	128 093 219,61	54 621 623,24
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	135 959 932,49	140 149 275,44
	<u>850 013 781,45</u>	<u>794 948 951,75</u>

VASTATTAVAA YHTEENSÄ

	1 410 683 716,81	1 297 591 236,06
--	-------------------------	-------------------------

TUOSLASKELMA-yhdistely

	Kaupunki tuloslaskelma	Pohj.pelastusl. tuloslaskelma	Vaasan Vesi tuloslaskelma	Aluetyöterveys tuloslaskelma	Vaasan Talotoimi tuloslaskelma	Eliminoimaton tuloslaskelma
Toimintatuotot						
Myyntituotot	30 373 140,55	17 668 766,87	15 125 827,93	4 009 937,32	729 673,79	67 907 346,46
Maksutuotot	25 665 653,83	289 715,55	0,00	30 707,70	0,00	25 986 077,08
Tuet ja avustukset	8 422 926,72	524 750,47	9 180,90	0,00	132 813,08	9 089 671,17
Vuokratuotot	14 288 514,01	350,00	10 356,31	0,00	46 634 482,41	60 933 702,73
Muut toimintatuotot	20 383 647,58	236 364,91	78 010,03	96 870,13	30 360,00	20 825 252,65
Valmistus omaan käyttöön	271 404,80	0,00	509 041,17	0,00	299 578,08	1 080 024,05
Toimintakulut						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-164 323 355,66	-10 690 000,81	-2 456 381,50	-1 757 469,18	-871 795,36	-180 099 002,51
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-35 324 628,40	-1 903 692,41	-602 639,33	-337 560,43	-348 782,17	-38 517 302,74
Muut henkilösivukulut	-5 147 793,13	-325 618,91	-80 604,62	-58 540,97	-28 576,77	-5 641 134,40
Palvelujen ostot	-208 443 771,58	-2 831 876,34	-3 053 298,41	-1 355 704,17	-8 627 896,42	-224 312 546,92
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-16 284 418,14	-1 224 910,79	-2 399 372,87	-85 877,04	-5 721 842,64	-25 716 421,48
Avustukset	-27 788 831,23	-121 653,01	-2 500,00	0,00	0,00	-27 912 984,24
Vuokrat	-47 854 689,24	-1 564 985,21	-169 040,92	-260 004,60	-4 349 553,27	-54 198 273,24
Muut toimintakulut	-1 625 724,93	-50 907,41	-75 709,54	-38 784,50	-96 362,67	-1 887 489,05
Toimintakate	-407 387 924,82	6 302,91	6 892 869,15	243 574,26	27 782 098,06	-372 463 080,44
Verotulot	283 155 861,81	0,00	0,00	0,00	0,00	283 155 861,81
Valtionosuudet	111 300 229,00	0,00	0,00	0,00	0,00	111 300 229,00
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	745 416,36	0,00	0,00	0,00	0,00	745 416,36
Muut rahoitustuotot	36 337 728,94	8,71	8 389,83	0,00	6 403,60	36 352 531,08
Korkokulut	-2 610 014,72	0,00	0,00	0,00	-13 147,87	-2 623 162,59
Muut rahoituskulut	-52 954,92	-82,86	-1 400 377,76	-23 045,21	-19 644 654,38	-21 121 115,13
Vuosikate	21 488 341,65	6 228,76	5 500 881,22	220 529,05	8 130 699,41	35 346 680,09
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-14 860 998,94	-814 611,96	-3 950 243,76	-2 620,89	-9 162 560,76	-28 791 036,31
Arvonalentumiset	-13 463,54	0,00	0,00		-23 059,43	-36 522,97
Satunnaiset erät						
Satunnaiset tuotot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tilikauden tulos	6 613 879,17	-808 383,20	1 550 637,46	217 908,16	-1 054 920,78	6 519 120,81
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	598 199,38	0,00	0,00	0,00	0,00	598 199,38
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	16 922,50	0,00	0,00	0,00	0,00	16 922,50
Tilikauden yli- / alijäämä	7 229 001,05	-808 383,20	1 550 637,46	217 908,16	-1 054 920,78	7 134 242,69

		Eliminointi- ja oikaisukirjaukset Kaupunki tuloslaskelma	Pelastuslaitos tuloslaskelma	Vaasan Vesi tuloslaskelma	Aluetyöterv. tuloslaskelma	Vaasan Talotoimi tuloslaskelma	Kaupungin tilinpäätöksessä
Toimintatuotot							
Myyntituotot	1)	-1 666 744,53	-4 771 369,69	-800 057,21	-2 086 137,48	-156 794,62	58 426 242,93
Maksutuotot	1)	-13 177,97	-209 217,78				25 763 681,33
Tuet ja avustukset	1)					-132 813,08	8 956 858,09
Vuokratuotot	1)	-995 321,75				-43 934 542,67	16 003 838,31
Muut toimintatuotot	1)	-50 075,31	-3 835,00	-64 420,03		-60,00	20 706 862,31
Valmistus omaan käyttöön	1)	-113 294,95		-375 429,28			591 299,82
Toimintakulut							
Henkilöstökulut							
Palkat ja palkkiot							-180 099 002,51
Henkilösivukulut							
Eläkekulut							-38 517 302,74
Muut henkilösivukulut							-5 641 134,40
Palvelujen ostot	1)	7 236 400,96	626 865,69	1 017 473,70	102 350,25	720 408,68	-214 609 047,64
Aineet tarvikkeet ja tavarat	1)	95 292,02	589,74	10 714,25	110,00	477 310,24	-25 132 405,23
Avustukset	1)	132 813,08					-27 780 171,16
Vuokrat	1)	43 325 438,82	388 856,84		247 360,91	968 207,85	-9 268 408,82
Muut toimintakulut	1)	1 860,27		3 995,10	17 242,95		-1 864 390,73
Toimintakate							-372 463 080,44
Verotulot							283 155 861,81
Valtionosuudet							111 300 229,00
Rahoitustuotot ja -kulut							
Korkotuotot							745 416,36
Muut rahoitustuotot	2)	-21 067 500,00					15 285 031,08
Korkokulut							-2 623 162,59
Muut rahoituskulut	2)			1 400 000,00	23 000,00	19 644 500,00	-53 615,13
Vuosikate							35 346 680,09
Poistot ja arvonalentumiset							
Suunnitelman mukaiset poistot							-28 791 036,31
Arvonalentumiset							-36 522,97
Satunnaiset erät							
Satunnaiset kulut							0,00
Tilikauden tulos							6 519 120,81
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)							598 199,38
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)							0,00
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)							16 922,50
Tilikauden yli- / alijäämä							7 134 242,69

- 1) Sisäisten ostojen ja myyntien eliminointi
2) Liikelaistosten peruspääoman tuoton eliminointi

55 373 291,35
21 067 500,00

RAHOITUSLASKELMA-yhdistely

	Kaupunki rahoituslask.	Pohj. pelastusl. rahoituslask.	Vaasan Vesi rahoituslask.	Aluetyöterveys rahoituslask.	Talotoimi rahoituslask.	Eliminoimaton rahoituslask.
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	21 488 341,65	6 228,76	5 500 881,22	220 529,05	8 130 699,41	35 346 680,09
Satunnaiset tulot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot	-17 415 716,73	-12 258,07	0,00	0,00	-30 300,00	-17 458 274,80
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntitappiot	3 900,15	23 742,76	0,00	0,00	47 262,94	74 905,85
Pakollisten varausten lisäys / vähennys	-194 484,34	0,00	0,00	0,00	0,00	-194 484,34
Muut tulo-rahoituksen korjauserät	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Toiminnan rahavirta yhteensä	3 882 040,73	17 713,45	5 500 881,22	220 529,05	8 147 662,35	17 768 826,80
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-57 066 034,35	-1 194 765,70	-5 282 896,42	0,00	-9 843 953,16	-73 387 649,63
Rahoitusosuudet investointimenoihin	323 522,22	655 781,64	0,00	0,00	0,00	979 303,86
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	24 112 108,33	25 806,47	0,00	0,00	792 260,77	24 930 175,57
Investointien rahavirta yhteensä	-32 630 403,80	-513 177,59	-5 282 896,42	0,00	-9 051 692,39	-47 478 170,20
Toiminnan ja investointien rahavirta yhteensä	-28 748 363,07	-495 464,14	217 984,80	220 529,05	-904 030,04	-29 709 343,40
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäys	-3 699,00	0,00	0,00	0,00	-14 295,00	-17 994,00
Antolainasaamisten vähennys	631 869,57	0,00	0,00	0,00	13 841,87	645 711,44
Antolainauksen muutokset yhteensä	628 170,57	0,00	0,00	0,00	-453,13	627 717,44
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	24 500 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	24 500 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-16 592 914,93	0,00	0,00	0,00	-13 637,32	-16 606 552,25
Lyhytaikaisten lainojen muutos	14 063 356,95	0,00	0,00	0,00	0,00	14 063 356,95
Lainakannan muutokset yhteensä	21 970 442,02	0,00	0,00	0,00	-13 637,32	21 956 804,70
Oman pääoman muutokset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	340 828,72	0,00	0,00	0,00	0,00	340 828,72
Vaihto-omaisuuden muutos	271 032,82	0,00	-16 497,43	0,00	0,00	254 535,39
Saamisten muutos	71 567,90	560 931,85	65 758,07	-191 252,10	564 489,90	1 071 495,62
Korottomien velkojen muutos	-353 320,21	-65 467,71	-267 245,44	-29 276,95	353 630,59	-361 679,72
Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä	330 109,23	495 464,14	-217 984,80	-220 529,05	918 120,49	1 305 180,01
Rahoituksen rahavirta	22 928 721,82	495 464,14	-217 984,80	-220 529,05	904 030,04	23 889 702,15
Rahavarojen muutos	-5 819 641,25	0,00	0,00	0,00	0,00	-5 819 641,25
Rahavarojen muutos						
Rahavarat 31.12	1 687 167,15	0,00	0,00	0,00	0,00	1 687 167,15
Rahavarat 1.1	7 506 808,40	0,00	0,00	0,00	0,00	7 506 808,40
Muutos	-5 819 641,25	0,00	0,00	0,00	0,00	-5 819 641,25

		Eliminointi- ja oikaisukirjaukset Kaupunki	Pohjanmaan pelastuslaitos	Vaasan Vesi	Aluetyöterveys	Talotoimi	Kaupungin rahoituslaskelma tilinpäätöksessä
Toiminnan rahavirta							
Vuosikate	1)	26 885 690,64	-3 968 110,20	1 192 276,53	-1 696 073,37	-22 413 783,60	35 346 680,09
Satunnaiset tulot							0,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot							-17 458 274,80
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntitappiot							74 905,85
Pakollisten varausten lisäys / vähennys							-194 484,34
Muut tulo-rahoituksen korjauserät							0,00
Toiminnan rahavirta yhteensä							17 768 826,80
Investointien rahavirta							
Investointimenot							-73 387 649,63
Rahoitusosuudet investointimenoihin							979 303,86
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot							24 930 175,57
Investointien rahavirta yhteensä							-47 478 170,20
Toiminnan ja investointien rahavirta yhteensä							-29 709 343,40
Rahoituksen rahavirta							
Antolainauksen muutokset							
Antolainasaamisten lisäys							-17 994,00
Antolainasaamisten vähennys	3)					-453,13	645 258,31
Antolainauksen muutokset yhteensä							627 264,31
Lainakannan muutokset							
Pitkäaikaisten lainojen lisäys							24 500 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys							-16 606 552,25
Lyhytaikaisten lainojen muutos	2)	1 189 319,94					15 252 676,89
Lainakannan muutokset yhteensä							23 146 124,64
Oman pääoman muutokset							0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset							
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset							340 828,72
Vaihto-omaisuuden muutos							254 535,39
Saamisten muutos	2)	-1 650 295,19	-1 182 586,04	-246 589,67	239 855,77		-1 768 119,51
Korottomien velkojen muutos	2),3)	453,13				1 650 295,19	1 289 068,60
Muut maksuvalmiuden muutokset yhteensä							116 313,20
Rahoituksen rahavirta							23 889 702,15
Rahavarojen muutos							-5 819 641,25
Rahavarojen muutos							
Rahavarat 31.12							1 687 167,15
Rahavarat 1.1							7 506 808,40
Muutos							-5 819 641,25

- 1) Sisäisten ostojen ja rahoitusserien eliminointi 26 885 690,64
2) Yhdystilin eliminointi 460 975,25
3) Liittymismaksujen palautuksen eliminointi 453,13

TASE-yhdistely

VASTAAVAA		Kaupungin tase	Pohj. pel.laitos tase	Vaasan Vesi tase	Aluetyöterveys tase	Talotoimi tase	Eliminoimaton tase
A PYSYVÄT VASTAAVAT							
I	Aineettomat hyödykkeet						
	Muut pitkävaikutteiset menot	19 466 670,98	0,00	22 538,08	0,00	264 125,92	19 753 334,98
	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	8 000 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8 000 000,00
		27 466 670,98	0,00	22 538,08	0,00	264 125,92	27 753 334,98
II	Aineelliset hyödykkeet						
	Maa- ja vesialueet	56 473 933,18	0,00	0,00	0,00	103 695,00	56 577 628,18
	Maa- ja vesialueiden arvonkorotukset	130 555 277,43	0,00	0,00	0,00	0,00	130 555 277,43
	Rakennukset	12 073 481,13	15 364,21	4 335 855,38	0,00	171 438 000,00	187 862 700,72
	Kiinteät rakenteet ja laitteet	64 610 381,40	10 309,66	28 270 127,39	0,00	0,00	92 890 818,45
	Koneet ja kalusto	8 868 366,37	5 556 805,85	464 507,73	0,00	10 562,02	14 900 241,97
	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	298 054,72	63 443,52	1 545 114,07	0,00	4 930 425,34	6 837 037,65
		272 879 494,23	5 645 923,24	34 615 604,57	0,00	176 482 682,36	489 623 704,40
III	Sijoitukset						
	Osakkeet ja osuudet	300 212 013,85	0,00	0,00	0,00	1 954 042,64	302 166 056,49
	Osakkeiden ja osuuksien arvonkorotukset	613 999,63	0,00	0,00	0,00	0,00	613 999,63
	Muut lainasaamiset	14 691 744,90	0,00	0,00	0,00	0,00	14 691 744,90
	Muut saamiset	425 469,28	1 200,00	198 182,61	0,00	1 688 953,99	2 313 805,88
	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		315 943 227,66	1 200,00	198 182,61	0,00	3 642 996,63	319 785 606,90
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT							
	Valtion toimeksiannot	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	26 658 135,63	0,00	0,00	0,00	0,00	26 658 135,63
	Muut toimeksiantojen varat	333 133,25	0,00	0,00	0,00	0,00	333 133,25
		26 991 268,88	0,00	0,00	0,00	0,00	26 991 268,88
C VAIHTUVAT VASTAAVAT							
I	Vaihto-omaisuus						
	Aineet ja tarvikkeet	279 068,83	0,00	210 772,65	0,00	0,00	489 841,48
	Keskeneräiset tuotteet	596 298,43	0,00	0,00	0,00	0,00	596 298,43
	Valmiit tuotteet	6 602,11	0,00	0,00	0,00	0,00	6 602,11
	Muu vaihto-omaisuus	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		881 969,37	0,00	210 772,65	0,00	0,00	1 092 742,02
II	Saamiset						
	Pitkäaikaiset saamiset						
	Myyntisaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Lainasaamiset	5 047 859,26	0,00	0,00	0,00	0,00	5 047 859,26
	Muut saamiset	45 231,00	0,00	0,00	0,00	0,00	45 231,00
	Siirtosaamiset	1 721 773,81	0,00	0,00	0,00	0,00	1 721 773,81
	Lyhytaikaiset saamiset						
	Myyntisaamiset	7 799 971,99	1 111 293,10	3 382 405,23	178 170,39	80 493,23	12 552 333,94
	Lainasaamiset	1 520 000,00	2 944 949,83	4 315 681,07	2 791 662,56	0,00	11 572 293,46
	Muut saamiset	13 332 392,25	1 125 058,82	0,00	14 880,04	409 721,88	14 882 052,99
	Siirtosaamiset	3 215 783,98	157 219,41	0,00	498,00	2 550,00	3 376 051,39
		32 683 012,29	5 338 521,16	7 698 086,30	2 985 210,99	492 765,11	49 197 595,85
III	Rahoitusarvopaperit						
	Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	Joukkovelkakirjalainasaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
IV	Rahat ja pankkisaamiset	1 687 167,15	0,00	0,00	0,00	0,00	1 687 167,15
VASTAAVAA YHTEENSÄ		678 532 810,56	10 985 644,40	42 745 184,21	2 985 210,99	180 882 570,02	916 131 420,18
VASTAAVAA		Eliminointi- ja oikaisukirjaukset Kaupunki	Pohj.pel.laitos	Vaasan Vesi	Aluetyöterveys	Talotoimi	Kaupungin tase tilinpäätöksessä
A PYSYVÄT VASTAAVAT							
I	Aineettomat hyödykkeet						
	Muut pitkävaikutteiset menot						19 753 334,98
	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat						8 000 000,00
							27 753 334,98
II	Aineelliset hyödykkeet						
	Maa- ja vesialueet						56 577 628,18
	Maa- ja vesialueiden arvonkorotukset						130 555 277,43
	Rakennukset						187 862 700,72
	Kiinteät rakenteet ja laitteet						92 890 818,45
	Koneet ja kalusto						14 900 241,97
	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat						6 837 037,65
							489 623 704,40
III	Sijoitukset						
	Osakkeet ja osuudet	1)	-189 987 491,39				112 178 565,10
	Osakkeiden ja osuuksien arvonkorotukset						613 999,63
	Muut lainasaamiset						14 691 744,90
	Muut saamiset	3)				-195 549,56	2 118 256,32
	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat						0,00
							129 602 565,95
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT							
	Valtion toimeksiannot						0,00
	Lahjoitusrahastojen erityiskatteet						26 658 135,63
	Muut toimeksiantojen varat						333 133,25
							26 991 268,88
C VAIHTUVAT VASTAAVAT							
I	Vaihto-omaisuus						
	Aineet ja tarvikkeet						489 841,48
	Keskeneräiset tuotteet						596 298,43
	Valmiit tuotteet						6 602,11
	Muu vaihto-omaisuus						0,00
							1 092 742,02
II	Saamiset						
	Pitkäaikaiset saamiset						
	Myyntisaamiset						0,00
	Lainasaamiset						5 047 859,26
	Muut saamiset						45 231,00
	Siirtosaamiset						1 721 773,81
	Lyhytaikaiset saamiset						
	Myyntisaamiset						12 552 333,94
	Lainasaamiset	2)	-2 944 949,83	-4 315 681,07	-2 791 662,56		1 520 000,00
	Muut saamiset	2)	-5 526 160,14				9 355 892,85
	Siirtosaamiset						3 376 051,39
							33 619 142,25
III	Rahoitusarvopaperit						
	Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin						0,00
	Joukkovelkakirjalainasaamiset						0,00
							0,00
IV	Rahat ja pankkisaamiset						1 687 167,15
VASTAAVAA YHTEENSÄ							710 369 925,63

VASTATTAVAA		Kaupungin tase	Pohj. pel.laitos tase	Vaasan Vesi tase	Aluetyöterveys tase	Talotoimi tase	Eliminoimaton tase
A OMA PÄÄOMA							
I	Peruspääoma	191 910 065,82	220 000,00	23 838 876,88	355 000,00	165 573 614,51	381 897 557,21
III	Arvonkorotusrahasto	134 088 870,06	0,00	0,00	0,00	0,00	134 088 870,06
IV	Muut omat rahastot	8 630 426,84	0,00	0,00	0,00	0,00	8 630 426,84
V	Edellisten tilikausien yli- / alijäämä	-62 863 781,80	8 061 581,13	12 893 672,56	1 836 986,67	7 139 020,75	-32 932 520,69
VI	Tilikauden yli- / alijäämä	7 229 001,05	-808 383,20	1 550 637,46	217 908,16	-1 054 920,78	7 134 242,69
		278 994 581,97	7 473 197,93	38 283 186,90	2 409 894,83	171 657 714,48	498 818 576,11
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET							
	Kertynyt poistoero	3 283 577,74	0,00	0,00	0,00	0,00	3 283 577,74
	Vapaaehtoiset varaukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
		3 283 577,74	0,00	0,00	0,00	0,00	3 283 577,74
C PAKOLLISET VARAUKSET							
	Eläkevaraukset	206 400,00	0,00	0,00	0,00	0,00	206 400,00
	Muut pakolliset varaukset	2 685 319,98	0,00	0,00	0,00	0,00	2 685 319,98
		2 891 719,98	0,00	0,00	0,00	0,00	2 891 719,98
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT							
	Valtion toimeksiannot	176 776,09	0,00	0,00	0,00	0,00	176 776,09
	Lahjoitusrahastojen pääomat	26 668 346,60	0,00	0,00	0,00	0,00	26 668 346,60
	Muut toimeksiantojen pääomat	700 277,66	0,00	0,00	0,00	0,00	700 277,66
		27 545 400,35	0,00	0,00	0,00	0,00	27 545 400,35
E VIERAS PÄÄOMA							
I	Pitkäaikainen						
	Joukkovelkakirjalainat	40 000 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	40 000 000,00
	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	157 050 000,00	0,00	0,00	0,00	1 480 918,92	158 530 918,92
	Lainat julkisyhteisöiltä	249 727,09	0,00	0,00	0,00	0,00	249 727,09
	Saadut ennakot	12 612 200,00	0,00	0,00	0,00	0,00	12 612 200,00
	Liittymismaksut ja muut velat	828 109,69	0,00	2 783 505,49	0,00	0,00	3 611 615,18
		210 740 036,78	0,00	2 783 505,49	0,00	1 480 918,92	215 004 461,19
II	Lyhytaikainen						
	Joukkovelkakirjalainat	40 000 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	40 000 000,00
	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	33 715 000,00	0,00	0,00	0,00	10 117,32	33 725 117,32
	Lainat julkisyhteisöiltä	10 302 293,46	0,00	0,00	0,00	0,00	10 302 293,46
	Lainat muilta luotonantajilta	2 470 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2 470 000,00
	Saadut ennakot	10 432 294,95	0,00	0,00	0,00	5 523,66	10 437 818,61
	Ostovelat	21 259 190,85	821 198,51	597 993,14	151 918,22	1 884 994,96	24 715 295,68
	Muut velat	7 491 192,94	426 361,61	554 790,72	62 643,99	5 561 681,86	14 096 671,12
	Siirtovelat	29 407 521,54	2 264 886,35	525 707,96	360 753,95	281 618,82	32 840 488,62
		155 077 493,74	3 512 446,47	1 678 491,82	575 316,16	7 743 936,62	168 587 684,81
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		678 532 810,56	10 985 644,40	42 745 184,21	2 985 210,99	180 882 570,02	916 131 420,18
VASTATTAVAA		Eliminointi- ja oikaisukirjaukset				Kaupungin tase	
		Kaupunki	Pohj.pel.laitos	Vaasan Vesi	Aluetyöterveys	Talotoimi	tilinpäätöksessä
A OMA PÄÄOMA							
I	Peruspääoma	1)	-220 000,00	-23 838 876,88	-355 000,00	-165 573 614,51	191 910 065,82
III	Arvonkorotusrahasto						134 088 870,06
IV	Muut omat rahastot						8 630 426,84
V	Edellisten tilikausien yli- / alijäämä						-32 932 520,69
VI	Tilikauden yli- / alijäämä						7 134 242,69
							308 831 084,72
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET							
	Kertynyt poistoero						3 283 577,74
	Vapaaehtoiset varaukset						0,00
							3 283 577,74
C PAKOLLISET VARAUKSET							
	Eläkevaraukset						206 400,00
	Muut pakolliset varaukset						2 685 319,98
							2 891 719,98
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT							
	Valtion toimeksiannot						176 776,09
	Lahjoitusrahastojen pääomat						26 668 346,60
	Muut toimeksiantojen pääomat						700 277,66
							27 545 400,35
E VIERAS PÄÄOMA							
I	Pitkäaikainen						
	Joukkovelkakirjalainat						40 000 000,00
	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta						158 530 918,92
	Lainat julkisyhteisöiltä						249 727,09
	Saadut ennakot						12 612 200,00
	Liittymismaksut ja muut velat	3)	-157 334,68	-38 214,88			3 416 065,62
							214 808 911,63
II	Lyhytaikainen						
	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta						40 000 000,00
	Lainat julkisyhteisöiltä	2)	-10 052 293,46				33 725 117,32
	Lainat muilta luotonantajilta						250 000,00
	Saadut ennakot						2 470 000,00
	Ostovelat						10 437 818,61
	Muut velat	2)				-5 526 160,14	24 715 295,68
	Siirtovelat						8 570 510,98
							32 840 488,62
							153 009 231,21
VASTATTAVAA YHTEENSÄ							710 369 925,63
1)	Peruspääomasijoituksen eliminointi		189 987 491,39				
2)	Yhdystilin eliminointi		15 578 453,60				
3)	Liittymismaksujen eliminointi		195 549,56				

IV LIITETIEDOT

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA JA ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

1. ARVOSTUSPERIAATTEET JA -MENETELMÄT SEKÄ JAKSOTUSPERIAATTEET JA -MENETELMÄT

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä rahoitusosuuksilla ja suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu kaupunginvaltuuston 6.11.2006 § 130 hyväksytyn poistosuunnitelman mukaisesti. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt poistosuunnitelman muutoksen 17.3.2014 § 31, joka on huomioitu tilikaudella 2013 uusien hyödykkeiden poistojen laskennassa. Tilikauden 2014 alusta poistosuunnitelman muutosta on noudatettu kaikkien hyödykkeiden poistojen laskennassa. Alle 10 000 euron hankinnat on kirjattu vuosikuluksi.

Maa-alueiden arvonorotukset on tehty kaupunginvaltuuston 6.11.2006 § 130 päätöksen mukaisesti.

Kuntayhtymäosuuksiin tehty arvonorotus vastaa Eskoon sosiaalipalvelujen kuntayhtymän peruspääoman korotusta.

Pohjanmaan museon ja Tikanojan taidekodin taideomaisuus on luetteloitu ko. laitoksissa, eikä niillä ole kirjapitoarvoa taseessa.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien osakkeet ja osuudet on merkitty taseessa hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon.

Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen joko keskihinta-periaatteen mukaisesti, hankintamenon, sitä alemman todennäköisen hankintamenon tai todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Saamisten ja rahoitusarvopapereiden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan. Vastikkeetta saadut rahoitusarvopaperit luetteloidaan erikseen.

Johdannaissopimusten käsittely

Johdannaiset sisältävät koron- ja valuutanvaihtosopimuksia. Kaikki koron- ja valuutanvaihtosopimukset on tehty suojaamistarkoituksessa.

ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Oikaisuja edellisen tilikauden tietoihin ei ole.

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT**2. TOIMINTATUOTOT TEHTÄVITTÄIN**

	2019	2018
Sosiaali- ja terveystoimi	34 314 234,14	34 880 390,39
Varhaiskasvatus ja perusopetus	7 950 972,01	7 885 441,36
Ammatilliset koulut ja lukiot	3 324 538,53	3 274 745,59
Muu kulttuuri- ja sivistystoimi	6 322 835,81	6 424 471,21
Pelastustoimi	13 735 525,33	13 470 650,44
Tekninen toimi	36 613 685,63	24 461 864,31
Tukipalvelut	890 851,10	4 543 352,99
Liiketoiminta	20 642 768,77	16 164 881,00
Muut	6 062 071,65	9 808 617,13
Yhteensä	129 857 482,97	120 914 414,42

3. VEROTULOJEN ERITTELY

	2019	2018
Kunnan tulovero	235 919 082,93	223 855 228,70
Osuus yhteisöveron tuotosta	25 762 602,24	24 858 926,61
Kiinteistövero	21 474 176,64	21 232 285,41
Yhteensä	283 155 861,81	269 946 440,72

4. VALTIONOSUUKSIEN ERITTELY

	2019	2018
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (ilman tasauksia)	87 032 272,00	85 159 385,00
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien taseaus	-444 540,00	-3 847 524,00
Järjestelmämuutoksen taseaus	274 344,00	274 344,00
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	24 438 153,00	23 258 612,00
Valtionosuudet yhteensä	111 300 229,00	104 844 817,00

5. SELVITYS SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN PERUSTEISTA

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenosta arvioitun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:

Aineettomat oikeudet	4 - 5 vuotta	tasapoisto	
Muut pitkävaikutteiset menot	5 - 20 vuotta	tasapoisto	
Rakennukset	15 - 50 vuotta	menojäännöspoisto	5 - 20 %
Rakennukset / Vaasan Satama	20 - 30 vuotta	tasapoisto	
Kiinteät rakenteet ja laitteet	15 - 30 vuotta	menojäännöspoisto	10 - 20 %
Poistonalainen irtain omaisuus	4 - 20 vuotta	tasapoisto	

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10.000 euron, on kirjattu vuosikuluksi.

6. PAKOLLISTEN VARAUSTEN MUUTOKSET

	2019	2018
Eläkevastuuvaraus 1.1.	262 036,91	375 700,00
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00
Vähennys tilikaudella	-55 636,91	-113 663,09
Eläkevastuuvaraus 31.12.	206 400,00	262 036,91

Suvilahden kaatopaikan maisemointivaraus 1.1	1 780 968,26	1 877 254,95
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	-139 131,40	-96 286,69
Suvilahden kaatopaikan maisemointivaraus 31.12	1 641 836,86	1 780 968,26
Alueiden puhdistamisvelvollisuudet 1.1	1 043 199,15	1 043 199,15
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00
Alueiden puhdistamisvelvollisuudet 31.12	1 043 199,15	1 043 199,15
Vahingonkorvausvastuu 1.1	0,00	0,00
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00
Vähennys tilikaudella	0,00	0,00
Vahingonkorvausvastuu 31.12	0,00	0,00

7. PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN MYYNTIVOITOT JA MYYNTITAPPIOT

2019

2018

Muut toimintatuotot		
Osakkeet ja osuudet	0,00	6 605 391,02
Maa-alueet	16 629 446,61	4 280 334,19
Rakennukset	818 408,27	78 755,61
Irtain omaisuus	16 784,13	37 032,98
Yhteensä	17 464 639,01	11 001 513,80
Muut toimintakulut		
Osakkeet ja osuudet	53 627,15	15 444,37
Maa-alueet	3 829,65	8 918,92
Rakennukset	0,00	2 288,64
Irtain omaisuus	23 742,76	0,00
	81 199,56	26 651,93

8. LUOTTAMUSHENKILÖMAKSUT PUOLUEILLE JA PUOLUEYHDISTYKSILLE

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

2019

2018

Keskustan Vaasan kunnallisjärjestö	2 454,13	2 656,51
Keskustan Laihian kunnallisjärjestö	25,00	0,00
Kokoomuksen Vaasan kunnallisjärjestö	10 475,71	12 435,04
Laihian Perussuomalaiset	8,00	0,00
SDP Vaasan kunnallisjärjestö	18 497,75	22 618,00
Svenska Folkpartiet	16 128,02	19 378,24
Vaasan Perussuomalaiset	7 035,44	6 585,78
Vaasan seudun vihreät	6 681,44	2 828,26
Vasemmistoliitto	7 857,61	9 937,53
Vaasan Kristillisdemokraatit	1 121,66	1 271,75
	70 284,76	77 711,11

9. PALVELUJEN OSTOT

2019

2018

Asiakaspalvelujen ostot	134 258 479,27	127 575 411,79
Muiden palvelujen ostot	74 186 343,98	70 497 504,21
Yhteensä	208 444 823,25	198 072 916,00

**10. OSINKOTUOTTOJEN JA PERUSPÄÄOMAN KORKO-
TUOTTOJEN ERITTELY**

	2019	2018
Osinkotuotot muista yhteisöistä	14 812 280,87	15 330 398,35
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	<u>249 410,43</u>	<u>248 588,37</u>
Yhteensä	15 061 691,30	15 578 986,72

TASEEN LIITETIEDOT**11. ARVONKOROTUKSET**

Arvonkorotuksissa noudatetaan kaupunginvaltuuston (kv 6.11.2006§130) päättämiä periaatteita.
Maa-alueiden arvostus perustuu arvioituun aluekohtaiseen todennäköiseen luovutushintaan.

	2019	2018
Maa-alueet		
Arvonkorotukset 1.1.	125 520 716,66	121 544 652,66
Arvonkorotusten vähennys / myynnit	-4 222 845,56	-243 553,00
Arvonkorotusten lisäys	9 257 406,33	4 219 617,00
Arvonkorotukset 31.12.	130 555 277,43	125 520 716,66
Osakkeet ja osuudet		
Arvonkorotukset 1.1.	613 999,63	613 999,63
Arvonkorotus 31.12.	613 999,63	613 999,63
Arvonkorotukset yhteensä 31.12	131 169 277,06	126 134 716,29

12. KUNTAYHTYMÄOSUUKSIEN ARVONMUUTOKSET
KUNTAYHTYMÄOSUUKSIEN ARVONMUUTOKSET

	Tasearvo 1.1.2019	Lisäys/vähennys tilikaudella	Tasearvo 31.12.2019	Kunnan osuus kuntayhtymän peruspääomasta	Ero
Vaasan sairaanhoitopiirin ky	33 598 944,35		33 598 944,35	32 971 361,47	627 582,88
Eskoon sosiaalipalvelujen ky	316 437,84		316 437,84	930 437,47	0,00
- arvonkorotus	613 999,63		613 999,63		
Pohjanmaan liitto	55 095,53		55 095,53	75 707,17	-20 611,64
Svenska österbottens förbund för utbildning och kultur	2 599 553,70		2 599 553,70	2 525 250,00	74 303,70
Vaasanseudun Areenat ky	4 245 918,73		4 245 918,73	4 245 918,73	0,00
Kårkulla samkommun	521 265,13		521 265,13	521 265,13	0,00

13. VAIHTUVIEN VASTAAVIEN SAAMISET
SAMAN KONSERNIN YHTEISÖILTÄ

	2019	2018
Pitkäaikaiset saamiset		
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta jäsenenä siirtosaamiset	0,00	1 869 000,00
Lyhytaikaiset saamiset		
Saamiset tytäryhteisöiltä		
Myyntisaamiset	783 593,54	1 564 395,34
Lainasaamiset	1 520 000,00	900 000,00
Muut saamiset	390 045,44	447 925,76
Siirtosaamiset	18,46	3 019 986,94
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta jäsenenä		
Myyntisaamiset	1 368 308,91	1 198 245,90
Muut saamiset	675,07	675,07
Siirtosaamiset	74 061,28	80 933,06
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisyyksiltä		
Myyntisaamiset	60 809,68	100 355,07
Lainasaamiset	0,00	2 000 000,00
Muut saamiset	138 731,20	128 535,42
Siirtosaamiset	0,00	969 501,27

14. SIIRTOSAAMISET

	2019	2018
Pitkääaikaiset		
Maankäyttösopimukset	1 669 000,00	2 538 733,00
Muut siirtosaamiset	<u>52 773,81</u>	<u>52 773,81</u>
	<u>1 721 773,81</u>	<u>2 591 506,81</u>
Lyhytaikaiset		
Siirtyvät korot	4 995,89	5 217,90
Ennakkomaksut	2 555 749,94	5 971 831,94
Muut siirtosaamiset	<u>616 693,95</u>	<u>1 148 892,94</u>
	<u>3 177 439,78</u>	<u>7 125 942,78</u>

15. PYSYVÄT VASTAAVAT

Kaupunki yhteensä

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

	Aineettomat hyödykkeet			Aineelliset hyödykkeet				Ennakkomaksut ja keskenäiset hankinnat	Yhteensä	Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Ennakkomaksut ja keskenäiset hankinnat	Yhteensä
	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakkomaksut ja keskenäiset hankinnat	Yhteensä	Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto								
Poistamaton hankintameno 1.1.	10 718 134,61	2 000 000,00	12 718 134,61	49 997 851,73	188 223 098,51	92 750 093,34	15 610 243,71	5 930 248,50	352 511 535,79						
Lisäykset tilikauden aikana	10 899 894,80	6 000 000,00	16 899 894,80	7 242 639,70	5 958 442,62	13 015 859,87	3 173 676,08	6 206 242,24	35 596 860,51						
Rahoitusosuudet tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	310 000,00	-478 581,64	-168 581,64						
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	-662 863,25	-585 443,11	0,00	-105 355,06	-23 059,43	-1 376 720,85						
Siirrot erien välillä	83 468,40	0,00	83 468,40	0,00	0,00	309 719,11	0,00	-4 797 812,02	-4 488 092,91						
Tilikauden poisto	-1 948 162,83	0,00	-1 948 162,83	0,00	-9 938 021,81	-13 184 853,87	-3 668 322,76	0,00	-26 791 198,44						
Arvon alentumiset ja niiden palautukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00						
Poistamaton hankintameno 31.12.	19 753 334,98	8 000 000,00	27 753 334,98	56 577 628,18	183 658 076,21	92 890 818,45	15 320 241,97	6 837 037,65	355 283 802,46						
Arvonkorotukset				130 555 277,43					130 555 277,43						
Kirjanpitoarvo 31.12.	19 753 334,98	8 000 000,00	27 753 334,98	187 132 905,61	183 658 076,21	92 890 818,45	15 320 241,97	6 837 037,65	485 839 079,89						

Pysyvien vastaavien sijoitukset

	Osakkeet ja osuudet			Jvk-, muut laina- ja muut saamiset			Yhteensä	Saamiset	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä
	Osakkeet	Osakkeet omistusyht. yhteisöt	Kunta-yhtymä-osuudet	Yhteensä	Saamiset	tytäryhteisöt				
Hankintameno 1.1	42 194 483,84	7 415 285,05	41 337 215,28	3 223 452,23	94 170 436,40	17 092 738,72	539 175,50	17 631 914,22		
Lisäykset	14 046 575,88	9 825 000,00	0,00	0,00	23 871 575,88	17 994,00	0,00	17 994,00		
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Vähennykset	-382 775,09	-5 054 223,47	0,00	-426 448,62	-5 863 447,18	-644 357,44	0,00	-644 357,44		
Arvon alentumiset ja niiden palautukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Hankintameno 31.12.	55 858 284,63	12 186 061,58	41 337 215,28	2 797 003,61	112 178 565,10	16 466 375,28	539 175,50	17 005 550,78		
Arvonkorotukset										
Kirjanpitoarvo 31.12.	55 858 284,63	12 186 061,58	41 951 214,91	2 797 003,61	112 792 564,73	16 466 375,28	539 175,50	17 005 550,78		

16. OMA PÄÄOMA

	2019	2018
Peruspääoma 1.1.	191 910 065,82	191 910 065,82
Muutokset tilikaudella	0,00	0,00
Peruspääoma 31.12.	191 910 065,82	191 910 065,82
Arvonkorotusrahasto 1.1.	126 134 716,29	122 158 652,29
Arvonkorotusten lisäykset tilikaudella	12 176 999,33	4 219 617,00
Arvonkorotusten vähennykset tilikaudella	-4 222 845,56	-243 553,00
Arvonkorotusrahasto 31.12.	134 088 870,06	126 134 716,29
Muut omat rahastot		
Vahinkorahasto 1.1.	6 925 580,05	6 925 580,05
Siirrot rahastosta tilikaudella	0,00	0,00
Vahinkorahasto 31.12	6 925 580,05	6 925 580,05
Oppisopimustoimen rahasto 1.1.	1 721 769,29	1 721 769,29
Yhteistoimintasopimus/irtisanominen	0,00	0,00
Siirrot rahastosta tilikaudella	-16 922,50	0,00
Oppisopimustoimen rahasto 31.12.	1 704 846,79	1 721 769,29
Edellisten tilikausien yli- / alijäämä 1.1	-23 686 207,93	-24 430 565,22
Lisäys/vähennys tilikauden aikana	-9 246 312,76	744 357,29
Edellisen tilikauden virheen oikaisu	0,00	0,00
Edellisten tilikausien yli- / alijäämä 31.12	-32 932 520,69	-23 686 207,93
Tilikauden yli- / alijäämä 1.1	-9 246 312,76	744 357,29
Siirto edellisten tilikausien yli-/alijäämään	9 246 312,76	-744 357,29
Tilikauden yli-/alijäämä	7 131 565,69	-9 246 312,76
Tilikauden yli- / alijäämä 31.12	7 131 565,69	-9 246 312,76
Oma pääoma yhteensä	308 828 407,72	293 759 610,76

17. PAKOLLISET VARAUKSET

	2019	2018
Eläkevastuuvaraus	206 400,00	262 036,91
Kaatopaikan maisemointivaraus	1 641 836,86	1 780 968,26
Varaus alueiden puhdistamisvelvollisuuksiin	1 043 199,15	1 043 199,15
	2 891 436,01	3 086 204,32

18. JOUKKOVELKAKIRJALAINTA

	2019	2018
JVK-laina 2015/2020	40 000 000,00	40 000 000,00
- korko 3 kk:n Euribor + 0,32%		
- kertalyhenteinen		
JVK-laina 2017/2022	40 000 000,00	40 000 000,00
- korko 3 kk:n Euribor + 0,18%		
- kertalyhenteinen		
Alle vuoden kuluessa erääntyvät kuntatodistuslainat	20 000 000,00	5 000 000,00
Yhteensä	100 000 000,00	85 000 000,00

19. VELAT SAMAN KONSERNIN YHTEISÖILTÄ

	2019	2018
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Velat tytäryhteisöille		
Muut velat	53 971,88	53 971,88

Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä		
Muut velat	829 664,44	861 247,55
Velat osakkuus- ja muille omistusyhteisöille		
Muut velat	56 199,00	56 199,00
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Velat tytäryhteisöille		
Saadut ennakot	2 832,79	7 953,59
Lainat	2 025 000,00	2 210 000,00
Ostovelat	1 662 673,97	5 680 845,51
Siirtovelat	164 462,91	42 859,19
Velat kuntyhtymille		
Ostovelat	11 249 158,52	7 751 144,02
Muut velat	0,00	0,00
Siirtovelat	3 173,87	192 330,04
Velat osakkuus- ja muille omistusyhteisöille		
Ostovelat	191 609,64	315 216,42
Muut velat	0,00	11 898,00

20. PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA, JOKA ERÄÄNTYY MYÖHEMMIN KUIN 5 VUODEN KULUTTUA

2019 2018

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	68 500 000,00	44 000 000,00
Yhteensä	<u>68 500 000,00</u>	<u>44 000 000,00</u>

21. SEKKILIMIITTI

2019 2018

Luotollisen sekkitilin limiitti 31.12.	3 522 818,90	3 522 818,90
--	--------------	--------------

22. LIITTYMISMAKSUT JA MUUT VELAT

2019 2018

Pitkäaikaiset		
Liittymismaksut	2 745 290,61	2 872 394,81
Muut velat	828 109,69	859 692,80
Yhteensä	<u>3 573 400,30</u>	<u>3 732 087,61</u>

23. SIIRTOVELAT

2019 2018

Lomapalkkajaksotukset	27 515 110,67	25 201 882,76
Muut palkkajaksotukset	0,00	479 018,25
Henkilösivukulut	2 029 236,02	1 189 756,77
Siirtyvät korot	95 325,93	117 454,86
Tuloennakot ja muut lyhytaikaiset siirtovelat	2 955 131,77	9 078 624,54
Yhteensä	<u>32 594 804,39</u>	<u>36 066 737,18</u>

24. HUOLLETTAVIEN VARAT

2019 2018

Sosiaali- ja terveystoimi		
Asiakkaiden käteisvarat	19 474,30	18 681,10

VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA SEKÄ TASEEN ULKOPUOLISIA JÄRJESTELYJÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

25. VUOKRAVASTUUT

	2019	2018
<i>Vuokravastuut</i>		
Vuokravastuut yhteensä	4 656 256,04	5 226 290,41
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	1 512 579,06	1 184 105,64
<i>Leasingvastuut</i>		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	1 215 905,22	871 572,39
Myöhemmin maksettavat	3 764 699,91	3 292 371,70
Yhteensä	4 980 605,13	4 163 944,09

26. VASTUUSITOUMUKSET

	2019	2018
Tytäryhteisöjen puolesta annetut		
Takaukset		
Alkuperäinen pääoma	118 074 728,73	119 504 728,73
Jäljellä oleva pääoma	85 841 701,67	89 858 551,72
Täytetakuukset		
Alkuperäinen pääoma	4 804 769,13	4 804 769,13
Jäljellä oleva pääoma	2 915 457,31	3 054 617,05
Osakkuus- ja muiden omistusyhteisöjen puolesta annetut		
Takaukset		
Alkuperäinen pääoma	20 741 000,00	21 301 000,00
Jäljellä oleva pääoma	14 879 129,20	12 011 591,40
(josta Koy Vaasan Yrittäjänkatu 17 osuus 14 376 090,20)		
Muiden puolesta annetut		
Takaukset		
Alkuperäinen pääoma	2 629 296,46	2 104 296,46
Jäljellä oleva pääoma	1 624 392,10	1 231 060,49
Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista		
Osuus takausvastuusta 31.12	406 682 940,00	384 735 981,00
Mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12	-267 570,00	-247 175,12
Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt		
Sopimusvastuut		
Vuokravakuus, sosiaali- ja terveystoimi	93 864,26	94 011,25
Pysäköintipaikkojen rakentamisvelvollisuus, Rantamylly	841 000,00	841 000,00
Tytäryhtiöille myönnettyjen kassalainojen limiitti 31.12	1 520 000,00	2 900 000,00
Stormossen Oy:n kanssa solmitut yhteistyösopimus ja biokaasun toimitussopimus kymmeneksi vuodeksi.		
<i>Sopimusvastuut yhteensä</i>	2 454 864,26	3 835 011,25
Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu	5 543 635,00	5 543 635,00
Arvonlisäverojen palautusvastuu	59 413,29	75 955,49

Koronvaihtosopimukset

Kaupungin varainhankinta pyritään toteuttamaan mahdollisimman kustannustehokkaasti kuitenkin niin, että siihen liittyvät riskit tunnistetaan ja ne pyritään pitämään hyväksyttävällä tasolla. Riskienhallinnan kannalta keskeistä on korkoriskin, saatavuusriskin ja jälleenrahoitusriskin hallinta. Korkoriskiä hallitaan laina-aikajakaumalla ja suojauksilla. Vaihtuvakorkoinen laina voidaan suojaussopimuksella (johdannainen) muuttaa esimerkiksi kiinteäkorkoiseksi, jolloin korkokustannusten ennakoitavuus paranee.

Suojaussopimus on erillinen sopimus, jolla suojataan yksi laina korkovaihteluilta. Samanaikaisesti valtuustokausien 2013-2017 ja 2017-2021 pitkän matalasuhdanteen aikana kaupungin lainakanta on kasvanut merkittävästi. Pitkälläkään aikavälillä kasvavan kaupungin lainakanta ei olennaisesti pienene. Taloussuunnitelman mukaisesti kaupungin nettolainanotto tasaantuu suunnitelmakaudella ja lainan määrä pysyy lähes muuttumattomana. Sivistystoimi on laatinut erilliset varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkkoselvitykset. Investoinnit palveluverkkoon ja siten myös rahoitustarve arvioidaan kasvavan suunnitelmakauden jälkeen kasvattaen kaupungin lainamäärää.

Kaupungin koronvaihtosopimusten nettomäärä oli 193 milj.euroa 31.12.2019 (voimassaolevien koronvaihtosopimusten määrä oli 159 milj.euroa ja sopimusten bruttomäärä 239 miljoonaa euroa). Vaihtuvakorkoisten pitkäaikaisten lainojen yhteismäärä vastaavana ajankohtana oli 238,6 milj.e. Koronvaihtosopimusten avulla toteutetaan suojauksia suhdannesyklejä huomioivalla tavalla. Suhdanteiden muuttuessa myös olemassa olevia suojauksia muutetaan tulevaisuuden taloustilanteeseen parhaiten sopivalla tavalla. Matalasuhdanteessa korot ovat tyypillisesti alhaalla ja korkeasuhdanteessa vastaavasti korkealla. Tästä syystä vuosina 2013-2016 on tehty suojaussopimuksia, jotka astuvat voimaan tulevaisuudessa vuosina 2020-2027. Toimenpiteillä on ollut merkittävä korkohyöty kaupungille. Vuoden 2016 jälkeen kaupunki ei ole tehnyt uusia johdannaisopimuksia.

Tavoiteltu korkosuojaus vaihtelee matalasuhdanteen 70 prosentista korkeasuhdanteen 40 %:iin. Suojatun osuuden osalta tavoitetaso on 50-60 % lainasalkusta (suojatun osuuden määrä vaihtelee noin 40-70 %:n välillä). Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt varainhankinnan periaatteet 20.2.2017. Suojausaste oli n. 43,4 % tilinpäätöshetkellä 31.12.2019.

Koronvaihtosopimukset

	2019	2018
Voimassa olevat koronvaihtosopimukset		
Koronvaihtosopimus I		
Sopimuksella on suojauduttu yksittäisen lainan korkoriskiltä ja muutettu vaihtuva korko kiinteäksi.		
Jäljellä oleva lainan pääoma 31.12.	1 500 000,00	3 000 000,00
Sopimuksen päättymispäivä 11.11.2020		
Vaihtuva korko: 1 kk euribor + 0,49 % (pankki toimittaa)		
Kiinteä korko: 2,64 % (kaupunki toimittaa)		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-29 659,00	-94 984,00
Koronvaihtosopimus II		
Vastakkainen sopimus		
Kiinteä korko vaihdettu vaihtuvakorkoiseksi		
Jäljellä oleva sopimuksen nimellispääoma 31.12.	1 500 000,00	3 000 000,00
Sopimuksen päättymispäivä 11.11.2020		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	29 705,56	95 102,04

Koronvaihtosopimus I ja II on kytketty toisiinsa.

Suojaavat lainaa Nordea 174020-3748, jonka saldo on

1 500 000 euroa. Lainan eräpäivä 11.11.2020.

Koronvaihtosopimus III

Sopimuksella on suojauduttu yksittäisen lainan
korkorisiltä ja muutettu vaihtuva korko kiinteäksi

Jäljellä oleva lainan pääoma 31.12.	4 500 000,00	6 000 000,00
Sopimuksen päättymispäivä 25.9.2022		
Vaihtuva korko: 3 kk euribor (pankki toimittaa)		
Kiinteä korko: 1,22 % (kaupunki toimittaa)		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-108 292,61	-168 264,94

Koronvaihtosopimus IV

Vastakkainen sopimus

Kiinteä korko vaihdettu vaihtuvakorkoiseksi

Jäljellä oleva sopimuksen nimellispääoma 31.12.	4 500 000,00	6 000 000,00
Sopimuksen päättymispäivä 25.9.2022		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	108 346,56	168 442,10

Koronvaihtosopimus III ja IV on kytketty toisiinsa.

Suojaavat lainaa SEB 25.9.2012, jonka saldo on 4 500 000 euroa. Lainan eräpäivä 25.9.2022.

Koronvaihtosopimus V

Sopimus suojaa koko lainasalkkua. Vaihtuvaa korkoa on
sopimuksella sidottu kiinteään korkoon.

Jäljellä oleva sopimuksen nimellispääoma 31.12.	20 000 000,00	20 000 000,00
Sopimuksen päättymispäivä 15.3.2023		
Vaihtuva korko: 3 kk euribor (pankki toimittaa)		
Kiinteä korko: 1,595 % (kaupunki toimittaa)		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-1 258 478,00	-1 357 807,00

Koronvaihtosopimus VI

Vastakkainen sopimus

Kiinteä korko vaihdettu kiinteäksi koroksi

Jäljellä oleva sopimuksen nimellispääoma 31.12.	20 000 000,00	20 000 000,00
Kiinteä korko: 1,595 % (pankki toimittaa)		
Kiinteä korko: 0,84 % (kaupunki toimittaa)		
Sopimuksen päättymispäivä 15.3.2023		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	500 678,00	652 667,00

Koronvaihtosopimus V ja VI sekä XVIII on kytketty

toisiinsa. Vuoden 2020 talousarviolaina 55 miljoonaa euroa kohdistetaan johdannaissopimuksiin V, VI ja XVIII.

Koronvaihtosopimus VII

Sopimuksella on suojauduttu yksittäisen lainan
korkorisiltä ja muutettu vaihtuva korko kiinteäksi

Jäljellä oleva bullet lainan nimellispääoma 31.12.	10 000 000,00	10 000 000,00
Vaihtuva korko: 3 kk euribor (pankki toimittaa)		
Kiinteä korko: 1,29 % (kaupunki toimittaa)		
Sopimuksen päättymispäivä 12.5.2025		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	827 469,00	647 632,00

Koronvaihtosopimus VIII

Sopimuksella on suojauduttu yksittäisen lainan korkoriskiltä ja muutettu vaihtuva korko kiinteäksi		
Jäljellä oleva bullet-lainan nimellispääoma 31.12.	20 000 000,00	20 000 000,00
Vaihtuva korko: 3 kk euribor (pankki toimittaa)		
Kiinteä korko: 1,21 % (kaupunki toimittaa)		
Sopimuksen päättymispäivä 13.5.2030		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	2 372 967,00	884 050,00

Koronvaihtosopimukset VII ja VIII suojaavat yhdessä lainaa SHB 313160-77173, jonka saldo on 30 000 000 euroa. Lainan eräpäivä 13.3.2024.

Koron- ja valuutanvaihtosopimus IX

Sopimuksella on suojauduttu yksittäisen lainan korkoriskiltä ja muutettu vaihtuva korko kiinteäksi. Jäljellä oleva lainan pääoma 31.12.	2 000 000,00	3 000 000,00
Sopimuksen päättymispäivä 10.10.2021		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-226 542,00	-298 617,00

Koron- ja valuutanvaihtosopimus IX suojaa lainaa Danske Bank 27482418SA-5992, jonka saldo on 2 000 000 euroa. Lainan eräpäivä 10.10.2021.

Koronvaihtosopimus X

Sopimuksella on suojauduttu yksittäisen lainan korkoriskiltä ja muutettu vaihtuva korko kiinteäksi.		
Jäljellä oleva lainan bullet-pääoma 31.12.	12 500 000,00	12 500 000,00
Sopimuksen alkamispäivä 2.1.2017		
Sopimuksen päättymispäivä 2.1.2027		
Vaihtuva korko: 3 kk euribor (pankki toimittaa)		
Kiinteä korko: 1,164 % (kaupunki toimittaa)		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-1 149 431,00	-685 553,00

Koronvaihtosopimus XI

Sopimuksella on suojauduttu yksittäisen lainan korkoriskiltä ja muutettu vaihtuva korko kiinteäksi.		
Jäljellä oleva lainan bullet-pääoma 31.12.	12 500 000,00	12 500 000,00
Sopimuksen alkamispäivä 2.1.2018		
Sopimuksen päättymispäivä 2.1.2028		
Vaihtuva korko: 3 kk euribor (pankki toimittaa)		
Kiinteä korko: 1,332 % (kaupunki toimittaa)		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-1 414 248,00	-829 485,00

Koronvaihtosopimukset X ja XI suojaavat yhdessä lainaa Kuntarahoitus 17586/14, jonka saldo on 25 000 000 euroa. Lainan eräpäivä 5.12.2023. Taloussuunnitelmaan mukaan vuoden 2023 pitkäaikaisten lainojen lisäys on 30 milj. euroa.

Koronvaihtosopimus XII

Sopimuksella on suojauduttu yksittäisen lainan korkoriskiltä ja muutettu vaihtuva korko kiinteäksi.		
Jäljellä oleva lainan bullet-pääoma 31.12.	30 000 000,00	30 000 000,00
Sopimuksen alkamispäivä 26.5.2017		
Sopimuksen päättymispäivä 25.5.2037		
Vaihtuva korko: 3 kk euribor (pankki toimittaa)		
Kiinteä korko: 1,442 % (kaupunki toimittaa)		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-5 068 055,00	-1 166 121,00

Koronvaihtosopimus XII suojaa lainaa Danske Bank 150527-011604, jonka saldo on 40 000 000 euroa. Lainan eräpäivä 28.5.2020. Talousarvion mukaan vuoden 2020 pitkäaikaisten lainojen lisäys on 55 milj. euroa, johon sopimuksen jatkokohdennus.

Forward-start koronvaihtosopimukset

Koronvaihtosopimus XIII

Sopimuksella on suojauduttu yksittäisen lainan korkoriskiltä ja muutettu vaihtuva korko kiinteäksi.		
Jäljellä oleva sopimuksen nimellispääoma 31.12.	10 000 000,00	10 000 000,00
Sopimuksen alkamispäivä 7.6.2023		
Sopimuksen päättymispäivä 7.6.2043		
Vaihtuva korko: 3 kk euribor (pankki toimittaa)		
Kiinteä korko: 1,454 % (kaupunki toimittaa)		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-1 401 439,00	312 976,00

Koronvaihtosopimus XIII suojaa lainaa Kuntarahoitus 18292/16, jonka saldo on 10 000 000 euroa. Lainan eräpäivä 28.4.2021. Taloussuunnitelmaan mukaan vuoden 2021 pitkäaikaisten lainojen lisäys on 30 milj. euroa.

Koronvaihtosopimus XIV

Sopimuksella on suojauduttu yksittäisen lainan korkoriskiltä ja muutettu vaihtuva korko kiinteäksi.		
Jäljellä oleva sopimuksen nimellispääoma 31.12.	25 000 000,00	25 000 000,00
Sopimuksen alkamispäivä 15.6.2020		
Sopimuksen päättymispäivä 15.6.2045		
Vaihtuva korko: 3 kk euribor, kynnyksellinen (pankki toimittaa)		
Kiinteä korko: 1,38 % (kaupunki toimittaa)		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-3 068 306,00	683 393,00

Koronvaihtosopimus XV

Sopimuksella on suojauduttu yksittäisen lainan korkoriskiltä ja muutettu vaihtuva korko kiinteäksi.		
Jäljellä oleva sopimuksen nimellispääoma 31.12.	10 000 000,00	10 000 000,00
Sopimuksen alkamispäivä 15.6.2027		
Sopimuksen päättymispäivä 14.6.2047		
Vaihtuva korko: 6 kk euribor, kynnyksellinen (pankki toimittaa)		

Kiinteä korko: 1,45 % (kaupunki toimittaa)		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-873 409,00	279 079,00

Koronvaihtosopimukset XIV ja XV suojaavat yhdessä lainaa Nordea 1/2017, jonka saldo on 40 000 000 euroa. Lainan eräpäivä 7.11.2022.

Taloussuunnitelmaan mukaan vuoden 2022 pitkäaikaisten lainojen lisäys on 40 milj. euroa.

Koronvaihtosopimus XVI

Sopimuksella on suojauduttu yksittäisen lainan korkoriskiltä ja muutettu vaihtuva korko kiinteäksi.		
Jäljellä oleva sopimuksen nimellispääoma 31.12.	25 000 000,00	25 000 000,00
Sopimuksen alkamispäivä 15.3.2023		
Sopimuksen päättymispäivä 15.3.2043		
Vaihtuva korko: 3 kk euribor, kynnyksellinen (pankki toimittaa)		
Kiinteä korko: 0,96 % (kaupunki toimittaa)		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-4 149 370,61	-610 077,82

Koronvaihtosopimus XVI suojaa lainaa Kuntarahoitus 18293/16, jonka saldo on 25 000 000 euroa. Lainan eräpäivä 28.4.2026.

Koronvaihtosopimus XVII

Sopimuksella on suojauduttu yksittäisen lainan korkoriskiltä ja muutettu vaihtuva korko kiinteäksi.		
Jäljellä oleva sopimuksen nimellispääoma 31.12.	10 000 000,00	10 000 000,00
Sopimuksen alkamispäivä 2.1.2027		
Sopimuksen päättymispäivä 2.1.2042		
Vaihtuva korko: 3 kk euribor, kynnyksellinen (pankki toimittaa)		
Kiinteä korko: 1,09 % (kaupunki toimittaa)		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-464 134,08	442 844,00

Koronvaihtosopimus XVI suojaa Kuntarahoituksen lainaa jonka saldo on 19 000 000 euroa. Lainan eräpäivä 2025.

Swaptio

Koronvaihtosopimus XVIII

Sopimus suojaa koko lainasalkkua. Vaihtuvaa korkoa on sopimuksella sidottu kiinteään korkoon.		
Jäljellä oleva sopimuksen nimellispääoma 31.12.	20 000 000,00	20 000 000,00
Sopimuksen alkamispäivä 15.3.2023		
Sopimuksen päättymispäivä 16.3.2043		
Vaihtuva korko: 3 kk euribor (pankki toimittaa)		
Kiinteä korko: 0,84 % (kaupunki toimittaa)		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-1 631 104,00	-465 810,00

Koronvaihtosopimukset V ja VI sekä XVIII on kytketty toisiinsa. Vuoden 2020 talousarviolaina 55 miljoonaa euroa kohdistetaan johdannaissopimuksiin V, VI ja XVIII. Jatko-oikeudellisella koronvaihtosopimuksella muutetaan tulevan lainan vaihtuva korko kiinteäksi ajalle 2023-2043, kiinteään korkotasoon 0,84 %. Mikäli kiinteä markkinakorko ylittää 0,84 % 15.3.2023 pankki ei tee jatkosopimusta.

Markkina-arvot yhteensä	-17 003 302,18
--------------------------------	-----------------------

Koronvaihtosopimukset

Voimassa olevat johdannaissopimukset ja niiden vastakkaiset johdannaissopimukset

Jäljellä oleva sopimuksen nimellispääoma	159 000 000,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-7 046 643,49
josta	
Swaptio	20 000 000,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-1 631 104,00

Forward-start johdannaissopimukset

Jäljellä oleva sopimuksen nimellispääoma	80 000 000,00
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-9 956 658,69

Käypä arvo yhteensä	-17 003 302,18
----------------------------	-----------------------

Koronvaihtosopimusten kokonaismäärä

Brutto	239 000 000,00	246 000 000,00
Netto	193 000 000,00	197 000 000,00

HENKILÖSTÖÄ JA TILINTARKASTAJAN PALKKIOITA KOSKEVAT LIITETIEDOT

27. HENKILÖSTÖKULUT	2019	2018
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	180 099 238,60	182 597 567,07
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	38 517 302,74	39 460 047,19
Muut henkilösivukulut	5 641 142,00	6 660 505,95
Yhteensä tuloslaskelman mukaan	224 257 683,34	228 718 120,21
 Henkilöstökuluja aktivoitu käyttöomaisuuteen	514 054,39	648 683,53
 Pakollisia varauksia tuloutettu henkilöstökuluihin	55 636,91	113 663,09
 Yhteensä henkilöstökulut	224 827 374,64	229 480 466,83

**28. HENKILÖSTÖN LUKUMÄÄRÄ
TEHTÄVÄ-ALUEITTAIN**

	2019	2018
Sosiaali- ja terveystoimi	1924	1878
Sosiaalipalvelut / avustajat	2	2
Varhaiskasvatus ja perusopetus	1558	1626
Ammatilliset koulut ja lukiot	351	375
Muu kulttuuri- ja sivistystoimi	565	579
Pelastustoimi *	227	223
Tekninen toimi	221	218
Tukipalvelut	0	0
Liiketoiminta	73	77
Muut	317	316
Yhteensä	<u>5 238</u>	<u>5 294</u>

* lisäksi sivutoimisia puolivakinaisia palomiehiä

29. TILINTARKASTAJAN PALKKIOT	2019	2018
BDO Auditor Oy		
Tilintarkastuspalkkiot	21 912,45	35 342,46
Tilintarkastajan lausunnot		3 500,00
Muut palkkiot	<u>29 661,12</u>	<u>25 377,44</u>
Palkkiot yhteensä	51 573,57	64 219,90
 KPMG Oy Ab		
Tilintarkastuspalkkiot	16 282,50	
Tilintarkastajan lausunnot		
Muut palkkiot	<u>11219,35</u>	
Palkkiot yhteensä	27 501,85	
 Ernst & Young Oy Ab		
Tilintarkastuspalkkiot		
Tilintarkastajan lausunnot		
Muut palkkiot	<u>5 105,00</u>	
Palkkiot yhteensä	5 105,00	

30. KAUPUNGIN JA SEN INTRESSITAHOIHIIN KUULUVIEN VÄLISET LIKETOIMET

Liiketoimea on pidetty oikean ja riittävän kuvan antamiseksi tarpeellisena varovaisuusperiaatetta noudattaen, kun liiketoimen arvo on vähintään 500 000 euroa (alv 0 %).

Kaupunginvaltuusto on 19.3.2018 § 15 hyväksynyt kuntalain 42 §:n mukaisen johtajasopimuksen.

Koy Pikipruukille on myönnetty markkinaehtoinen tertiärilaina, saldo 31.12.2019; 9,8 milj. euroa

Koy Klemetinkaarelle on myönnetty koroton ja lyhennysvapaa tertiärilaina, saldo 31.12.2019; 0,9 milj. euroa

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

1. LAATIMISTA KOSKEVAT PERIAATTEET

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki kuntayhtymät ja tytäryhteisöt. Osakkuusyhteisöistä konsernitilinpäätökseen on jätetty yhdistelemättä edellisen konsernitilinpäätöksen tapaan Kvarkenhamnar Ab ja Kvarken Link Ab, joiden yhdistelemättä jättämisellä on vain vähäinen merkitys konsernin tilikauden ylijäämään ja omaan pääomaan.

Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot, kulut sekä saamiset ja velat ja kiinteistövero on vähennetty. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty. Osakkuusyhteisöistä on yhdistelty kunnan omistussuutta vastaava määrä osakkuusyhteisöjen voitosta tai tappiosta sekä oman pääoman muutoksesta.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan, kuntayhtymien ja tytäryhteisöjen keskinäinen omistuksen eliminointi on tehty hankintamenomenetelmällä.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin tilikauden ylijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Vuonna 2004 suunnitelmapoistojen tekemisen kirjanpidossa aloittaneiden tytäryhteisöjen edellisten vuosien poistooikaisuna käytetään vuoden 2003 tilinpäätökseen kirjattua poistoa, jota poistetaan tulevana vuosina samalla %:lla kuin yhteisö tekee suunnitelmapoistoja. Niiden tytäryhteisöjen, jotka eivät tee suunnitelmanmukaisia poistoja, aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä. Kiinteistö Oy Vaasan Ylioppilastalon poistot on ennen yhdistelyä oikaistu suunnitelman mukaisiksi.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset on jaettu konsernituloslaskelmassa laskennallisten verojen muutokseen ja tilikauden ylijäämään sekä konsernitaseessa omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

Arvostus- ja jaksotusmenetelmät

Konsernitilinpäätöksen laatimisessa on noudatettu samoja arvostus- ja jaksotusperiaatteita kuin Vaasan kaupungin tilinpäätöksessä.

Johdannaissopimusten käsittely

Johdannaissopimukset on tehty suojaamistarkoituksessa. Koronvaihtosopimusten korkovaikutukset on kirjattu suoriteperiaatteen mukaisesti tilikauden aikana oikaisemaan suojattavan lainan korkovaikutuksia. Tarkemmat tiedot johdannaisista on esitetty johdannaisia käsittelevässä vastuuliitetiedossa.

2. Tytäryhteisöt, kuntayhtymät ja osakkuusyhtiöt

Kuntakonsernin osuus (1 000 €)

Nimi	Kotipaikka	Kunnan omistus- osuus	Konsernin omistus- osuus	omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/ tappiosta	Omapo 31.12	Vieraspo 31.12	tilikauden voitto/tappio
Tytäryhteisöt									
Kiinteistö Oy Klemetinkaari	Vaasa	61,90 %	61,90 %	501	1 374	0	808 836,78	2 220 028,66	21,81
Kiinteistö Oy Cargo Apron	Vaasa	80,80 %	80,80 %	720	0	-2	891 140,86	0,00	-2 339,14
Palosaaren Yrityskeskus Oy	Vaasa	100,00 %	100,00 %	3 996	5 827	0	3 995 539,59	5 826 684,58	109,41
Vaasa Parks Oy Ab (konserni)	Vaasa	66,67 %	74,19 %	1 150	12 880	137	1 550 149,82	17 360 605,42	184 441,83
Kiinteistö Oy Pikipruukki (konserni)	Vaasa	100,00 %	100,00 %	13 592	135 778	21	13 592 024,54	135 777 535,67	21 292,25
Asunto Oy Vaasan Pitkälahdenkatu 31-35	Vaasa	100,00 %	100,00 %	534	2 928	0	534 207,33	2 927 694,48	-5,61
Asunto Oy Asemakatu 43	Vaasa	100,00 %	100,00 %	339	1 352	0	338 623,20	1 352 124,25	24,90
Kiinteistö Oy Sekahaku	Vaasa	53,00 %	53,00 %	51	2 741	0	96 259,20	5 171 348,17	8,40
Kiinteistö Oy Teerinimenkatu 8	Vaasa	100,00 %	100,00 %	1 493	3	0	1 493 094,97	2 789,23	-259,70
Vähänkyrön vuokratalot Oy	Vaasa	100,00 %	100,00 %	478	3 475	0	477 707,37	3 474 593,52	49,48
Vaasan Asumisoikeus Oy	Vaasa	100,00 %	100,00 %	1 445	12 589	0	1 445 310,98	12 589 182,84	29,74
Kiinteistö Oy Mäntyhovi	Vaasa	70,00 %	70,00 %	9	629	0	12 181,84	897 888,75	28,32
Vaasan Ekolämpö Oy	Vaasa	100,00 %	100,00 %	303	4	-25	302 911,62	4 133,34	-25 021,39
Vaasan Sähkö (konserni)	Vaasa	99,93 %	99,94 %	210 586	182 542	30 444	210 720 032,00	182 657 566,00	30 462 983,00
Vaasanseudun Kehitys Oy	Vaasa	58,10 %	58,10 %	305	241	-37	525 621,38	414 898,97	-63 777,94
Vaasan Ammattikorkeakoulu Oy	Vaasa	84,00 %	84,00 %	4 318	2 703	62	5 140 991,77	3 217 856,29	74 172,93
Kiinteistö Oy Palosaaren Kampus	Vaasa	89,98 %	92,17 %	4 078	32 428	-41	4 424 207,11	35 182 285,11	-43 973,16
NLC Vaasa Oy	Vaasa	60,00 %	60,00 %	1 894	12	-39	3 155 977,55	20 724,87	-64 250,29
Stormossen Oy	Mustasaari	54,35 %	54,35 %	2 936	4 939	548	5 401 824,54	9 087 889,60	1 009 134,99
Kiinteistö Oy Vaasan Teatteriparkki	Vaasa	100,00 %	100,00 %	9 159	3	1	9 158 585,45	2 603,27	524,55
Vaasan seudun Matkailu Oy	Vaasa	54,08 %	54,08 %	33	93	-3	60 912,13	172 121,06	-5 757,96
Kiinteistö Oy Palosaaren Laboratoriot	Vaasa	56,00 %	65,60 %	6 878	32	13	10 484 544,44	48 635,75	20 530,84
Oy EduVania Ab	Vaasa	100,00 %	100,00 %	1 575	515	152	1 574 968,39	514 751,07	152 288,04
TeeSe Botnia Oy Ab	Vaasa	65,74 %	80,26 %	462	4 758	3	575 761,83	5 928 673,74	4 056,45
Kuntayhtymät									
Eskoon sosiaalipalvelujen kuntayhtymä	Seinäjoke	15,58 %	15,58 %	984	4 556	-118	6 318 636,75	29 244 384,06	-755 914,46
Vaasanseudun Areenat kuntayhtymä	Mustasaari	70,77 %	70,77 %	4 786	3 160	40	6 763 444,92	4 464 819,08	57 219,61
Kärkulla Samkommun	Parainen	5,92 %	5,92 %	670	2 257	11	11 314 289,66	38 121 353,52	190 951,46
Pohjanmaan Liitto kuntayhtymä	Vaasa	40,85 %	40,85 %	643	940	98	1 573 057,71	2 302 167,83	239 316,09
Vaasan Sairaanhoidopiirin kuntayhtymä	Vaasa	54,07 %	54,07 %	37 273	71 170	-471	68 937 423,54	131 631 063,02	-871 903,83
Svenska Österbottens Förbund för Utbildning och Kultur	Vaasa	21,81 %	21,81 %	6 636	3 141	-180	30 421 305,83	14 398 861,40	-826 538,77
Osakkuusyhteisöt									
Kvarken Link Oy (konserni)	Vaasa	50,00 %	50,00 %	5 462	3 074	537	10 923 768,04	6 148 080,80	1 074 610,05
Pohjanmaan Expo Oy	Vaasa	30,20 %	30,20 %	208	34	16	687 546,87	113 575,97	54 594,23
Kiint. Oy Ajurinkatu 14	Vaasa	38,00 %	38,00 %	89	9	0	233 420,07	23 342,29	-1 041,45
Oy Merinova Ab	Vaasa	22,47 %	39,64 %	820	105	31	2 069 210,21	264 044,66	78 129,45
VP Facilities Oy (konserni)	Vaasa	40,80 %	40,80 %	4 792	0	62	11 745 937,48	0,00	151 915,71
Kiint. Oy Vaasan Ylioppilastalo	Vaasa		50,00 %	1 390	3	-72	2 780 553,94	6 505,56	-143 365,69
Kyrönmaan jätevesi Oy	Vaasa	50,00 %	50,00 %	911	582	2	1 822 245,41	1 163 772,76	4 046,23
Tutkimuskeskus Conradi Oy	Vaasa	50,00 %	50,00 %	7	0	0	13 586,02	0,00	-108,00
Mico Botnia Oy Ab	Vaasa	32,30 %	42,92 %	82	1 141	23	191 358,96	2 658 600,65	53 161,30
Vaasan Merikampus Oy	Vaasa	33,30 %	33,30 %						
Yhdistelemättömät tytäryhteisöt									
Kiinteistö Oy Myllynranta	Vaasa	100,00 %	100,00 %						
Vaasan Pysäköinti Oy	Vaasa	100,00 %	100,00 %						
BotniaLab Oy	Vaasa	100,00 %	100,00 %						
TT-Botnia Oy	Vaasa	83,52 %	83,52 %						
Kiinteistö Oy Vaasan Asemakortteli	Vaasa	100,00 %	100,00 %						
Yhdistelemättömät osakkuusyhteisöt									
Kvarkenhamnar Ab	Uumaja	50,00 %	50,00 %						
Yhteensä				331 914	498 025	31 216			

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

3. ARVONKOROTUKSET	2019	2018
Maa- ja vesialueet		
Arvo 1.1	127 187 343,98	123 211 279,98
Arvonkorotukset	9 257 406,33	4 219 617,00
Arvonkorotusten purku	-4 222 845,56	-243 553,00
Arvo 31.12	132 221 904,75	127 187 343,98
Rakennukset		
Arvo 1.1	1 435 308,33	1 435 308,33
Arvonkorotusten purku	0,00	0,00
Arvo 31.12	1 435 308,33	1 435 308,33
Osakkeet ja osuudet		
Arvo 1.1	3 137,54	3 139,37
Arvonkorotusten purku	0,00	0,00
Arvo 31.12	3 137,54	3 139,37
Arvonkorotukset yhteensä 31.12	133 660 350,62	128 625 791,68
 4. MAA- JA VESIALUEET ERITTELY	 2019	 2018
Maa- ja vesialueet		
Kiinteistöjen liittymismaksut	1 230 477,39	1 110 479,53
Muut maa- ja vesialueet	72 792 066,19	64 161 282,27
Maa- ja vesialueet yhteensä	74 022 543,58	65 271 761,80
 5. SIIRTOSAAMISIIN SISÄLTYVÄT OLENNAISET ERÄT	 2019	 2018
Pitkäaikaiset siirtosaamiset		
Maankäyttösopimukset	1 669 000,00	2 538 733,00
Muut siirtosaamiset	52 773,81	52 773,81
Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä	1 721 773,81	2 591 506,81
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
Vakuutusmaksujaksotus	5 670,68	103 629,04
Vuokrasaamiset	35 415,49	3 538,83
Myyntisaamiset	1 788 673,54	1 805 298,00
Palkkojen siirtosaamiset	44 079,64	51 990,16
Korkosaamiset	4 995,89	5 217,90
Verosaamiset	406 304,42	447 106,48
Avustushakemukset ja jaksotukset	934 443,74	1 145 649,60
Kelan työterveyshuolto	12 971,14	14 721,39
Ennakkomaksut	2 760 895,48	6 262 998,34
Muut siirtosaamiset	2 375 674,64	2 995 373,40
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	8 369 124,65	12 835 523,14
 6. SIIRTOVELKoihin sisältyvät olennaiset erät	 2019	 2018
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Tuloennakot	4 417 654,91	4 511 539,90
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	46 129 507,36	39 429 274,22

Korkojaksotukset	536 051,58	616 581,72
Verot	77 539,23	43 924,51
Muut menoajämät	8 278 391,48	12 689 120,95
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	59 439 144,57	57 290 441,32

7. PAKOLLISET VARAUKSET	2019	2018
Eläkevastuu	206 400,00	262 036,91
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu	3 580 666,80	2 292 059,74
Suvelahden kaatopaikan maisemointi	1 642 120,83	1 780 968,26
Alueiden puhdistusvelvollisuus	1 043 199,15	1 043 199,15
Kaatopaikkojen jälkihoito, Stormossen	1 359 167,19	1 326 201,82
Muut pakolliset varaukset	926,00	0,00
Pakolliset varaukset yhteensä	7 832 479,97	6 704 465,88

8. PAKOLLISTEN VARAUSTEN MUUTOKSET	2019	2018
---	-------------	-------------

Eläkevastuu 1.1	262 036,91	375 700,00
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	-55 636,91	-113 663,09
Eläkevastuu 31.12	206 400,00	262 036,91

Potilasvastuuvakuutus 1.1	2 292 059,74	3 325 721,88
Lisäykset tilikaudella	1 288 607,05	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	-1 033 662,14
Potilasvastuuvakuutus 31.12	3 580 666,80	2 292 059,74

Alueiden puhdistusvelvollisuus 1.1	1 043 199,15	1 043 199,15
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00
Alueiden puhdistusvelvollisuus 31.12	1 043 199,15	1 043 199,15

Suvelahden kaatopaikan maisemointi 1.1	1 781 252,23	1 877 254,95
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	-139 131,40	-96 286,69
Suvelahden kaatopaikan maisemointi 31.12	1 642 120,83	1 780 968,26

Kaatopaikan jälkihoitovaraus 1.1	1 326 201,82	2 214 801,75
Lisäykset tilikaudella	32 965,37	28 404,07
Vähennykset tilikaudella	0,00	-917 004,00
Kaatopaikan jälkihoitovaraus 31.12	1 359 167,19	1 326 201,82

Muut pakolliset varaukset 1.1	0,00	42 370,25
Lisäykset tilikaudella	926,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	-42 370,25
Muut pakolliset varaukset 31.12	926,00	0,00

9. MUIDEN PITKÄAIKAISTEN VELKOJEN ERITTELY	2019	2018
Muut velat		
Liittymismaksut	58 967 959,17	57 898 667,35
Muut velat	10 370 398,11	2 457 269,68
Muut velat yhteensä	69 338 357,28	60 355 937,03

10. LASKENNALLISET VEROVELAT	2019	2018
Korottomaan vieraaseen pääomaan sisältyvät laskennalliset verovelat		
Pitkäaikainen vieras pääoma	24 018 070,68	22 041 647,31

11. PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN MYYNTIVOITOT JA TAPPIOT	2019	2018
Muut toimintatuotot		
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	16 629 446,61	4 280 334,19
Rakennusten myyntivoitot	818 408,27	78 755,61
Muut myyntivoitot	1 007 776,85	2 109 050,33
Myyntivoitot yhteensä	18 455 631,73	6 468 140,13
Muut toimintakulut		
Kiinteistön myyntitappio	0,00	2 288,64
Muut myyntitappiot	81 199,56	9 617,98
Myyntitappiot yhteensä	81 199,56	11 906,62

12. TOIMINTATUOTOT TEHTÄVÄALUEITTAIN	2019	2018
Sosiaali- ja terveystoimi	122 920 477,86	113 718 704,81
Varhaiskasvatus- ja perusopetus	8 523 507,38	7 885 441,36
Ammatilliset koulut ja lukiot	6 845 530,65	6 333 077,23
Muu kulttuuri- ja sivistystoimi	8 489 783,44	7 854 241,98
Pelastustoimi	14 560 654,66	13 470 650,44
Tekninen toimi	22 766 648,47	21 062 347,15
Tukipalvelut	4 870 599,13	4 505 988,22
Liiketoiminta	203 699 207,62	188 450 374,30
Muut	17 342 963,07	16 044 676,46
Toimintatuotot yhteensä	410 019 372,29	379 325 501,95

VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIDOT

13. VELAT, JOIDEN VAKUUDEKSI ANNETTU KIINNITYKSIÄ	2019	2018
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	100 409 980,51	90 247 348,84
Vakuudeksi annetut kiinnitykset kiinteistöihin	104 623 049,28	102 031 649,28
Vakuudeksi annetut yrityskiinnitykset	2 040 939,63	2 040 939,63
Vakuudeksi annetut muut kiinnitykset	23 177 400,00	27 177 400,00
Lainat julkisyhteisöiltä	67 633 198,08	69 056 437,11
Vakuudeksi annetut kiinnitykset kiinteistöihin	177 123 801,49	177 139 801,49

Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset kiinteistöihin	0,00	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	306 965 190,40	308 389 790,40

14. VAKUUDET	2019	2018
Omasta puolesta annetut vakuudet	6 960 689,37	4 786 211,00
Kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta annetut vakuudet	4 312 503,00	4 009 894,00
Muiden puolesta annetut vakuudet	8 155 852,00	8 655 852,00
Vakuudet yhteensä	19 429 044,37	17 451 957,00

15. VUOKRAVASTUIDEN YHTEISMÄÄRÄ	2019	2018
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	2 190 737,53	1 392 343,73
Myöhemmin maksettavat	4 484 182,18	5 550 634,91
Yhteensä	6 674 919,71	6 942 978,64

16. LEASINGVASTUIDEN YHTEISMÄÄRÄ	2019	2018
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	2 383 140,63	1 452 380,04
Myöhemmin maksettavat	8 139 369,24	4 344 147,87
Yhteensä	10 522 509,87	5 796 527,91

17. VASTUUSITOUMUKSET	2019	2018
Takaukset muiden puolesta		
Alkuperäinen pääoma	31 526 148,46	31 561 148,46
Jäljelläoleva pääoma	24 659 373,30	21 398 503,89
Kuntien takauskeskus		
Osuus takausvastuusta 31.12	406 682 940,00	384 735 981,00
Mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta	-267 570,00	-247 175,12

18. MUUT TALOUDELLISET VASTUUT	2019	2018
Vuokravakuudet	93 864,26	94 011,25
Tytäryhtiöille myönnettyjen kassalainojen limiitti 31.12	1 520 000,00	2 900 000,00
Sopimuksiin sisältyvät lunastusvelvoitteet	145 278,94	90 437,65
Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu -2023	5 543 635,00	5 543 635,00
Rantamyly, pysäköintipaikkojen rakentamisvelvollisuus	841 000,00	841 000,00
Arvonlisäveron palautusvastuu	24 662 499,45	24 162 414,67
Muut vastuut	48 318 334,00	33 379 137,00
Josta luotollisen sh.limiitin käyttämättä oleva määrä	40 373 427,00	21 693 292,00
Sopimusvastuut yhteensä	81 124 611,65	67 010 635,57
Johdannaissopimukset Vaasan kaupunki	239 000 000,00	253 000 000,00
Johdannaissopimukset Vaasan Sähkö	21 387 669,00	26 700 177,87
Johdannaissopimukset Pikipruukki	18 394 375,00	20 575 264,00
Johdannaissopimukset Asemakatu 43	1 340 625,00	1 381 875,00
Johdannaissopimukset Stormossen Oy	720 760,00	780 830,00
Johdannaissopimukset Vaasa Parks Oy		
Johdannaissopimukset SÖFUK	1 561 863,11	1 687 580,06

Johdannaissopimukset Kiinteistö Oy Palosaaren Kampus	12 159 722,00	12 929 167,00
Johdannaissopimukset Kärkulla	148 634,98	185 349,60
Johdannaissopimukset VSHP	6 024 891,91	7 126 479,87
Hyödykejohdannaiset		
Sähköjohdannaiset		
Vaasan sähkö käy sähkön myynnin ja oston suojaamiseksi kauppaa sähköjohdannaisilla hyväksytyn riskipolitiikan- ja rajojen mukaisesti. Suojauslaskennan alaisten erien realisoitumattomat arvomuutokset kirjataan oman pääoman käyvän arvon rahastoon.		
Suojauslaskennan ulkopuolisten johdannaisten realisoitumattomat tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti.		
Forwardit GWh	556,1	3 925,3
Futuurit GWh	5 128,1	2 706,8
Forwardit, käypä arvo €	2 493 000	11 057 000
Futuurit, käypä arvo €	-1 151 000	2 399 000
Käypä arvo, netto €	1 342 000	13 456 000

19. OMAN PÄÄOMAN ERITTELY

	2019	2018
Peruspääoma 1.1	191 910 065,82	191 910 065,82
Peruspääoma 31.12	192 773 229,13	191 910 065,82
Arvonkorotusrahasto 1.1	129 239 791,31	125 263 727,31
Vähennykset tilikaudella	0,00	-243 553,00
Lisäykset tilikaudella	8 925 726,01	4 219 617,00
Arvonkorotusrahasto 31.12	138 165 517,32	129 239 791,31
Muut omat rahastot		
Vararahasto	722 601,77	722 601,77
Rahaston pääoma 31.12	722 601,77	722 601,77
Vahinkorahasto	6 925 580,05	6 925 580,05
Siirrot rahastosta	0,00	0,00
Rahaston pääoma 31.12	6 925 580,05	6 925 580,05
Oppisopimustoimenrahasto	1 907 799,91	1 907 799,91
Siirrot rahastosta	764 829,40	0,00
Rahaston pääoma 31.12	2 672 629,31	1 907 799,91
Muut omat rahastot	3 106 285,62	2 698 892,49
Siirrot rahastoon	14 671 766,22	407 393,13
Siirrot rahastosta	-46 703,82	0,00
Rahaston pääoma 31.12	17 731 348,02	3 106 285,62
Muut omat rahastot yhteensä 31.12	28 052 159,15	12 662 267,35
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1	129 037 490,89	143 573 033,95
Edellisten tilikausien virheen oikaisu	3 666 231,09	12 019,95
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12	132 703 721,98	143 585 053,90
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	26 496 835,07	-14 547 563,01
Oma pääoma yhteensä 31.12	518 191 462,65	462 849 615,37

LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA

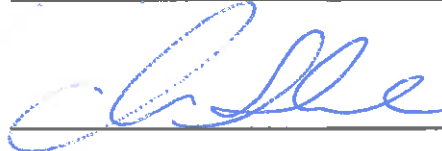
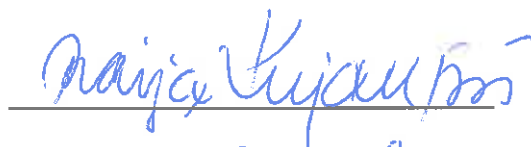
Tilinpäätös	erikseen sidottuna
Päiväkirja	sähköinen arkistointi
Pääkirja	mikrokortit
Ostoreskontra	sähköinen arkistointi
Myyntireskontrat	sähköinen arkistointi
Pysyvät vastaavat	atk-tuloste
Palkkakirjanpito	sähköinen arkistointi
Maksuliikenne	sähköinen arkistointi
Anto- ja ottolainat	atk-tuloste
Konsernikirjanpito	atk-tuloste
Varastokirjanpito	atk-tuloste
Tase-erittelyt	erillisinä lomakkeina
Käteiskassat 18 kpl	sähköinen arkistointi
Käteiskassat 16 kpl	kassanauhat/tilityslomakkeet

Kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan allekirjoitukset

Vaasassa 8 / 4 2020

Tomas Häyry
kaupunginjohtaja

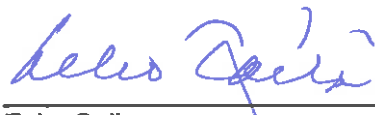

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Olemme tarkastaneet tilinpäätöksen

Vaasa 26 / 5 2020

KPMG Oy Ab, tilintarkastusyhteisö

Esko Säilä
JHT HT